

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENTYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8 / Sayı 98 / 31 Mart 1990 / 2.50 DM

KÜRDİSTAN "SERHILDAN" I YAYILIYOR

ERNK/Botan-Çizre
Temelcililiği nin Çizre
halkına ulaştırdığı karar:

KAHRAMAN ÇİZRE HALKINA...

Sömürgeci faşist Türk devletinin yüzyıllardır uyguladığı baskı ve insanlıkdışı uygulamalarına karşı, tek bir vücut halinde direnen bir halk olduğumuzu, insan olduğumuzu tüm dünyaya haykırarak...

İNTİFADA alevi, bütün Kürdistan'a yayılarak devam edecektir. Özgür ve bağımsız bir gelecek elde edene kadar devam edecektir. Halkımız, hiçbir zaman direnişten yılmayacak ve isyan ateşi daha da büyüyecektir.

İNTİFADA'nın sürekli kılınması için, halkımız kendi bağımsız hareket etmelidir. Düşmanın komplo ve provokasyonuna gelmesin. Halkımız, tek vücut halinde ERNK direktifleri doğrultusunda hareket etmelidir.

27.03.1990 Sabı gününden itibaren kapalı olan kapekler açılmalı. Fakat bu, eylemden vazgeçildiği anlamına gelmesin. Kısır bir süre içinde tutuklanan insanların serbest bırakılmadığı takdirde halkımız gereken cevabı verecektir.

- Biji Serhildan'a gele Kurdistan!
- Biji berxwedan û azadiya Kurdistan!
- Biji Newroz!
- Biji Serok APO!

ERNK
Botan-Çizre Bölge
Temelcililiği

*İşte Kürdistan...
Yeminlidir sana vatan!
Vatan diye haykırın...
Bir tek tutkusu,
Bir tek hasreti,
Bir tek umudu var onların:
"YA ÖZGÜR VATAN YA ÖLÜM!"*

KÜRDİSTAN HALKI, DİRENİŞ TARİHİNİN EN ŞANLI DÖNEMİNE AKIYOR

21-28 Mart Ulusal Kahramanlık Haftası ve Newroz nedeniyle PKK'nın yaptığı ayaklanma çağrısına yarım milyon üzerinde kitle uydu. 1980'le girilen faşist terör ortamında en büyük kitlesel katılımlarla yurtseverler ayaklandılar. Şehirlerde silahsız kitlelerin ayaklanmaları ile koordineli olarak kırsal alanda ARGK eylemden eyleme geçti. Beşinci kuruluş yıldönümünde ERNK; işçi, kadını, genç, emekli ve çocuğuyla mil-

yonları kucaklayan ve eyleme kaldıran örgüt haline geldi.

15 Mart tarihinde Nusaybin'de başlayan halk ayaklanmamız, alanı ve kapsamı kitle artarak 28 Mart tarihine kadar kesintisiz sürdü.

Kürt halkının tarihinde hiçbir ay Mart ayı kadar anlamlı değildi. Ulusal birlik, direniş ve isyan günümüz Newroz, 21 Mart'a denk düşmektedir. 21 Mart, Birleşmiş Milletler tarafından "Sömürgecilik ve Irkçılık

Protesto Günü" olarak alınmıştır. 21 Mart 1982'de Diyarbakır askeri sömürgeci zindanlarda PKK-MK Üyesi Mazlum DOĞAN, işkenceye katledildi. Halkımız Mazlum DOĞAN'ı Çağdaş KAWA olarak başına bastı. Mazlumumuz artık, Newroz direniş gününün sembolüydü. 21 Mart 1988 tarihinde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) kuruldu. 28 Mart 1988'de HRK (Hêzên Rizgariya Devamı 14. sayfada

Kendisini yakan
tıp öğrencisi
yurtsever Kürt kızı
Zekiye ALKAN
şehit oldu

Diyarbakır'da, faşist Türk sömürgeciliğini protesto etmek ve halkı ayaklanmaya çağırmak amacıyla pankart asarak kendini yakan Diyarbakır Tıp Fakültesi altıncı sınıf öğrencisi Kürt kızı Zekiye ALKAN öldü.

Zekiye ALKAN, 21 Mart Newroz günü kendini yakma eylemine başvurmuştu. Ayak otleri dışında, bütün vücudu yanarak ağır yaralanmıştı. Sömürgeciler, halkın tepkisini önlemek için olayın hemen ardından yurtsever Kürt kızı Zekiye'yi Ankara Hacettepe Hastanesi'ne kaldırdılar. Bu bir sahtekarlıktı; çünkü Zekiye ALKAN, kendini yakma eylemi ardında son nefesini veriyordu, dolayısıyla ölü sayılırdı. Elbette ki, korkusuz eylemci Kürt kızının halkın gözü önünde ölmesi, sömürgecilerin içine gelmezdi.

Zekiye ALKAN, kendini yakarak halkımızın isyan ateşini büyületti. Kürt "Serhildan"ının bir eylemci olarak unutulmayacak.

ABD planı
Newroz'a çarptı
Yazısı 17. sayfada

1990 NEWROZ FIRTINASINDA TC ŞAŞKIN VE ÇARESİZ

Ulusal kurtuluş mücadelemiz 1990 bahar atılımıyla yeni bir döneme girdi. Bu, önceki yıllarda yürütülen gerilla savaşı ve buna yaygın ve yoğun güç veren halkımızın ortaya çıkardığı kazanımlara dayanarak çok ileri düzeyde bir etkidir. Yapılan atılım, vuruların sertlik düzeyine göre Türk egemenlik sistemi karşı koyup gerçekleştirmedi. Neredeyse dağılmaya yüz tuttu. Vuruların hedefi arasında TC'yi Kürdistan'dan hemen söküp atma yoktu. Sadece bir çıkış yapma, ileri atılma ve TC'yi biris enlemek ve halkın savaş kabiliyetini pratikte deneyerek halk savaşına bir aşama yaptırmak,

ileri adım attırmaktı. Fakat ortaya çıkan sonuçlar, oldukça Devamı 3. sayfada

PKK ve ERNK/Diyarbakır:
Devrimcilere ve
yurtsever halkımıza!
Yazısı 18. sayfada

Halkımız,
1990 Newroz'unda
ERNK'nin 5. kuruluş
yıldönümünü ayaklanarak
karşıyor
Yazısı 4. sayfada

İsmail Beşikçi

Çıktığı gün toplatılan ve yazarı tutuklanan bir kitap:

"DEVLETLERARASI
SÖMÜRGE
KÜRDİSTAN"
Yazısı 12. sayfada

F. Almanya-PKK Davası tutukluları sömürgeciliği ve emperyalizmi yargılamaya devam ediyorlar

Federal Almanya'da tutuklu bulunan yurtsever-devrimci Kürt politikacıları, daha ilk tutuklandıkları andan itibaren yargılanması ve mahkum edilmesi gereken suçlarını kendi şahıslarında PKK, Kürdistan halkı, ulusal kurtuluş mücadelesi ve devrimi değil; tam tersine, sömürgecilik, emperyalizm ve her türden gerici oldugunu vurgulaması ve Türk sömürgeciliği, emperyalizm ve işbirlikçilerinin halkımız ve dünya halkla Devamı 5. sayfada

**DİRENİŞ
KAHRAMANLARIMIZ**

9 Ekim 1989 günü Mardin ilinin Nusaybin ilçesine bağlı Bamide köyü yakınlarındaki Çiyayê Xirbozinê'de ARGK gerilla birliği ile sömürgeci kolluk kuvvetleri arasında büyük bir çatışma oldu. Bu çatışma muntakaa, Ömeriyan Dağları'ydı. Çatışmada düşmana büyük bir darbe indirilir ve maddi-manevi zarara uğratılır. Bu muharebede 4 yiğit ARGK savaşı da şehadete ulaşarak Kürdistan bağımsızlık davasını daha da kızıştırdılar. 9 Ekim muharebesi, çatışmaların son ve doruk noktasıdır. Çatışma 8 Ekim günü başlar. Sebaha doğru bir ARGK birliği Bamide köyüne baskın düzenler. Baskının hedefinde köyün okulu vardı. Çünkü okul, sömürgeci tarafından askeri amaçlı olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla okulda düşman asker ve bol miktarda askeri malzeme bulunmaktadı. Köyün sınırda olmasından, düşman karargah kurmuş durumdadır.

Gerillalar, okula yaptıkları baskında okulu havaya uçururlar. Bunun üzerine gerillalarla kalabalık düşman askeri arasında çatışma başlar. Çatışmada gerillaların üstünlüğü devam eder. Düşmana ağır kayıplar verdiren gerillalar, geri çekilmeyi gerçekleştirirler. Gecikler yakını köyde bir iğbirlikçiyi ait bir traktörde yakarak tamamen tahrip ederler. Gerilla birliği, geri çekilmeyi sürdürürken düşman güçleri, binlerce asker, özel tim ve polis takibata devam ederler. 9 Ekim günü güçler, Ömeriyan Dağları'nda karpırapılır ve büyük bir çatışma başlar. Çatışma uzun saatler devam eder ve yakın köylerde silah sesleri çok rahat dinlenir. Yine köylüler, düşmanın öldü ve yaralı sayılarını kapalı askeri araçlarla Mardin hastanesine taşıırken görürler. Düşman, bu yolla kalabalık öldü ve yaralı sayısını gizlemeye çalışır. Çatışmada 4 kahraman ARGK gerillası da şehit düşer.

Fakat gerillaların cesetleri tanınmaz haldedir. Çünkü çatışma uzadıkça öldü ve yaralı sayıları arttığından TC, çözümü, kimyasal gaz kullanarak gerillaları katletmekte görmüştür. Daha önce Bagok'ta, Han'de yaşananlar, bu sefer de Ömeriyan Dağları'nda gerçekleşti. 4 yoldaşımız, kullanılan kimyasal yakıcı gaz sonucu hunharca katledildi. Bu yüzden gerillaların cesetleri ailelerine teslim edilmek istenmez. Fakat halk alıp kendi geleceklerine uygun cenazelerini gömmek için dayatmada bulunur. Bu, halkla sömürgeci kolluk kuvvetleri arasındaki tartışmayı kızıştırır. Sonunda halk, TC'nin tutumunu protesto etmek için

sokaklara dökülür. Küçük Nusaybin ilçesinde 4000 kişi protesto eylemine katılır. Sömürgeciler, binlerce özel tim polisini, eylemi dağıtmak için kullanır. Polis, kitlenin üzerine rastgele ateş eder, cop kullanır ve motoraşe araçlarla saldırır. Fakat halkın sömürgecilğe duyduğu sevgi artık dışa vurmuştur. Sömürgecilerin aldığı hiçbir basuruma, sindirme önemi kitleleri durdurmaya yetmedi, yetmeyecekti de. Bunların içinde ölüm de olsa böyle olacaktı. Çünkü artık Kürdistan halkı ölüm korkusunun duvarına aşmıştı. Halk taşa, sopayla, askeri araç ve polis saldırır. Çok sayıda aracın camı kırılır ve polis yaralanır. Böylece binlerce polis geri püskürtülür.

Halktaki düşmana duyulan kin ve bunun dışa yansıyarak eyleme dönüştürmesi, sömürgeci geri adım atmak zorunda bırakır. Ve yoldaşlarımızın cenazelerini halka teslim ederler. Fakat cesetler yandıktan tanınmaz halde. Sadece Mehmet Salih YİĞİT (Battal) yoldaşın ailesi tarafından tanınır ve alınır. Diğer 3 yoldaşın cenazeleri büyük bir mitingde Nusaybin'de toprağa verilir.

Mehmet Salih YİĞİT (Battal) yoldaşın cenazesi de ailesi tarafından köyü olan Darê (Akagil) köyüne götürülür. Kalabalık bir kitle katılımıyla köyünde toprağa verilir. Halkın genelde ARGK gerillalarına, özellikle Battal yoldaşa duyduğu sevinç bağılık ve saygıdan dolayı görevini aile cenazesi defnetmekle yerine getirmediler. Aile de yurtsever olan Battal yoldaşın evi, insan selinin akınına uğradı. Ailesine taziye gelenlerin sayısı 30 bin anırsına dayandı. Fakat gelenlerin, ailesine temelli verme diye bir sorunları yoktu. Taziyeye gelenlere moral ve moral verir. Battal yoldaşın evi, gelenlerin ulusal kurtuluş mücadelesini tartıştıkları ve yurtseverlere düşen görevlerin neler olduğu, mücadele için daha nelerin yapılabileceğinin konuşulduğu alana döndü.

M. Salih yoldaşın ailesi geniştir. Hemen hemen hepsi de mücadeleye sempati duyan yurtseverdir. Avrupa'da da yakın akrabaları vardır. Buradaki akrabaları da, Battal yoldaşın şehadeti üzerine kitlelerin akınına uğradı. Ailenin yüzünde hiçbir üzüntü belirtisi yoktur. Her ferdi bir moral kaynağı durumundadır. Taziyeye gelenlere moral vermekteler ve "Ancak şehit verilerek, şehadet yolunun açılması ile bu ulusun kurtuluşu" belirtmektedirler. Ozan Xelîl Xamgîn'in kasotî salonun girişinde çıkmakta ve adeta ikinci bir güç kaynağı olmaktadır. Ayrıca Botan'dan yeni gelen video filmi ziyaretçilere gösterilmektedir. Bu temelde mücadeleye ilişkin tartışmalar yoğunlaşır. Ve kurtuluş savaşı karşı görevlerin daha neler olabileceğinin üzerinde durulmaktadır.

Battal yoldaşa halkın bu düzeyde sevgi, saygı ve bağılık göstermesinin kaynağında yatan

nedir? Açık ki O, sıradan bir Kürdistanlı değildir. Dolayısıyla ölümünde bir rastgelelik ve sıradanlık yoktur. Her şeyden önce O, bir PKK militanıydı. PKK, Kürdistan'da yeniyi, güzeli ve aydınlığı yaratmanın adidir. Her şeyi bize zindan eden, geleceğimizi karartıkça karartan, zulüm ve kölelik dünyasını dayatan, bizi çağın dışına iterek tarihi köklerimizle bağlarımızı koparan sömürgecilik diyarından alıp Kürdistan toprağında ayakları üzerinde yürüten hareketin adidir PKK. İşte, Battal yoldaş, PKK militanı, ARGK'nin kahraman komutanı olduğundan ve kanıyla bu yolu kızıştırdığı aydınlatıldığından büyüktür, yücedir ve gururludur. Bu, O'nu halkın sevgili evladı haline getirdi ve halklaştırdı.

**"Öldüğümde sakın
üzülmeyin. Benim
iki oğlum var;
Serxwebûn, benim
yerime SALİH olur,
Agit ise zaten ismi
üzerindedir. Onu da
AGİT'in
yolunda hazırlayın"**

Battal yoldaş, 1983 yılında Nusaybin'in Darê (Akagil) köyünde dünyaya geldi. İlkokulu köyüne yakın bir köyde bitirir. Ortaokul ve liseyi Nusaybin'de tamamlar. Ailesinin yurtsever oluşu, O'nun yurtsever bir çevrede büyümesine neden olur. Küçüklüğünden beri taşıdığı yurtsever duygular, O'nu lise sıralarında devrimci mücadeleye katılmasına götürür. Fakat o yıllarda okuduğu lise "Denge Kawa"nın denetimindedir. Bunlar, ulusal kurtuluş mücadelesinden özettiklerinden ve Salih yoldaşın yurtsever duygularına hitap ettiklerinden, bu safarda aktif yer alır. Bu yılları, bir konuşmasında şöyle anlatmaktadır: "Hareketi tanımıyordum. Bizim okulda Denge Kawaçılar vardı. Kurtuluş mücadelesinden,

silahlı mücadeleden sözde yorlardı. Bunun üzerine ben de içlerinde yer aldım. Fakat bir dönem sonra kurtuluş mücadelesi vermekte kararlı olmadıklarını anladım. Kısa süre sonra 12 Eylül faşist darbesi oldu ve hepimiz kayboldu ve ilişkiler koptu."

12 Eylül sömürgeci-faşist darbesi sonrası "Denge Kawa" ile ilişkileri kopar. Bu dönemde Partimiz de düzenli geri çekilmeyi gerçekleştirmiştir. Dolayısıyla Battal yoldaş, örgütüzdür. Fakat O, Türk sömürgecilğine büyük kin duymaktadır. Bireysel de olsa tepkisini çeşitli şekillerde ortaya koymakta ve kitlelerde kurtuluş bilincini canlı tutmaya çalışmaktadır. 14 Ağustos tarihindeki atılımı, genelde olduğu gibi O'nda da büyük bir coşku ve sevinç yaratır. Artık aradığını bulmuştur. Oldukça da mutludur; ve gerillalarla ilişki aramaya başlar. İlişkileri 1984 yılında başlar. Artık PKK'nin aktif ve kararlı bir sempatizanıdır. Verilen her görevi büyük bir azim ve coşkuyla yerine getirir. Bu faaliyetlerinden dolayı sömürgeciler, O'nu defalarca tutuklar ve yoğun işkenceye tabi tutarlar. Ancak, O'nun kararlı direnişi sonucu hiçbir şey elde edemezler ve geri adım atmak zorunda kalarak her seferinde bırakmak zorunda kalırlar. Ayrıca köyün yurtsever özelliklerinden dolayı tutuklanmalar da sıklıkla olur. Kendisi de artık hedef olma durumundadır. İki amaçlılığının da ARGK saflarına katılması sonucu, katılım arzusu doruğa çıkar. Sonunda kendisi de ARGKye katılarak savaşı olur. Ve O, artık bir Kurt askerdir; yıl 1987'dir.

M. Salih YİĞİT yoldaş, ARGK'de özgürlüğün silahına kavuşmuş, onurluca bir savaşı yürütmektedir. Onlarca silahlı eyleme katılır ve üstün kahramanlık örnekleri gösterir. Aldığı her görevi yetkince yerine getirmek için bütün yeteneklerini kullanır ve bu yönlü yoğun çabasının sahibi olur. O'nun sürekli gelişme gösteren özellikleri, Partinin dikkatini çeker. Parti ortamında yaşaması ve eğitim görmesi, O'nu daha da geliştireceği çok belirgindir. Bunun üzerine Parti, Mahsum Korkmaz Akademisine gelmesini karar altına alır.

Battal yoldaş, bu karar doğrultusunda 1988'in son günlerinde Akademi'ye gelir. Akademi ortamına hızla adapte olan ve eğitimden en iyi yararlanan arkadaşların başında geliyordu. Partinin sunduğu her olanak en itinalı şekilde kullanırdı. Kendi kişiliğini devrimciyleştirmenin iyi bir gerekçesi haline getirmeyi çok iyi biliyordu. Zamanı iyi kullanmada oldukça titizdi. Parti değerlerine son derece bağlı olmasından ötreken yaklaşır; gelişme ve devrimci dönüşüm sağlamada oldukça yararlanırdı. Bir konuşmasında: "Akademi'ye gelmeden önce Parti gerçekliğini yabancıydım. Yıllarla yanlış ve yetmezlik taşıyordum. Hatta derslerde birçok şey bildiğim halde cesareti ederek halkı

konuşmıyordum. Sömürgeciler konuşma cesaretimizi bile kırmış. Bu yüzden Parti, her konuda büyük alanahlar sunmuş. Bunlardan yararlanıp devrimcileşmemek, ard niyet yoksa mümkün değildir" derdi.

Nitekim Akademi ortamına doğru yaklaşımı, Partiyeye gerçek katılımı onay alması, kısa sürede O'nun gelişmesine neden oldu. Ve gelişinden kısa bir dönem sonra grup komutanlığına getirildi. Bu görevini başarıyla yürüttü. Diğer arkadaşlara da gelişmeleri için hiçbir destekten kaçınmasın, özellikle grubundaki arkadaşlarıyla çok yakından ilgilenirdi. Aynı zamanda grup komutanlığı görevini, taktik önderlik sanatıyla yetkinleştirmede ustaca yararlanmasını bildi. Partinin taktik önderlik hattını yakalamış durumdaydı.

Eğitim devresi çalışmaları, rından çok iyi yararlanan Battal yoldaş, devre sonunda pek iyi derecesiyle Akademi'den mezun olarak, başarısını belgeledi. Parti, taktik önderlik hatında daha da yetkinleşmesi için açılan yeni eğitim devresinde Akademi yönetiminde görev verdi. Bu yeni görevine de büyük bir coşkuyla başladı. Günden 24 saati büyük bir disiplin ruhuyla çalışır. Hem öğrenci, hem öğretmendir. Battal yoldaş, öğrenme yeteneğine olduğu kadar, güçlü öğretme yeteneğine de sahiptir. Kürçe'yi etkin kullandığından Kürçe grubunun ağırlıklı siyasi derslerini hazırlayarak verirdi.

Battal yoldaşın Akademi yönetimindeki görevi, bununla mınurlı değildir. O'nun en çok zamanını alan, düşmanın Parti ortamına sızdırdığı ajan-provokatörleri açığa çıkarmak ve soruşturmalarını yürütmektir. Düşman, Battal arkadaşın yönetiminde olduğu dönemde onlarca ajan-provokatör sıdırır. İşte tüm bunları açığa çıkarmak, günlerce soruşturmasını yürütmek, bunların ilişkisi ağını tespit etmek oldukça ağır ve çok büyük sabır isteyen bir iştir. Ama O'ndaki büyük sabır ve metanet sonucu, bunun da üstesinden gelir ve Partimizin ciddi bir tehlikeden kurtarılmasında önemli rol oynar.

89 Temmuz'un son günlerinde askeri-siyasi eğitimini başarıyla tamamlayan Battal yoldaş, artık ileri düzeyde savaşı yürütecek bir ARGK komutanıydı. Kişiliğinde geri toplumsal yapıya ait ne varsa tümünden arınmış; Parti militan kişiliği ile tam bütünlülmüş, taktik önderlik sahada oldukça yetkinleşmişti. Bu temelde bir grup yoldaşıyla ülke pratiğine yönelir. Yeni dönem devrimci pratiği içinde ileri düzeyde görev ve sorumluluklar üstlenen Battal yoldaş, kısa süren mücadele pratiğinde önemli kazanımlar ortaya çıkarır. Ülkedeki savaş pratiğinde 3 ay gibi kısa sürede kitleler içinde mücadelemizin kök salmasını yoldaşımızın çalışmaları belirgindir. Nitekim şahadetiyle, Nusaybin halkının ayaklanması bunun en Devamı 22. sayfa

1990 NEWROZ FIRTINASINDA TC ŞAŞKIN VE ÇARESİZ

Raportajı 1. sayfada

zengin ve halkımızın savaş kabiliyeti oldukça gelişkin ve üretken oldu. Bunun karşısında Türk egemenlerinin bütün barbar ve vahşi uygulamaları etkisiz kaldı. Bin yıllık egemenlerin ne kadar dayanaksız, güçsüz ve çaresiz oldukları bütün çıplaklığıyla açığa çıktı. Açık ki, halk ayaklanmalarının ortaya çıkardığı dereler paha biçilmez değerlerdir. Bu yüzden çok yönlü inceleme sonuçları çıkarılması gerekmektedir. Bunlar ölümlerdeki süreçte ele alınması gereken konuların başında gelmektedir.

Yalnız burada çaresizleşerek tükenip kalan Türk rejiminin durumu ibret vericidir. TC, ne yapacağını bilmeyen şaşkın bir ördek gibidir. Bu şaşkınlığın korkusunu, DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, "Buradaki olaylar bir fırtınanın ayak sesleridir" dedikten sonra şöyle dile getirmektedir: "Olaylar adım adım benim korktuğum yere doğru geliyor. Yarın hiç altından kalkamayacaktır. 1980'de bölgede olan birtakım örgütlerin burada devlet ağırlı mı, ağırlamaz mı? demeydi 1980'deki nüfus artışından sonra ağırlanacağına karar veren bu örgütler, şimdi halktan da destek almaya başladılar" (Tercuman, 29 Mart 1990).

Evet, Kürdistan'daki gelişmeler bir fırtınanın ayak sesleridir. Bu sesler, gerilla yürüyüşü ile halkın yürüyüşünün ayak seslerinin ortak bir hedefe yönelmesi ve bu hedefi sürekli dövmesidir. İlgâli ve katliamcı Türk egemenleri tarafından tamamen sindirilmiş bu halk, onların da tahmin edip beklenmediği bir tarzda başkaldırıya geçmiştir. Halk "Ya özgür vatan, ya ölüm" sloganıyla TC'nin kurumlarına saldırıyor. Apoculuk yedisinden yetmişe bütün Kürdistanlıların beyninde ve ruhunda yer etmiştir. Bu temelde dağdaki gerilla ile kentteki insan arasında hemen hemen hiçbir fark kalmamış; ikisi de Türk sömürgeciliğine karşı isyan ruhuyla yaşamaktadır. Özellikle Kürdistan'daki başkaldırı ve isyan durumuna geçişin Newroz'a denk getirilmesi, gelişmeyi daha da anlamlı kılmaktadır. Bu durum, bir yönüyle Newroz uyan geleneğinin tarihimize tartışma götürmez önemini ortaya koyarak, Kürdistan'da Newrozla başlayan canlanma ve yaratıcılığın çok ileri düzeyde temsili ve buna sahip çıkışı ifade eder. Diğer yönüyle Partî tarihimizde bugüne büyük önem verilerek, daha da anlamlı kılma için, bütün insani yeteneklere son derece yüklenerek en değerli varlıklarımız olan şehitlerimizi bu günde fiziksel olarak kaybedilmişlerdir. Zaten Partimiz en güçlü atılımlarını her yıl Newroz'da yapmakla yeni bir kahramanlık dönemi yaratmıştır. İşte halkımız da bu iki olguya gereken cevabı vermiştir ve 90 Newroz'unda ayaklanmalar dönemini başlatmıştır. Bu, PKK'nin tarihimize ve halk ger-

çekliğimize ne kadar doğru ve bilimsel sosyalizmin canlı özülüyle yaklaştığını ve öncülük ettiğinin bir kez daha en çarpıcı şekilde kanıtlanmıştır. Dolayısıyla kazanan PKK ve öncülük ettiği Kürdistan halkı olmuştur. Böylece dünya ezilen hakları ve ilerici insanlığın hanesine de yeni bir deney daha eklenmiş oldu.

Türk burjuva gazetelerine yansıyan ve TC'nin içinde bulunduğu ruh halini ortaya koyan "Tanrım, ne acı, bölücü ayaklanma da görecektik" haberleri düşmanımızın yaşadığı şaşkınlığı çok iyi ortaya koymaktadır. Söyleye şöyleye kendilerini de inandırarak "Kürt ruhunu öldürdük, mezara gömdük ve üstünü betonladık. O artık cansızdır, ölüdür" dedikleri halk, bugün çok canlı, diri ve ayakta karşlarına dikilmiş, bin yıllık vahşet ve köslüğüne hemabını sormaktadır. Hem de yüzbinlerce güçten oluşan özel tim, asker, polis ve ihanet şebekeleri olan köy korucularına karşı, ellerindeki en modern araç-gerece rağmen, bu halk en ilkel araçlar olan taşla, sopayla karşı koymakta ve geri püskürtmektedir. "Bijl PKK", "Bijl Kurdistan", "Bijl Serok APO" sloganları Kürdistan'ın dağını, taşını, ovasını çınlatmaktadır. Elbette TC, şaşkın olacak ve korkusundan kedi gibi bir köşeye sınıp sağı solu tırmaklayacaktır.

Nitekim başlayan halk ayaklanmalarıyla kurtuluş mücadelemizin yeni bir süreç girdiğini Türk Genelkurmaylığı da kabul etmektedir. Özel Harekat Komutanlığı'nca hazırlanıp Genelkurmaylığa sunulan bir raporda, bağımsızlık mücadelemizin stratejik savunmadan stratejik dengeye geçtiği ve bundan sonraki aşamanın stratejik hücum olacağı belirtilmektedir. Konuya ilişkin Tempo dergisinin sorduğu soruyu öeki şakıyönetim komutanı emekli orgeneral Nevzat Baloğuray şöyle yanıtlamaktadır: "Doğrudur. Bunlar zaten terör örgütlerinin normal bir süreç içinde uyguladıkları stratejilerdir. 1982'de sınırlarımızda kamplarını kurup örgütlenmişler. 1984'den itibaren Erzurum'dan başlayarak eyleme geçtiler. Bunlar ileride bir topluca kalkışma için bölgenin hazırlanması bakımından yapılan eylemlerdir. Önceleri üçer-beşer kişiyle yaptıkları eylemleri, bugün yüzlerce varan kişilerle yapabiliyorlar. Bunlar askeri terimle bölük çapında kuvvetler demektir. Gerçekten eğer Genelkurmay'a böyle bir rapor verildiyse, mantığın yolu bir rapor doğru bir tanı koymuştur." (Tempo, 25-31 Mart 1990).

Bu alıntıda da görüleceği gibi halk savaşımızın ayaklanmalar dönemine girışı, TC'yi müthiş etkilemiştir. Bugüne kadar sonsuz güvendiği ve bel bağladığı barbar ordusu ve Kürdistan'daki ihanet yerli bir olmuştur. Kürdistan halkı, bu çapul sürülerine karşı sonsuz kin ve öfkeyle kahramanca savaşmaktadır. Artık "devlete devlet gerek" anlayışı silinmiş, halkımızın özgücü PKK önderliğinde ARGK ve ERNK'de

büyük bir kuvvete dönüşmüştür. Açık ki bu Türk egemen sınıflarının ölkemizde bütün varlığı açısından sonun başlangıcıdır. Hızla bir tasfiyeyi yaşayan TC, her gün Kürdistan'da ertiyip yok olmaktadır.

TC'nin imhası temelinde Kürdistan'da yeni yaşam kurumlaşiyor. Bu yaşam bağımsız ve özgür esaslara göre biçim ve öz kazanmaktadır. Bu yeni, canlı, dinamik ve her türlü köleliği red esasına göre boy atıyor. Bu yaşam ölüdür, bize aittir ve bizim kutsal emek ve çabalarının emelidir. O halde yeni ve özgür yaşamı daha hızlı ulaştırmak için, halk olarak bütün insani yeteneklerimizi buna harredelim. Bu lanetli düşmandan abadiyon kurtulmak için elimize geçirdiğimiz her aletle ona saldıralım. Onun hiçbir kuralına itaat etmeyelim, reddedelim. Ya, "Ya özgür vatan, ya ölüm" şiarını her namuslu ve dürüst Kürdistanlı'nın yaşam felsefesi haline getirmek için ileri!

Dağdöşü köyü korucularına ölümce darbe

13 Mart'ta gerillalar Sirt'e bağlı Erzurum Dağdöşü köyündeki koruculara yönelik bir baskın gerçekleştirdiler. Köyde bulunan toplam 10 korucudan 3'ü fırsatını bulup köyden kaçtı. Diğer 7 köy korucusunu etkisiz hale getiren gerillalar, 3'ü düşman adına çalışmanın ihanet olduğu ve bunun cezasının ölüm olduğu belirtildikten sonra bir kereye mahsus olmak üzere affedildi ve silahlarına el konuldu. Geriye kalan 4 köy korucusunun suçu ağır olduğundan, sorgulamaları için gerillalar, birlikte götürdüler.

Çağlayancerit TC'ye mezar olacaktır

Bir ihbarı değerlendiren düşman güçleri, 12 Mart günü Maraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Çağlayancerit nahiyesi Abbasiye köyü yakınlarına operasyon düzenledi. Bu alanda bulunan ARGK'ye bağlı gerilla birliğini çembere alan yüzlerce düşman kuvvetiyle gerillalar arasında şiddetli çatışma başladı. Uzun süre devam eden çatışma sonucu gerillalar düşman çemberini yardı Çember yanırken Türk kolluk kuvvetlerine ağır darbeler indirilerek büyük kayıplar verdirildi. Çatışma sonuçlanırken, düşman kayıplarının sayın onlarca ölü ve yaralı düzeyine ulaşmıştı. Yalnız TC, yine kayıplarını oldukça az gösterme yoluna başvurdu. Sadoco "1 astsubay ve 2'er ağır yaralandı" şeklinde açıklama yaptı. Gerillalar da düşman çemberini yararken 4 yiğit savaşçıyı şehit verdiler. Çatışmanın ardından Türk çapul sürüleri operasyonları devam ettirdi ve bu operasyonlarda da çatışmalar oldu, düşman ciddi darbeler aldı.

Öte yandan Maraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Narlı'nın Cennet-

pınar köyü ilkokul öğretmeni Haniî Çakallıoğlu cezalandırıldı. 29 Mart 1990 günü akşam saatlerinde okula baskın düzenleyen gerillalar, ajanlık yapan öğretmeni işlediği suçun karşılığı olarak kurşuna dizdiler. Böylece bir asimilasyon yuvası daha kurutulmuş oldu.

Pervari'de özel time aman verilmiyor

Sirt'in Pervari ilçesine bağlı Sanyaprak köyü yakınlarında operasyon yürüten düşman güçleriyle gerillalar arasında büyük çatışma meydana geldi. 15 Mart 1990 günü meydana gelen çatışma saatlerce sürdü. Çok sayıda özel tim elemanı, asker ve köy korucusu yer almasına rağmen, düşman onlarca ölü ve yaralı vermektan kurtulamadı. Fakat kayıplarını "1 jandarma öldü, 1 korucu yaralandı" diye açıklamaya çalıştı. ARGK gerilla birliğinin ise 2 gerillayı yitirince savaşıarak şehit düştü.

Yine, ihbar sonucu Türk özel savaş birlikleri 18 Mart'ta Sirt'in Pervari ilçesine bağlı Doğan (Oyan) köyü yakınlarındaki Sarıtepe mevkiine operasyon yaptılar. Sabah saatlerinde çembere alınan gerillalarla düşman güçleri arasında şiddetli çatışma başladı. Çatışmada sürekli kayıp voren düşman, bölgeye yeni güçler takviye etmesine rağmen kayıplarının önüne geçemedi. Çok sayıda ölü ve yaralı veren düşman, sadece 1'erin öldüğünü açıkladı. Çok sayıda düşman gücüne rağmen gerillalar üstün manevra kabiliyeti ile çemberi yarıdılar. Bu yarın esnasında 2 gerilla kahramanca savaşarak şehit düştü.

Aynı tarihten iki gün sonra Pervari'nin Doğan (Oyan) köyüne bağlı Karamık mezarası yakınında kardan yolu temizlemeye çalışan özel time gerillalar pusus kurdu. Gerillalar tarafından karşılıklı çarpaz ateşe tutulan özel timden kurtulan olmadı, tümü imha edildi. Özel savaş yetkilileri ise, "2 özel tim elemanı öldü, 3'ü de yaralandı" tezinde açıklama yaparak, kayıplarını gizlediler. Gerillalar ise hiç kayıp vermeden ölelerine geri çekildiler.

Ağrı'da bütün gizlemelere rağmen TC, yeniktir

22 Mart 1990 günü Doğubayazıt'a bağlı Güngören köyündeki ilkokulu gerillalar ateşe vererek yaktılar. Benzin dökülerek yakılan okul tamamen yandı. Böylece Güngören'deki kemalist zehiri aşılayan bir yuva daha kurutulmuş oldu.

Ayrıca Mart ayının ikinci yarısından sonra düşmanla ARGK gerillaları arasında sürekli ve çok yaygın çatışmaların olduğu bildirilmektedir. Çatışmaların en çok yaşandığı alanlar Ağrı ve çevresidir. Özellikle Küçük Ağrı Dağındaki muharebeler günlerce sürmektedir. Gerillaların roketatarlar da kullandığı muharebelerde, düşmana ağır kayıplar verdiriliyor. Fakat TC, hem kayıplarını, hem de Sorhet

Eyaleti'ndeki savaşı ısrarla gizledikten ve bölgeye giriş-çıkışları kontrol altında tuttuğundan haberlerin dışa yansması gecikiyor. Ayrıca sağlıklı bilgi akışını da engellemeye çalışıyor.

Lice'de sömürgeci eğitime darbe

Dişarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Tuzluca, Çeper ve Kuralan köylerindeki ilkokullar gerillalar tarafından ateşe verilerek yakıldı. 24 Mart akşamı Tuzluca köyüne gelen ARGK'ye bağlı bir gerilla birliği, ilkokul ve lojmanını benzin dökerek yaktılar. Ardından TC ajanı öğretmen Tahir Çivri ölümlü cezalandırıldı. Daha sonra aynı gerilla birliği Çeper ve Kuralan köylerine de giderek her iki köyün ilkokulunu ateşe verip yaktılar.

Yine 28 Mart tarihinde aynı ilçeye bağlı Zümrüt köyü ve bu köye bağlı Kocik mezarında bulunan iki ilkokul da gerillalar tarafından benzin dökülerek yakılmışlardır.

Öte yandan Dişarbakır'ın Bismil ilçesinde muhtemelen askeri cephaneye yüklü 3 vagon ARGK gerillaları tarafından yakıldı. 23 Mart günü gerçekleşen eylemde, düşmana büyük maddi zarar verdirildi.

Elazığ-Bingöl karayolunda gerilla denetimi

Elazığ-Bingöl karayolu Sarıcan köyü mevkiinde saatlerce kapalı tutuldu. 25 Mart saat 10.30 sıralarında eylemi başlatan gerillalar, gelen araçların tümünü durdurdular. Araçlardan inen yolcuların kimlik kontrolü yapıldı, bildiri dağıtıldı ve ağırlıklı olarak halk ayaklanmasını içeren propaganda yapıldı. Daha sonra GAMEDA şirketine ait gazete dağıtım aracı, 1 otobüs ve 1 kamyon yakıldıktan sonra eyleme son verildi.

Uludere'de özel tim-çete terörü ve devrimci eylem

26 Mart günü Uludere'nin en güçlü çete ocağı Mala Beyrî ve çevresine ölümce darbe indirildi. Şi (Onbudak) köyünde bir çete reisi ve ağı olan Abdülmecid Avde ölümlü cezalandırıldı. Çetele- nin devletten aldığı 7 adet G-3 silahına ARGK gerillalarınca el konuldu. Çıkan çatışmada da bir ARGK savaşçısı yaralandı.

Gerçekleştirilen posuna düşen ARGK gerillaları bir defa daha çatışmaya girdiler. Bir ilk çatışmada yaralanan olmak üzere iki savaşçı kahramanca savaşarak şehit düştü.

Alanda sömürgecilerin en güçlü dayanağı olan ağanın vurulmasıyla kudurun özel tim ve çete artıkları, bir ARGK savaşçısının Hilal köyündeki evine sokuldular. Bir ve dokuz yaşlarında iki kız çocuğunu vahşice katlettiler. Evde bulunan diğerleri ağır yaralandılar.

Bu olaya ilişkin detayları gelecekteki sayımda vereceğiz.

Elazığ'da TC'nin 9 soygun görevlisi cezalandırıldı

Elazığ'da sömürgeci talana güçlü bir darbe daha indirildi. Aralarında Etibank'a bağlı Şark Ferro Krom İşletme Müdürü Metin Çakır'ın da bulunduğu TC'nin 9 önemli elemanı ölümle cezalandırıldı. Bunlara ait 4 araç da yakılarak imha edildi.

Kürdistan'daki halk ayaklanmasını desteklemek ve Newroz'u kutlamak amacıyla, bir ARGK gerilla birliği tarafından eylem gerçekleştirildi. 22 Mart 1990 günü öğleden sonra gerillalar, Palu'ya bağlı Kayaönü köyü Rut Dağı mevkiinde karayolunu kestiler. Gelip-geçen bütün araçları durdurup kimlik kontrolü yaptılar, bildiri dağıttılar. Ayrıca biriken 200-300 civarındaki kitleye halk ayaklanması ve Newroz'un anlamı, içeriği ve devrimci savaşımların geldiği aşamaya ilişkin propaganda yaptılar. Bu sırada Ferro Krom İşletmeleri'nden dönen Türk talan heyeti 4 arabayla gitti. Gerillalar bunların kimlik kontrolünü yaptıktan sonra, toplanan yüzlerce kişiye bu tip unsurların Kürdistan'da yeraltı kaynaklarımızın talanında üstlendikleri rolü ayrıntılı olarak açıkladılar. Ve Kürdistan kurtuluş savaşının hedefleri arasında bu tarz görevleri üstlenenlerin de bulunduğunu açıkladılar. Daha sonra kurşuna dizilerek 9'u da ölümle cezalandırıldı.

Türk sömürgecileri aldıkları ağır darbenin etkisiyle çaresizleşerek yine propaganda bombardimanına sarıldılar. "Kılıçlar, masam sivillerdi" manşetleri günlerce gazetelerde ekşik olmadı. Yine sözümüne eski yönetim PKK'ye kaçak kömür veriyor ve PKK bunu satıp silah alıyormuş! Yeni atanan yönetim dedikleri cezalandırılanlar- bunu keştiklerinden ötürü öldürülmüşler! Bu safsatalar, TC'nin en yetkili ağızları olan bakanları ortaya atıyordu. Özel savaşın hizmetindeki bakan da bu laf salatalarını geniş bir şekilde işledi. Bununla gerçekler tersyüz edilerek, çarpıtılmaya çalışıldı. Fakat artık bu çarpıtmaların hiçbir tutmuyor. Çünkü güneş balçıkla sıvanmaz. Dolayısıyla TC'nin bütün yalan ve demagogileri artık sonuç vermiyor, vermeyecektir de.

Eylemin hem zamanlama açısından Newroz ve ayaklanmaya denk düşürülmesi, hem de düşmana indirdiği darbenin büyüklüğü oldukça isabetli olmuştur. Bu durum halkımızı sevince ve coşkuya boğmuştur. Çünkü ce-

zalendırılan unsurlar yeraltı zenginliklerimizin talanında birinci dercede rol oynamaktadırlar. Nitekim heyet halinde incelemelerde bulunmuş, soygun planlarını yaparak şehire dönüyorlardı. Dolayısıyla suçüstü yakalandılar ve hak ettikleri cezaı buldular.

Bir kere şu iyi görülmek durumundadır: Kürdistan'da Türk sömürgeciliğine ait her şey kurtuluş savaşımızın hedefleri arasındadır. Bu hedeflerin sıralanmasında Türk özel savaş güçleri birinci yeri işgal etse de, ikinci sırada ekonomik hedefler gelmektedir. TC'nin Kürdistan'daki ekonomik faaliyetleri esasta iki temele dayanmaktadır. Birincisi, yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarımızın talan etmek, yoğun emek gücümüzü sömürmek, yani Kürdistan'ı insanıyla birlikte soyup soğana çevirmek, bir de buna dayanarak halkımızı göç ettirip ülkemizi boşaltmaktır. Nitekim TC'nin bu ekonomik politikası sonucu, açlık sınırına gelen halkımıza göç yolu gösterilmiş ve milyonlarca insanımız, ülkeden koparılarak dünyanın dört bir yanına savrulmuştur. İkincisi; bu talan sonucu TC vurduğu vurgunlarla Kürdistan'da yürüttüğü özel savaş finansman etmektedir. Yani Kürdistan'daki zenginlikler ağırlıklı olarak TC'nin elinde sılaha dönüşüp tekrar halkımızın katledilmesinde kullanılmaktadır. Kısacası Türk rejimi ülkemizdeki ekonomik faaliyetlerine ilişkin politikasını özel savaşın bir parçası olarak ele alıp yürütmektedir. Bu yüzden sömürgeci ekonomik işletmelerde görevlendirilenler özel savaş politikasına uygun seçilmektedir. Bazı istisnalar hariç, bunların hemen hemen hepsi sömürgeci savaşın parçaları durumundadırlar.

Bunlar Kürdistan'da hala bazıları farkında olmasa da pratik olarak özel savaş hizmeti görmektedirler. Özellikle cezalandırılan 9 unsur TC'ye hizmeti bilinçli olarak seçmişlerdir. Dolayısıyla gerillalar aldıkları istihbarata dayanarak eylemi iyi planlamış ve isabetli vurmuşlardır. Eylem büyük caydırıcı özelliğe sahiptir; ve bu tarz TC'nin hizmetinde olmaya son verebilecek karakter taşıyor. Sonuç olarak sömürgeci ekonomik faaliyetleri durdurmaya yönelik olduğundan, TC'ye güçlü bir darbedir. Zaten düşmanımızı hırçınlaştıran da budur.

Türkiye ve Kürdistan'daki yüksek okullar 1990 Newroz'unda intifadayla dayanışmanın görkemli örneğini verdiler

İstanbul Üniversitesinde Newroz ateşi yükseliyor

Türkiye ve Kürdistan'daki yüksek okullarda Newroz'u kutlama ve halk ayaklanmasıyla dayanışma amacıyla çeşitli eylemler yapıldı ve forumlar düzenlendi. Kürdistanlı öğrenciler tarafından düzenlenen eylemlere, Türkiye'deki devrimci-demokrat öğrenciler de destek sundu ve güç verdiler. Eylemler, 21-22 Mart Newroz ve ERNK'nin 5. kuruluş yıldönümünde gerçekleşti.

İstanbul Üniversitesi Merkez Binası'nda toplanan 2000'i aşkın öğrenci, önce forum yaptılar. Forumun yapıldığı salona Savur direniş çehitlerinden Kamuran DUNDAR yoldaşın büyük boy portresi de asıldı. Ayrıca ulusal bayrağımızın yanısıra, "Cejna Newroz piroz be", "Biji Newroz", "Yaşasın Newroz halk ayaklanması", "Biji Kürdistan", "Yaşasın Türkiye ve Kürdistan halklarının mücadelesi birliği" pankartları da dikilerek çekiyordu.

Forumda Newroz'un Kürdistan halk tarihindeki yeri anıldıktan sonra, ulusal bağışmazlık mücadelemizin yükselişi anlamı açıklandı. 21 Mart 1982'de Mazlum DOĞAN yoldaşın direnişi ve 21 Mart 1985'te ERNK'nin kuruluşuyla da PKK'nın Newroz'a verdiği anlamlı yanıtı gerçeği vurgulandı. Bununla halkımızın, Halk Kurtuluş Ordumuz-ARGK ile kurtuluş mücadelesinde iyi bir bütünselliği sağlandı. Sonraki süreçte devrim savaşımızın gelişimi, büyük hamleler ortaya koydu. Bunun en kanıtlanan gelişmesi de Kürdistan'da başlayan ve golişen halk ayaklanmasıdır. Kürdistan halkı savaş yeni bir döneme girmiştir ve bu da Kürdistan'da ayaklanmalar döneminin başladığını ilan ediyor.

Önümüzdeki yıllar, Kürdistan'da siyasal ve silahlı şiddet içine girecek ve bu Türk sömürgeciliğini ülkemizden söküp atuncaya kadar devam edecektir. Ayrıca forumda, Kürdistan'daki halk savaşının Türkiye devrimi üzerindeki etkileri de irdelendi.

Forumdan sonra öğrenciler, topluca slogan atarak Beyazıt Meydanı'na doğru yürüyüş yaptılar. Meydanda devrim çehitlerinin anısına yapılan saygı duruşundan sonra, topluca devrim andı okundu. Tekrar üniversite bahçesine dönen öğrenciler, Newroz isyan geleneğimizi temsilen gür bir ateş yakıp, çevreinde halay çekerek Kürtçe devrimci marşlar söylediler.

Diyarbakır Diele Üniversitesinde aynı amaçla yapılan gösteriler görkemli geçti. Binlerce öğrencinin katıldığı eylemler, tam bir bayram genliğine dönüştü. Yine İstanbul Teknik Üniversitesi-İTÜ, İzmir Ege Üniversitesi, Adana Çukurova Üniversitesinde forum düzenlendi, yürüyüş yapıldı ve Newroz ateşleri yakıldı. Ankara Üniversitesinde yapılan eyleme polis saldırdı; çıkan çatışmada öğrencilerden yaralananlar oldu ve 20 öğrenci gözaltına alındı. Eskişehir Anadolu Üniversitesinde de 13 öğrenci gözaltına alındı. Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde de Newroz ve ERNK'nin 5. yıldönümünü kutlama vesilesiyle, üniversite bahçesi ve koridorlarına pankartlar asıldı.

Bu üniversite ve yüksek okullar dışında, diğer okullarda da benzer eylemler oldu. Bu gösterilerin tümüne toplam onbinlerce öğrenci katıldı. Bu gösterilerde Kürdistan halkı ayaklanmasıyla güçlü bir dayanışma örneği gösterilirken, Newroz birlik, daya-

naşma ve isyan ruhu çok ileri düzeyde temsil edilmiştir. Böylece 5. yılını bitirip 6. mücadele yılına giren ERNK, dünyanın neresinde olursa olsun bütün Kürdistanlıları birleştirmiş, tek yumruk, tek yürek haline getirdiği bir de bu eylemlerde ortaya çıkmaktadır. Sömürgeci Türk devleti, Kürdistan'daki halk ayaklanmasının verdiği büyük güçle de yüksek okullarda etkili eylemler olacağını tahmin ettiğinden, buralara da olağanüstü güç yığmıştı. Fakat gelişmelerin önüne geçemediği gibi, bu onun daha da yıpranmasına neden oldu.

Newroz ve ERNK'nin 5. kuruluş yıldönümünde yüksek okullardaki eylemliliğin ortaya çıkardığı on önemli sonuç, Türkiye'deki devrimci-demokrat öğrencilerin bu eylemlerde etkin yer almalarıdır. Bu durum Kürdistan ve Türkiye halklarının ortak mücadele edip iktidara yürüme koğullarının ne kadar olgunlaştığını göstermektedir. Düpüncede Kemalizm zırhı parçalanmış, ortak mücadelede pratik adımlar atılma sürecine girilmiştir. Açık ki böylece bir düzey oldukça ileri bir gelişmeyi ifade etmektedir. Bunda PKK önderliğindeki Kürdistan halkının kurtuluş savaşı, belirleyici bir rol oynamıştır. Dolayısıyla Kürdistan ve Türkiye halklarının kurtuluşlarında PKK öncülük düzeyinde bir rol oynamıştır, oynayacaktır da. Sorun; kazanılan bu mevzileri Türkiye'deki devrimci-demokrat güçlerin iyi değerlendirmeleri ve gerekli dersler çıkarıp etkin karşılığı vermeleridir. Yani hiçbir grupsal kaygıya kapılmadan mücadelemizin zengin deneyimlerinden gerekli sonuçları çıkarıp, döneme uygun mücadele perspektiflerine ulaşmalarıdır. Türkiye halkının devrim seçeneği ancak bu zemine dayanılarak yaratılabilir. Son gelişmeler bunu çok açık ortaya koymaktadır. 12 Eylül faşist rejimi, Türkiye halkı nezdinde de iyice teşhir olmuştur. Halk, Kürdistan'daki mücadeleyi ilgiyle izlemekte ve ona sempatiyle bakmaktadır. Buna örgütsel ve eylemsel sahada verilecek iyi bir cevap, 12 Eylül rejiminin sonunu getirmeye yetecektir. O halde bu lanetli rejimden kurtulmak için, onur sahibi bütün devrimciler, demokratlar ve sosyalistler; geleceğin hakkını verebilmek için görev başına!

Halkımız 1990 Newroz'unda ERNK'nin 5. kuruluş yıldönümünü ayaklanarak karşılıyor

oldu. Halkımızın ayağa kalkışı, onun bin yıllık barbar Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki varlığının sökülüp atılmasında yeni bir süreç girildiği anlamını da ifade etmektedir. Bu süreç, halkımızın Cephemiz ERNK'de somutlaşan siyasal şiddetiyle, ARGK'de yoğunlaşan silahlı şid-

detin bileşeni olarak ortaya çıkmaktadır. Aynı zeminden beelenen bu iki kuvvetin bileşkesinin ortaya çıkardığı sonuçlar, 1990 Newroz'unu çok daha anlamlı kılıyor. Halkımız bu temelde 90 Newroz'una büyük umut, coşku ve eylemlilikle girdi.

Halk ve Parti tarihimizde

Newroz, bir yandan geçmişin derinliklerindeki kutsal direniş ateşini günümüze taşıırken, diğer yandan, 1982'nin 21 Mart'ında Mazlum DOĞAN yoldaşın soylu direnişiyle bugün çağdaşların eliyle ete ve kemige kavuştu. Çağdaş KAWA Mazlum DOĞAN'ın yakuttu üç kubrit

çöpü, 1985'in 21 Mart'ında halkımızın kendisini gerçek kimliği ile ifade etme platformu olan ERNK'de somutlaştı. Aradan bir yıl gibi kısa bir zaman kesiti içinde devrimci savaşımız büyük gelişmeler yaşadı. Bağışmazlık ve özgürlük düşüncesi halkımızı derinden etkiledi. Devrimci savaşımlarımız ülke genelinde yayılırken, uluslararası alanda Kürdistan sorunu gündemleşmeye başladı. Böylece koğullar 1986 Devamı 23. sayfada

Halk olarak tarihi bir atılımla yeni bir Newroz'a ulaşmış bulunuyoruz. Artık halkımız bu Newroz'da sadece Halk Kurtuluş Ordumuz-ARGK gerillalarının yükselttiği kurtuluş savaşını yürütür ve beyinde yaşamakla, maddi ve manevi olarak desteklemekle yetinmiyor. Kitlemel olarak koyduğu siyasal eylemiyle Newroz'u karşılıyor. Nusaybin, Cizre, Silopi, Kızıltepe'de başlayan halk ayaklanması ile halkımız tarihi eylemini başlatmış

Federal Almanya-PKK Davası tutukluları sömürgeciliği ve emperyalizmi yargılamaya devam ediyor

Baştarafı 1. sayfada
rına karşı işledikleri insanlık
suçlarının hesaplarının tek tek
sorulacağını belirtmişlerdi.

Devrimci Kürt politikacıların davanın ilk açıldığı günden bu yana sergiledikleri tavır da bu oldu. Özellikle de geçtiğimiz Şubat ayı ortalarından sonra, Düsseldorf'daki mahkeme salonu, PKK öncülüğünde kendi ulusal-toplumsal kurtuluşu için ayağa kalkan Kürdistan halkı ve onun şahsında dünya halkları ile emperyalist, sömürgeci ve iğbirlikçi gerici güçler arasında çok çetin bir mücadeleye, hesaplamaya tanık oldu. Tutuklu bulunan Kürt politikacıların harıladıkları ve önemli bir bölümünü mundukları savunmalar, savunmadan çok emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı biror iddianame niteliği taşıyordu.

Tutuklu Kürt politikacıların iddianameleri, Türk sömürgeciliğinin, Alman ve genelde dünya emperyalizminin ve bunların iğbirlikçilerinin halkımıza ve tüm insanlığa karşı oluşturdıkları suç ortaklığına dayanarak kirli iğbirliği ve insanlık düşmanı suçlarını belgeleriyle kanıtıyor, teşhir ediyor ve bu güçler hakkındaki kesin hüküm tarihin adalatına bırakıyordu. Federal Almanya Başsavcılığı tarafından tersyüz edilen ve bilinçli bir tarzda çarpıtılarak tanınmaz hale getirilen PKK ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi gerçektir.

...)
"Şunları söyleyelim: Bizim imimizin başında ne 'savcı' ifadı var, ne de Türk devletiyle, onun dört Ali'den oluşan katiham heyetiyle, yani M. Kemal'in sözde mahkemeleriyle herhangi bir dostluğumuz var. Sorunun cevabını durumu böyle olanlar düşünsünler ve de versinler. Bay Völz'ün gözleğünün camları galiba ayna önünden yapılmış. Konuşurken, bu camlardan kendi resmini göreberek konuşuyor. Fakat bugün Kürdistan'daki gerçek şu: Türk devletine verilen özel tim uzmanları, eğitimler, helikopterler, marklar, tanklar Kürt halkının ıyanını bastırmaya yetmiyor. Nasıybin'de, Cizre'de, Silopi'de halkımız yüzbirler halinde ıyanı bayrağını açmış bulunuyor. GSG-9 tarafından eğitilen Türk özel timleri, on yaşlarındaki Kürt çocuklarının tayları önünde süfınacak delik arıyorlar. Hahırhahır, gımdiyeye kadar verilenler yeterli olmadı, Bay Völz'ün takviye birlikler göndermesi gerekiyor."

"Bu kez insanlık damarı çatlamasın. Eğer çatlarsa, o zaman faşizm, sömürgecilik, iğbirce, katiham ve soykırım değil; bunlara karşı direnmek, bağımsızlık ve özgürlük istemek suç olarak görülebiliyor. Sömürgeci savaş değil, ulusal kurtuluş savaşı suç sayılabiliyor."

"PKK'nın kendi düşüncelerini zorla kabul ettirdiği, düşüncelerini kabul ettirebilmek için bahkalarını öldürdüğü suu, her türlü mantıktan yoksun olan açık bir yalandır. Gerçek ise şudur: PKK ve Kürt halkı, Türk sömürgeciliğine karşı bağımsızlık ve özgürlük için savaşıyor. Türk sömürgeciliğinin bütün güçlerine karşı, bu arada onun ajanlarına

karşı da mücadele veriyor. Bir siyasal mücadeleyi ve karşılıklı süren savaşı, kendi dilini kullandığı için bir halkı katletmekle kıyaslamaya yeltenen mantığın ise, aklı başında bir insan mantığı olabileceğini düşünmenin imkanı ve bunun dünyada başka bir örneği bulunmuyor. Hem sormak da gerekiyor: Bize karşı yapılanlar, yapanları kendi düşüncelerini zorla kabul ettirebilmek için bazı öldürmeye çalışmaları değil de nedir?..."

Bu konuşmanın yapıldığı 21 Mart 1990 Newroz günü, Kürdistan'da halk ayaklanmaları, yaygın kitle gösterileri, kepenk kapatma ve ARGK eylemleriyle yakılan Newroz ateşinin şavkı olanca sıcaklığıyla Düsseldorf'daki duruşma salonunda da yansdı. Söz sırası kendinde olduğu için F. Almanya-PKK Davası tutukluları adına bir konuşma yapan Meral Kadir'in sözü, salonda bulunan izleyiciler, tutuklu-tutuksuz tüm Kürt politikacılarının "Biji Newroz", "Biji Serok APO" sloganlarıyla seslendi. Alışık, zilgi ve elogan sesleriyle inleyen duruşma salonunda bulunan mahkeme heyeti ve Federal Savcılar, bu coşkulu Newroz kutlaması karşısında sessizce yerlerinde oturmak ve dinlemek zorunda kaldılar. Duruşmanın öğleden sonraki oturumu başlarken de tutuklu devrimci Kürt politikacılar tüm olanaksızlıklara rağmen, hazırladıkları ve üzerinde "NEWROZ PİROZBE" yazılı pankartı açıp Başkan APO'nun posterini havaya kaldırdıkları sonra, tutuksuzlar ve tüm izleyicilerle birlikte "Ey Şoreşgerên Kurdistan" marşını söylediler.

Mevcut durumda Federal Almanya-PKK Davası tutuklu devrimci Kürt politikacılarından Ali Haydar Kaytan, iddianamede suçlama konusu yapılan "Lübnan olayı"na ilişkin konuşmasına devam ediyor. Bilindiği gibi Alman devleti PKK'ya karşı böyle bir suçlama getirerek adeta dünya poliaslığına soyunmuş ve sanki Lübnan, F. Almanya'nın bir ege-menlik alanıymış gibi, oradaki gelişmelere de doğrudan müdahale etmeye çalışmıştı. Alman emperyalizminin ve onun temsilcisi F. Başsavcılığın bu hukuk dışı yönelimi, davanın siyasal karakterini ortaya koyan bağlı başına ilginç bir örnektir. Ali Haydar Kaytan'ın bu çarpıklığı ve ölçsüzlüğü teşhir ettiği konuşmasının bir bölümü şöyle:

"Sayın Başkan, Lübnan Elçiliği bu açıklamayı sizin sorularınız üzerine yapmıştır. Burada bu açıklamanın ikinci bölümünü aktarmamız gerektiğini duymuyorum. Çünkü açıklamanın ikinci bölümü ilk bölümü tamamlayıcı nitelikte olmanın ötesine geçmiyor. Elçiliğin açıklaması hiçbir yorum gerektirmeyecek ölçüde somuttur. Lübnan Cumhuriyeti'nin yetkilisi açıkça şunları söylüyor: 'Bu, Lübnan bağımsız bir ülkedir; Lübnan toprakları üzerinde uygulanan yasalar ve nizamnameler, sadece ve sadece Lübnan Cumhuriyeti'nin yasaları ve nizamnameleridir. İki; başka bir siyasal gücün ya da

devletin ceza yasaı veya yasaları, Lübnan toprakları üzerinde işlenmiş suçlara uygulanamaz. Daha açık olarak ifade etmek gerekirse, FAC yargı organları kendilerini Lübnan Cumhuriyeti yargı kuruluşlarının yerine koyarak kağıtüstüne yürütmeyi ve ceza davası açamaz.' Söylenler bunlardır. Bu noktada şu gerçeğin de mutlaka vurgulanması gerekiyor: Buran için kanunlarımızın sınırları doğru olarak kabul edilse bile, bizim Lübnan Cumhuriyeti yasalarına aykırı davranışlarda bulunmuş olmamız, sadece ve sadece Lübnan Cumhuriyeti yargı organlarını ilgilendiriyor. Bu konuda sizin yapabileceğiniz ve yapmanız gereken bir tek şey vardır: O da tapıduğunuz emperyalist mantığı terk ederek, 'Lübnan olayları' hakkında açılan davayı kesinlikle ve derhal lağvetmektir."

"2-Gerçeğin başka yönleri de var. PKK'nın Lübnan toprakları üzerindeki faaliyetleri, bu davanın açılması sonucunda deşifre olmuş faaliyetler değildir. Bu faaliyetlerin başlangıcı 1979 yılından sonlarına kadar uzanıyor. Partimiz, Lübnan'a ıygatıcı bir güç olarak girmiyor. Lübnan yurtsever güçleri ve Ortadoğu'daki devrimci hareketlerle kurduğu dostluk ilişkileri çerçevesinde bu alanda varlık gösteriyor. Daha açık söylemek gerekirse, Filistin Kurtuluş Hareketi içindeki çapıtılı örgütlerin Lübnan'daki varlığı ile PKK'nın bu alandaki varlığı arasında pratikte hiçbir farklılık söz konusu değildir. En azından gazetelerden okuyor veya radyo ve televizyon haberlerinden işliyor olmanız Saldırgan İsrail siyonistleri, hemen her gün Lübnan'daki Filistin kamplarına karşı haradan ve havadan saldırılar düzenliyor. Dolayısıyla en azından Lübnan yönetimi açısından bu kamplardan hiçbirisi gizli kamp özelliği taşıyor. Lübnan'daki PKK kamplarının özelliği de budur. Bunun dışında Lübnan toprakları üzerinde, tıpkı Filistinli mülteciler gibi hatırı sayılır bir Kürt mülteci külesi yaşıyor. Partimiz, Lübnan'da yaşayan bu Kürt mülteci külesiyle örgütlü bir bütünlük oluşturmuyor. PKK, bir bakıma, sürekli savaş koşullarında bulunan ve insanların ancak bir örgüt içinde yer alarak varlıklarını sürdürebildikleri Lübnan'da yaşayan Kürt azınlığın meşru temsilcisi olarak ortaya çıkıyor. Böylelikle Partimizin Lübnan'daki varlığı her açıdan meşru temellere dayanıyor."

Alman emperyalizminin çıkarları öyle gerektiriyor diye açılan bu davanın pratikteki yürütücüleri, bu kadar somut gerçekler karşısında zorlandıkça zorlanıyorlar. Gerçek, mantık ve hukuk dışı iddiaları birer birer çürütölüp yerlerine doğrular kondukça bundan sonra ne yapacaklarının sıkıntısını yaşıyorlar. Daha o çok güvündükleri sözde "tanıklar"ın dinlenme aşamasına bile geçilmeden, Düsseldorf'da görülmekte olan bu davadan istedikleri sonucu alamayacaklarını, yani PKK'yı "te-

rorist" ilan edemeyeceklerini anlamış bulunuyorlar.

İşte Düsseldorf-PKK Davasında 8 Kürt politikacının serbest bırakılması ve savunmaların bağlanması aynı döneme denk getirilen ve Berlin'de görülen "Çetiner davası" da, F. Başsavcılık şahsında Alman Emperyalizminin bu çıkmazının bir sonucuydu. Düsseldorf'da çıkarılacaklarını anladıkları mahkumiyet kararına Berlin'de, emperyalizmin iğbirlikçi ajanı Ali Çetiner sayesinde ulaşmak istediler.

PKK'yı "terörist" ilan edilmek için, Federal Almanya tarihinde ilk kez "Pişmanlık Yasası" çıkarıldı ve Ali Çetiner biniyle uygulanmaya sokuldu. Düsseldorf'daki davanın iddianamesini hazırlayanlardan ve Berlin'de iğbirlikçi ajan Ali Çetiner lehine tanıklık yapan Federal Savcı Senger; "Eğer Pişmanlık Yasası ve bundan yararlanan Ali Çetiner olmasaydı, Düsseldorf'daki PKK davası da olmazdı" diye ifade vererek Kürt iğbirlikçiliği ile Alman emperyalizminin PKK'ya ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı nasıl kirli bir iğbirliği ve suç ortaklığı içinde olduklarını kendi ağızla itiraf etti. Duruşmalar boyunca, orada doğrudan yer almadığı halde suçlama ve yargılama konusu yapılan PKK'ya, Emperyalist mantığa göre, bunun adı da "bağımsızlık" veya "adale" oluyordu. Karar aşamasında "Pişmanlık Yasası'nın "terörizmi önlemede sağlayacağı yararları" saymakla bitiremeyen Ali Çetiner alçağı, nasıl olduyasa bir gerçeği teslim etmekten de geri durmadı ve bu yasanın Kürt cephesinde pek bir işe yarayamayacağını söyledi.

Her şeye rağmen, Alman emperyalizmi bu davada da PKK'yı "terörist" ilan edemedi. Ve bu arada hemen yeni taktiklere yönelmeye başladı. F. Almanya'nın Celle ve Koblenz kentlerinde bulunan Ryalet Yüksek Mahkemeleri'nde de Düsseldorf'daki ile aynı özü taşıyan yeni yeni davalar açma hazırlıklarını hızlandırdı. Koblenz'de tutuksuz yurtseverlere, Celle'de de biri tutuklu, biri tutuksuz iki yurtsevere karşı açılmak istenen davaların da içeriği, amacı ve hedefi aynı Düsseldorf'da sonuç alamayacakları kesinleştince, bu kez de iki-üç kişilik yurtseverlere karşı aynı iddianameyi öne sürerek dava açmaya ve onlar şahsında PKK'yı yargılamaya kalkışmam, Alman emperyalizminin hedeflerinden hiç ama hiç vazgeçmediğini, kör ve nefle bir inatla bir halkın, Kürt halkının ulusal-toplumsal kurtuluş hareketini yargılamaya ve mahkum etmeye çalıştığını kanıtlamaktadır.

Fakat her şeye rağmen, PKK ve Kürdistan halkı nasıl ki, Türk sömürgeciliği ve iğbirlikçilerinin tüm komple, saldırı ve kirli oyunlarını boşa çıkarıyor ve vahşi saldırılarını büyük bir kahramanlıkla geri püskürtüyorsa Alman emperyalizminin de kuralmaz, ölçsüz oyunlarını boşa çıkaracağını bilecektir.

...

PKK'yı "terörist" ilan edilmek için, Federal Almanya tarihinde ilk kez "Pişmanlık Yasası" çıkarıldı ve Ali Çetiner biniyle uygulanmaya sokuldu. Düsseldorf'daki davanın iddianamesini hazırlayanlardan ve Berlin'de iğbirlikçi ajan Ali Çetiner lehine tanıklık yapan Federal Savcı Senger; "Eğer Pişmanlık Yasası ve bundan yararlanan Ali Çetiner olmasaydı, Düsseldorf'daki PKK davası da olmazdı" diye ifade vererek Kürt iğbirlikçiliği ile Alman emperyalizminin PKK'ya ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı nasıl kirli bir iğbirliği ve suç ortaklığı içinde olduklarını kendi ağızla itiraf etti. Duruşmalar boyunca, orada doğrudan yer almadığı halde suçlama ve yargılama konusu yapılan PKK'ya, Emperyalist mantığa göre, bunun adı da "bağımsızlık" veya "adale" oluyordu. Karar aşamasında "Pişmanlık Yasası'nın "terörizmi önlemede sağlayacağı yararları" saymakla bitiremeyen Ali Çetiner alçağı, nasıl olduyasa bir gerçeği teslim etmekten de geri durmadı ve bu yasanın Kürt cephesinde pek bir işe yarayamayacağını söyledi.

Her şeye rağmen, Alman emperyalizmi bu davada da PKK'yı "terörist" ilan edemedi. Ve bu arada hemen yeni taktiklere yönelmeye başladı. F. Almanya'nın Celle ve Koblenz kentlerinde bulunan Ryalet Yüksek Mahkemeleri'nde de Düsseldorf'daki ile aynı özü taşıyan yeni yeni davalar açma hazırlıklarını hızlandırdı. Koblenz'de tutuksuz yurtseverlere, Celle'de de biri tutuklu, biri tutuksuz iki yurtsevere karşı açılmak istenen davaların da içeriği, amacı ve hedefi aynı Düsseldorf'da sonuç alamayacakları kesinleştince, bu kez de iki-üç kişilik yurtseverlere karşı aynı iddianameyi öne sürerek dava açmaya ve onlar şahsında PKK'yı yargılamaya kalkışmam, Alman emperyalizminin hedeflerinden hiç ama hiç vazgeçmediğini, kör ve nefle bir inatla bir halkın, Kürt halkının ulusal-toplumsal kurtuluş hareketini yargılamaya ve mahkum etmeye çalıştığını kanıtlamaktadır.

Fakat her şeye rağmen, PKK ve Kürdistan halkı nasıl ki, Türk sömürgeciliği ve iğbirlikçilerinin tüm komple, saldırı ve kirli oyunlarını boşa çıkarıyor ve vahşi saldırılarını büyük bir kahramanlıkla geri püskürtüyorsa Alman emperyalizminin de kuralmaz, ölçsüz oyunlarını boşa çıkaracağını bilecektir.

...

Ceza davası avukatlarının Frankfurt'ta yapılan 14. yıllık kongresine sunulan karar tasarısı

TAZ gazetesinin 21.03.1990 tarihli nüshasında "Kürt İntifada- dan geldiklenmeye bağlıyor" başlığı altında bir tarafta Türk ordusu ile özel timler ve diğer tarafta Kürt halkının geniş kesimi arasında vuku bulan yoğun çatışmalar üzerine haber veriliyor.

Bugün Türkiye-Kürdistan'ındaki halkın güvenlik kuvvetlerine karşı kendini savunmaya başladığı konusunda artık hiçbir kuşkuyla yer yok.

Bu çatışmalarda -bu da artık bugün ciddi olarak inkar edilemiyor ki-, Kürt kurtuluş hareketi PKK önemli bir rol oynuyor. Aynı zamanda Düsseldorf Eyalet Yüksek Mahkemesinde çok yakınlarda İsa Celil ve Koblenz Eyalet Yüksek Mahkemelerinde FAC hukuk tarihinde ilk defa bir ulusal kurtuluş hareketine -PKK gibi- karşı ceza davası yürütülüyor.

Ceza kanununun 129a maddesine göre şimdiye kadar aşkonusu Devlet Güvenlik Senatolarında 23 Kürde karşı dava açıldı. Ana iddianamede atfedilen "terörizm birliği", yani Federal Başsavcılığın 30.12.1988 tarihli ek iddianamesinin onayı aşkonusu iddianamaya göre iki sanık PKK'nin Lübnan-Barlisan'taki gerilla kampında, sözümüne Haziran 1987'de iki kişinin kurşuna dizilmesine katılmış olmalarından dolayı suçlanıyorlar ki; bu her şeyden önce davanın hukuk devleti ilkelerine göre tartışılabilirliği ve aynı zamanda politik handikapını oluşturmaktadır.

Böylelikle ilk defa kurtuluş savaşıyla doğrudan bağlantı içindeki olaylar üçüncü bir ülkede, FAC'da bir iddianamaya konu ediliyor.

Federal Alman hukuk kurumları yabancılardan yabancılara karşı yurtdışında ceza kanununun 129a maddesine göre işlendiği ileri sürülen sözde bu olayların hukuki takibatını üstlenmekle dünya polisi rolünü oynuyor. Aynı zamanda Türk devletini, Kürt ulusal kurtuluş savaşına karşı yürüttüğü hakları da desteklemiş oluyor.

Bir kurtuluş hareketi, FAC'nin hukuki koruma yardımıyla uluslararası alanda da "terörizm" olarak damgalanmak istenmektedir. İlk defa bu davada 16.06.1989 tarihinde geçerli olan pişmanlık yasası da uygulanmak istenmektedir.

İtirafçı Çetiner'e karşı da 1984 yılındaki bir cinayetten dolayı Berlin Eyalet Mahkemesinde yürütülen dava da bu kapsam içinde. Federal Savcılık ve Berlin Eyalet Savcılığı aşkonusu "Şehide" (İtirafçı Çetiner'e -bn.) davasında en az ceza kapsamı düzeyinde uygulanması için bir dilekçe verecekleri güvencesinde bulundular. Bu handikapı uygun olarak Federal Savcılığın Düsseldorf davasındaki temsilcisi (Senge -bn.) Berlin'deki davaya şahit olarak çıktı ve Düsseldorf'taki iddianamesine ilişkin "cesur ispatlamalar"da bulundu. Önce itirafçının itirazları suçlamaların "perçevesini belirlendi". Berlin Eyalet Savcılığı da 22.13.1990'da cinayet suçu için itirafçıya 4 yıl 6 aylık bir hapis cezası verilmesi talebinde bulundu.

Rollerin bu takasıyla bir iddia makamı temsiliyi daha şimdiden pişmanlık yasasının uygulanmasının hukuk devletine aykırılığını gösteriyor. Pişmanlık ikramiyesinin uygulanmasında karar yetkisi böylelikle yalnızca ve fiilen soruşturma makamlarının elinde oluyor. Yalnızca bunlar, (soruşturma makamları -bn.) itirafçının yaptığı olduğu açıklamaları kendi hüküm ilgileri dahilinde değerlendirebilirler. Mahkemenin bu değerlendirme yetkisi gerçekten araştırma imkanı hemen hemen hiç yok.

Böylelikle itirafçının soruşturma makamlarına açıkça olan bağımsızlığı, kendi davasının sonucundan bağımsız olarak var oluyor. Cezanın icrasını, yeni kimlik, yaşam koşullarının ve kaletti gelecekte de bu kurumlar tarafından kararlaştırılıyor. Her itirafçının içinde bulunduğu zoraki koşullar, ki kendi varlığının suç mükellefiyetinin kapsamına göre doğrudan üçüncüye bağlı olmasından dolayı gelecekte de böyle olacak ve bunu dayatılmaz suç mükellefiyeti tahliyesi takip edecektir. Şundan şüphelenilmelidir ki, bu koşullar altında itirafçı "Şahit" Çetiner'in Kürt sanıklarına karşı davada gelecekteki inandırıcılığının incelenmesi acaba mümkün mü, aynı zamanda onu aşkonusu dava için hapis tutmaları soruşturma makamlarının elinde mi (ceza davaları yönetmenliği 98. madde)?

Federal Başsavcı Düsseldorf Eyalet Mahkemesi'ndeki dava dahilinde daha şimdiden sanıkların en temel haklarının tasfiyesini gerçekleştirmek için politik hukuk ihlallerine başvurdu -örneğin mahkeme salonundaki cam bölmeyi hatırlayın-. Bu uygulamanın en yeni değişikliklerinden biri, sözümüne savunma görevinin itaatsizce "kötüye kullanılması hükmü" ve sözde yabancı "teröristlerin", daha doğrusu mahkemesiz bir biçimde yurtdışı edilmesi. Düsseldorf Eyalet Yüksek Mahkemesi'ndeki PKK davası savunucuları bundan dolayı 14. ceza davası avukatları kongresinden aşağıdaki karar altına alınmasını talep ediyor:

-Ceza kanunun 129a maddesinin kayıtsız-şartsız iptali!
-Federal Alman Ceza Hukuku aracılığıyla yabancı kurtuluş hareketlerinin kovuşturulmasına son!
-Pişmanlık yasası hemen kalkmalıdır!
-Yabancılar yasasının sertleştirilmesinden dolayı sözümüne daha fazla "terörizm davalarına" son!

-Ceza kanunun 129a maddesinin kayıtsız-şartsız iptali!

-Federal Alman Ceza Hukuku aracılığıyla yabancı kurtuluş hareketlerinin kovuşturulmasına son!

-Pişmanlık yasası hemen kalkmalıdır!

-Yabancılar yasasının sertleştirilmesinden dolayı sözümüne daha fazla "terörizm davalarına" son!

24 Mart 1990 tarihinde İspanya'nın Barcelona kentinde yapılan Uluslararası Demokratik Avukatlar Birliği 13. Kongresine "F. Almanya-PKK Davası" hakkında sunulan karar tasarısı

24 Ekim 1990 tarihinden beri FAC'ın Kuzey-Ren-Westfalya (NRW) Eyaleti Yüksek Mahkemesi'nin 5. Ceza Senatosu'nda önce 19, şimdi ise 17 Kürt hakkında F. Başsavcılık tarafından açılan ve en az iki yıl devam etmesi öngörülen bir dava sürdürülmektedir.

Bu davada, adil davaların tüm temel prensipleri sınırsız bir ölçüde çiğneniyor. Bu davada uygulanan ölçüler, şimdiye kadar

FAC tarihindeki uygulamaların çok çok altında. Ki Federal Almanya Cumhuriyeti'nin anayasasında yer alan ve terörist örgüt üyeliği için öngörülen 129a maddesi ve uygulamaları, konuyla ilgilenen Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu, Uluslararası Af Örgütü (AI) ve öteki ilgili kuruluşlar tarafından sürekli eleştirilmektedir.

Bu dava, PKK (Kürdistan İşçi Partisi)'yi kriminalize etme ve

"Zaferin ışıltısını 12 Eylül'ün en karanlık günlerinde bile gözlerimizde taşıdık"

Bu dava, altını kalınca çizerek belirttiğimiz gibi 1980'lerin sonunda mücadelemize karşı uluslararası ablukanın son boğumu olarak hesaplanmıştır. Her şey, PKK'nin tasfiyesinin başarısızlığına dayandırılmıştır. İlgili güçlerin bu hesap uğrunda çok şey yaptıklarını biliyoruz. Her şey, ama her şey denendi. Bunları genel hatlarıyla ortaya koyduk. Tekrarlamama gerek yok. Sadece, şimdiye kadar söylediklerime ekleyeceğim birkaç nokta var.

PKK ile bu kadar ilgili olduğuna göre, PKK'nin üzerinde yaşadığı toprak olan gelişmelerde de ilgi duyuyor olmanız gerekir. Son gelişmeleri duyudunuz mu? Duymaz ve bilmez davranmak işinize geldi mi, var olanı yok saymayı, tersi durumda ise, piyeyi deve yapmayı nasıl becerdiğinizizi biliyoruz. Bu dava bize çok şey öğretti: bilgilerimizi gözlemlerimizle denetleyin. Öğrettiği karşılıklıdır.

Türk burjuva politikacıları ve yazarları, Kürdistan'da halkın ayaklanışından "Türklük adına" acı duyuyorlarmış. Gazeteler böyle yazıyorlar Şüphesiz bunlarla duygularımız karşılıklı oluşturmuyor. Örneğin şimdi çocuk ve aleviyle anlatıyorum.

12 Mart 1990'da Mardin'de düşman kuvvetleriyle çatışmada 13 gençlerin şehit olması ardından kadın-erkek, yaşlı-çocuk, işçi, işsiz, köylü, esnaf, din adamı, öğrenci, yani Kürdistan toplumunun bütün kesimleri ayağa kalkmış durumda. Kürdistan, 1990 baharını böyle gerçek bir canlanışla karşıladı. Türk sömürgecilerinin "terörizm" dedikleri ARGK gerillalarından şehit düşenlerin kanına bağlılık, Kürdistan halkı için her şeyin göre alındığı savaş gerektirici oldu. Halk, çatışmalarda şehit düşen gerillaları, ERNK bayraklarına sararak toprağa verdi. Sadece bunu gerçekleştirebilmek için bile insanlar ölümü göze aldılar ve öldüler de.

Kürdistan'da Türk ordusunun ıslah ettiğini, sömürgeci savaşın kendileri için bir bataklık olduğunu sömürgeci cephede artık görmeyen ve itiraf etmeyen yok.

Umarım bu davayı açan o mahlum güçler de, halk hareketinin ne demek olduğunu biliyorlardı. Bildiklerini düşünüyorum. Çünkü ilk örneği Kürdistan değil. Bu konuda Vietnam'ı hatırlamak bize her zaman çoklu vermiştir.

Ama çok daha yakın tarih, günümüzün sıcak örnekleri de var. Filistin halkının "İntifada" olarak dünya literatürüne geçen sürekli ısrarı güç aldığını diğer bir örnek. Ve artık çok geniş kesimlerin de kabul ettiği bir "Kürt intifadası" da patlamıştır.

Kürdistan'da Türk sömürgecilerinin tankları, savaş uçakları, yüzbinlerce askeri dışında bir varlığı yok. Türk sömürgecileri sadece bunlarla var. Bir de insanları, evleri, sokakları, hatta gördükleri her canlıyı kurşunlayan, asgıncı saldıran, tutuklayıp, hatta hemen buldukları yerde işkence yapan "özel tim" var. Bunlar, Federal Almanya'nın eğittiği o ünlü timler. Görevleri, kendilerine öğretildiği biçimde Kürdistan halkına "Avrupa demokrasisi"ni öğretmek. Bunların ABD kaynaklı bir ismi de "Rambo". Cumhuriyet gazetesi muhabiri Fuat Kozluklu'nun yazdığına göre, bu "Rambo" şeflerinden biri, "gel ulan buraya!" diye çağırıyor gazetecilere şöyle bir demokrasi söylevi vermiş: "Buranın kralı bizleriz. Yanlış olmanın, Fotoğraf çekmek biraz öperiz. Benle eli cebinden çıkarmaz. Çocuklar baba derler bana. Çok leşim vardır. Gerisi size kalmış." Tam da ABD filmlerindeki gibi! Kürdistan'ın "terörist" halkı, işte bu "demokrasi kahramanları" ile çatışıyor. Büyüklere gerek yok, bunları çocuklar taşıyor. Halk, aynı zamanda, Türk Parlamentosu'nda "milliyetçilik" yapan uçakların evlerini de taşıyor.

Kısık bir sonuç çıkaralım: Belki gün gelir işe yarar diye elde tutulan ve geçen yıl Avrupa'da düzenlenen konferanslarda da hayli öne çıkarılan işbirliği-hain Kürdler, Kürt halkı tarafından taşlandığına göre, demek oluyor ki, sömürgecilerin elinde işgal ordusu ve özel tim dışında kalan bir şey yok. Müttelikiniz TC, oldukça zor durumda.

Sizin elinizde ne kaldı? Bay Senge'nin ev, para ve yaşam güvencesi vaadettiğini mahkeme önünde açıkça itiraf ettiği, Bay Rebmann'ın ise "bağ tanık" sıfatıyla tahkim ettiği Ali Çetiner ve yine Bay Senge'nin mahkeme önünde açıkça söylediği gibi yazarların bile inanç duymadığı sözde bir iddianame... Ha... tabii ki ilginç Lübnan iddianamesine dayanarak yaptığını bir "tanığın" daha vardı. Üçüncüsü ise

terörist örgüt olarak göstermeye yönelik olup, Kürt kurtuluş mücadelesine müdahale anlamı taşımaktadır.

Kongreyi aşağıdaki talepleri desteklemeye çağırıyoruz:

-129a maddesine dayanarak FAC'ın bağımsızlık ve kurtuluş hareketlerini kovuşturması durdurulmalıdır.

-Davada 15 Kürde karşı yapılan uygulamalar durdurulmalıdır.

-Tecrit koşulları değiştirilmelidir.

Savunma adına:
FAC Dortmund'dan
Avukat Reiner B. Ahues

zaten çoktan görünüşten düştü. İddianamede uslu çocuklar diye övgüye layık görüp, korumanıza aldığınız, açıkça ilan ettiğiniz işbirlikçileriniz ise, sizin için özütü de olsa söylemek zorundayım ki, artık komada bile değiller.

Gözlerimize bakın. Sadece tutuklu olan bizlerin değil, buraya gelen insanlarımızın da gözlerine bakın. Zaferin ışıltısını görebeksiniz. Bunu son gelişmelerin heyecanıyla söylemiyorum. Biz bu ışıltıyı 12 Eylül'ün en karanlık günlerinde bile gözlerimizde taşıdık. 12 Eylül'ün işkencehanelerinde gözlerimizi oyduklar, ama bu zafer ışıltısını yine söndüremediler. Bu yıl, dağlardaki gerilla savaşıyla şehirlerde halkın ayaklanışı birleşti. Cumhuriyet gazetesi iç politika muhabiri Celal Başlangıç, "Burada, çocuklara büyüyünce ne olacağını sorusunu sormadık" diyor. Özel time taş atıldıkları gerekçesiyle tutuklanan çocuklar arasında altı yaşında olanlar bile var. Objektife karşı zafer işareti yapıyorlar. Bay Rebmann'ın iddianamesinde ise, PKK'nin asker kaynağı olarak Avrupa gösterilmiş "PKK'nin Avrupa'daki faaliyetleri engellenir ve PKK'nin çökmesine inanıyor. Hem maddi geliri kalmaz, hem de savaştıracak adam bulamaz" diyor. Türk gazetecileri kendileri yazdılar. Kürdistan çocuklarına büyüyünce ne olacağını sorusunu sormaya cesaret edemiyorlar. Çünkü, cevabını biliyorlar. Kürdistan çocukları bunu söyleyecekler: "ARGK gerillası olacağız!" Elimde Federal Almanya'da büyüyen Kürt çocuklarının çizip gönderdikleri birkaç resim var. Bunlardan birini bir kız çocuğu, diğerini bir erkek çocuğu çizmiş. Bu resimleri Bay Rebmann'a hediye ediyorum. Kürdistan kızları ve oğullarının nasıl büyüdüğü hakkında daha iyi fikir edinebiliriz.

Sözlerimi sonuçlandırıyorum. Her şeyin bir kuralı vardır. Politika da politikanın kurallarına göre yürütülür. Bu dava özgü-lünde yapılacağı gibi politik mücadeleye hukuki ceza davası maskesi geçirilmeye kalkılırsa, en basit deyimle hukuk adamlarının elinde hukuk katledilmiş olur. Böyle bir iddianame ile karışımıza çıkması, Federal Almanya için gerçek bir talihsizliktir.

Meral Kadir /28 Mart 1990

NEWROZ KUTLAMALARI DEVAM EDİYOR

Newroz kutlamaları, Avrupa'nın çeşitli alanlarında sürüyor. Kürdistan'daki gelişmeler, Newroz georilerini daha çokkulu kılıyor ve katılımları daha da artırıyor. Gazetemize son olarak ulaşan kutlama haberleri şunlardır:

Hannover'de Newroz coşkuyla kutlandı

(Hannover/Berxwedan)

3.3.1990 günü Hannover'a yakın olan Braunachweig bölgesinde, Kürt halkının birlik, diriliş ve dayanışma günü olan Newroz bayramı, düzenlenen çokkulu bir geceyle kutlandı.

Gecenin düzenlendiği yer, şehir merkezinin dışında sarp bir yerde olmasına rağmen, Kürdistanlı yurtseverler erken saatlerde gece salonuna akın etmeye başladılar. Geceye, yaklaşık olarak 1700 kişi katıldı. Gece programının akıcı ve zengin oluşu, kitlede beğeni kazandı ve ilgiyle izlendi. Kitlenin coşkusu, gece boyunca atılan slogan ve sık alkışlarla devam etti.

Gece programı, Kürdistan ve dünya devrim şebitlerinin anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Saygı duruşu ve açılış konuşmasından sonra her yönüyle Kürdistanı ve bağınımsızlık mücadelesini dile getiren ve coşkusuyla yaşatan halaylar, oyunlar ve müzik parçaları sunuldu. Gece kitlelerinin büyük beğenisi kazanan müzik ve folklor ekipleri, çokkulu alkışlar arasında programlarını tamamlayarak sahneyi terk ediyorlardı. Geceye dayanışmacı ve misafir olarak katılan Ozan Aramê Tigran ve Ozan Meçhulî, kitlenin büyük alkışlarıyla karşılandılar. Ayrıca oynanan tiyatro, büyük bir ilgiyle izlendi. Newroz'un günümüzde modern anlamda gelişmekte olan ulusal bağımsızlık mücadelemizdeki yeri, anlam ve önemi üzerine yapılan Türkçe, Kürtçe ve Almanca siyasi konuşmalar ilgiyle dinlendi. Konuşmalar, sık sık atılan gür sloganlar ve alkışlarla yer yer kesiliyordu. Yine F. Almanya-PPK Davası avukatları, geceye katılmaları ve birer konuşma yapmalarıyla anlamlı bir dayanışma örneğini sergilediler.

Devrimci, ilerici ve demokrat örgütlerin dayanışma mesajlarının da okunmasından sonra büyük bir coşku ve disiplin içinde geçen gece programı, saat 23.00 sularında "APO Hate Hilvanê" halayıyla son buldu.

Almanya'nın Bavyera Eyaleti'nde Newroz kutlaması

(Nürnberg/Berxwedan)

3.3.1990 tarihinde Almanya'nın Nürnberg şehrinde halkımızın ulusal birlik, direniş ve ırsan gelişmeği olan Newroz bayramı, 1500'ün üzerinde kitlenin katılımıyla çokkulu bir şekilde kutlandı.

Gece salonuna akın eden yurtsever, devrimci ve demokratların coşkusu yüzlerinden okunuyordu. Düşmana karşı duydukları soylu kin, nefret topluca alkışları canlı ve bir o kadar gür sloganlarla dile getiriyorlardı.

Kısacası halkımız, her alanda olduğu gibi, bu alanda da tüm engellemelere rağmen, geleneksel ırsan bayramını kutlayarak PKK önderliğinde gelişmekte olan ulusal direniş mücadelesine omuz vermekte kararlıydı. Eyalet polisinin tüm yıldırma hareketine ve provokatif yaklaşımına rağmen, kitlenin Newroz gecesine etkin bir şekilde katılımı engellenemedi.

Gece programı, teknik hazırlıklardan sonra devrim şebitlerinin anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Stuttgart folklor ve müzik ekipleri ve Nürnberg folklor grubu, Kürdistan'ın değişik yörelerine ait oyunlar sergilediler ve direnişçi türküler söylediler. Ardından sahnelenen tiyatro, büyük bir beğeni ile izlendi. Tiyatro Kürdistan'da halk komitelerinin işlevi, sömürgeci ordunun çıkması ve mücadelenin günümüzdeki seviyesini içeriyordu. Tiyatrodan sonra peşpeşe sahneye çıkan Ozan Seyitcan, Ozan Zamanî, Ozan Şıyar ve Ozan Dilgeç okudukları devrimci, direnişçi ve klasik halk türkülleri ile gece programının çokkulu havasını daha da artırdılar. Gecenin anlamını ve mücadelenin boyutunu açıklayan Kürtçe, Türkçe ve Almanca siyasi konuşmalar ilgi uyandırdı. Geceye sunulan dayanışma mesajları yoğun alkış ve sloganlarla karşılandı. Gece programı, Koma Berxwedan'ın sunduğu müzik şöleniyle daha da çokki bir hal aldı. Ve gece "APO Hate Hilvanê" türküsü eşliğinde kitle halaya kalkarak sonuçlandı.

Newroz Stockholm'de coşkuyla kutlandı

(Stockholm/Berxwedan)

Kürdistan halkının direniş tarihinden kaynaklanan ve günümüzde örnek alınması gereken bir militanlıkla PKK'de gerçek anlamına kavuşarak, özgürlük ve bağımsızlığın simgesi Newroz, 1000'ün aşkın yurtseverin katılımı ile çokkulu bir şekilde 10.3.1990 tarihinde Stockholm'de kutlandı.

Gece programı, şebitler anısına yapılan saygı duruşundan sonra meşaleli bir gösteri eşliğinde açıldı. Stockholm korosu, çeşitli marş ve direniş türkülleri sundu. Daha sonra sahneye çıkan Koma Jiyan Çocuk Folkloru, sunduğu folklor örnekleriyle yurtsever kitlenin hayranlığını kazandı. Gece Kürtçe konuşmayla sürdü.

Stockholm ve Bollnäs ortak müzik grubunun sunduğu parçalardan sonra, sıra misafir konuşmacılara geldi. İlk konuşmayı Yunan Dernekleri Federasyonu Başkanı ve PASOK İktidarına sorumlu yapıtı Federasyon Başkanı, konuşmasında, PKK'nın öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini sonuna kadar desteklediklerini, laveç devleti-

yörelereimizden sunduğu folklor oyunlarıyla başladı. Daha sonra işbirlikçiliği lanetlemeyi konu edinen tiyatro, kitlenin büyük alkışını aldı. Ozan Zinar, söylediği devrimci-direniş türkülleriyle yurtsever kitleye büyük coşku kazandırdı.

Misafir Ozan Aramê Tigran'ın Kürtçe ve Ermenice olarak okuduğu türkülerden sonra, "APO Hate Hilvanê" halayıyla yaklaşık olarak yedi saat süren Newroz gecesine sona erdi.

Geceye ayrıca aşağıdaki örgüt, kuruluş ve kişilerden dayanışma mesajları geldi.

Antep Cezaevi'nden Muzaffer Ayata ve Haydar Geçilmez, Ceyhan Cezaevi'nden Bedrettin Kavak, Brücke ve Oloforsa Mülteci Kamplarından ERNK tarafından, Devrimci Komünist Partisi-Laveç Örgütü, Sosyalist Gençler Birliği-Laveç, Sosyal Demokrat Partisi Milletvekili ve Kürdistan Komitesi üyesi Avukat Hans Göran Frank, Yunan Dernekleri Federasyonu ve PASOK İktidarına Temsilciliği, YJWK-Stockholm, Bollnäs Kürt Kültür Derneği, Bottkurda Kürt Kültür Derneği, laveç Kürt Kültür Derneği.

Batı Berlin'de direniş ve ırsan gecesini Newroz kutlandı

(B. Berlin/Berxwedan)

10.3.1990 tarihinde Batı Berlin'de Newroz bayramı, coşkuyla kutlandı. Düzenlenen Newroz gecesine yaklaşık olarak 1100 civarında yurtsever ve demokrat katıldı.

Gece programı, hazırlanan özel programın sunulmasıyla başladı. Saygı duruşu ve açılış konuşmasından sonra sahneye koro çıkarak iki direniş marşı okudu. Korodan sonra gecenin anlam ve önemini açıklayan Kürtçe siyasi konuşma yapıldı. Ozan Evin, okuduğu devrimci türkülerle geceye coşku kattı. Yapılan Almanca siyasi konuşmadan sonra sahneye çıkan Ozan Meçhulî, türkülerıyla kitleyi coşturdu. Botan Folklor Ekibi, Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden sunduğu güzel oyunlarla büyük beğeni kazandı. Ardından son güncel siyasi gelişmeleri ve Newroz'un anlamını dile getiren Türkçe konuşma yapıldı. Konuşmadan sonra Kürdistan'daki güncel pratik yaşamdan örnekler sunan bir skeç oynandı. Beğeni ile izlenen skeçten sonra Ozan Şıyar okuduğu devrimci halk türkülleriyle kitleden çokkulu alkış topladı. Yarım saatlik bir aradan sonra gecenin ikinci bölümü tiyatro ile başladı. Kitle üzerinde büyük etki bırakan tiyatro ilgiyle izlendi. Misafir ozanlardan Güney Kürdistanlı Ozan Said Yusuf ve Ozan Awar, gece programına renk kattılar. Berlin çocuk folklor ekibi ve bayan folklor ekibi peşpeşe sahneye çıkarak birbirinden güzel oyunlarıyla kitleyi coşturdular. Yoğun alkışlar arasında sahneyi terkeden folklor ekiplerinden sonra Ozan Bedran sahneye çıkarak devrimci-direnişçi türküler okudu ve sahneyi Koma Botan'a terketti. Birbirinden güzel seçme tür-

küleriyle kitleyi coşturan Koma Botan, sloganlar eşliğinde yoğun alkış topladı. Ve "APO Hate Hilvanê" türküsü eşliğinde kitlenin de halaya kalkmasıyla gece programı sonuçlandı. Ayrıca program boyunca arada bir okunan şiir ve anlamlı fıkralar geceye renk kattı.

Batı Berlin Newroz gecesine PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş, F. Almanya-PPK Davası tutukluları, Almanya Direniş Hareketi, Sosyalist Parti taraftarları, Kürt Sosyalist Partisi-Berlin, Cephed Nidal (Filistin), Avrupa Dev-Genç, Türkiye-T. Kürdistan'ı Siyasi Tutuklu ve Mahkumlarıyla Dayanışma Komitesi, Feyka Kürdistan, YXK-Almanya Örgütü, YRWK, YJWK ve YKWK Almanya Merkezleri dayanışma mesajlarını sundular.

Stuttgart'ta geleneksel Newroz kutlaması

(Stuttgart/Berxwedan)

10.3.1990 tarihinde F. Almanya'nın Stuttgart alanında bulunan Kürdistanlı yurtseverler, Newroz bayramlarını muhteşem bir coşkuyla kutladılar. Düzenlenen geceye yaklaşık olarak 2500 kişi katıldı. Saat 18.00'da başlayan gece programı 23.00 sularında sonuçlandırıldı.

Devrim şebitlerinin anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra gece programı başlatıldı. Programın oldukça yaldız ve zengin oluşu kalabalık kitle tarafından büyük beğeni kazandı. Sahneye çıkan koro devrimci marşlar okudu. Korodan sonra Ozan Azad direnişçi türkülerıyla yoğun alkış topladı. Stuttgart folklor ekibi sahneye çıkarak birbirinden güzel oyunlar sergiledi. Folklor ekibinin oyunları ve özellikle renkarrenk milli giysileri oldukça dikkat çekiciydi. Ardından Newroz'a ve ulusal bağımsızlık mücadelesine ilişkin siyasi bir konuşma yapıldı. Siyasi konuşma, oldukça ilgi uyandırdı. Yer yer atılan sloganlarla mücadeleye ve önderliğe olan bağlılık dile getiriliyordu. Siyasi konuşmadan sonra, dayanışma mesajları okundu. Ozan Dilgeç sahneye çıkarak devrimci, direnişçi türkülerıyla kitleyi coşturdu. Yapılan Almanca siyasi konuşmadan sonra Koma Jiyan, sahnede ki yerini alarak direniş üzerine bestelediği türküler okudu. Ardından Mannheim folklor ekibi sahneye çıktı ve Kürdistan'ın değişik yörelerinden güzel halk oyunları sergiledi. Büyük beğeni toplayan folklor ekibinden sonra gece programına yarım saatlik bir ara verildi.

Gece programının ikinci bölümü tiyatro sahneleriyle başladı. İlgi çeken konuları içeren tiyatro sahneleri, kitle tarafından ilgiyle izlendi. Tiyatrodan sonra sahneye çıkan Ozan Zamanî'nin söylediği Türkçe türküler dakikalarca alkışlandı. Kürtçe siyasi konuşma ardından ikinci bir folklor gösterisi ve Ozan Seyidcan'ın devrimci türkülerini gece coşkusuyla doruğa ulaştırdı.

Gece programı, geleneksel "APO Hate Hilvanê" halayıyla

sonuçlandı. Halaya yüzlerce kitle eğlik etti.

Geceye sunulan dayanışma mesajları şunlardır: Yurtsever Devrimci Birliği-Stuttgart, FAC-PKK Davası tutukluları, Fıyık-Kurdistan, YXK, YKWK, YJWK, YRWK, TKP/B-Stuttgart taraftarları, Kurtuluş Hareketi-Stuttgart, Ekim-Stuttgart taraftarları, Devrimci Partizan-Stuttgart taraftarları, Sosyalist Parti-Stuttgart taraftarları, TDKP taraftarları.

Saarbrücken'de Newroz gecesi

(Manheim/Berxwedan)
17.03.1990 tarihinde B. Almanya'nın Saarbrücken alanında düzenlenen Newroz'u kutlama gecesine 1200'ü aşkın demokrat ve yurtsever katıldı. Geceye katılan yurtseverlerin çokluğu gece boyunca devam etti; alınan canlı sloganlar ve tempolu alkışlar sürekliliğini korudu.

Gece programı başlamadan önce kitleler yerini almıştı. Programın başlamaıyla birlikte bütün dikkatler sahnede idi. Sahneden sonra sahneye çıkan folklor ekipleri, güzel ve bir o kadar canlı oyunlar sergilediler. Büyük beğeni kazanan folklor ekiplerinin yanı sıra, aralıklarla sahneye çıkan, Ozan Zozan, Ozan Xellî Xemgin, Ozan Azad ve Medya okudukları direniş türkülerıyla adeta bir müzik ziyafeti çektiler ve dakikalarca alkışlandılar. Bir de Sovyet Ermenistan Cumhuriyeti'nden gelerek gece programına katılan Kürt halkının dostu Ozan Aramê Tigran sıcak bir ilgiyle karşılandı. Okuduğu müzik parçalarıyla kitleyi coşturdu.

Programın ikinci bölümünde oynanan tiyatrodaki, düşmanın barbar uygulamaları teşhir edilirken, mücadelenin ve buna bağlı olarak halkımızın durumu canlandırıldı. Newroz ruhuna uygun bir tarzda canlandırılan tiyatro sahneleri, kitle üzerinde büyük etki bıraktı. Yapılan siyasi konuşmalarla gece programı daha da anlamlı bir hal aldı. Gece boyunca, "Selam selam APO ya bin selam", "Vur gerilla vur, Kürdistanı kur", "Bijî PKK-ERNE-ARGK", "Yaşasın Nusaybîn Halk Ayaklanmasını" sloganlarının atılması ilgi çekiciydi. Ayrıca gösterilen di'a ve okunan mesajlar da coşkuyla karşılandı.

Genk'te coşkulu Newroz kutlaması

(Genk/Berxwedan)
17.3.1990 tarihinde Belçika'nın Genk alanında coşkulu Newroz kutlaması gerçekleşti. Genk'e bağlı Watterchei kasabasında düzenlenen geceye 800'ün üzerinde devrimci-demokrat ve yurtsever katıldı. Newroz kutlama gecesi, baştan sona disiplinli, coşkulu ve akıcı bir tarzda gerçekleşti. Gece programının zengin oluşu kitlede beğeni kazandı.

Sayıp duruşu ardından özel program kitlelere sunuldu. İlgiyle izlenen özel program, Kürt

halkının tarih boyunca sömürüye, zulme ve baskıya karşı var olma ve başkaldırı mücadelesini içeriyordu. Özel programdan sonra sahneye çıkan koro, devrimci marşlar okudu. Ardından peşpeşe sahneye çıkan Ozan Şemdin, Ozan Dilgeç, Ozan Bedran, Ozan Tirej, Ozan Zamanî ve Ozan Meçhulî, söyledikleri direnişçi ve kimsik halk türkülerini kitleyi coşturdular ve dakikalarca alkışlandılar. Özellikle devrim çehitleri ve direnişçileri üzerine bestelenen türküler göstermeye değer bir coşku yarattı. Yapılan Türkçe, Kürtçe ve Flamanca siyasi konuşmalar ilgi uyandırdı ve bir kez daha dikkatleri Kürdistan'a çevirdi. Daha sonra sahneye çıkan karma folklor ekipleri, Kürdistan'ın değişik yörelerine özgü oyunlar sergileyerek geceye renk kattılar. Ayrıca gösterilen di'a filmleri ilgiyle izlendi. Geç saatlere kadar devam eden gece programı, "APO Hate Hilvanê" halayıyla son buldu.

Newroz Bayramı
Osnabrück'ta kutlandı

(Osnabrück/Berxwedan)
17.3.1990 günü Batı Almanya'nın Osnabrück şehrinde bir araya gelen Kürdistanlı yurtseverler, Newroz'u coşkulu bir şekilde kutladılar. Geceye, genç-yaşlı, kadın-erkek karışımı 1000'in üzerinde bir kitle katıldı. Kitle arasında özellikle giyilen rengarenk Kürt millî giysileri dikkat çekiciydi. Yine, gece salonunun "kask, sarı sarı" renkleriyle donatılması muhteşem bir manzarayı andırıyordu. Özellikle direniş sloganlarının yazılı olduğu pankart ve çehit flamalarının asılı oluşu ayrı bir anlam taşıyordu.

Ayrıca, Kürdistanlı yurtseverler, gece salonuna gelmeden önce Halepçe çehitlerini anmak ve faşist Saddam rejimini lanetlemek için Osnabrück şehir merkezinde bir araya geldiler. Ellerinde Halepçe katliamını protesto eden yazılı pankartlar taşıyarak ve direniş sloganlarını gurgulayarak boyuncu atarak gece salonuna doğru hareket ettiler. Halepçe çehitlerinin anısına düzenlenen bu eylem, kamuoyunda oldukça ilgi uyandırdı.

Gece programı saygı duruşu ve açılış konuşmasıyla başlatıldı. Sahneye çıkan Koma Botan Müzik Grubu birbirinden güzel parçalar okuyarak beğeni kazandı. Ardından Koma Amed Folklor Ekibi canlı folklor oyunları ile yoğun alkış topladı. Newroz'u, mücadeleyi ve direnişçileri içeren siyasi konuşmalarla gür sloganlarla karşılandı ve gece atmosferini daha da canlandırdı.

Devrimci halk ozanlardan Seyitzan, Xemgin, Rûken, Evîn ve Diyar, okudukları direnişçi türkülerle kitleyi coşturdular. Yine, geceye katılan dost ozanlardan Şiyar ve Filistinli Ozan Hilmi geceye ayrı bir renk kattılar. Koma Welat Folklor Ekibi, oyunları ile dakikalarca alkışlandı. Ayrıca sahnelenen tiyatro oyunu büyük bir ilgi topladı. Tiyatroda canlandırılan düşman oyunları şiddetle protesto edilirken, direnişçi dile getiren sahneler ise, coşkuyu doruğa ulaştırıyordu.

Geceye sunulan dayanışma mesajlarının okunmasından sonra, "APO Hate Hilvanê" türküsü eşliğinde kitleden yüzlerce kişi halaya kalkarak program coşkulu bir şekilde sonuçlandı.

Geceye sunulan dayanışma mesajları şunlardır: Devrimci Komünist Partisi-Yurt dışı Temsilciliği, Avrupa Dev-Genç taraftarları, Ekim taraftarları, Internationalistischer Arbeitskreis-Osnabrück.

Paris'te meşaleli Newroz yürüyüşü

(Paris/Berxwedan)
21 Mart 1990 tarihinde Fransa'nın başkenti Paris'te meşaleli bir yürüyüşle Newroz bayramı kutlandı. Akşama doğru saat 18.00'de Gare de L'Est önünde başlayan yürüyüşte bir araya gelen ve sayıları 1500'i aşkın devrimci, demokrat ve yurtseverlerden bazılarının millî kıyafetleri, gür slogan seaları ve ellerindeki meşaleler muhteşem bir görüntü oluşturunuyordu. Yurtsever kadınların ıslık seaları ise coşkuyu doruğa ulaştırıyordu. Newroz'un diriliş coşkusu her yurtseverin yüzünden okunuyordu. Bu görünüm ve kararlılık Fransız kamuoyunun da ilgisini çekti ve kısa sürede yürüyüşçülerin etrafı yüzlerce insanla dolup taştı. Alkış tempolarıyla güzel dayanışma örneği sergilendi.

Hazırlıkların tamamlanmasıyla birlikte tüm yurtseverler yürüyüş kortajındaki yerlerini alarak sloganlar eşliğinde République alanına doğru hareket ettiler. En önde PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yol-daşın posterini, ardından Parti, Cephe, Ordu flamaları ve ardı sıra dizilmiş pankartlarla yürüyüş kolu miting alanına ulaştı. Miting alanında yapılan siyasi konuşmalar, kültürel gösteri ve müzik eşliğinde halaylar ardından 21 Mart Newroz'u kutlama eylemi son buldu.

Türkiyeli örgütlerden Partizan, TDKP Acililer de yürüyüşe katılarak dayanışmalarını sundular.

İsveç'te Kürt Kültür Günü

(Stockholm/Berxwedan)

10.2.1990 tarihinde İsveç'in Göteborg kentinde İsveç Kürt Kültür Derneği, Şehir Kütüphanesi ve Serbest Zamanları Değerlendirme Kurumu (Fritid) ortaklaşa Kürt Kültür Günü adı altında bir kutlama gecesi düzenlediler. Kutlamaya 1000'i aşkın kitle katılımı sağlandı.

Düzenlenen kutlamada kültürel sergiler, müzik ve folklor gösterilerinin yanı sıra, siyasi ve kültürel içerikli konuşmalar, açıklamalar yapıldı ve şiirler okundu. Tanınmış Kürt yazar ve aydınlarından M. Emin Bozarslan ve Şerko Bekas, kültür gününde birer konuşma yaptılar. Ayrıca İsveç'in tanınmış politikacıları, gazetecileri ve yazarları da geceye katılarak birer konuşma yaptılar. Konuşmacılar, daha çok Kürdistan'da insan hakları ve uygulanan zulüm üzerinde dur-

Antep Özel Tıp Cemaat'i'nde bulunan PKK'lı savaş esirlerinin NEWROZ mesajı:

Arkadaşlar,

Halkımızın büyük bir kazanma ezmi ve güveniyle ayağa kalktığı, korkuyu ve karanlığı yendiği bir dönemde, görkemli bir yürüyüş içinde karşıyor, yaşıyoruz NEWROZ'u. Özgürleşen vatan topraklarında halkımızın kendini yönetme ve demokrasisini kurma çabası içinde, mücadele ruhunun yeni nesli şekillendirdiği ortamın yaratıcısı MAZLUMLAR'ın ve MAHSUMLAR'ın anısı konuşuyor, emrediyor:

"Biz daha büyük başarılar, daha büyük zaferlere layık bir halkız. Hunun için yürüyeceğiz."

NEWROZUMUZ KUTLU OLSUN!

Arkadaşça selamlarımızı ve sevgilerimizi yolluyor, başarılar diliyoruz.

Muzafer Ayata, Sabri Ok, Rıza Altun, Haydar Geçilmez, Davut Utkun, Ferhan Güllü, Hüseyin Poyraz, Mahmut Aktaş, Ahmet Serin, Kazım Yeşiltaş, Ali Güngör, Osman Erdal, Bedri Açıkgöç, Salih Boğa.

Değerli arkadaşlar,

Bir Newroz'u daha esaret altında yaşamak zorunda bırakılmıy bulunuyoruz. Ama, böyle bile olsak, bu Newroz'dan sömürgeciliğin nasıl bir korku duyduğunu bizzat kendi ifadelerinden görüyoruz. Emperyalizmin de aynı korkuyu yaşadığını yakından hissediyoruz.

1990 Newroz'u, halkımız için çok ileri gelişmelerin havasını taşıyor. Sömürgecilik ve emperyalizm her kaybetmişliğine çaresizliğini yapıyor. Sömürgeciler, işgalciler, dış müdahale güçleri, muazzam tahrip gücüne sahip silahlarıyla yüzbinlerce insanımızı katlediyorlar, Kürdistan'ı birkaç kez yakıp yakabiliyorlar, her tarafa zindanlar ve idam cehpaları kurabiliyorlar, fakat kendi iradelerini halkımıza artık kabul ettiremeyeceklerdir. Kürdistan'da Kürt halkının özgür iradesi egemen olacak ve her türlü sorunu bu irade çözümlenecektir. Bu gerçek kanıtlanmıştır. 1982'nin Diyarbakır direnişi ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK), bunun alınmaz kanıtıdır. 1990 Newroz'u ise, bunun pratikte gerçekleştirilmesine yürüyüş olmaktadır.

Bu inançla, halkımızın ulusal kahramanlık bayramını kutlar, hepinize çalışmalarınızda ve mücadelenizde üstün başarılar dilerim.

Selahattin Erdem
4 Mart 1990

dular PKK'nın önderlik ettiği Orta-Kuzey Batı Kürdistan'daki mücadelenin de haklı olduğunu belirttiler.

Düzenlenen bu gece, kamuoyunda oldukça ilgi uyandırdı. İsveç başını haber bültenlerinde konuya genişçe yer verdi. Gündüz saat 12.00'de başlayan Kürt Kültür Günü, akşam saat 21.00 saatlerinde kitlelerin "APO Hate Hilvanê" türküsü eşliğinde halaya kalkmasıyla sonuçlandı.

Sevgili kardeşim,

Nice canla kutsanan toprak, omegin kutasi yaratimiyiyla özgür bir baharin sıcak ve coşkun renklerini ufuktan dağıtımızın duruklarına yansıtıyor.

Çağdaş KAWA'nın inançıyla yeşeren binlerce Newroz çiçeği, yüreğimizi sarıyor ve bu kendisine katarak yarınlarımızın özgür bayramlarına yürüyor.

O saman hep birlikte bir adım ötemizdeki ölümü kucaklamak için Newroz meşaleleriyle koşalım.

Yeni bir Newroz şafağında "Bu ülke bizimdir" diye bayram yapmak için, yüreklerimizi, seslerimizi ve beyinlerimizi birleştirelim güneşimizin ışıltıya yolunda.

Bayramınızı kutlar, Newroz sıcaklığıyla sizleri kucaklar, selam ve sevgilerimizi sunarız.

8 ve 13. koğuşlar adına
Alaaddin Aktaş
İlhami Adıyaman
Yusuf Onel

HALEPÇE KATLIAMI 2. YILDÖNÜMÜNDE YAYGINCA PROTESTO EDİLDİ

Faşist Irak rejiminin 2 yıl önce kimyasal gazlarla Güney Kürdistan'ın Halepçe şehrinde 5 bin Kürt insanını katlettiği ve binlerce insanı yaraladığı barbar katliamı Avrupa alanında yaygınca protesto edildi. Yapılan miting, yürüyüş vb gösteri eylemleriyle faşist Irak rejimi teşhir edildi ve Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesinin haklılığı savunuldu.

Gazetemize ulaşan Halepçe Katliamı'nı protesto eylemleri şunlardır:

genişçe açıklamalar yapıldı. Eylem, kamuoyunda önemli yankı yarattı.

B. Almanya'nın Stuttgart şehrinde ERNK taraftarları, 17.3.1990 günü bir miting eylemi düzenlediler. Sosyalist Parti ve Mücaddele Bayrağı taraftarlarının dayanışmacı olarak katıldığı mitingde 300 kadar kitle yer aldı. Eylemde yaygınca bildiriler dağıtıldı ve konuşma yapıldı. Atılan sloganlarla da protestolarını dile getiren eylemciler, Halepçe şehitlerinin anısına saygı

Norveç'in Stavanger şehrinde 10.03.1990 günü, bir grup yurtsever yürüyüş eylemi yaptı. Halepçe'de katledilen insanlarımızı saygı duruşunda bulundular. Eylem, boyunca bildiriler dağıtıldı ve Türkçe siyasi konuşma yapılarak Irak rejimi teşhir edildi. Eylemi Stavanger Aften Blad gazetesi haber olarak yer verdi.

Belçika'nın Hasselt şehrinde 10.3.1990 günü, 200'ün üzerinde yurtsever, demokrat ve ilerinin katıldığı bir yürüyüş yapıldı. Flamanca, Türkçe ve Kürtçe olarak 'Halepçe unutulmadı', 'Katil Saddam', 'Biji Serok APO', 'Kürdistan bizimdir terk edilemez' vb. sloganlar sık sık atılarak eylemin amacı ve önemi aktarıldı. Eylem, Koma Botan ekibi ile birlikte kitleler tarafından 'APO Hate Hilvanê' halayını çekilerek sonuçlandı.

B. Almanya'nın Mannheim şehrinde 15.3.1990 günü, 45'i aşkın bir grup yurtsever, bir miting yaptı. Eylemin amacını dile getiren (Kürtçe, Türkçe, Almanca) bildiriler dağıtıldı. Ayrıca bildiriler seali okunarak ve sık sık sloganlar atılarak Halepçe Katliamı kınandı. Eylem kamuoyunda önemli ilgi gördü.

B. Almanya'nın Hannover alanında 17.3.1990 günü, 170 civarında Kürdistanlı yurtsever, bir protesto yürüyüşü düzenledi. Yurtseverler, eylem boyunca sık sık sloganlar haykırarak, düşmana olan kin ve nefretlerini dile getirdiler. Yürüyüş korteji, Türk Konsolosluğu önüne vardığında, TC bayrağı yakıldı ve Kürdistan'daki gelişmelerle dayanışma dile getirildi. Eylemde Halepçe Katliamı'nı protesto eden yaygınca bildiriler dağıtıldı. Ayrıca sözlü olarak

duşurunda bulundular.

B. Almanya'nın başkenti Bonn'da 17.3.1990 günü Feyka-Kürdistan bir protesto yürüyüşü düzenledi. Yürüyüşe 1600'ün üzerinde kitle katıldı. Yürüyüşte SVP, Kurtuluş Hareketi, TKP-B, EKİM, SP, YNK ve Kürt Halkının Dostları dayanışmacı olarak yer aldılar. Eylemde sık sık sloganlar atıldı ve Türkçe-Almanca bildiriler dağıtıldı. Yürüyüşün sonunda eylem, mitinge dönüştürüldü; Türkçe, Almanca ve Kürtçe konuşma yapılarak Halepçe Katliamı protesto edildi. N. Dönemci'nin gençliğe hitabesi eşliğinde faşist Saddam'ın bir maketi stepe verilerek yakıldı. Al Karamah ve Ortadoğu Dayanışma Grubu, eyleme birer mesaj göndererek, dayanışmalarını dile getirdiler. Ayrıca folklor ekipleri ve ozanlar, folklor oyunlarını ve müzik parçalarını sundular.

Fransa'nın başkenti Paris'te 17.3.1990 günü 1700'ü aşkın yurtsever ve demokratın katıldığı bir miting yapıldı. Eylemde çok sayıda bildiri dağıtılarak, Kürtçe, Fransızca ve Türkçe konuşmalar yapılarak, faşist Irak rejimi protesto edildi. Gür sloganların da atıldığı miting eyleminde şiirler de okundu. Ayrıca Koma Serhed, folklor gösterileri yapıldı ve türküler söylendi.

Yine aynı amaçla Paris'te 19.3.1990 günü 35 kişiyi aşkın bir grup Kürdistanlı ve Türkiyeli Irak Konsolosluğu önünde bir gösteri eylemi yaptı. Siyah çoluklu konanlar, folklor oyunları ve müzik parçalarını sundular. Eylemde, bildiriler atarak Halepçe Katliamı'nı protesto ettiler. Partizan, DABK ve Acilciler Paris taraftarları eyleme dayanışmacı olarak katıldılar.

Kürdistan serîhıldanıyla dayanışmak amacıyla Paris'te esnaflar kepenk kapattı

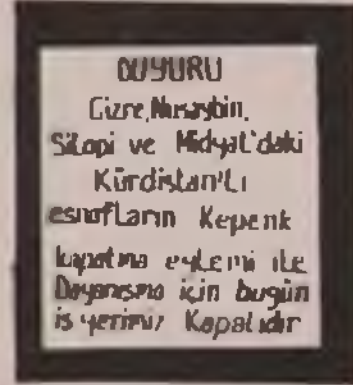
Savur direniş kahramanlarının çağrısıyla Nusaybin'de başlayan halk ayaklanması kısa sürede diğer alanlara sıçrayarak bütün Kürdistan'ı etkilemeye başladı. Ayaklanma yurtdışında yaşamak zorunda bırakılan Kürdistanlıları da derinden etkileyerek eyleme kaldırdı. Yurtsever emekçiler, Kürdistan'daki gelişmelerle çeşitli gösteri eylemlerini gerçekleştirerek dayanışmada bulundular.

Gazetemize ulaşan bazı eylem haberleri şunlardır:

23 Mart 1990 günü ERNK ve İçinin Sesi sempatizanları Paris Türk Konsolosluğu önünde kornan bir gösteri yaptılar. Gösteriye 60 civarında bir kitle katılmıştı. 'Biji Serîhıldana Çare', 'Çare'de ayaklanma' sloganlarının gür atıldığı eylemde, Türk bayrağı ve Turgut Özal'ın kuklası yakıldı.

Yine Paris'te 28 Mart günü Kürdistanlı ve Türkiyeli esnaflar kepenk indirdiler. Kürdistan'daki halk ayaklanmasını desteklemek ve Cizre, Silopi, Nusaybin, Derik ve Kızıltepe'de kepenk indiren esnafların eylemiyle dayanışmak ve 28 Mart 1986'da şehit düşen ulusal kahraman Mahsum KORKMAZ (Agit) yoldaşı anmak amacıyla kepenkler indirildi. Aynı gün esnaflar, Kürdistanlı ve Türkiyelilere ait işyerlerinin yoğun bulunduğu Strasbourg St. Denis semtinde eyleme geçtiler. Kadın, çocuk 1500 civarındaki bir kitle gür sloganlar atarak, düzenli sıralar halinde OPERA'ya doğru yürüyüşe geçti. Çevrede ilgililerle izlenen yürüyüşte zaman zaman toplu alkış temposu, coşku ve canlılığı daha da artırtıyordu. OPERA'ya ulaşan kortej, burada devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra amacına ulaşmış olarak dağıldı.

Aynı gün ve saatlerde Fransız basın-yayın organlarının faşist Türk devletinin vahşet ve katliamlarına yer vermeyerek, Kürdistan'daki ayaklanmaya ilgisiz kalmalarını protesto amacıyla iki işgal eylemi gerçekleştirildi. Birinci eylem olarak

Fransız 2. Kanal (Antenne 2) televizyonu işgal edildi. 60'ı aşkın bir kitle katılımıyla gerçekleştirilen işgalde, eylemin amacını içeren bir dosya televizyon kurumu yetkililerine verildi. İkinci eylem Libération gazetesi bürosunun 60 civarında kitle tarafından işgal edilmesi oldu. Burada da eylemin amacını içeren dosya verildi. Her iki işgal eyleminde de yetkililerle yapılan görüşmelerde, Kürdistan sorunu karşısındaki basın ve yayın organlarının tutumunu protesto edildi. Yetkililerin, işgalleri ve Kürdistan'daki gelişmeleri diğer basın-yayın organlarına da bildirileceklerine söz vermeleri üzerine eylemler sonuçlandırıldı.

Öte yandan Fransız kamuoyunun bu suskunluğuna karşı Kürdistan Halkıyla Dayanışma Komitesi bir açıklama yayınladı. Açıklamada, 'Kürdistan sorunu Türkiye halkı tarafından en önemli konu olarak tartışılmaktadır' denildikten sonra, 'Türkiye kamuoyunda konu böyle bir önemle gündemlenirken, sözde diyalog ile ön

yapmış Avrupa basını, burada Fransız basının suskunluğunu anlamakta zorlanıyoruz. Dünya'nın en ücra köşesinde meydana gelen bir olayı Avrupa TV ve basını ayırtımlarıyla yanıltırken, Kürdistan'da yaklaşık 10 gündür başlayan intifada ve akabinde onlarca insanın katledilmesi, yerleşim alanlarının imha edilmesi uygulamaları en barbarca yöntemlerle yürütülürken, Avrupa basınında bu olayların yanıltılmamış olması ve hatta tam bir suskunluğun sürdürülmesi biz Kürdistanlı ve Türkiyeli ilerici-demokratik kitle ve kuruluşları sızları basın görevini gerçekçi bir şekilde yapmaya çağırmasını zorunlu kılmıştır' şeklinde görüşlere yer verildi.

Paris'te Kürt intifadısıyla gerçekleştirilen yaygın dayanışma eylemlerine ERNK taraftarlarının yanı sıra, şu Türkiyeli dost örgütler de katıldı: Sosyalist Sempatizanları, THKP-C (Acilciler) sempatizanları, DKP sempatizanları, TKP(B) sempatizanları, TKP/ML (TİKKO) sempatizanları, Partizan sempatizanları, TKP/ML Hareketi sempatizanları, Kurtuluş Hareketi sempatizanları.

Ayrıca 17.3.1990 günü Batı Almanya'nın Stuttgart şehrinde aynı amaçla Türk Konsolosluğu önünde bir kornan gösteri yapıldı. 150'ye yakın ERNK taraftarları, Türk sömürgeciliğine duyduğu kini, nefretini sloganlarıyla haykırarak Bunun karşısında korku ve paniğe kapılan Türk yetkilileri, bütün kapı ve pencereleri kilitleyerek içeri kaçırdılar. Yapılan konuşmada TC'nin vahşiliği teşhir edildi ve izlenen hiçbir suçun cezasız kalmayacağı belirtildi. Daha sonra 'İntikam, İntikam, İntikam' sloganları eşliğinde Türk bayrağı yakıldı ve eylem sonuçlandı.

Paris ve B.Berlin'de Devrimci Birlik Platformu toplantıları yapıldı

17 Şubat günü Batı Almanya'nın B. Berlin şehrinde Devrimci Birlik Platformu, 4. toplantısını Kürdistan Kültür Merkezi'nde yaptı.

DBP'nin içinde yer alan örgütlerin temsilcileri, son siyasi gelişmeler ve önümüzdeki süreçte DBP'yi oluşturan örgütlerin görevleri üzerine bilgilendirmede bulundular.

Toplantıya 100'ü aşkın Kürdistanlı ve Türkiyeli kitle katıldı.

Gündüz saat 15.00'te başlayan toplantıda, her örgütün temsilcisi birer konuşma yaptı. Her konuşmacı, Türkiye ve Kürdistan'daki siyasi gelişmeler, kendi örgütlerinin yaklaşımı ve önümüzdeki süreçte faşist Türk sömürgeciliğine karşı yapılacak savaşımın perspektifleri üzerinde durdu.

Toplantının ikinci oturumunda, dinleyici kitle tarafından sorular soruldu. Kendilerine sorular sorulan örgüt temsilcileri, yanıtlar verdiler.

Olumlu bir hava içinde geçen

toplantı, dinleyicilerin beğenimi kazandı.

18.3.1990 tarihinde Fransa'nın başkenti Paris'te Devrimci Birlik Platformu güçleri, kamuoyuna açık bir tanıtım toplantısı düzenlediler. Toplantıya ERNK, Sosyalist, SVP, TKP-B, DKP, Kurtuluş Hareketi, THKP-C Acilciler temsilcisi düzeyinde katıldılar.

Saat 14.00'de saygı duruşuyla başlayan toplantıda, her örgütün temsilcisi sırayla söz hakkı alarak genel siyasi değerlendirmeler yaptı. Toplantının birinci oturumunda Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişmekte olan ulusal kurtuluş mücadelesi, gelişen aşama ve devrimci güçlere düşen görevler konusu ayrılmıştı. Daha sonra Devrimci Birlik Platformu'nun hedefindeki iktidar için mücadele anlayışı üzerinde duruldu.

İkinci oturumda ise açık tartışmalar geliştirildi. Tartışmaların ana konusu PKK'nın Kürdistan'da önderlik ettiği mü-

cadele oluştuyordu. Olumlu bir tartışma ortamında sürdürülen toplantı, saat 19.00'de sonuçlandı. Toplantı, kalabalık bir kitle tarafından izlendi.

DREUX'TA KÜLTÜREL GÖSTERİ

3 Mart 1990 günü bir grup demokrat Fransız, Paris'e yakın bir yerde olan Dreux'ta dernekleri kültürel gösteriye davet etti. Davet edilen dernekler arasında Kürdistanlı yurtseverlerin derneği de vardı.

Gösteride bir grup Kürt genci, direnişçi halk türkülerini söyledi. Kürdistanlı çocuklar ise, Fransızca ve Türkçe şiirler okudular. Ayrıca Kürdistanlı yurtseverlerin oluşturduğu folklor ekibi, Kürdistan'dan oyunlar sundu. Kürdistanlı yurtseverlerin kültürel gösterileri kitle tarafından beğeni ile izlendi.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Avrupa'da coşkuyla kutlandı

nekeel "APO Hate Hilvanê" tûrkûyîle sonuçlandı.

STRASBOURG:

11 Mart 1990'da yapılan geceye yüzlerce kitle katıldı. Coşkulu geçen gecede folklor gösterileri oldu ve devrimci türküler okundu. Yapılan siyasi konuşmada Kürdistan kadınının devrimimizdeki rolü ve güncel görevleri üzerinde duruldu.

DUISBURG:

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü, YJWK ile Türkiye'deki devrimci-demokrat kadınlar ortak bir yürüyüşle kutladılar. 200'ün üzerinde bir katılımın olduğu yürüyüşte şu örgütler yer aldı: ATIF-Duisburg kadınlar kolu, Mücadele Bayrağı-Duisburg, TKP-ML Hareketi-Duisburg, Bolşevik Partizan Kadınlar Grubu, Devrimci Partizan-Duisburg, TKİH-Duisburg.

MÜNSTER:

8 Mart, 10.3.1990 tarihinde coşkulu bir geceyle kutlandı. Gece programında çok sayıda folklor grubu yer aldı. Bu gruplar, Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden birbirinden güzel oyunlar sundular. Ozan Diyar sunduğu programla coşkuyu daha da artırdı. Ayrıca SVP adına yapılan konuşma ve Sinan Cemgil'in anısına okunan şiir geceye güç kattı. Özellikle program süresince kadınların attığı zılgıtlar geceyi bir iştah havasına büründürdü.

STOCKHOLM:

2 Mart 1990 tarihinde 8 Mart, düzenlenen bir geceyle kutlandı. Coğunluğu kadın olmak üzere 200'ün üzerinde bir kitle katılımı oldu. Sunulan program canlı ve coşkuluydu. Ayrıca Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışmak amacıyla 4.000 kron'dan fazla bağış toplandı.

VİYANA:

Kürdistanlı ve Türkiye'deki kadınlar ortak bir toplantı düzenlediler. 10.3.1990 günü yapılan toplantıya 120'nin üzerinde bir kitle katıldı. Bir dakikalık saygı duruşundan sonra Kürdistan'da kadın sorunu üzerine konuşma yapıldı. Konuşmada özellikle kurtuluş mücadelesinde kadına düşen görev ayrıntılı açıklandı. Ardından YJWK'nin hazırladığı Kürdistan kadınının yaşamı üzerine video filmi gösterildikten sonra tartışma bölümüne geçildi. Tartışmalarda, Kürdistan kadınının kurtuluşunun bağımsızlık mücadelesinden geçtiği sorunu ayrıntılı açıklandı. Çanakkale Cezaevi'nden M. Can Yüce'nin 8 Mart'a ilişkin gönderdiği mesajın okunmasıyla toplantı sonuçlandı.

ERNK temsilcilerinin basın toplantıları

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK'nin beşinci kuruluş yıldönümü nedeniyle ERNK temsilcileri Brüksel ve Atina'da basın toplantıları düzenlediler. 21 Mart 1990.

Basın toplantısında basın mensuplarına yapılan açıklamalar özetle:

"Kürdistan halkı korku duvarını aşmıştır. Göç, baskı, sürgün ve katliamlara karşı halk sessiz kalmamakta; Silopi, Van, Nusaybin örneklerinde görüldüğü gibi sokaklara dökülerek düşüncelerini ve öfkelerini en açık bir biçimde dile getirmektedir.

1990 şehirlerde kitle hareketinin, halk ayaklanmalarının yaygın bir biçimde yaşanacağı bir yıl olacaktır.

1989 yılındaki diğer bir önemli gelişme de; ERNK'nin askeri kolu olan ARGK'nin nicelik ve nitelik gücünün sömürgecilerin generallerince itiraf edilmesidir. ARGK kuvvetlerinin yalnız Botan'daki gücü tugay aşamasına gelmiştir ve her gün onlardan yeni savaşı ARGK saflarına katılmaktadır.

Kürdistan'daki sömürge valisi Kozakçoğlu, "Botan kontrolümüz dışında" diye itiraflarda bulunmaktadır. Bu, TC'nin devlet otoritesinin Kürdistan'da çözülmeye başladığını göstermektedir. Doğan bu boşluk, halk demokrasisinin temel taşları olan halk komiteleri ile doldurulmakta, ortaya ikili iktidar biçimi çıkmaktadır. Kürt halkı tarihinde böylece ilk kez kendi öz yönetimini inşaya başlamıştır.

Yine 1989, ERNK'nin, köylere, şehirlerde de işçi, kadın ve gençlik birlikleri temelinde kitlesele örgütlenmesinin büyümesini sürdürdüğü yıl olmuştur.

Yine 1989 yılı içinde, geçmişte Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine olumsuz, hatta düşmanca yaklaşan pek çok Türkiye'de sol devrimci güç bu yanlış

tutumlarını özdeşleştirilerek terk etmiş, dost ve ittifak ilişkileri içine girmişlerdir.

Bilindiği üzere, bugün bir katliamın da yıldönümündeyiz. Faşist Saddam rejimi, 16 Mart 1988'de Kürdistan halkına karşı kimyasal silah kullandı. Hiroşima'dan sonra dünyanın en büyük toplu katliamını yaparak 5000 Kürdî katletti. Bu katliama dünya seyirci kalmış, suskunluk içine girmiştir. Bu insanlık dışı barbar katliama bir daha lanetliyoruz. Kürdistan'da geliştirdiğimiz mücadele ile bu katliama en iyi bir şekilde yanıt verdiğimizizi belirtmek isteriz.

Genelde emperyalizm, özdele ise FAC'ın, ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik sürdürdüğü saldırı önemli ölçüde bertaraf edilmiş, 9 tutuklu tahliye edilmiştir. Başlangıcından beri ölü doğan FAC-PKK davası iflas etmeye mahkumdur.

ERNK, 1990 yılında da savaşı kesintisiz sürdürecektir. Yaygın kitle eylemlerinin yanı sıra kitle ayaklanmaları ve savaşın kitleleşeceğine dikkati çekeriz. Bu gelişmelere karşı sömürgecilerin kimyasal silahlar da dahil her türlü araçla katliam uygulayarak cevap vermek isteyeceği açıktır. Yine cezaevlerinde uygulanmak istenen tek kişilik hücre sistemi nedeniyle işkence ve cinayet yoğunlaşacaktır. Zaten Türkiye'nin gündemine kontrgörevi tarafından tozgahtlanan siyasi cinayetler vesilesiyle yeni bir darbe tartışması zoraki yerleştirilmiştir. Bütün bu gerçekler, Türkiye'deki demokrasi ve insan haklarının ne kadar sahte olduğunu göstermektedir.

Bu toplantı vesilesiyle sırt basın mensupları aracılığıyla tüm dünyaya seslenerek, Kürdistan ve Türkiye'de yaşanan demokrasinin ve insanlık düşmanlığı uygulamalarına karşı sessiz kalmamaları çağrısında bulunuyoruz."

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, Avrupa'nın çeşitli alanlarında kitlesele olarak kutlandı. Kutlamaları ERNK üyesi YJWK (Yekitiya Jinên Welatperêzên Kurdistan) tarafından örgütlenilip yönlendirildi. Bazı alanlarda Türkiye'deki devrimci-demokrat kadınların da yer aldığı kutlamalar gece, toplantı, yürüyüş şeklinde geçti.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla düzenlenen gece, toplantı ve yürüyüşlerde günün anlam ve önemini içeren siyasi konuşmalar yapıldı. Çeşitli müzik grupları ve folklor ekipleri gösterilerde bulundular. Ozanlar devrimci-direnici türkülerıyla kitleleri Kürdistan'daki halk ayaklanmasına götürerek coşturdular. Böylece etkinlikler günün anlamına uygun düşen düzeyde gerçekleştirildi.

zeyde gerçekleştirildi. Bu kutlama haberlerinden gazetemize ulaşanları şunlardır:

PARİS:

10.3.1990 günü ağırlıklı kadınlardan oluşan 300'ü aşkın kitlenin katıldığı bir gece yapıldı. Devrim pehilleri adına 1 dakikalık saygı duruşuyla gece başladı. Sahne rengarenk çiçeklerle süslenmişti. Şehit Berivan (Binevî AGAL)'ın büyük boy posterleri salonun en dikkat çekici yerine asılmıştı. Ayrıca Başkan APO'nun büyük boy portresi sahnenin arkasını kaplamıştı. Programda ozanlar devrimci-direnici türküler sunarken, folklor grupları Kürdistan halk oyunlarından seçkin örnekler sundular. Yine bir grup bayan arkadaş sahneye çıkarak, halk türkülerini abiyledi ve kısa bir tiyatro gösterisi sundular. Coşkulu geçen gece, gele-

BUDAPEŞTE'DE DAYANIŞMA GECESİ

10.3.1990 tarihinde Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de Filistin Demokratik Cephesi'nin kuruluş yıldönümü vesilesiyle bir dayanışma gecesi gerçekleştirildi. Dayanışma gecesine Filistinli ve Kürdistanlı öğrencilerin yanı sıra, diğer devrimci-demokrat çevrelerden de kalabalık bir kitle katıldı.

ERNK taraftarları olarak kardeş Filistin halkına gece şahında dayanışma mesajını sunduk. Ayrıca sahneye davet edilen bir Ozan arkadaşımız Kürdistan'ın direniş türkülerini okudu. Bu esnada gece kitlesele hep bir ağızdan "Yaşasın Kürdistan, Yaşasın Filistin" sloganını haykırarak güzel dayanışma örneğini sergiledi. Kardeş

Filistin halkına bu alandan seslenişimiz coşkuyla karşılandı.

Gece programı, Filistinli müzik ve folklor ekiplerinin coşkulu gösterilerinden sonra tamamlandı.

Bizler halkımızın PKK önderliğindeki bağımsızlık mücadelesinin sesini bu alanda, her zaman olduğu gibi, bundan sonra da daha güçlü bir şekilde duyurmaya devam edeceğiz.

-Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli olmaz!

-Halk demokrasisi yolunda ilerli!

Budapeşte'den bir grup ERNK taraftarı

BERXWEDAN Abone fişi

Adı, Soyadı: _____

Adres: _____

6 Aylık

Almanya içi:

DM 30

Almanya dışı:

DM 35

1 yıllık

Almanya içi:

DM 60

Almanya dışı:

DM 70

Abone hesap numarası:

Bfg.-Bonn

Konto Nr.: 1205242100

BLZ: 380 101 11

Yazışma adresi:

Feyka-Kurdistan

Postfach 15 31

5300 Bonn 1

NOT: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukarıdaki yazışma adresine gönderiniz.

İmpresum:
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickborn

Yazışma adresi:
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
Bfg. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avusturalya 3.00 \$
Avusturya 18.00 s
Belçika 60.00 bfr.
Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 fl.

Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 f
İsviçre 6.00 sfr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Tarihi eserleriyle zengin bir beldemiz;

RUHA

(URFA)

-III-

YERLEŞİM ALANLARI
VE NÜFUS DAĞILIMI

Urfa, 18.584 kilometrekarelik yüzölçümü ile Kuzey Kürdistan'ın ikinci büyük toprak parçası üzerinde kurulmuş bir beldemizdir. Batıda Antep, kuzeybatıda Adıyaman, kuzey ve kuzeydoğuda Diyarbakır, doğuda Mardin ve güneyde Suriye'deki Kürdistan parçası ile sınırdır. Merkez ilçe ile birlikte toplam 10 ilçesi, 20 bucak ve 872 köyü bulunur.

Merkez ilçe: Beldenin nüfusa birinci, toprak bütünlüğünce ikinci büyük ilçesidir. Nüfusu 206.508, yüzölçümü 3.791 kilometrekare, kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 32 kişi. Halfeti ve Birecik ilçeleri dışında, diğer tüm ilçelerle sınırdır.

Merkez ilçenin topraklarının ağırlıklı bölümü dağlar, plato ve dalgalı alanlardan oluşur. Harran Ovası buradadır.

Köyleri genellikle az nüfuslu olan Merkez'e bağlı 6 bucak ve 186 köy vardır.

Akçakale: Beldenin güney sınırında kurulmuştur. Merkez, Viranşehir, Ceylanpınar ve Suruç ilçeleri ile sınırdır. Nüfusu 38.460, yüzölçümü 1.903 kilometrekare, nüfus yoğunluğu kilometrekare başına 20 kişi. İlçeye 2 bucak ve 115 köy bağlıdır.

Doğudan ve batıdan dağlarla çevrili olan ilçenin ovalık kesiminde tarımcılık ve dağlık kesiminde ise hayvancılık yapılır.

Sınırdaki kurulmuş olmasından dolayı, ilçe ekonomisinde kaçakçılığın da önemli yeri vardır. Yerleşim alanları genellikle birbirine yakındır. İlçe nüfusunun %71'i kırsal kesimde oturmaktadır. Tarihsel eserlerin de bulunduğu ilçe. Haydarpaşa-Bağdat Demiryolu üzerinde kurulmuştur.

Birecik: Beldenin güneybatısında yer alır. Antep'in Nizip ve Halfeti, Suruç ve Bozova ilçeleri ile sınırdır. Güneyde ise Güney-Batı Kürdistan'la sınırdır. Nüfusu 41.048, yüzölçümü 852 kilometrekare, kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 48 kişi. İlçeye bağlı bir bucak ve 39 köy vardır. Nüfusun %51'i kırsal kesimde oturmaktadır.

Toprakları dalgalı olan ilçe güneydoğu, doğu ve kuzeybatıda dağlarla çevrilidir. Bu dağların eteklerinde zeytin, fındık yetiştirilir ve hayvancılık yapılır. Birecik Ovası, Fırat Nehri'nin kollarını oluşturan akarsularla sulanır.

Bozova: Beldenin batısında yer alır. Halfeti, Birecik, Merkez, Hilvan ilçeleri ile kuzeyde Adıyaman'ın Merkez ve Samsat

Birecik'ten bir görünüm

ilçeleri ile sınırdır. Nüfusu 38.390, yüzölçümü 1.550 kilometrekare ve kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 23 kişi. İlçeye 2 bucak ve 76 köy bağlıdır. Nüfusun %84,6'sı kırsal kesimde oturmaktadır.

Kuzey ve doğusu dağlık olan ilçenin toprakları genellikle engebelidir. Dağlık kesimde hayvancılık yapılır. Ayrıca fındık ve meyvecilik de ilçe ekonomisinde yer alır. Başlıca el sanatı dokumacılıktır. İlçedeki konutlar genellikle taştan inşa edilmiştir.

Ceylanpınar: 1981 yılına kadar Viranşehir'e bağlı bir bucaktı. Bölgenin kuzeydoğusunda yer alır. Merkez Viranşehir ilçeleri, Güney-Batı Kürdistan ve Mardin'le sınırdır. Nüfusu 40.750, yüzölçümü 2.020 kilometrekaredir. İlçeye 47 köy bağlıdır. Nüfusun %86'sı kırsal kesimde oturmaktadır.

İlçe toprakları Habur Çayı'nın suladığı verimli düzlüklerden oluşur. Türkiye ve Kürdistan'ın en büyük çiftliği olan Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliği, ilçe topraklarının önemli bir bölümünü kaplar.

Halfeti: Beldenin batısında yer alır. Antep, Adıyaman beldeleri, Bozova ve Birecik ilçeleri ile sınırdır. Nüfusu 28.862, yüzölçümü 646 kilometrekare ve nüfus yoğunluğu 40 kişi. İlçeye 34 köy bağlıdır. Nüfusun %87,4'ü kırsal kesimde oturmaktadır.

İlçe ekonomisi hayvancılık ve bitkisel üretime dayalıdır.

Fırat kıyısında kurulan ilçe-

nin Urfa merkezine uzaklığı 121 kilometredir. Beldenin alanca en küçük ve en az gelişmiş ilçesidir.

Hilvan: Beldenin kuzeyinde yer alır. Bozova, Merkez, Siverek ilçeleri ve Adıyaman'la sınırdır.

Nüfusu 21.654, yüzölçümü 1.278, kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 17 kişi. İlçeye 2 bucak ve 63 köy bağlıdır.

Batı ve kuzeybatı yönlerinde Fırat Vadisi ile çevrili olan ilçe bir plato görünümündedir. İlçe ekonomisi bitkisel üretim ve hayvancılığa dayalıdır.

Urfa merkezine 54 kilometre uzaklıkta ve Urfa-Diyarbakır yolu üzerindedir.

Siverek: Beldenin kuzey kesiminde yer alır. Alanca en büyük ilçe durumundadır. Viranşehir, Merkez, Hilvan ilçeleri ve Adıyaman, Diyarbakır beldeleri ile sınırdır. Nüfusu 82.022, yüzölçümü 4.314 kilometrekare, kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 19 kişi. Hilvan'dan sonra, nüfus yoğunluğu en düşük olan ilçedir. İlçeye bağlı 6 bucak ve 59 köy vardır. Belde geneline göre köyleri çok nüfusludur.

İlçe toprakları dağlık kesimler dışında, hafif dalgalı platolar görünümündedir.

Belde merkezine uzaklığı 93 kilometredir. Urfa-Diyarbakır yolu üzerindedir. Eski bir yerleşim alanı olduğundan, ilçede çeşitli tarihsel yapıların kalıntıları bulunur.

Suruç: Güney-Batı Kürdistan sınırında ve beldenin güneybatısında yer alır. Birecik ve Merkez ilçeleri ile sınırdır. Nüfusu 50.684, yüzölçümü 799 kilometrekare, kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 63 kişi. Suruç, Urfa'nın nüfus yoğunluğu en yüksek olan ilçesidir. İlçeye 1 bucak ve 72 köy bağlıdır. Nüfusun %62,7'si kırsal kesimlerde oturmaktadır.

Urfa merkezine 44, Mürşitpınar Sınır Kapısı'na 10 kilometre uzaklıktadır.

İlçe ekonomisi ağırlıklı olarak tahıl üretimine dayanır. Pamuk üretimi belde ekonomisinde

Merkez ilçeden sonra beldenin en büyük yerleşim alanıdır.

Viranşehir, Urfa'nın en eski yerleşim alanlarından biridir. Hititlerin kullandığı bir yerleşim alanıdır. İpek Yolu buradan geçtiği ve verimli topraklara sahip olduğu için önemli bir ilçe durumundadır.

Urfa merkezine uzaklığı 90 kilometredir. Transit ticaretinin buradan geçmesi Viranşehir'in gelişmesinde rol oynuyor.

KÜLTÜREL YAPI

Urfa beldemiz, müzik ve folklor bakımından oldukça zengin bir bölgedir. Yâreden derlenmiş çok sayıda halk türkülleri vardır. Müzik kültürü yaygın olan bir beldemizdir. Urfa'dan birçok müzik sanatçısı çıkmıştır. Tabii ki, var olan müzik kültürü, Türk sömürgeciliği tarafından demode edilerek özünden boşaltılmıştır. Bir İ. Tatlıses gibi sanatçılar, yalnız Urfa yöreninin değil, bütün Kürdistan müzik kültürüne karşı kullanılan birer araç durumundadır. Devlet tarafından bizzat desteklenen bu sanatçılara önce toplumda hayranlık uyandırılmakta ve daha sonra ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik iftira demaçileri verdirilmektedir. Böylece sömürme bu ünlü sanatçıların hayranları mücadelemize karşı şartlandırılmak istenmektedir. Örneğin Ocak 1990'da Türk basınında çıkan bir habere, göya Burhan Nart isimli bir PKK'li, içinde İ. Tatlıses'in de bulunduğu Kürt ses sanatçılarından haraç istediği belirtilmişti. Devlet tarafından kullanılan İ. Tatlıses, verdiği demeçte haberi doğrulamıştı. Tabii ki, bu demeci verdikten özel savaş yetkililerinden başkası değildi. Nitekim, 2000 e Doğru dergisinin 18 Mart tarihli sayısında Burhan Nart'ın yer alan bir mektubunda şunlar belirtiliyordu: "Polis, İ. Tatlıses'e anlaşılmaz kendi hatırladıkları senaryolarla ifadeler düzenledi. Ben kabul etmedim... Benim PKK ile hiçbir ilişkim olmamıştır..."

Bu, Türk sömürgeciliğinin ulusal kültürümüze ve ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik çağdışı saldırılarına tipik bir örnektir.

Urfa'nın folklor oyunları çok çeşitli ve halay türündedir. Günümüzde Kürdistanlı yurttaşların, her türlü kutlama ve etkinliklerinde oynamayı gelenekleştirdiği "APO Hato Hilvanê" halayını Urfa beldemize aittir.

(Yazıda kullanılan istatistikler 1980'e aittir.)

SÜRECK

Çıktığı gün toplatılan ve yazarı tutuklanan bir kitap:

"DEVLETLERARASI SÖMÜRGE KÜRDİSTAN"

"Halkların mahkum edildiği bir ülkede bütün doğruların yeri cezaevidir."

(Thoreau)

İsmail Beşikçi kimdir?

Araştırmacı yazar ve sosyolog İsmail Beşikçi, 1939'da Çorum-İkizlipınar'da doğdu. 1962'de AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Bilim'in azatlık yaptı. 1964'te Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde sosyoloji asistanı olarak çalışmaya başladı. Kürdistan'ı ve Kürt toplumunu bu yıllarda yakından tanıma olanağı buldu. 1967'de yapılan "Doğu Mitingleri"ne katıldı ve bununla ilgili, "Doğu Mitinglerinin Analizi" adlı bir çalışma yaptı. 1969'da "Doğu Anadolu'nun Döşeni, Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller" adlı kitabı yayınlandı. Hem kitabı "tekinciler" ilan edildi, hem de, bu kitabı yazdığı için Erzurum Atatürk Üniversitesi'ndeki görevine son verildi.

1971'de Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde çalışmaya baş-

ladı. Ancak aynı yıl tutuklandı, 1974'e kadar cezaevinde kaldı. 1974 affından yararlanarak tahliye oldu. Fakat bir daha Türkiye'nin hiçbir üniversitesine kabul edilmedi. Resmi ideolojiye karşı geldiği için "afaroz edilmişti."

Sonraki yıllar serbest araştırmacı olarak çalıştı. Bütün konularını, Kemalizmin Kürdistan'daki uygulamalarından seçti. Bu çalışmaları nedeniyle 1978'de tekrar hapse kondu. 1980'de cezaevindeyken, İsviçre Yazarlar Birliği Başkanı'na yazdığı mektup nedeniyle ve ayrıca diğer kitapları yüzünden 12 Eylül döneminde yeniden yargılandı. 1987'ye kadar toplam 6 yıl daha cezaevinde kaldı. Son kitabı "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" nedeniyle 1990 Mart'ında tekrar tutuklandı, şimdi cezaevinde bulunuyor.

İsmail Beşikçi'nin yukarıda yazdıklarını dışında yayımlanan yapıtları şunlardır:

Doğu Anadolu'da Göçebe Kürt Aşiretlerinde Değişim, (1968)

Doğu'da Değişim ve Yapısal Sorunlar, (Göçebe Aklan Aşireti) (1969)

Bilim Yöntemi, (1976)

Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama I, Kürtlerin Mecburi İskanı, (1977)

Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama II, Türk Tarih Tezi Güneş-Dü Tıvrisi ve Kürt Sorunu, (1978)

Bilim Yöntemi Türkiye'deki Uygulama III, Cumhuriyet Halk Fırkası Türüğü ve Kürt Sorunu, (1978)

Yayınlandığını duyduğumuz ve merakla beklediğimiz kitabı henüz elimize ulaşmadan, değerli bilim adamı, sosyolog ve yazar İsmail Beşikçi'nin bu kitabı nedeniyle tutuklandığı haberi ulaştı. Kitabı henüz görmemiştik ama, bu habere hiç de şaşmadık doğrusu. Beşikçi Hoca'yı tanıyanlar için böyle bir haber sürpriz olmazdı zaten. Çünkü onun düşünceleri ve bilimsel tezleri karşısında güçlü ve aziz kâhınların başvurduğu yöntem öteden beri hep aynı oldu. Kitapları toplatılmak ve yasaklamak suretiyle düşüncesinin kitlelere ulaşması engellenmek istendi. Birçok kerele özgürlüğü gaspedilerek cezaevlerine kondu, çeşitli tehditlere ve işkencelere maruz bırakıldı, ağır cezalarla cezalandırıldı. Ama o, gerçek bilim adamı tavrından bir milim bile şaşmadı, mağrur ve başı dik olmasını hep bildi. Çağdaş bir Galileo Galilei gibi en son kitabında da "Dünya dönüyor!" diye haykırıyor işte... Onu yeniden özgürlüğünden mahrum bırakan çağdaş tiranların gücü yetiyorsa, dünyanın dönmeyeceğini kanıtlayabilir.

Bilimsel, bilimsel yöntemi her şeyin üzerinde tutan, gerçek bir bilim adamı, yürekli ve onurlu bir aydın denince Türkiye'de akla ilk gelen isim İsmail Beşikçi'nin de-

tanıyanlar Beşikçi Hoca'nın yine hangi sarsıcı gerçeklerin üzerine ve nasıl daha fazla yürüdüğünü hemen tahmin ederler. Gerçi bilim adamı, çağını sorgulayan adam değil midir? İşte Beşikçi Hoca, dikkat çektiği konular kadar sorduğu sorularla da bunu yapıyor, çağı sorguluyor. Çağımızın bir trajedisi olan Kürdistan gerçeği karşısında takındığı olumsuz tavırlarıyla Birleşmiş Milletleri, Avrupa Parlamentosu'nu, İslam Konferansı'nı, reel sosyalizmi sorguluyor. Türkiye halkını, aydınlarını, işçi sınıfını sorguluyor. Kürdistan toplumunun kendisini sorguluyor, zaaflarının maddi temelleri üzerine önemli belirlemeler yapıyor. PKK hareketinin ortaya çıkışı ve Kürdistan tarihinde ne anlama geldiği konusunda ısbetli görüşler ortaya koyuyor. Ve bütün bunları, gerçek bilim adamı sorumluluğu, objektifliği ve yürekliliğiyle yapıyor. Sözü daha fazla uzatmadan Beşikçi Hoca'ya bırakalım.

"Kürdistan Sömürge Bile Değildir"

Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun siyasal statüsünü incelerken, Beşikçi Hoca, Kürdistan'ın klasik sömürgelerden farklı olduğunu belirtiyor ve son derece önemli bir hususa dikkat çekiyor. Şöyle diyor:

"Kürdistan'ın durumu tam sömürge ve yarı sömürge statülerinden hiçbirine uymamaktadır. Kürdistan sömürge bile değildir. Kürt halkı sömürge bile olmamıştır. Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun siyasal statüsü, sömürge-den bile çok aşağıda durmaktadır. Kürdistan'ın hiçbir siyasal statüsü, siyasal hipliği yoktur. Kürtler, köleleştirilmek, köleleştirilmek, adıyla sanıyla, dilyle, kültürle tarihten ve yeryüzünden silinmek istenen bir halktır." (s.11)

Türk, Arap ve Fars sömürgecilerinin Kürdistan'da -1968 Halepçe örneği gibi- her türlü vahşeti pervasızca uygulayabilmesinde, Kürdistan'ın devletlerarası bir sömürge olma statüsünün önemli rolü olduğu vurgulanıyor. Kürdistan üzerinde emperyalist bölüşümün 1915-1925 yıllarında tamamlanmış belirtilerek, önemli bir hususa daha parmak basılıyor. Emperyalizmin böl ve yönet politikası... "Böl-yönet politikasının hedefi olmak, bir ulusun tarihinde karpalayabileceği en büyük felaketlerden biridir. Çünkü böl-yönet politikası, ulusun beynini dağıtmaktadır, ulusun parçalanmaktadır." Emperyalizmin bilinen klasik "böl-yönet" politikasının, Kürdistan'da "böl-yönet ve yok et" biçimine büründüğü ve bunun ise, dünya tarihinin en trajik uygulamalarından biri olduğu ortaya konuyor.

Bu kabul edilemez durumu, tarihsel ve güncel birçok somut ve varıp örneklerle açıklığa kavuşturarak Beşikçi Hoca, burada çeşitli uluslararası kuruluşlara sesleniyor. Bu gerçekliği, "İnsan haklarını korumayı ve geliştirmeyi"

amaçlayan Birleşmiş Milletler, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı gibi kurumların da anlaması gerekir" diyor. Aksi halde, böyle bir sorunu görmezden gelmenin bu kurumları çürüteceğini, işlevsiz kılacağını hatırlatıyor. Ayrıca Kürt toplumunun bir islam toplumu olduğunu hatırlatarak, "Kürt sorununu görmezden gelmek için olağanüstü bir gayret içinde" olan İslam Konferansı'nı da aynı biçimde uyarıyor. Bulgaristan'daki Türk toplumunun haklarıyla ilgilenirken, örneğin bir Halepçe soykırımına sessiz kalma tavrını sorguluyor. Yine sosyalist ülkelerin Kürdistan sorununa yaklaşımının da ciddi bir yetersizlik içinde olduğu şöyle belirtiliyor:

"Ulusalın kendi kaderini tayin hakkı gibi sosyalizmin temel prensipleri açıpandan... fiili durumlara bakıldığında, sosyalist ve komünist devletlerin politikalarıyla kapitalist devletlerin politikaları arasında önemli farkların olmadığı bilinmelidir. Örneğin, Güney Kürdistan'da Kürtlere karşı kimyasal silah kullanılmasına ABD'den, çeşitli Avrupa devletlerinden, cılız da olsa Irak'ı kınama tavırları gösterildiği halde, başka Sosyalist Birliği olmak üzere Doğu Bloku ülkelerinden en ufak bir protesto tavrı yükselmemiştir. Bir de FKÖ tarafından böyle bir protesto ve kınama tavrı ifade edilmediği. Bu da hüznü verici bir davranıştır." (s.16)

Aynı tavır başka bir yerde de şöyle vurgulanıyor:

"Şu sorular ise muhakkak sorulmalıdır: Sosyalist Birliği, Arnavutluk gibi devletler, Doğu Avrupa devletleri, neden ulusalın kendi kaderlerini tayin ilkesi doğrultusunda, Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesinde yardımcı olmamışlardır? Kürdistan'ın bölünüp paylaşılması, emperyalizmin işine yaradığı halde, emperyalizmin politikasını ürettiği halde, neden bu devletler, Kürt sorunu karşısında, görmezden, duymazdan gelen bir tavır izlemişlerdir? Bu komünist ve sosyalist devletler, Kürtlere yardım etmek şöyle dursun, neden gerici, faşist, sömürgeci ve ırkçı devletleri silahlandırmaya çalışmışlardır? Bunlara benzer daha pek çok soru sorulabilir. Sorulmalıdır." (s.164)

"Kürdistan Artık Eski Kürdistan Değildir"

Tarihi ve toplumsal bütün olumsuzluklara rağmen, "Günümüzde artık, çok şey değişmiştir" diyor Beşikçi Hoca ve ekliyor: "Kürdistan artık, eski Kürdistan değildir."

Cezayir ulusal kurtuluş mücadelesinde yer alan zenci doktor Franz Fanon'un, "İlk kurşun teorisi" adıyla bilinen önemli bir tezine atfen şunlar söyleniyor: "Sömürge ülkelerinde halkı örgütlenmeye, silahlı mücadele düzeyine getirmek, son derece zor bir olaydır. Çünkü bu ülkelerde halk sindirilmiştir. Halk korku ve yel-

günlük içersindedir. Sömürgeci güç halktan, kendisinden korkmasını, kendi emirleri dışında hareket etmemesini istemektedir. Baskı, zor, zulüm, haksızlık, horlama insanlarda ve yığınalarda derin bir ruhsal çöküntü yaratmıştır. Halk kendini güvenceye alamaz... Halk kendini küçük görür. Sömürgeci güçleri ise olağanüstü derecede büyük görür. Onlarla hiçbir zaman mücadele edilemeyeceğini düşünür."

"Franz Fanon, böyle bir ortamda halkı örgütlenmesinin, sömürgecilerle savaş düzeyine getirmenin son derece güç olduğunu belirtiyor. Bu güçlüğüün üstesinden gelmenin gerekliliği üzerinde duruyor. Bunun için yoğun, kararlı ve ısrarlı bir çabanın gerektiğini de belirtiyor. Ve şöyle devam ediyor: Bütün bu olumsuz koşulların üstesinden gelinip, herhangi bir kişi örgüte hazırlanabilir. Bu militan, sömürgeci ve emperyalist devlete karşı ilk kurşunu attığı zaman, aslında kendisini öldürür. Franz Fanon'a göre ilk kurşun, kışının köle, sinmiş, sindirilmiş, devamlı korkuyu yaşayan ezil kipliğini öldürüyor. İlk kurşunla birlikte kişi yepyeni bir insan olarak yeniden doğuyor." (s.45-46)

Franz Fanon'un bu görüşlerine katılan Beşikçi Hoca, Kürdistan açısından şunları ilave ediyor:

"15 Ağustos 1984'de Erzurum Şemdinli başkınılarıyla başlayan silahlı mücadele, ulusal bilincin uyanışında ve sömürgecilik kavrınmasında çok önemli bir dönüm noktası olmuştur. Franz Fanon'un deyişiyle bu 'İlk kurşun' olarak değerlendirilebilir." (s.40)

15 Ağustos Atılımı ve sonraki süreçte gerilla eylemlerinin yarattığı bazı sonuçlara da şöyle işaret ediliyor:

"Kuzey Kürdistan'da, PKK tarafından 14-15 Ağustos 1984'de, Erzurum Şemdinli'de toplatılan gerilla eylemleri, ilk kez köklü bir şekilde değiştirdi. Birinci olarak, gerilla kendi kendini değiştirdi. Korkuyu, paniği, yığılma, atılma, mücadelede kararlı, ısrarlı ve bilinçli bir unsur, militan haline geldi. Kararlı, ısrarlı ve bilinçli tutumu onu, mücadelede önemli bir taraf haline getirdi. Bu, hem gerillayı hem de mücadeleyi kurumsallaştırdı. Bugün mücadelede gerilla hareketi önemli bir taraftır. Kürt halk yığınları, Türk güvenlik güçleri karşısında ordu ve jandarma karşısında, PKK'yı bir taraf olarak değerlendiriyor." (s.81)

"Teslim ol, çağrısına karşı ateşle karşılaştırmak, çatışmaya girmek, bu çatışmayı günlerce, haftalarca büyük bir kararlılıkla sürdürmek, gerillaların kendilerini değiştirdiklerinin en önemli göstergesi olan gerektir."

Gerilla eylemleri, ikinci olarak çevredeki halkı değiştirdi. Halkın ruhsal yapısını değiştirdi. Korku içindeki, panik içindeki, yığılma içindeki halk, sinmiş, sindirilmiş, kendine güvenemeyen halk di-rilmeye, ayağa kalkmaya başladı. hakkını arar oldu." (s.82)

Bugün Nusaybin'de, Cizre'de,

Silopi, İdil, Diyarbakır, Kızıltepe, Midyat ve daha birçok yerde olup bitenlere tanık olduktan sonra, bu gerçeği teslere ilave edecek ne olabilir ki? Bu gerçeği gördüğü ve açıkça ifade ettiği için İsmail Beşikçi'yi hapse koymakla, kitabını yasaklamakla, sömürgeci-faşist rejim, Kürdistan halkının şahlanışını mı durdurabilirdi?

Kürdistan'daki sömürgeci uygulamalar karşısında Türk aydını, basını ve üniversitelerinin ibret verici tutumlarını da yerden yere vuran Beşikçi Hoca, bu konuda, Cesayır ulusal kurtuluş mücadelesinde Fransız aydınlarının, Vietnam savaşında ABD kamuoyunun tutumunu hatırlatıyor. Hatta günümüzde İsrail'de bile ilericiler Yahudilerin, Filistin'de yapılanları protesto etmek için kendi devletlerine karşı tavır aldıklarını, gösteri ve mitingler düzenlediklerini belirtiyor ve Türkiye'deki utanç verici durumu şöyle ifade ediyor:

"Bu tutum ve davranışların örneğin, Türk üniversitelerinden ne kadar uzak olduğu açık bir gerçektir. Türk üniversitesi, yalana dayalı Türk resmi ideolojisini üreten ve yayınladığı kurumların başında gelir. Türk üniversitesi, Kürdistan sorunu karşısında bir bilim kurumu gibi çalışmaz. Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir şubesi gibi çalışır..."

"Türk basını için, Türk siyasi partileri için de aynı şey söylenebilir. Kürdistan sorunu söz konusu edildiği zaman bu kurumlar da, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir şubesi gibi çalışmaktadır. Örneğin köy okulları iktidare merkezleri olarak kullanıldığında zaman Türk basını bu olaylardan hiç sözlenmemektedir. Köylünün tümünün kadını, erkek, çocuk-pocuk, genç ihtiyar köy okullarına doldurulduğundan, buralarda herkes iktidare uygulandığından hiç sözlenmemektedir. Fakat bu iktidare merkezlerine bir saldırı olursa, bu iktidare merkezleri yakılırsa, PKK yine okul yaktı' diye kıyametler koparılmaktadır." (s.57)

"Kürt Egemen Sınıfları mı, Kürt Ajan Sınıfları mı?"

Beşikçi Hoca, son kitabında bu soruya, "Egemen sınıf değil, ajan sınıf" karşılığını veriyor. Şimdiye kadar yayınlanmış bulunan bütün kitapları ve araştırmaları Kürdistan ve Kürt toplumu üzerinedir. Ancak bu son kitapta ilk kez böylelikle yakından ele aldığı Kürdistan'ın iç dinamikleri, çeşitli sınıf ve tabakaların özellikleri, Kürt toplumunun sınıflarının maddi temelleri vb. konularda da son derece önemli tespitler yapıyor. Hem tarihi süreç içerisindeki durumlarını inceleyerek, hem de güncel durumda pek çok somut örnekler sunarak, Kürt egemen sınıfları hakkında şu yapıya varıyor:

"Türkiye'de, özellikle sol siyasi düşüncede kabul görmüş bir anlayış var: Türkiye, Türk egemen sınıfları ve Kürt egemen sınıfları tarafından birlikte yönetilmektedir... Bu anlayışın yanlış olduğu kanunundandır. Toprak ağaları, geyherleri, apırsı reisleri gibi egemen sınıflar bloku içerisinde yer alabilecek kategorilere, egemen sınıf denemeyeceğini, bunların düşünce ve eylemlerinin ancak 'yanlış' (sözcük) dar anlamda kulla-

nılmıyor-bn.) kavramıyla ifade edilebileceğini düşünüyorum. Ticaret, sanayi gibi sektörlerde uğrayanlar için de aynı şeyler söylenebilir. Bu, kısaca, ulusal kimliğini inkar ederek, bunun ötesinde de ajanlaşarak yaşamını ve fonksiyonlarını sürdürme faaliyetidir." (s.63)

Kürt asıllı milletvekili, bürokrat ve memurların durumları da benzer biçimde değerlendirilerek, aynı kategori içerisinde kabul ediliyor. Bunların durumları da şu sözlerle dile getiriliyor:

"... Kürt egemen sınıflarının ajanlaşması yanında, devlet bürokrasisinde yer alan Kürtler de aynı kategoride yer almaktadır. Fakat bunların çok büyük bir kısmı Kürdistan bölgesinde görev yapmadıkları için fonksiyonları, toprak ağaları, geyherleri, apırsı reisleri, ticaret ve sanayide uğrayanlar kadar açık değildir." (s.115)

Bu tespit, ajan bir yapının yönetselliğinden hiçbir zaman söz edilemeyeceği gerçeğiyle birlikte değerlendirildiğinde, "devlet içerisinde Kürtler ve Türkler eşit haklara sahiptir" biçimindeki TC resmi iddiasının kof bir iddia ve bir yalan olduğunu açıkça sergilemektedir. Kitabın ikinci bölümünde, söz konusu ajanlaşmanın nasıl gerçekleştirildiği incelenmekte ve bunun bazı sonuçlarına işaret edilmektedir. Bu çerçevede örneğin bir Kamran İnan'ın kumduğu ustalıkla yerli yerine oturtulmaktadır. Bu kesimlerin, bugün PKK önderliğindeki mücadeleye karşı nasıl kullanıldığı, yine bu mücadeleye karşı dinin nasıl kullanıldığı ve bütün bunlara Türk solunun nasıl sessiz kaldığı hatta destek sunduğu ügünç örneklerle anlatılmaktadır.

Kürdistan'daki çeşitli sınıfların özelliklerine değinirken, PKK'nın başarısının, sınıfsal temeliyle ilişkisi olduğu şu sözlerle belirtiliyor:

"PKK'nın çok dikkatli bir şekilde incelenmesi gerekir. 1970'li yılların ortalarında kurulduğu anlaşılan bu örgüt, çok kısa bir zamanda nasıl yaygınlaşmış, PKK hem mekanda yaygınlaşmış, hem de toplumsal sınıflar arasında derinliğine örgütlenmiştir. Bu, öteki Kürt örgütlerinin gerçekleştiremediği bir başarıdır. Öyleyse PKK üyelerinin sınıfsal tabanlarının incelenmesi önemli bir konu olarak belirmektedir." (s.122)

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yöneltti "milliyetçilik" suçlamalarının haksız ve saçma olduğunu belirtirken şunları söylüyor:

"... 'Bağımsız Türkiye' diye slogan atmak devrimciliktir. Bunun devrimci bir düşünce ve eylem olduğu vurgulanıyordu. 'Bağımsız Kürdistan'dan söz edenler ise 'milliyetçi'ydiler. Halbuki 'Bağımsız Türkiye' sloganı, Kürdistan üzerinde, 1920'li yıllarda yürütülmüş emperyalist bölünüm mücadelesini aynen benimsenmek, kabul etmek anlamına geliyordu." (s.97)

Yine İsmail Cem, Uğur Mumcu, Bülent Ecevit gibi bazı sömürgeci demokrat kişilerin "aşırılık ırkçılığı" kavramıyla nasıl kafa kari-

ıklığı yaratmak istediğini ortaya koyarken, "Kendi devletlerinin ve hükümetlerinin Kürt kışkırtıcılığına yol etmeye çalışan ırkçı ve sömürgeci politikalarına en ufak bir eleştiri yöneltmeyen bir gazetecinin, bir yazarın, Kürtlerin ulusal ve demokratik hakları konusundaki isteklerini ve bu uğurdaki mücadelelerini 'aşırılık ırkçılığı' diye nitelmesi ibret verici bir olaydır" diyor ve soruyor:

"Kürtlerin yok olmamak için mücadele etmeleri, ulusal kimliklerini korumak için, birtüm türlü iktidareye güçsüz girmeleri neden 'ırkçılık' oluyor acaba? Kürtler, 'Bir Kürt dünyaya bedeldir' mi diyorlar? 'Ne mutlu Kürdüm diyene' mi diyorlar?.. Nedir Kürtleri ırkçı yapan? Kürtler, Arapları, Türkleri, Farsları asimile etmek, onları... Kürtleştirmek için kurumlar mı geliştiriyorlar? Böyle bir ırkçılık ve sömürgecilik ha-

yata geçirmek için altyapı mı kurmuşlar? Radyo, TV sistemi, basın, eğitim kurumları, kamu yönetimi, ordu, polis, mahkeme, hapishane vs. Nedir Kürtleri ırkçı yapan?" (s.100)

Herhalde adı geçenlerde dürtüldüğün zerresi olsa bu sorulara yanıt vereceklerdir. Faşist rejimin bu denli rahat ve sükunetle her türlü iktidare ve katliamı uygulamasında, bu sözde sosyal demokratların onayının önemli payı bulunduğu gerçeğine de dikkat çekiliyor kitapta. Ve şunlar yazılıyor:

"Türk basını ile iktidareci yönetim arasında, sanki sessizce ve gizlice yapılmış sedit bir anlaşma vardır. Yönetim iktidare yapılmıştır. Basın, yazarlar, bunu bilecek, fakat yazmayacaktır. Yönetimin Kürdistan'daki uygulamalarını genel olarak övecektir." (s.102)

Beşikçi Hoca'nın son kitabının birçok yerinde olduğu gibi, "Kürt toplumunun sınıflarının maddi temelleri" konusunda yazılanlar da, Berxwedan okuyucularının hiç yabancılaşmadığı görüşler. Örneğin şu pasajlar:

"Kürtlerin özgürlüklerine pek düşkün olduğu, özgür yaşamayı, bağımsız yaşamayı, başkalarını boyun eğmeden yaşamayı en temel amaç edindiği her zaman söylenir, tekrar edilir... Kürtler özgürlüklerini birbirlerine karşı koruyorlar. Fakat kendilerini yavaşta devletlerin bağı ve zulümlerine karşı özgürlüklerini, ulusal onurlarını koruyabiliyorlar mı? Özgürlüklerini korumaları bir tarafa, bu

devletlere karşı özgürlük istediklerini öne sürebiliyorlar mı?"

"...Örneğin bir kan davası olayını ele alalım. Bu olaylarda Kürtlerin ne kadar yığıldığı ne kadar acı (!) oldukları yakından bilinir. Taraflar birbirlerini göz kırpmadan rahatça öldürürlürler... Birbirlerine karşı aslan kısımlar bu insanların asker veya polis karşısındaki tavır ve davranışları son derece zavallıdır, acıdır... Bu nasıl bir özgürlük anlayışıdır? Özgürlüğe, bağımsızlığa, onura, haysiyete düşkün olmak böyle mi olur?" (s.145)

Bö tür davranışın kaynağını araştırırken, Beşikçi Hoca, Kürtlerde bireysel özgürlüğün alandığına geliştiğini, aşiret yapısının, bireysel özgürlüğü korumanın bir aracı olduğu için bugüne dek korunduğunu vurguluyor. Ayrıca, Bireysel özgürlük ile ulus özgürlüğü, bağımsızlığı arasında bir çelişki bulunduğunu söylüyor ve şunları ilave ediyor:

"Aşireti, bireysel özgürlüğe koruma o kadar güçlenmiştir ki, bu, giderek ulusun tamamen köleleşmesi sonucunu doğurmuştur... Bugün, Kürt toplumu köle bir toplumdur. Dünyada, nüfusu 30 milyonu aşkın olan fakat köleleştirilmiş, sömürge bile olmayan bir başka toplum daha yoktur." (s.146)

Aynı konu şu belirlemelerle devam ediyor:

"Kürtler şimdiye kadar ulusal özgürlükleri için, ulusal bağımsızlıkları için ölmeceğini bilmediler. Kan davalarında, devletler tarafından kışkırtılan kan davalarında birbirlerini kırıp geçirdiler. Fakat ulusal bağımsızlık sözkonusu olduğu zaman, bireysel özgürlüklerini düşünüp köleliğe boyun eğdiler. Aslında, ulusal bakımdan köle olanların bireysel özgürlüklerinin kalmadığı da besbellidir..."

"Kan davalarında ölmeyi bilmek hiç önemli değildir. Önemli olan ulusal özgürlük için, köle olmaktan kurtulmak için ölmeyi bilmektir.

PKK'nın ortaya çıkışı, Kürtlerin tarihinde, Kazay Kürdistanlı Kürtlerin tarihinde bu bakımdan da önemli bir dönüm noktasıdır. PKK, bize şunu öğretmektedir: Ulusal özgürlük için, ulusal bağımsızlık için ölmeceğini bilmek gerekir. ırkçı ve sömürgeci Türk devletini endişelere terkeden de, PKK'nın bu kararlı, bilinçli, bilgili tavrıdır. (s.146-147)

Bu değerlendirmeyi okuyunca insanın aklına ister istemez, devrimcilik ve ulusal kurtuluşçuluk adına PKK direnişine yöneltilen saldırı ve kışkırtılar geliyor. Hem de bu kararlı direnişi, İspanya'daki Frankocu faşistlerin 'Yaşasın ölüm' çağrılarına benzeterek kadar aşağılık ve soysuz cinsten saldırılar... Ki bu tür saldırıların başta gelen sahipleri de, sömürgeci İsmail Beşikçi'ye en çok sahip çıkan Kürt küçük-burjuva çevreleriydi. Eeh, aslında buna da çok şaşmamak gerekir. Sömürge bile olmayan Kürdistan'dan daha ne ucube tipler çıktığını, Beşikçi Hoca da çok daha anlamlı ve trajik bir anılarıyla ortaya koymuyor mu? Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde kendisine iktidare yapan Kürt,

ölüyle şöyle bağırır: "Ulan ben Kürdüm. Ben bu işlere karışmıyorum, sen Çorumlusun. Kürtlerle uğraşmak senin neyine gerek!"

Kısacası 'Devletlerarası Sömürge Kürdistan' kitabı, her yönüyle kendi toplumumuzu daha iyi kavramamıza olanak sağlayan çok değerli bir çalışma. Daha piyasaya çıktığı gün derhal toplatılan bu değerli çalışmanın içeriğine burada tümüyle değinme ne yarar ki olanaksız. Hiç sözünü edemediğimiz daha pek çok önemli konularda dikkat çekici belirlemeler var kitapta.

Sömürgeci-faşist Türk devletin Kürdistan sorununa yaklaşımı biliniyor. İnkareci ve katliamcı bir yaklaşımdır. Türk üniversitesi, basını ve aydınlarının tavrı da biliniyor. Ya devletin uygulamalarını alkışlayan, ya da gözünü ve kulağını gerçeklere kapatan bir sessizce onaylama yaklaşımıdır. Çok ilginçtir, İsmail Beşikçi olayına, onun, her biri ayrı ayrı öneme sahip kitapları ve tezlerine yaklaşımda da, her iki kesim yukarıdakinin aynı bir tavır sergilemektedir. Faşist yönetim, onu zorla ve iktidareyle susturmaya çalışıyor. Diğerleri de, en ünlü'sünden önsüzüne kadar, ya mahkemelerde onun aleyhine tanıklık ve bilirkiçilik yapıyorlar, ya da uğradığı baskıları görmemezlikten gelecek kafalarını kuma sokuyorlar. Tıpkı Beşikçi'nin tezlerine ve görüşlerine bilimsel bir yanıt vermemenin ezikliğiyle gözlerini sımsıkı kapamaları gibi. Bu ise, kuşkusuz her iki kesim için de sadece ve sadece güçsüzlüğün ve acizliğin bir göstergesi olmaktadır.

Saygıdeğer bilim adamı İsmail Beşikçi'nin son kitabı üzerine burada şunları da söylemek gerekiyor: Eğer Türk üniversiteleri, gerçekten MIT'in bir şubesi değil de bilim yuvaları ise, demokrat geçiren basını, yine MIT'in bir şubesi değil de, birazlık onur taşıyorsa Beşikçi'nin ithamlarına yanıt verme cesareti gösterirler. En azından ellerindeki muazzam olanaklarla bu tezleri çürütür, yalanlarlar. Yine bu kitapta adları anılan Bülent Ecevit, Erdal İnönü, Prof. Mümtaz Soyse, Prof. Toktamış Ateş, Prof. Hüsnü Veldet Velidedeoğlu, Uğur Mumcu, İsmail Cem, İlhan Selçuk gibi sözde sosyal demokrat ve ilericiler, eğer birer şarlatan değilse Beşikçi'nin iddialarına ve kendilerine yönelik ithamlarına yanıt verme cesareti gösterirler. Ama hemen belirtelim ki, bu çevrelerden hiçbirinin buna cesaret edebileceklerini sanmıyoruz; onlar yine çareyi, kafalarını kuma sokmakta bulacaklardır.

Türk aydınının yüzü akı, Beşikçi Hoca!

Sizin de belirttiğiniz gibi Kürdistan artık saki Kürdistan değildir. Halkımız kendi gerçekliğini kavradıkça, sizin çaba ve çalışmalarınızın yeri ve önemini de daha iyi kavrayacaktır.

Onurlu mücadeledenizi selamlıyoruz.

25 Mart 1990

Federal Almanya-PKK
Davamızdan bir tutuklu

Kürdistan Halkı, Direniş Tarihinin En Şanlı Dönemine Akıyor

Bağtarafı I. sayfada
Kürdistan'ın komutanı ve PKK MK Üyesi Mahsum KORKMAZ, Şırnak'ın Gabar Dağları'nda sömürgeci birliklerle girdiği çatışmada şehit düştü. PKK 1988 Ekim'inde gerçekleştirdiği III. Kongresi'nde 21-28 Mart arası'nı "Ulusal Kahramanlık Haftası" olarak Kürdistan devrim şehitlerine adadı.

Yine 18 Mart 1988'de faşist Irak rejimi tarafından gerçekleştirilen Haleppe Katliamı'nda katledilen 5 bin insanımızın intikamının alınması andı. Ulusal Kahramanlık Haftası'nın anlamını daha da derinleştiriyor. Bu kadar tarihi dönemde anlamın birleştiği bir haftada, Kürt halkının ayaklanması kaçınılmazdı. Yine de ayaklanmaların başlaması için bir hazırlık ve çağrı gerekliydi. PKK öncülüğünde ERNK ve ARGK'nin siyasal ve askeri çalışmalarını kitleleri hazır duruma getirmiş, PKK, değerlendirilmeleriyle 1990 yılını kitle ayaklanmaları dönemi olarak seçmişti.

Her bahar Kürdistan halkı için umutların yeşerdiği dönem oldu. Kürdistan'da dağlar, ovalar yeşillenir, canlılar hareketlenir; Kürdistan gelinlik giyer, insanı, hayvanı ve bitkisiyle, taşıyla, toprağıyla kolektif hummalı bir kaynaşma başlar. Fakat bu defaki kaynaşma başkaydı. Halk daha bilinçli, daha örgütlü ve sömürgecilğe karşı daha kühnydi. Ayaklanmaların ayak sesleri geliyordu. Daha 1989'da Nusaybin'de, Silopi'de, Şırnak'ta ayaklanmaların ayak sesi işitildi.

Türk sömürgecileri de gelişmeyi görüyor ve önlem alıyorlardı. Daha Mart ayının başından itibaren ilan edilmemiş bir savaşa başladılar. Binlerce askerini ve çetenini, özel timlerin katıldığı operasyonlar başlattılar.

Türk sömürgeci birlikleri 13 Mart'ta Savur'un Donguşa köyü civarında bir ARGK birliğini kuşattılar. Olaya bir hainin ihbarı neden olmuştu. Çatışma öğleden sonra başlayarak saatlerce sürdü. Düşman birlikleri sayıca çok üstünlüğe sahip. Gerillaların sayısı belliydi; ölene kadar direniş. 50 civarında düşman askerinin öldürüldüğü çatışmada 12 özgürlük ve bağımsızlık savaşçısı, komutanları SALAH (Abdullah AVCI) ile birlikte şehit düştüler.

Şehit ARGK savaşçısı Kamuran DÖNDAR'ın cenazesine Nusaybin'de 5000 kişi katıldı. Kitlelerin sesiz yürüyüşüne tahammül edemeyen faşist-sömürgeci birlikler, halka ateş açtılar. Kitlelerden bir kısmı katledildi. Yaşı henüz 20 bile olmayan Şemsettin ÇİFTÇİ adlı yurtsever, annesi ve ablasının göbeleri önünde önce dipçiklendi, dövüldü, arkasından kafasına kurşun sıkılarak katledildi.

Bu barbarlık karşısında halk ayaklandı. Esnaf kepenk kapattı. Öğrenciler okulları boykot ettiler. Çocuğu, kadını, işçisi, genci ve esnafıyla 70.000 kişilik

Nusaybin cadde ve sokaklara döküldü. Barikatlar kurdu, sömürgeci barbarlığı lanetledi. Sömürgeci canileri tağladı. Bağımsızlık ve özgürlük sloganlarını attı.

Ayaklanmanın fitili ateşlenmişti: 18 Mart'ta Mardin'in kasaları olan Cizre, Silopi, İdil ve Midyat'ta esnaf kepenk kapattı. 18 ve 19 Mart'ta Cizre hazırlandı. Sabaha kadar kompolar birbirine girdi. Kadınlar ve çocuklar, kurşun idiler. Dev örgüt sessizce ama dakik işliyordu. Köylüler, bir gün önceden Cizre'ye akın etmişti bile. 20 Mart'ta tüm Cizre ayaklandı. Yürüyüş iki koldan oluyor, bağımsızlık sloganları atılıyor. Binlerin oluşturduğu yürüyüş kolları şehir merkezinde birleşince, sömürgeci birlikler panzer ve özel timleri halkın üzerine sürerlerken, azalarında Abidin TUNCER (10 yaşında) adlı çocuğun olduğu en az 10 yurtsever katledildi, 100 civarında yurtsever de yaralanır, 350'si de tutuklanır. Cizre ayaklanmaya ara vermez. Sömürgeci kurumların tümü tahrip edilir. Atatürk'ün büstleri paramparça edilir. Her tarafta ERNK bayrakları dalgalanır. Sabaha kadar Newroz ateşi yunar. Depeler kızılır. Sokaklara sömürgeciler giremez. Halk silahını görmüştür, birlik ve direniş; inançla, tağla ve sloganla. Çocuklar, Türk gazetecilerine: "Biz Kürdistanlıyız, Cizre Kürdistan'dır, Kürdistan kurulsun; siz Türkiye'li misiniz" derler. Erkekler, "Kadınlarımız bizi eve bırakmıyorlar, direnmeden nasıl dağılalım" derler. TTR şoförleri, kornalarını çalarak ayaklanmayı kutlar. 20 Mart'ta bu defa 20.000'in üstünde Cizreli mezarlıktadır. Yine sloganlar atılmakta, zafer işaretleri yapılmakta, alkışlarla sömürgeciler protesto edilmektedir.

Cizre ayaklanmasını desteklemek amacıyla Silopi, İdil, Midyat, Derik, Gercüş, Kızıltepe ve Mazıdağı'nda esnaf, öğrenciler ve işçiler sivil genel grev yaparlar. 22 Mart'ta Kızıltepe'de çoğunluğunu çocukların oluşturduğu kalabalık bir kitle grubu yürüyüş yapar. Benzer yürüyüş Silopi'de de olur. Türk sömürgecileri, Kızıltepe'de 200, Mazıdağı'nda 100 kişiyi tutuklarlar.

25 Mart'ta tam bir askeri kuşatma altında olan Gever (Yüksekova'da 5000'in üstünde yurtsever ayaklanır. Bir futbol maçını fırsat bilen kitleler eshada buluşurlar. Sömürgeci ordu, özel tim ve çeteler aleyhine slogan atan kitleler, hükümet konağı ve cezaevini kuşatırlar.

27 Mart'ta Diyarbakır'ın Çınar kasasında esnaf kepenk kapattı. 28 Mart'ta Silvan esnafı kepenk indirir. Farkin (Silvan) ARGK komutanı Mahsum KORKMAZ'ın doğum yeri. Silvan halkı Ağrı saygısıyla anar. Akşam saatlerinde şehirde gösteri yapılır, sloganlar atılır, bildiriler dağıtılır.

Mardin'deki ayaklanmalar Kürdistan'ın önemli bölümünü ayağa kaldırmıştır. 16 Mart'ta

Kucaklayalım Mahsum'unuzu
Kucaklayın anılar
Kardeşler kucaklayın Mahsum'unuzu
Sen yeni doğan Mahsum
Sen cevap veracaksın
değilmi layan çağınma
Sen hayıracaksın
Sulardan devralıp Irak'ın türkümünü
Sen veracaksın sıyrını
çanak topraklarımızın...

Elazığ Fırat, Erzurum Atatürk, Adana Çukurova, Ankara Hacetcepe, İstanbul, İzmir Ege ve Konya Selçuk üniversitelerinde öğrenciler Nusaybin ve Cizre ayaklanmasıyla dayanışma eylemini yaptılar. 17 Mart'ta Diyarbakır'da 3000 dolayında öğrenci ve halktan yurtseverlerin katıldığı bir yürüyüş yapıldı. 28 Mart'ta Diyarbakır Lisesi öğrencileri "Mahsum KORKMAZ'ın ölüm yıldönümü nedeniyle boykot yaptılar. 28-27 ve 28 Mart tarihlerinde de Diyarbakır Dicle Üniversitesi'nden 6000 öğrenci 3 günlük boykot yaptı. Aynı üniversitede 28 Mart'ta 5000 öğrenci, Mahsum KORKMAZ'ı anma toplantısı yaptı. Bu toplantıda "ARGK-Botan Eyaleti"nin hazırladığı bildiri okundu.

21 Mart'ta Siirt Yüksek Eğitim Okulu öğrenciler gösteri yaptılar. 50 öğrenci tutuklanınca 200 öğrenci açlık grevine başladı. Aynı sürede Erzurum, Şırnak, Van, Ergani ve Siverek'te de bazı yurtsever halk grupları ayaklanmalarla dayanışma eylemleri yaptılar. Aynı süre içinde Diyarbakır ve Antep Özel Tıp cezaevlerinde kalan siyasi tutuklular, ayaklanmalarla dayanışma amacıyla açlık grevlerine girdiler. 26 Mart'ta İstanbul-Ümraniye'de bir okulda Atatürk büstü parçalanarak, duvara ayaklanmaları destekleyen pankart asıldı ve direğe çekilmiş TC bayrağı indirilerek, yerine PKK bayrağı çekildi. 21-28 Mart Ulusal Kahramanlık Haftası boyunca ARGK de eyleme kalktı.

Zaferle kapattığımız Ulusal Kahramanlık Haftası-1990'da henüz kitle ayaklanmaları bitmiş değildir. Sadece Kürdistan'da yarım milyonu aşkın yurtsever, ulusal kurtuluş ayak-

lanmalarına katılmıştır. Örgütlü ulusal kurtuluş ayaklanmaları, Kürdistan halkını bütünleştirmede büyük bir adım gerçekleştirmiştir. Ayaklanmanın ilk günlerinde Güney Kürdistan'ın Kamışlı kentinde 50.000'in üstünde yurtsever insanımız dayanışma mitingi yaptı. Atina (Yunanistan) ve Brüksel (Belçika)'da ERNK-Avrupa Örgütü basın toplantıları yaptı. Yurtseverler, Batı Almanya, Fransa, İngiltere, İsviçre ve Lüksemburg'da Türk ekilik ve konsoloslukları önünde protesto eylemleri yaptılar, Türk bayraklarını yakdılar, bildiriler dağıttılar. Kürdistan Komiteleri, Avrupa kamuoyunu Kürdistan halk ayaklanmaları konusunda sürekli bilgilendirdiler.

Ayaklanma haftası boyunca 20 ARGK savaşçısı (14'ü Savur, 4'ü Pervari, 2'si Uludere'de), Cizre ve Nusaybin ayaklanmalarında en az 30 yurtsever şehit düştü, 100 dolayında yurtsever ise yaralandı. Cizre, Nusaybin, Kızıltepe, Çınar, Diyarbakır, Siirt, Elazığ, Mersin ve İstanbul'da 2000 civarında yurtsever tutuklandı.

Halkımız, Türk sömürgeciliğine karşı verdiği ulusal kurtuluş mücadelesi bu ayaklanma sınavından başarıyla geçti. Ayaklanmalar kitlese ve halkçı karakterdedir. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar, öğrenciler, işçiler, esnaf tüm halk ayaklanmalarına katılmıştır. Halk ayaklanmalarımız silahsız-siyasal ayaklanmalardır. Halk ayaklanmalarımız, ulusal kurtuluşçu ayaklanmalardır. Türk sömürgeciliği, tüm kurumları ve tüm işbirlikçileri hedeflenmiş; kitle oldukça bilinçli ve örgütlü olarak "Yaşasın bağımsızlık" slo-

ganlarını atmış. "Kürdistan" kolimesi ilk defa bu denli açık ve kitlese olarak söylenmiştir. PKK'ya, ARGK'ye ve ERNK'ye, Abdullah ÖCALAN yoldaşın önderliğine bağlılık yüzbinlerin ayaklanması ve eyleminde dile gelmiştir. Ayaklanmacı, savaş emri, dayanışmacı öğrenci ve Avrupa'daki, Ortadoğu ülkelerindeki yüzbinlerce yurtsever "Ulusal bağımsızlık" sloganı etrafında birleşmiştir. Halk ayaklanmalarımız, dünyanın en meşru ve belki de en cesur kitlese eylemleridir. Çünkü, dünyada Türk sömürgeciliği türünde barbar bir sömürgecilik kalmamıştır. Yine dünyanın hiçbir halkı, halkımızın üstündeki bu zor uygulaması kadar bir zorla yüzyüze değildir. İnsanlık Kürt halkının direniş ve ayaklanmasından daha meşru ve haklı bir ayaklanmaya şahit olmamıştır.

Ayaklanmalar bir başlangıçtı. Duraksayabilir, ama kesilmez. Çünkü koşulları vardır; çünkü halkın ayaklanma dışında çaresi kalmamıştır; çünkü halk korku sınırını aşmıştır, halk gücünün farkına varmış, mücadele yolunu öğrenmiştir; çünkü halkın bilinci ulusal kurtuluş için ayaklanmaların zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır; çünkü PKK öncülüğünde ERNK ve ARGK örgütlenmesi, halkı sürekli ayaklanmalara kaldıracak düzeye gelmiştir.

Önümüzdeki sayılarda ayaklanma pratiklerini detaylı inceleyecek, ortaya çıkardığı örgütsel, siyasal ve mücadele görevlerini irdeleneceğiz. Fakat hemen şunu söyleyebiliriz: Halkın örgütlenmesini derinleştirme; ERNK örgütlenmesini gençlik, kadınlar, işçiler, esnaf, çocuklar, şehit aileleri içinde kurma; okulda, mahallede, fabrikada, camide örgütlenmek, şehirlerde topyekün halk örgütlenmesine varma, ayaklanmanın fazla potansiyelini ARGK'ye aktarma; halkımızın direniş sesini dünya halklarına aktarma; geniş bir dayanışma çemberi oluşturma vb. görevleri yerine getirme ivdedir.

Bunun yanı sıra Kürt reformistlerine birkaç sömürgeci var; halk onları reddetti. Halk son söz söyledi: "Ya ulusal bağımsızlık, ya da ölüm!" İşçisi, aydını, köylüsü, küçük-burjuva yığınları, "Ulusal bağımsızlık" sloganı etrafında birleştiler. Halkımızın ayaklanma eyleminde bu durum çok nettir. Reformist gruplar, yıllardır halkımızı geleceğinden habersizler ve halkla bağlarını kesmiş durumdadır. Halk, ayaklanmalar boyunca PKK'ya bağlılığını aergiledi. Ayaklanmalar ERNK'nin eylemleridir. ERNK'nin sloganları, örgütlenme ve mücadele anlayışı, ayaklanmalarda hayata geçirilmiştir. ERNK'nin gençlik, kadın ve işçiler arasındaki öncü güçleri ayaklanmaları yönetmiştir. Ayaklanma tümüyle ERNK'nin inisiyatifli altında geçmiştir. ARGK'nin pratik direktifleri yığınlara yön vermiştir.

SÖMÜRGEÇİ TÜRK DEVLETİ "ŞİDDETLE ÇÖZÜM"DE DİRETİYOR

Kürdistan halk ayaklanmaları, Türk devletini hem suçludu, hem de çaresiz bir durumda yakaladı. Çünkü, Kürdistan gerçekliği tüm çıplaklığıyla ve tüm ağırlığıyla, hem de milyonların yar aldığı bir kitlesellikle Türk devletinin karşısına dikildi. Kürdistan halkı taleplerini net koydu: "Ulusal bağımsızlık ve halk demokrasisi". "Sömürgeci ordu Kürdistan'dan çekilmeli", "Kürdistan'da özel tim kalmamalı", "Çete birlikleri hemen dağıtılmalı", "Zoraki göç uygulamasına hemen son verilmeli", "Sömürgeci terör, işkence ve tutuklanmalara son verilmeli." Halk bunları hangi amaçla söyleyeceğini de gösterdi. "Parlamento ve reformist amaçlarla değil, direnişle, halkın meşru mücadele ve örgütlenmesiyle" tüm taleplere varılacaktı. Halkın bu talepleri doğrultusunda örgütlenme ve mücadele düzeyi bir daha ortaya koydu ki, "Misak-ı Milli" politikası iflas etmiştir.

Türk sömürgeçliği Botan'a sıkıştırılan bir gerilla mücadelesine razıydı. Bu amaçla güçlerini düzenlemiş, özel timleri yerleştirmiş, çete birlikleri kurmuş, politikasını buna göre saptamıştı. Bu politika iflas etti. Halk ayaklanmaları şiddet politikasının, PKK'yı terörist gösterme çabasının, çeteciliğin, zorunlu göçün, köy boşaltmanın, özel tim terörünün çare olmadığını göstermiştir. Şiddet, daha fazla direniş doğurur.

Biz, halklarımızın çıkarına ol-

duğuna inandığımızdan, Türkiye halkı üzerinde etkisi olan politikacıların, gazetecilerin, aydınların sağduyulu davranmalarını isterdik. İyi niyet talebimiz asfık değildir. Tabii ki sömürgeci-faşist rejimin askeri ve siyasal sözcülerinden iyi niyet beklemiyoruz. Fakat kendi kendilerini aldatmasınlar, inkar ve şiddet yolunda direktmeleri kendileri için felaket olur.

Türkiye burjuva basını gerçeği görmüş, belli yanlarıyla işlemiş, ancak gerçekçi davranmamıştır. Basın muhabirleri, özel timler tarafından ötele kapatılmış, tehdit edilmiş, makineleri parçalanmış, hırpalananları ve tutuklananları olmuş, buna rağmen basın Genelkurmaylık kaynaklı haberlere itibar etmiştir. Ayaklanmaların kitlesel karakterini yazma, diğer yandan da ayaklanmaları "teröristlerin kışkırtması ve provokasyonu" olarak gösterme hangi ahlaki ilkeye sığar!.. Türk devleti, o denli aciz düştü ki, "ayaklanmaları bir kadın teröristin!" telafisiyle yönlendirmesine" bağladı. Üstelik bu iddiayı tam bir sefil ve aciz içişleri Bakanı Abdülkadir Aksoy açıkladı. Bu senaryoya uygun olarak sıradan bir kadın da tutuklandı. Türkiye burjuva basını, hiç tereddüt etmeden büyük manşetlerle bu iddiayı içledi. Böylesi ahlakaal düşkünlük ancak Türk basınında sergilenebilirdi. Halbuki bakan açıklamasını yaparken alışı edillen Kürt kadını sivecilik tarafından serbest bırakılıyordu. Anlaşılan sömürgeciler gün kurtarıyordu.

Ne zaman Kürdistan sorunu ve ulusal kurtuluş mücadelesi çarpıcı örneklerle gündeme gelse, köşe yazarları hemen kalem sarırlılar. Fakat bu defa suçludu yakalandılar. Altan Öymen, M. Ali Birand (Milliyet), Taha Akyol, Naci Hıncak (Tercüman), Oktay Ekşi (Hürriyet), Hasan Cemal, Uğur Mumcu (Cumhuriyet) ve Necati Zincirli (Günaydın)'a kadar olan tüm köşe yazarları ayaklanmaların kitlesel karakterini, "Misak-ı Milli"ye karşılığını ve PKK'nin

ayaklanmalarındaki öncülüğünü inkar edemiyor. Tüm köşe yazarları "Misak-ı Milli elden gitti, yok mu kurtaracak" diye feryat ediyorlar. Ayaklanmaların meşruluk yanı, siyasal talepleri ortada olduğu halde, köşe yazarları halen "sorunun ekonomik ve sosyal reformlarla giderilebileceğini" ileri sürüyorlar. Bu bir çıkmazdır, Türkiye burjuva ideologları için. Kendileri de verilenle açıklıyorlar ki, "ekonomik ve sosyal kalkınma politikası" iflas etmiştir, kendilerinin "Doğu ve

batı", anti-demokratik bir karakter taşıdıklarını sergiliyorlar. Örneğin, Hizbullah adlı bir örgütün Kürdistan'da ne işi var?! Böyle bir örgütün Kürdistan'daki varlığını ileri sürülecek tek insan var olamaz. Kürdistan'da dinsel gerici emperyalizm ve TC kaynaklıdır. Türk köşe yazarları ve özellikle Uğur Mumcu bunu çok iyi bilir. Kürdistan'da müslüman yığınlar, hacısı, hocası da ulusal sloganlarla ERNK bayrağı altında ayaklanmıştır. Uğur Mumcu ya bakılırsa "PKK, olmayan bir Hizbullah'la ittifak yapmaktadır, ayaklanmalara terikatlar öncülük etmektedir."

Türk burjuva köşe yazarları, sözde demokrat, rejimin ideologları bunu iyi bilirler ki, yazdıklarıyla faşizmin kuyrukçuluğunu yapıyorlar, ırkçılık ve anti-demokratizmi yayıyorlar. Yaptıkları Özel Harp Dairesi'nin ajanlığıdır. Unutulmamalı ki, artık "Misak-ı Milli" yaşatılmaz. Kürdistan halkının ulusal hakları yadsınarak burjuva demokrasi bile olunamaz.

Ayaklanmalara karşı alınan tutum, Türk burjuva politikacılarının da nasıl anti-demokratik, ırkçı ve faşizmin gölgesinde, generallerin emirleriyle çalışan yaratıklar olduğunu gösteriyor.

Parlamentoda yer alan Kürt milletvekillerinden sözde "radikal" olanları Ahmet Türk, M. Ali Eren, Adnan Ekmen vd.'lerinin tutumunu özel timlerin çekilmesini talep etmekten öteye geçmedi. Tehdit edilmiş olacaktı ki hemen sindirir ve ilk günkü açıklamalarını bile bir daha tekrarlamak cesaretini gösteremediler. Dönemin en aşağılık milli hainleri Fuat Atalay ve Nurettin Yılmaz yine öce alınıyorlar. Bunlar "Misak-ı Milli"yi sömürgecilerden daha hararetli savunuyorlar.

Sözde, sosyal demokrat olan SHP başkanı Erdal İnönü, şovnizm ve anti-demokratizmde basını bile geçti. Profesör bozuntusu, politikacılıktan çok generallığe soyunuyor. "Ayaklanmalar halk hareketi değil, ayrılıkçı güçlerin eylemleri" diyor. "Misak-ı Milli birliği" için generallerin gölgesinde "milli koalisyon çağrısı" yapıyor. DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel bile üç burjuva partisinin ittifakını, "erken seçim" şartına bağlarken, Erdal İnönü buna bile gerek görmüyor. Babasının yönetimlerini savunuyor, yani anti-demokratik ve terörist düzenlemeleri getirecek "milli bir koalisyonu" savunuyor. DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit ayaklanmaları "kitle hareketi" olarak getirmekte, öte yandan "teröristlerin ezilmesini" önermektedir. Peki kimdir teröristler? Ayaklananlar kadını, çocuğu, yaşı ve genciyle milyonlardır. Askeri birliklerle ayaklanmanın yayılmasını önlenmişti. Her ayaklanan terörist ise, kitle kimdir?

Türk burjuva partileri tam bir ikyüzlülük içindeler. Rejimleri sarılıyor. Bunu gördükçe busbütün sarılıyorlar. Aslında tüm önerileri çıkmaz ve çaresizlikle

Bir yurtseverin bacağındaki sömürgeci kurşunlar

Güneydoğu" dedikleri Kürdistan'da yatırımlar sıfır noktada seyretmektedir. Sömürgeci eğitim kurumları yarı yarıya kapalıdır.

Köşe yazarları felaket ekliyor ve devleti şiddete itiyorlar. Ya da Genelkurmaylığın talimatları doğrultusunda şiddetin propagandasını yapıyorlar. "Milli Birlik" çağrısı yapmayan köşe yazarı yok gibidir. Neyin milli birliği?! Faşist başkılarla yürütülen, bir halkın inkarı üzerinde yüklenen bu sistem! Bu sistem yıkılmaya mahkum değil midir? Uğur Mumcu, 1925'i örnek veriyor, "tüm partiler birleşsin" diyor. Hasan Cemal, "hedef küçültülsün, hedef kupaşında kalan herkes ezilsin" diyor. Sadıkt köşe yazarı Yalçın Doğan (Milliyet), Carter'in İran Şah'ına önerdiği formülü öneriyor, "önce şiddetle suiküneti sağlasın, sonra reform" diyor. Milliyet'ten Hasan Pulur, Hayri Kozakçıoğlu'nun buyruklarını belirleyici alıyor, "seyirci olmaz, herkes Misak-ı Milli vatandaşlığına" diyor. M. Ali Birand, korkmuş olacak ki, "sosyal ve ekonomik önlemleri" utangaç bir şekilde ileri sürüyor, "içte şiddete evet, dışta ise başağrılı olamayacağı, Türk devletini teşhir edeceği için hayır" diyor. Milliyet'ten Derya Sazak "ABD, Türk devletini masceralara itebilir" diyor. Anlaşılan köşe yazarları ırkçı şovnizm ve saldırganlığı tek doğru çözüm görüyorlar. Latımasız tümü nasıl ırkçı olduklarını, uydu oldukla-

Halkımızın ayaklanma eyleminde; cephenin ne olduğu, mücadelenin ne olduğu net olarak sergilenmiştir. Bunlar üzerinde tartışma olamaz. Tabii ki, herkesten beklediğimiz ayaklanmaları destekleme tutumudur. Eğer reformist gruplar bu duyguyla hareket ediyorlarsa, diyeceğimizi bir şey olamaz. Ama bu tutumun da siyasal ve mücadele pratiği olmalıdır. Ulusal kurtuluş cephesine gelinmeli, ulusal kurtuluş için mücadele edilmelidir. PKK'ye "terörist" deniyordu. Doğman da kabul ediyor ki, ayaklanmalara PKK öncülük ediyor. ERNK kabul edilmeyordu; Cizre ve Nusaybin'de ERNK binlerin eyleminde vücut buldu. PKK ve ERNK, mücadele yolunu gösteriyorlardı. Reformist gruplar ısrarla bu yolu reddettiler. Sömürgeci burjuvazinin gediklerine güvendiler.

Şimdi bir daha aklı kara ayırmıştır. Görüyoruz ki KOM-KAR, Peşeng, Ruzgarı vb. reformist, ilkel-milliyetçi gruplar, pişkince ve utanmadan ayaklanmaları sömürmek, bu yolla kendilerini yaşatmak istiyorlar.

Onlara sesleniyoruz: Biraz namuslu olun. Kürdistan çocuklarına, kadınlarına, şehitlerine saygılı olun. Eğer saygılıysanız, onların gösterdiği yoldan

yürüyün. Yürümeye gücünüz yoksa, ayaklanmaları koymirmeyin. Çünkü aynıını faşist-sömürgeciler yapıyorlar.

Tüm yurtseverlerin, halk ayaklanmalarımızın kazanımlarını korumada titiz olması gerekir. Ayaklanmaları bastırmak için Türk sömürgecileri ve emperyalistler, en çok Kürt uşaklardan yararlanacaklardır. Şimdiden Türk burjuva gazeteleri bu tür çağrılarla doludur. Yurtseverler, reformist grupların demagogjisine kanmamalıdır, her yerde onları teşhir ve tecrit etmeliler. Çünkü, artık reformist ihanete tahammülümüz yoktur.

Türkiye sol gruplarından da devrimci tutum bekliyoruz. Ayaklanmalarımız, Türkiye emekçilerinin kurtuluş mücadelesi için de hayati önemde fırsat yaratmıştır. Türk burjuvazisinin ayaklanmaları bastırma yöntemi belli olmuştur. Burjuvazi güven milli birlik çağrısı yapıyor, burjuva partileri ve basını birleşiyor, topluma güven bir dalga yaydırılmaya çalışılıyor. Türkiye'deki anti-demokratik düzen ve uygulamalar daha da katılaşıyor. Netir ki, Türkiye'de burjuva anlamda bile demokrasi, Kürdistan sorununun çözümünden geçer. Kürdistan halkı, kendi sorununu çözenin yolunu bulmuş ve bunun mücadelesini vermektedir. Türkiye sol güçleri bu gelişmeye seyirci kalamazlar. Unutulma-

malıdır ki, Kürdistan halkına vurulacak her darbe, Türkiye halkı üzerindeki baskı ve sömürünün daha da yoğunlaşmasını getirecektir.

Türkiye sol güçleri, bir bildiriyle yetinmesinler. Tutum net, devrimci ve pratik olmalıdır. Ayaklanmalarda PKK öncülüğü görülmelidir. Ayaklanmalara eylemsel olarak dayanışmalar geliştirilmelidir. Ayaklanmalara yüzyesil değil, ösleri kavranarak yaklaşılmalıdır. Ayaklanmalar, ulusal hoşgımsızlığı hedefleyen, devrimci, yurtsever, demokratik, kitlesel siyasal başkaldırılarıdır. Ayaklanmaların bu gerçeğine ve bu gerçek içinde PKK'nin rolüne saygılı olunmalıdır. Burjuva şovnizmini ve ordunun terör ve katliamlarına karşı durulmalıdır. Türkiye sol güçlerinden beklediğimiz, yazılı, sözlü ve eylemsel olarak kendi burjuvalarına karşı durmalarıdır. Dayanışma yolu o kadar net ki ve dayanışma olanakları o kadar çok ki, bu görevler rahatlıkla yerine getirilebilir.

Ve herkes şundan emin olmalıdır: Engeller ne olursa olsun; Kürdistan halkı faşist sömürgeciligi, reformist ihaneti ve sosyal-şovnizmi mutlaka yenecektir. Halk ayaklanmalarımız sürekliktir. Kürdistan'da parola sürekli eylemdir, ulusal kurtuluşu sağlayıncaya kadar direniş ve ayaklanma!

rini yanıttmaktadır. Zaten fiilen tüm burjuva partileri ordunun gölgesinde ve onun buyruklarıyla çalışıyorlar. 1984'ten beri defalarca "Milli Birlik" gösterilerinde bulundular. Acınacak bir durumdalar. Gerçeklerle oynamaz. Kürt halkının sömürgeci devlet ve partileriyle tüm bağlantıları yıkılmıştır. Burjuva partileri istedikleri kadar "Milli Birlik" yapabilirler, artık Kürdistan halkını durduramazlar, sarımsan sömürgeci rejimin ömrünü uzatamazlar.

Ayaklanma bölgesine giden sömürgeci partilerin ortak heyetinin raporu her şeyi ortaya koyuyor. Heyetin SHP'li üyesi Muğla parlamenterisi Musa Gökbel, T. Özal'a ve parlamentoya sunduğu raporda şunları diyor; "Eğer yüzdeye vurursak insanların %80'i bağımsız Kürdistan devletini düşünüyor. Video filmlerinden edinilen izlenim, halkın PKK'nın yanında olduğu izlenimiydi." Aynı rapora göre, Kürdistan'da Türk devletinin adı "keriz" olmuştur. Peki, sömürgeci burjuva partilerinin liderleri "Milli Kuvayim"la neyi kurtaracaklar? Şimdiye kadar birlik değiller miydi?

Türk Genelkurmaylığı, halen mevcut politika ve yeni yönelimlerin yönetim kademesidir. Kararları Necip Torumtay ve ona bağlı Hayri Kozakçıoğlu veriyor. Nusaybin'de de, Cizre'de de Türk ordusu, silahsız halka saldırdı. Panzerler ve özel timler halkın üzerine sürüldü. Mardin, Siirt, Van ve Hakkari'nin tüm kazalarını kuşatma altına aldılar. Tüm ajan ve muhbirlerini harekete geçirdiler. Yeni ayaklanmaların olmaması için şehirlerde potansiyel öncülerini gece operasyonlarıyla tutukladılar. Bu şekilde tutuklanan insan sayısı birkaç bindir.

Türk devleti ateş yolunu seçmiştir. Mardin'e yeni askeri birlikler kaydırılıyor. Mardin'de resmi açıklanan asker sayısı 60.000 kişidir. Özel timler, çeteler, ajanlar, işkence uzmanları buna dahil değildir.

Genelkurmaylık kendi görüşlerini, tüm burjuva partilerine egmen kıldı. Ayaklanmalar, "devlete ihanet" olarak değerlendirildi. Köye yazarları, özel tim zulmünü kınadıkları için Kürt kökenli parlamenterlere saldırtıldı. Onlara göre "herkes PKK'ya karşı birleşmeliydi." Türk devlet yetkilileri ve politikacıları, Antalya'da yapılan "Türkiye-Avrupa Topluluğu Karma Parlamento Komisyonu Toplantısı"nda topluluğun Akdeniz Bölge Sorumlusu Abel Matutez'in, "Güneydoğu'daki olaylarda Türk askerlerinin ergilediği tutum Türkiye-AT ilişkilerini bozabilir" şeklindeki konuşmasına bile tepki gösterdiler.

Faşist devlete göre herkes kayıtsız-şartsız Türk devleti barışlığını desteklemeliydi.

Necip Torumtay, yaptığı açıklamalarda "hükümetle hemfikir olduğunu ve ayaklanmaların şiddetle ezileceğini" söyledi. Gerçekte ortada hükümet ve hükümet inisiyatifli yoktu. Her şey askerlerde bitiyordu. Gerek Torumtay, gerek Kenan Evren, gerekse Recep Ergün yaptıkları açıklamalarda "Yeni sıkıyönetimlere ihtiyaç yoktur, çünkü zaten ulaşılmıştı hal yarası bu

kapsamdadır, ayrıca suikast yönetim ilanı dünyanın dikkatini Kürdistan'a daha çok toplayabilir" görüşünü ileri sürdüler.

Faşist rejimin tüm yetkilileri "Milli Birlik" ve "liderlerin bir araya gelmesi" sloganlarına sarıldılar. 28 Mart 1980 günü Milli Güvenlik Kurulu toplandı. Toplantıya Cumhurbaşkanı Turgut Özal, Genelkurmay Başkanı N. Torumtay'ın yanı sıra içişleri, savunma ve dışişleri bakanları, kuvvet komutanları, jandarma genel komutanı ve faşist devlet ve ordu yetkilileri katıldılar. Bu toplantıda, ayaklanmaların kutluvel karakterli ulusal bağışmazlığı hedefleyen hareketler olduğu tespit yapıldı ve 1925-40 döneminde olduğu gibi şiddetle ezilmeleri karara bağlandı. Bu doğrultuda siyasi parti liderleri arasında birlik öngörülüyor. Ordudan talimat alan Turgut Özal, parti liderlerine zirve için çağrı yaptı.

Toplantı kararlarını televizyonda yaptığı bir konuşma ile kamuoyuna açıklayan Turgut Özal, Kürt halkını teröristlikle suçladı ve katliamla tehdit etti. Faşist rejimin bağı, terörizm demagogisiyle rejimi daha da katılaştırmak ve kendini meşrulaştırmak istiyor.

Toplantıda alınan kararlardan biri basına getirilen kısıtlamalar ve basına yüklenen görevlerdir. Buna göre PKK hakkında olumlu hiçbir şey yazılmayacak, ordu vahşeti gözlenecik, özel tim terörü övülecek, özel timler girin gösterilecekti. Milliyet, Hürriyet vd. gazetelere bakılırsa bu konuda basın ahlakının ne kadar düşürüldüğü görülebilir.

Alınan kararlardan bir diğeri de orduya en geniş inisiyatif verildi. Kozakçıoğlu "tarafsızlık istemiyorum" talebi tüm uçakları için emir oldu. Asker azmış gibi, Trakya'dan Kürdistan'a ek birlikler aktarılmaktadır. Kendini "Kürdistan'ın kralları" ilan eden özel tim elemanlarına sınırsız yetki veriliyor.

Halka yönelik provokasyon ve sindirme politikası yoğunlaştırılıyor. Duvarlara propaganda ve "teslim ol" afişleri asılıyor, sessiz operasyonlarla yüzlerce insan gözaltına alınıyor. Mevcut durumda 21-28 Mart tarihleri arasında tutuklanan en az 2000 insanımız mevcuttur. Bunların önemli bir kısmı kadın ve çocuk yaşı gençlerdir. Boykot yaptıkları için Siirt'te tutuklanan 50 öğrenci ve halen yapmadıkları halde gösteri yapabilecekleri gerekçeyle Kızıltepe'de tutuklanan 30 öğrenci de bu sayıya dahildir. Tutuklananlar Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne sevk ediliyor. Dayak ve işkence altında mahkemeye çıkarılıyorlar. Cumhuriyet baskıncı yardımcısı yargılamalar için Diyarbakır'a yollandı. Ezer yurtseverler "ateşli silahlar yasası, gösteri ve toplantı yasasına aykırı davranışlarda bulunmak, Kürtçe slogan atarak bölücülük propagandası yapmak, adam öldürmek(!), Türklüğe hakaret(!), Atatürk büstünü parçalamak ve Türk bayrağını yakmak" vb. suçlardan yargılanmak istenmektedirler.

Faşist-sömürgeci devlet, yeni bir "istiklal mahkemeleri" dö-

nemi açıyor. Faşist terörle Kürt halkına gözdağı veriyor.

Yeni yönelimlerin bir parçası olarak, dışa yönelme planları çiziliyor. Bekaa ve Şam hedef yapılıyor. Suriye ve Lübnan'daki karanlık güçlere el atılıyor. İsrail'le ve Irak'la birlikte operasyon hazırlıkları yapılıyor. Basına yansıdığı kadarıyla CIA ve Pentagon da bu senaryonun içinde. Bu yolla dikkatler asıl sorundan dışarı çekilmek isteniyor.

Milli Güvenlik Kurulu'nda alınan kararlar doğrultusunda boşaltılan 500 köye ek olarak en az 1000 köyün daha boşaltılması, yaygın sürgün ve zoraki göçün hayata geçirilmesi planlanıyor.

Çetavlerinde siyasi tutukluların hakları gaspediliyor. Siyasi tutuklular üzerine yeni ve daha baskıcı terör uygulamaları getiriliyor.

Bunlar yeni yönelimler ya da uygulamalar değildir. Son altı yıldır fiilen sömürgeci özel savaş tüm şiddet araçlarıyla sürdürülüyor. Ortaya çıkan net bir sonuç vardır. Türk sömürgeciliği şiddetle sonuç alamaz. Kürt halkının sömürgeci şiddetten de yılacak bir durumu yok. Çünkü, bıçak kemige dayanmıştır PKK; programı, örgütlenmesi ve mücadelesiyle Kürt halkını bugünlere hazırlamıştır. Türk devleti, şiddetin her türlüşünü kullandı. Kürt halkı direnecek ve her yeni şiddet gösterisine tepkisi daha büyük olacaktır. Şovun "Milli Birlik" çabaları da sonuçsuzluğa mahkumdur. Çete denebilecek bu caniler grubu, Kürt halkı üzerindeki tüm otoritesini yitirdiği gibi, ergeç Türkiye emekçilerini de karşısında bulacaktır. Türk devleti, milyonların ayaklanmasına rağmen, halen "diş destek" uydurmasına sarılmakta, durmadan komşu halkları tehdit etmektedir. Bizce bu tehditler boşdur. Hiçbir halk, faşist TC'nin saldırılarına ve terör eylemlerine karşı hoş duracak değildir. PKK'nın kaynağı Kürdistan halkıdır. Bağta Ortadoğu halkları olmak üzere dünya halklarının devrimci, yurtsever ve hümanist güçleri gittikçe daha artan oranda Kürdistan halkının kurtuluş mücadelesini destekliyorlar.

Faşist-sömürgeci rejim tükandı. Propagandayla tükandı ve tüketiş aşamaz. Atacağı her yanlış adım onu kaçınılmaz sonuna yaklaştıracaktır. Masum insanların kanını dökmekle ne sadını faşist-sömürgeci rejim fazlasıyla ödeyecektir.

Kurtuluş mücadelesini halk ayaklanmalarına vardır. Kürdistan halkı için daha çok şehit vereceğimizi biliyoruz. Fakat Türk sömürgeciliğini yeneceğimizden eminiz. Halk olarak karşımıza çıkarılacak tüm sömürgeci engelleri aşacağız. Ayrıca Türkiye emekçileri ve oncu güçlerine bir daha çağrıda bulunuyoruz; sessiz kalarak sömürgeci-faşist cinayet sebekesinin cinayetlerine seyirci kalmamalılar. Aynı şekilde dünyanın tüm ilerici, devrimci ve yurtsever güçlerine, insan hakları ve devletler hukukundan yana tüm kurumlara çağrıda bulunuyoruz; Türk sömürgeci devletinin soykırım, katliam ve terörüne karşı durun.

DEVRİMCİLERE VE YURTSEVER HALKIMIZA!

PKK önderliğinde yükselen halkımızın onurlu davası, sayısız bedeller ödeyerek, çokça kan-ter dökerek, çok acılı ve çileli bir yaşamın dönemeçlerinden geçerek bugünkü görkemliliğine ulaşmıştır. Bugün her cephede devrimle karşı-devrim kıyasıya bir hesaplaşma içindedir. Halkımızın bizzat karar gücü olarak katıldığı ulusal kurtuluş savaşı, şehitlerimizin manevi komutasında, APO'nun yol göstericiliğinde, PKK'nın doğru devrimci hattında ileri yürüyüşünü aksatmadan sürdürüyor. Bugün düşman çaresizdir. Savaş daha fazla sürdürmeye takatı kalmamıştır. İçine düştüğü çaresizlikle ne yapacağını bilememektedir. Silah etmiş silahları kullanmaktan başka çare bulamıyor. Bu nedenle etkisizleşen özel savaş daha da derinleştiyor. Buna ek tedbirlerle kendi insanlıkdışı vahşet uygulamalarına zemin yaratmaya çalışıyor. Yeni itiraf yasalarına sarılıyor. İhanete daha fazla ödül biçiyor. Halkı besli ve katliamlarla sindirme provokasyonları geliştiriyor. Her gün birçok öldürme ve katliamlar gerçekleştiriyor. Halka zorunlu göçü dayatıyor. Rununla yaşam zindan edilmek isteniyor. Bin yıllara sığdırılan kan, vahşet, bugün birkaç yıl gibi kısa yıllara sığdırılarak uygulanıyor.

Bütün bunlar çaresizliğin, bitmişliğin, tükenmişliğin ürünüdür, son çarpınışlarıdır. İkiyaka katliamı, Nusaybin, Silopi, Van vb. yerlerde uygulanan katliamlar, bunun mesajıdır. Çünkü devlet karar gücü, emir gücü değildir artık. Halkımız, sömürgeci-faşist rejimin kararını tanımıyor. Emir gücü olan, karar gücü olan PKK'dır. PKK şahında somutlaşan halkımızın kendisidir. Halkımız, bunun için olumu kucaklıyor, sokaklara dökülüyor, dağlarda gerilla mevzilerinde savaşıyor. Direniş çağrılan ılgıt sesleriyle, şehit evlatlarına karşı son görevlerini yerine getiriyor. Sevgili evlatlarını Parti-Cephe-Ordu bayrağı altında savaşıma gönderiyor. Kesk-ü Sor-ü Zer'le her yeri süslüyor.

Halkımızın bağımsızlık ve özgürlük çağrısı, Türkiye halkını ve işçi sınıfını da harekete geçiriyor. Grevler, öğrenci olayları, protesto eylemleri vb. kıpırdanmalar gibi büyük bir gelişme potansiyeli ortaya çıkıyor. Daha şimdiden savaşımlar yeni dönem halk demokrasisi yürüyüşüyle zaptedilmez gelişmelerin sahibi oluyor.

1984 silahlı kurtuluş kuvvetlerimizin atılımıyla halkımız çıktığı acı günlerin öfkesiyle, yitirdiği evlatlarının intikamı hırsıyla ulusal kurtuluş davasında safilaştı. Maddi yardımla, savaşı göndermekle, halk savaşının kılıcını yakıcı gur bir ateşle döndürdü. Bir kere tırışı fırlatı yakalamıştı. Parti-Cephe-Ordu gibi, güçlü-kuvvetli silahların sahibiydi. Bu güçlü kuvvetli silahlarla ayağa kalkmış, düşmanı sorguluyor ve yaptığı kötülüklerin hesabını soruyordu. Bu yıllarda silahlı kurtuluş kuvvetlerimizin başında Mahsum

KORKMAZ (Ağit) yoldaş, bu gelişmelerde belirgin bir rolün sahibi olarak öne çıkmıştır. Ağit yoldaş önder rolüyle giderek kurtuluş kuvvetlerimizin sembolü haline geliyor, ismi, halk arasında ayağa kalkmanın çağrısı ve halkın direniş istegini tutuşturan ateş oluyordu. 15 Ağustos atılımıyla bütünleşen Mahsum, düşmana korku ve telaş yaşatan silahın adı olmuştu. Bu nedenle düşman, 28 Mart 1985'de Gahar Dağında çıkan çatışmada, kendisine ecelleri doktören Ağit yoldaşı özel hedefleyerek şehit etti.

Böylece Ağitimiz 28 Mart 1985 yılında şehitler kervanına katılır. Kahramanlar kahramanı Ağit'in kaybı, halkımızı derin bir üzüntüye ve kedere boğar. Halkımız bu büyük acının ızdırabı ile mücadele kinini daha da bilir. Ağit'in intikamı hırsıyla, halk ulusal kurtuluş bayrağını daha da yükseltmek için and içti. Halkın kabağan öfkesi kısa sürede Mazlum'un ve Mahsum'un anısına 21-28 Mart günlerini Ulusal Kahramanlık Haftası ile bütünleştirerek bir şamar gibi düşmanın, hainin suratına indirdi. Mahsum adı, düşmana ölüm saçağı mahkumdur. Halkımızın kurtuluşudur, inançtır, kararlılıktır, fedakarlıktır, disiplindir, Partiye ve Parti Önderliğine bağlılıktır. Kurtuluşu garantileyen yol gösterici direniş sembolüdür. 15 Ağustos atılımımızın mimarlarından halkımızın kurtuluş sembolü, kahramanlar kahramanı Mahsum KORKMAZ (Ağit) yoldaşın izinde yürüyen halkımız, savaş daha da üst merhalelere çıkararak yeni atılım ve kazanımlarla beslenmektedir.

Devrimciler, yurtseverler!

Mucadelemiz Mart dönemiyle yeni bir yürüyüşe geçmiş bulunuyor. Bu yürüyüş, halk demokrasisine doğru gerçekleşen bir yürüyüştür. Bu yürüyüş, bugün en üst noktada atılıma geçiyor. Tüm savaş cephelerimiz yeni dönem yürüyüşünü ve 90 Bahar Atılımını gerçekleştirme göreviyle bağbağdır. Hepinizi, bugünün coşkusuyla göreve çağırırken, sömürgeci Türk vahşeti ve Irak faşist rejiminin binlere varan Kürt katliamını lanetliyoruz. Çağdaş KAWA Mazlum DOĞAN ve kahramanlar kahramanı Mahsum KORKMAZ (Ağit) yoldaşların şahında tüm şehitlerimizi, ulusal kahramanlık sevinciyle anıyoruz.

Ve bir kez daha PKK'ya, Bakan APO'ya, ERNK'ye, ARGK'ye ve manevi komutanlarımızı şehitlerimiz, savaş esirlerimiz ve tüm ilerici insanlığa Ulusal Kahramanlık Haftası kutlu olsun diyoruz.

- Yaşasın Mazlum ve Mahsum yoldaşların şahında somutlaşan 21-28 Mart Ulusal Kahramanlık Haftası!
- Bül Serok APO!
- Bili PKK-ERNK-ARGK!

PKK ve ERNK Diyarbakır
28 Mart 1980

Bu yılın yaşanan ilk üç ayında meydana gelen bazı politik olaylara kısaca bakalım. Ocak ayının son günü Ankara'da M. Aksoy öldürüldü. Belli bir süre sonra İstanbul'da da Çetin Emeç Bu arada bazı öldürme olayları daha oldu. Emeç'in öldürülmesinin ardından, sözde Suriye'ye giriş-çıkış yaparken bazı kişiler yakalandı. Her olayın ardından PKK ve Suriye aleyhine tam bir propaganda bombardımanı başlatıldı. Günlerce ve haftalarca PKK ve Suriye'ye karşı cihad çağrıları yapıldı. Fırat ve Dicle suları da bahane edilerek bu durum zirveye çıkarıldı. Öyle ki, Ankara ve İstanbul'da birinin sığıp burnu kanasa, bunun ardında PKK ve Suriye aranır hale geldi. Bu temelde PKK'ye karşı psikolojik savaş en üst düzeye varındı.

Bu psikolojik savaşa devletin ve düzenin bütün organları tüm güçlerini harcıyarak katıldı. Mecliste 'terör görüşmeleri ve terör ziveleri' yapıldı. Faşist ordunun Genelkurmay, tehlikenin güneyden geldiğini ve ordunun güneye kaydırılacağını açıkladı. Özal, Suriye'yi kuşadarak, komşulara gereken derisi vereceklərini ilan etti. Düzenin bütün sözcükleri, 'terörün dış kaynaklı olduğu ve dış güçlerden hesap sorulması gerektiği' üzerine hop bir ağızdan günlerce bağırıyorlar. Arada bazı güçler olaylarda islami hareket permağı aramaya çalışılınca da, faşist-sömürgeci yöneticiler gerçekleri iyi bildikleri için, bu tür şeylere hiç iltifat etmediler. Onlar hedeflerini ve amaçlarını iyi biliyorlardı, ortaya atılan çatlak sesleri de susturmak istercesine, PKK'yi ve Suriye'yi hedef olarak gösterdiler. Böyle bir yönlendirmeye de kavuşunca, burjuva basını, 'terörizm' üzerine teori üretmek, PKK ve Suriye'ye karşı cihad çağrıları yapmak konusunda birbirleriyle yarıştı. Devrimci gelişmenin kitleler üzerindeki etkisini sayılsatmak ve kitleleri aldatılabilmek için, birbirleri üzerinde üstünlük kurmaya çalıştı.

Kuşkusuz, Uğur Mumcu'nun diğerleri üzerindeki üstünlüğü tartışılmazdır. U. Mumcu, PKK'nın dış kaynaklı olduğunu gösterebilmek için; aklın sınırlarını bile zorlamaya çalıştı, elinin ulaşabildiği her yerden tutunarak bir şeyler bulmak istedi. 'Ermeni terörü' üzerine ayrıntılı bilançolar çıkardı. Bu yetmeyince, on çok karşı olduğu İran İslam Cumhuriyeti kaynaklarına sordı, bunlardan bazı Kürt örgütlerinin arkasında ABD'nin olduğunu aktarmalarını yaparak, PKK'nın da böyle olabileceğini ima etmeye yeltendi. Fakat, adı geçen örgütlerin PKK ile karşıt, ama TC ile dost olduğunu görünce, burada da umutları kırıldı. Bu kez TKSP ve KOMKAR kaynaklarına sordı, onlara dayanarak PKK'nın 'dış güçlerin oyunu' olduğunu sözümüne kanıtlamaya çalıştı. MİT raporlarındaki PKK kamplarını günlerce sıraladı. Hiçbirinde elle tutulur ve akla uygun bir şey bulamayınca, en sonunda 'Suriye neden PKK'ye kucak açıyor' diyerek bunun tartışılması gerektiği sonucuna vardı. Bütün bunlara bakılınca, U. Mumcu'nun bilgisinin Kozakçıoğlu'dan daha fazla olduğu söylenebilir.

ABD PLANI NEWROZ'A ÇARPTI

Üstelik hem daha atak, hem de yorulmaz ve usanmaz bir yapıya sahip. Süper valilikte bir şansın da Mumcu'ya tanınması, bunlardan sonra artık onun hakkıdır.

Peki, neydi bütün bunlar? Hiç kuşku yok ki, ABD'nin yeni Ortadoğu planının ve bu plan içinde Türkiye'ye tanınan rolün adım adım uygulanmaya çalışılmasıydı. 1990 yılının ilk ayında Özal Amerika'ya gitmişti, ardından Fransa gezisi yaptı. O zaman bunlara, 'emperyalizmin Ortadoğu'ya yönelik yeni planları doğrultusunda Özal'ın eğitilmesi' demiştik. Bunu takiben, bazı CIA uzmanları, başta Cumhuriyet olmak üzere burjuva basınında Türkiye'nin Ortadoğu ve İslam alemi içindeki rolü ve önemi üzerine açıklamalar yapmaya ve böylece 'aydın' kamuoyunu eğitmeye, ikna etmeye çalışmışlardı. Bu doğrultuda Başbakan Akbulut'un İran gezisi oldu; görünüşte ticari ilişkiler üzerinde durulduğu havası verilmeye çalışıldıysa da, gerçekte olan Kürdistan sorunu karşısında yeni bir Türkiye-İran anlaşmasının yapılmaya çalışılmasıydı. Yukarıda sıraladığımız olaylar da bu plan doğrultusunda gerçekleştirilmiş olaylardı. Bu biçimde Suriye'ye baskı ve şantaj yapılması, böylece korkutularak Türkiye ile ilişkisi ve anlaşmaya zorlanması amaçlanıyordu. Eğer bu başarılmazsa, bu yolla mevcut Suriye rejiminin yıkılması, yerine emperyalizme teslim olmuş ve bölge gericiliği ile birleşmiş bir yönetim getirilmesi hedefleniyordu. ABD, Ortadoğu'da kendi dediğini yapmayan rejimlerin yıkılmasını artık gündemine koymuştur. Buna 'domino taşı yöntemiyle yıkma' taktiği deniliyor ve 1990 başından itibaren Ortadoğu'ya yönelik bu taktikler her türlü yolla uygulanmaya çalışılıyor. ABD'nin Lübnan üzerinden, İsrail ve Arap gericiliği aracılığıyla Suriye'ye yönelik baskı ve şantajı, Suriye rejimini emperyalizme teslim olmaya, bu olmazsa yıkılmaya götürmedir. ABD'nin bu alanda yürüttüğü çabaları, amaçlarını gerçekleştirmeye yetmedi. Suriye, bütün bunlara karşı direnmeyi ve bu tür çabaları boşa çıkarmayı bildi. Şimdi aynı şey Türkiye üzerinden, Türk faşizmi devreye sokularak ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bahane yapılarak gerçekleştirilmek isteniyor. Bu mücadelenin gelişimi karşısında ölüm kriketleri çözen faşist-sömürgeci Türk rejimi böyle bir görevi zaten hazırda ve bunu üstlenmiş bulunuyor. Türkiye üzerinden Suriye'ye yönelik savaş çabıkları atılırken, Filistin sorununda ve İsrail ile anlaşmazlıkta ABD Suriye'ye anlaşma öneriyor; bu amaçla eski başkandan Carter Suriye'ye geziliyor. Bir yandan baskı ve şantaj, diğer yandan anlaşma önerisi; ABD'nin Suriye rejimini teslim almanın, olmazsa zorlayarak yıkmanın yeni biçimi oluyor. Bu amaçla Türkiye'de bazı insanlar öldürülüyor ve bu olaylar bu doğrultuda kullanılmaya çalışılıyor. Emperya-

lizmin ve faşist Türk sömürgeciliğinin geldiği saldrganlık noktası işte böyledir.

ABD ve Türkiye ortaklığı; PKK, Suriye ve İran'a yönelik böyle bir faaliyet yürütürken, tam bu sırada İngiltere ile Saddam'ın arası açılıyor; öyle ki, adeta savaş düzeyinde bir gerginliğe ulaşıyor. İngiltere, Saddam'a muhalif olan güçleri yanına alarak ve bütün kapitalist ülkelerin desteğini peşine takarak Saddam'ı yıkmak istiyor; kapitalist-emperyalist sistem nezdinde Saddam'a karşı yaygın bir kampanya başlatıyor. Saddam'ın geçen yıllardaki en vahşi katliamlarına karşı ciddi hiçbir ses çıkarmayanlar, şimdi birdenbire Saddam karşıtı oluyorlar. Irak'taki mevcut rejime ve Saddam'a gerçekten karşı oldukları için mi? Hayır, Saddam'ın varlığı şimdiki amaçlarına uygun düşmediği için. Saddam Suriye ile düşman, bu durum hafifletilse bile, tam olarak giderilemiyor. En önemlisi de, Saddam var oldukça bir İran-İrak anlaşmasına ulaşabilmenin mümkün olmadığı artık kesinlik kazanmış bulunuyor. Yani, Irak'ı komşularıyla anlaşmalı hale getirebilmek için Saddam feda edilmek, Irak'a Saddam'sız bir yönetim oturtulmak isteniyor. İngiltere'nin ve diğer emperyalist devletlerin Saddam'a karşıtlığının nedeni işte bunlardır.

Emperyalizmin bütün bu planlı çabalarının hedefi nedir? Hiç kuşku yok ki, bir Türkiye-İran-İrak-Suriye dörtlü anlaşmasına ulaşmaktır. Bu, Kürdistan'ı sımsıkı bir çember içine alma operasyonudur. Kuşkusuz, böyle bir anlaşmanın birinci maddesi Kürdistan sorunu olacaktır. İşte Kürdistan'ın etrafındaki çemberin bu hale getirilmesi, buna dayanılarak Kürdistan'daki gerillanın ezilmesi ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin tasfiye edilmesi amaçlanıyor. 1988 yılında İran ile Irak arasında varılacak bir ateşkesle bu sonuca ulaşılabilirdi, PKK'nın ve önderlik ettiği mücadelenin buna dayanılarak tasfiye edilebileceği umut edilmişti; ve bu, planlanarak hayata geçirilmişti. Ancak bu plan başarısız kaldı, artık Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini tasfiye etme amacı için yetmiyor. Bu nedenle, ABD ve Türk faşizmi şimdi ancak böyle dörtlü bir anlaşmanın, PKK'yi tasfiye edilebilmek için etkili olabileceğini umut ediyor. Ve bunu planlayarak böylece uygulamaya koymuş bulunuyor.

Emperyalizmin 'Kürdistan çemberi', Ortadoğu planının önemli bir halkasını oluşturuyor. Kuşkusuz hepisi bununla sınırlı değil, başka halkaları da var. Kürdistan'ın çevresinde bu tür çabalar barınırken, aynı zamanda ABD-Libya ve Almanya-Libya ilişkileri yeniden gerginleştiriliyor. Bunun Kaddafi rejimini akırtmak ve yıkmaya çalışmak olduğunu yadsamak mümkün değildir. Yine Afganistan'da başarısız bir darbe yaşanıyor, bununla da emperyalizmin ba-

ğını görmemek, emperyalizmin Afganistan'daki mevcut rejimi yıkmaya amacından vazgeçmediğini bilmemek körük olur. Bir de İsrail'de yeni bir hükümet düzenlemesi de Filistin sorununu 'çözme' çabası artırılarak sürdürülmektedir. İşte bütün bunlarla emperyalizmin Ortadoğu çemberi tamamlanmak, emperyalizmin karşıtı olan tüm güçler tasfiye edilmek ve bölgede dikensiz bir emperyalist-gerici egemenlik yaratılmak istenmektedir. Doğu Avrupa'dan sonra emperyalizmin Ortadoğu'ya yönelik planının yeniden böyle düzenlendiği açıkça ortaya çıkmaktadır. Kuşkusuz, emperyalizm ve bölge gericiliği, bu planı hayata geçirmeye çalışırken kendi amaçları doğrultusunda Kürt işbirlikçiliğini istediği gibi kullanacaktır. Fakat sonuçta Kürt işbirlikçilerin eline neyin geçeceği fazla belli değildir. Bunu, planının uygulanma durumu ve başarısı gösterecektir; en güçlü sonucun ise dörtörtlülük bir uşaklık ve ajanlık olacağı, bundan öte hiçbir şey elde edilemeyeceği şimdiden söylenebilir.

İşte her şey bu plan doğrultusunda 1990 yılı başından beri yürütülürken, olaylar gelip Nusaybin'e çarptı, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin Newroz atılımına katıldı; başta Nusaybin, Cizre, Silopi olmak üzere birçok ilçede büyük halk direnişi ve artan gerilla eylemliliğiyle planı parçalandı. Yolaştırılan sömürgeci psikolojik savaş, Newroz'daki halk isyanı ile boşa çıktı; olaylar ve yapılan propaganda tersine döndü. Emperyalizmin ve sömürgeciliğin yeni saldrganlığı böylece etkisiz kılınmış oldu. Suriye ve İran'a yönelik politik çabalar Kürdistan'daki kitle direnişiyi etkisizleştirildi, bunların dayanaklarının yalan olduğu herkese gösterildi.

Nusaybin'den başlayan ve hızla yayılan bu gelişmelerle özel savaş yönetimi ve onların öttürdüğü burjuva basını şaşkına döndü. Türkiye ve dünya kamuoyunun dikkati bütünüyle bu halk direnişi üzerinde yoğunlaştı. BBC Türkçe yayın servisi, Nusaybin'den konuşturduğu yöneticilere adeta 'bunlar da mı terörist, bunlar da mı Suriye'de eğitilip gönderildiler' diye sorar ve yönetimin yalanlarıyla alay eder gibiydi. Günlük Türk basını, artık gerçekleri gizleyemez hale geldi; 'intifada' başlıkları atarak, TC'nin nasıl bir tehlike ile yüzyüze olduğunu anlatmaya koyuldu. En ilginç durum ise gazetelerin isyan bölgelerine giden muhabirleri ile Ankara ve İstanbul'daki ünlü köşe yazarları arasındaki farklılıkta ortaya çıktı. Muhabirler 'özel tim' denen sömürgeci savaş güçlerinin halka yönelik zulmünü yazarken, köşe yazarları 'bölücü terörizmin vahşeti ve buna karşı mücadelenin yöntemleri' üzerine sayıklamalarını sürdürdüler. Bu konuda da yine Cumhuriyet gazetesinin üstünlüğü tartışılmazdır. İsyen bölge-ndeki muhabirler sömürgeci savaş güçleri nezdinde kendile-

rinin adlarını 'sömürgeci mayınlar' olduğunu yazarken, Hasan Cemal ve Uğur Mumcu gibiler faşist yöneticilere akıl vermek ve açıktan askeri darbe övücülüğü yapmaktan geri durmadılar. U. Mumcu artık Suriye'yi tartışmaktan da vazgeçerek, 12 Eylül 'demokrasisi'nin korunmasının zorunluluğu ve askeri darbelerin 'halklığı' üzerine kehanetlerini ortaya dökmeye başladı. Kuşkusuz bu düşünceler U. Mumcu'nun her zaman taşıdığı temel düşüncelerdi; fakat geçmişte bunları maskeleyebiliyordu, hal-kin isyanı karşısında ise bu tür maskeler de yerle bir olarak gerçek cisimler bütün çıplaklığıyla ortaya çıktı.

Elbette Kürdistan'da yaşananlar ulusal kurtuluş mücadelesi açısından yeni ve çok önemli bir süreç ortaya koyuyor. Bu, gerilla ile kitle direnişinin birleştiği ve birlikte yürütüldüğü bir süreç oluyor. Emperyalizmin ve faşist sömürgeciliğin yeni planını bozguna uğratmak için, Kürdistan üzerinde örülmek istenen boğucu çemberi parçalamak için, özel savaş daha büyük oranda yenilgiye uğratabilmek için, kasaba ve kentlerdeki halk direnişini yaygınlaştırmak ve geliştirmek gerekiyor. Bununla birlikte gerilla savaşında askeri sonuçlar alıcı eylemleri daha çok örgütleyip gerçekleştirmek gerekiyor. Emperyalizmin ve sömürgeciliğin yeni planını bozacak mücadele düzeyi budur. Ortaya çıkan gelişmeler bunu açıkça gösteriyor. Ulusal kurtuluş mücadelesindeki bu gelişmeye karşı; sömürgecilik, daha çok askeri güç kullanma ve sürgünü yaygınlaştırma politikalarını izleyecek. Bu politikaların işlemezliliği ortamında ise alternatif olarak bölge valiliğini yeniden düzenleme, bölgesel yönetim olarak daha geniş kurumlaştırma, bunlara Kürt ajanları görevlendirme ve dil serbestliği gibi uygulamalara yönelebilecektir. Bu tür aldatıcı politikalar karşısında halkı aydınlatılabilmek ve yeterli güç oluşturabilmek, böylece bu tür olası yönelimleri de işlemek kılabilmek için Nusaybin'deki mücadele tarzının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması en doğru olanıdır.

Nusaybin ve Cizre örneği yeni bir mücadele biçimi olması açısından da son derece önemlidir. Geniş kitlelerin katılımını sağlayarak büyük eğitici etkisi olmaktadır. Ayrıca yeni ve çok çeşitli mücadele biçimleri bu uygulamalar içinde ortaya çıkacak ve kitleler tarafından uygulanacaktır. Hem kitlelerin örgütlenmesinin ve hem de gerillanın büyümesinin olanaklarını veren tarz artık ortaya çıkmış olmaktadır. Geçmişte mücadeleyi zorlayan durumları aşmanın yolu bulunmuş ve ilk çıkış başarılmıştır. Artık en önemli ve vazgeçilmez görev bu çıkışı tüm Kürdistan'a yaymak ve Türkiye'ye taşırmaktır; böylece faşist-sömürgeci rejime karşı geniş halk isyanını örgütlemek ve bunu hazırlamak olmalıdır.

Newroz ateşini büyütelim! Her yeri Nusaybin ve Cizre yapsalim! Halk savaşını yükselterek sömürgeciliğin parça parça çöküşünü gerçekleştirelim!

25 Mart 1990

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi...

F. Almanya'da yayınlanan günlük "Frankfurter Rundschau" gazetesinin 3 Mart 1990'da yayınladığı (bir tam sayfa üzerinden) yazı:

Türkiye'deki Kürtlere karşı uygulanan gündelik gaddarlık üzerine

"Bizi insan dışkısı yemeye zorladılar"

İşkence ve insan hakları ihlallerine ilişkin bir haber

Türkiye'deki Kürtlerin ızdırabı (Kürtler, I. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'nin dışında Suriye, Irak, İran ve Sovyetler Birliği'ne de bölümlendirilmişlerdir) yeni bir zirveye doğru ilerlemektedir. Bağımsızlık mücadelesinde Kemal Atatürk'ün müttelifi olan Kürtler, bu mücadelenin safherinden sonra onun asimilasyon politikasının kurbanı oldular. Bağımsız bir Kürt devletinin kurulacağı sözünde durulmayıp, 1925-38 arasındaki Kürt isyanları barbarca ezildiler. Bugünkü gibi, o zaman da geçerli olan Kürt kimliğini tamamen silmek amaçlanmıştır. "Kürt" kelimesi ve Kürt dili -Hindi-Avrupa dili grubundan olup, yabancı kelimelerin dışında Türkçe ile yakınlığı yoktur- yasaklandı. O zamanlar da her bir Kürtçe kelime için para cezası vardı. Bugün Türkiye nüfusunun hemen hemen dörtte birinin dili olan Kürtçe, yasalarca yasaklanmıştır. Birçoğu için tek anlama aracı olan Kürtçeyi inkar eden 19.10.1983 tarihli 2832 no'lu yasada; "Türkiye vatandaşlarının anadili Türkçedir" denmektedir. Kürtçe olan her türlü kitap, kasit, gazetesinin yayınlanması veya bulundurulması karşılığında hapis cezası vardır.

Tutukluların yaptığı bir açlık grevinin etkilerinden dolayı M. Emin YAVUZ, 1988'in Şubat ayının 18'ini 19'una bağlayan gecesinde Diyarbakır'da öldü. Talepleri, tutukluluk koşullarının düzeltilmesinin yanı sıra, tutukluların görüşme günlerinde Türkçe bilmeyen yakınlarıyla Kürtçe konuşma hakkının verilmesi idi. O ana kadar birbirlerinin karşısında suakun bir şekilde durmak zorunda kalmışlardı. Bu konuşma yasası yasası nedeniyle savunmasını kendi anadilinde, yani Kürtçe yapmak istediğinden dolayı 1980'den beri cezaevinde bulunan Diyarbakır eski belediye başkanı Mehdi Zana'ya karşı bir dava açılmıştır. Türkçe bilmeyen 61 yapındaki Salih Şener, SHP'nin bir seçim mitinginde zamlara ilişkin "Kürtçe dedim" dilden konuşma yaptığından dolayı Kasım 1988'de Diyarbakır'da yargılandı. Türkiye'nin Güneydoğusundaki iller okullarda, Türkçe konuşamayan Kürt çocukları, 6 yaşından itibaren batıdan gelen öğretmenlerce zorla Türkçe ile asimile edilmektedirler. Kendi anadillerindeki kavrama ve düşünme yeteneğinin gelişmesi sürece konılmakta ve kendi dillerinin değersiz ve yasak olduğunu öğrenmektedirler. Hakkari'nin bir köyünden Kürt çocuklar, 1969 yazında okula gittikleri sürece hangi tür ızdıraplara tahammül etmek zorunda kaldıklarını anlatıyorlar.

Kollarından silmek ve ayaklarından dövmek. Okula gitmekten nefret ediyorlar. Son Kürt ayaklanması olan 1938 Dersim ayaklanmasının ezilmesiyle var olan mezar suskunluğunu, kısa dönemleri kapsayan yumuşamalar izlediyse de, bu her askeri darbeye son buldu. 12.09.1980 askeri darbesinin gayri-rasmi sayılarına göre 15-18 milyon olup bir bölümü batıdaki metropollere göçen Kürt nüfusu üzerindeki etkileri, Korgeneral Altay Tokat'ın 1989 yazında yaptığı bir konuşmada, "Biz değil bir tek insanı, ot bile bırakmayacağız" sözleri ile net bir şekilde karakterize edilmektedir.

Kürtlerin ezilmesi yeni bir niteliğe kavuştu. SHP'nin Genel Başkanı Erdal İnönü'nün inandırılmaya çalıştığı gibi, sorun, "artık kişisel hatalar" değil. Sorun, birkaç insan hakları ihlali değil, sorun bir bütün olarak Kürt nüfusa karşı sistemli yoketme kampanyalarının geliştirilmesidir. Kırsal alanlardaki halk, ordunun özel birlikleri, polis ve köy milislerinin PKK (Kürdistan İleri Partisi)'nin direniş örgütüne karşı olan eşitsiz mücadelede arada ezilmektedir. 1975'de kurulan ve 12.09.1980'de geniş çaplı tutuklamalara maruz kalan PKK, 1984'ten itibaren ıphırlık köy korucuları ve ailelerine karşı geliştirdiği intikam mahiyetli katliamlardan dolayı kendisinden söz ettiriyor. (Düsseldorf'da 20 Kürt'e karşı sürmekte olan davaya da bakınız.) Suriye sınırlarından Türkiye'ye sızan, kendi açılardan Kürt halkının bağımsızlığı için bir kurtuluş hareketi olan, hükümet tarafından ise terörist olarak nitelenen PKK, öncelikle Türkiye'deki Kürt topluluğunun onlarca yıldan beri devlet terörüne maruz bırakılmasının bir sonucudur.

Öyle görünüyor ki, ordunun ve polisin keyfi uygulamalarına ve işkencelerine karşı tek alternatif olan PKK, köylerde gitgide daha fazla zemin kazanmaktadır. "Ya dağlara çıkarsın (yani PKK'ye gidersin) ya da şehre göç edersen" biçiminde açık tehdit savuruyorlar. Hükümete köy korucusu olarak kendi yurttaşlarına karşı silahlanmayı ve gerilla ile ordu arasında çamar oğlanı olarak kalmayı reddediyorlar.

"Teröristleri" ortadan silmek için her türlü araç ve uygulama meşrudur. Köylere giriş çıkışların yasaklanması, köylerin boşaltılması, kalan ormanlıkların yasak bölge ilan edilmesi veya yakılması, suçsuz köylülerin katledilmeleri, okulların karakollara dönüştürülmeleri, toplu tutuklamalar. Bu bağlamda, Kürt direniş gruplarının bölünmüşlüğü ve tek tek aşuret ağalarının kendi aralarındaki çatışmaları hükümetin lehine işliyor. Böylece siyasi açıdan olayın

çerçevesi tamamlanıyor. Geçen yılın Mayıs ayında "Sosyalist Enternasyonal"e alınan muhalefetteki SHP, sorunu artık tabu kabul etmeyen Kürt milletvekillerinden açılan kurtulmaya çalışıyor. 14 ve 15.10.1989'da Bayan Danielle Mitterrand'ın gölgesi altında Paris'te yapılan "Kürtler: İnsan Hakları ve Kültürel Kimlik" adındaki konferansa katıldıklarından dolayı 7 milletvekili, yurtdışından gelen birçok protestoya rağmen, kendi partilerinden ihraç edildiler.

II

Bu bölümde, 1988'de ortaya çıkan bazı olaylarla örneklenerek, Avrupa İşkenceye Karşı Anlaşma ve Birleşmiş Milletler'in işkence veya değişik türden gaddar ve insanlıkdışı veya küçük düşürücü uygulama veya cezalara karşı anlaşmasına imza atmış olan Türk hükümetinin tutumu ortaya konmaya çalışılacaktır.

1- Belediye başkanının da tanıklık ettiği belirtilen Mardin'in Cizre ilçesinin Yeşilyurt köylüleri yemin ederek, "Bizi insan dışkısı yemeye zorladılar" dediler. 14.01.1989'da Cizre'de iki polisin öldürülmesi olayından dolayı teröristleri aramaya çıktıkları sırada Yeşilyurt köyü askerler tarafından kuşatılıyor, birçok erkek köy meydanına toplatılıyor, yere yatırılarak dövülüyor, tekmeleiliyor ve komutan Cafer T. Çağlayan'ın emri üzerine çevreden toplatılan insan dışkısını yemeye zorlanıyorlar. 9 yıl baskılardan sonra tahammül etme sınırını aşılmıştır. Belediye başkanı, olayın açığa kavuşturulması gerekir diye dava açıyor. Bunun ardından aramalar, köy sakinlerinin tutuklanmaları ve işkenceye alınmaları devam ediyor. Baş sanık tutuklanmıyor.

Günay Aslan (bir Türk yazarı, olaydan sonra hemen hemen hepsinin tutuklandığı köy kadınlarını konuşturuyor. "Torunum Ahmet ve genç karısının dışında kimsenin yok" diyor Nure Oğlak. "Ahmet başka yerde işe gitti" diyor. Son olarak Antalya'da idi. Bize sürekli para ve mektup gönderiyordu. Bir gece, kapıyı kırarak içeri girdiler. Asker, polis, erkekler Leyli ile ben yatıyorduk. Tekme, tokat girdiler bize. Ondan sonra gözlerimizi kapattılar. Daha halen bizi neden öldürdüklerini bilmiyorum. Yüzükoyun yere yatmak zorunda bırakıldık. Bizi tekmelediler, kaldırarak yere attılar. Ben kafamı yere düğüm ve açılan yaradan oluk oluk kan akıyordu. Fakat bu neydi ki, Leyli'nin bağırmasını duyuyordum." 17 yaşındaki Leyli'ye tecavüz edilmiş, işkence yapılmış. Komşular tarafından haber iletilen Ahmet üç gün sonra geldi. Kadınlar serbest bırakıldı.

Abdurrahman Tedal, iki poli-

sin öldürülmesi olayından sonra tutuklandı. "Kocam suçsuzdur. Bunu kendileri de biliyor... İki polisin öldürüldüğü esatte kendisi burada evdeydi. Gerçek suçluyu bulamadıklarından dolayı, gelip onu götürdüler... Ben tutuklandığımda hamileydim, doğuma kısa bir süre kalmıştı. Kendilerine yalvardım, fakat nafila. Bana ceryan verdiler, üzerine suğuk su döktüler. Kocam bizi duydu. Az daha aklı-dengesini kaybedecekti. Ondan sonra tüm suçları üzerine aldı... Şimdi hapishanededir. Günün birinde suçsuz olduğu ortaya çıkacak, fakat o zaman da geç kalınmış olacak."

Türkiye İnsan Hakları Derneği, birçok milletvekili ve Uluslararası Af Örgütü'nün de içinde bulunduğu yabancı delegasyonlar tarafından çok yönlü olarak araştırılan dava, bugüne kadar sürüklenmiş. Avukatlar olayı Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na kadar götürdüler. Cafer T. Çağlayan'ın görevi başında serbest. Türkiye İnsan Hakları Derneği'nin bu yılki insan hakları ödülü Yeşilyurt köylülerine verildi.

2- "Bu dağlarda teröristler var oldukları müddetçe, istediği her şeyi yakar, yıkar, bombalar" Bu, 1989 Temmuz'unda Siirt'in Şırnak ilçesi Belediye meclisinin köy muhtarlarından oluşan bir delegasyona verdiği cevaptır. PKK'ye karşı Cudi dağ silahterinin uzandığı Mardin, Siirt, Hakkari üçgeninde yapmak istedikleri tathikattan dolayı meraların yasak bölge ilan edilmesi, ve birçok köyün boşaltılması öngörülmüştür. Geniş çaplı orman yangınlarıyla da PKK'nin barmakları açığa çıkarılacaktır. Zaten fakir olan ve geçimini zor koşullarda sağlamaya çalışan Kürt köylüler; en temel geçim kaynaklarından yoksun bırakılıyor. Tarlalar ekilemiyor, kömür ocakları bombalanıyor, ağaç kesilemiyor, besim maddelerinin getirilmesi dışarıdan kontrol ediliyor, karanlığın çökmesiyle birlikte evden çıkmanın ölüm tehlikesi var, askerler hareket eden her şeye ateş açıyorlar.

"Hayvanlarımız aşıktan ölüyorlar... Bu tür uygulamalarla halk bir ayaklanmaya doğru sürükleniyor." diyor SHP milletvekili Cumhur Keşkin. Meraların yasaklanması üzerine Siirt/Balveren ve çevre köylerden 5000 köylü protesto gösterisi yaptı. Yakıcı sıcak altında Şırnak-Uludere yolunda mekan kuruyorlar. Aynı anda köylerde tutuklanma dalgası var. Balveren'deki her ev bundan nabini alıyor. 14 gün işkence ve soruşturmaya, 14 gün de yaraların iyileşmesine ayrılıyor. 1990 Ocak'ının başlarında gülünç bir olay oluyor. Köylerin giriş çıkışlarının kapatılması nedeniyle ortaya çıkan aşıktan dolayı

Hakkari'deki bir sınır köyünden 120 Kürt Irak'a kaçıyor. Irak'ta 1988'in güzünde onbinlerce Kürt zehirli gaz saldırılarından dolayı kaçarak Türkiye'ye sığındılar.

3- Basını, çatışma haberlerinin yanı sıra sonu gelmeyen saldırı manşetleri dolduruyor. Özellikle, hükümet tarafından desteklenen "Köy korucuları" korku ve dehşet yayıyorlar. Tehdit savuruyorlar, kız kaçıyorlar, koyunları haraç olarak alıyorlar, evleri yakıyorlar ve öldürülen "terörist" için kelle parası alıyorlar. Savaş yaşıyor. "Öldür ve daha sonra terörist olduğunuzu söyle" şiarı temelinde suçsuz köylüler PKK üyesi olarak askerlerce öldürülüyor ve her türlü izi kaybetmek için yakılıyorlar. Daha çocuk yaşıta olan çobanlar vuruluyor, öldürülüyor. Cizre Devlet Hastanesi Başhekim Dr. Abdullah Bolcal, bilmeden bir PKK üyesini tedavi ettiği için tutuklanıyor, işkenceye alınıyor ve bırakıldıktan sonra da görevinden alınıyor. PKK tarafından gerçekleştirilmiş bu terörizmdir; hükümet ordularının saldırıları ya hiç veya yapılası da çok az bir şekilde cezalandırıyor.

Ekim başlarında 8 kişi beklenmedik bir biçimde 3 aylığına Siirt'ten sürgün ediliyor. Suçları Kamusal düzeni bozmak... Sürgün edilenler arasında 6 çocuk annesi Ayşe Karabulut ve Erhan'un Narlıdere köyü muhtarı Hasan Ertaç da bulunuyor. Köyünde bir piyade birliği yerleşmiş durumda. Köylerinde ne huzursuzluk ne de saldırı oldu. "Fakat askerler bizi sürekli dövüyor... Bize elektrik çuklarıyla işkence yapıyorlar." İnsan Hakları ile ilgilenen Avukat Zübeyir Aydar da sürgün edilenlerden birisi. "Ben çok fazla dikkat uyandırdım. Tehdit ettiler beni. Beni öldüremezlerdi, fakat tahammülleri de yoktu. Bundan dolayı beni sürgün ettiler." Sistemik işkencelere ilişkin bir soruya karşılık şunları belirtti: "Periyodik bir biçimde döndüğüne gelen tutuklama dalgaları var bizde. Yaz, kış, sonbahar ve ilkbahar tathikatları... Bunun üzerine bir de polisin ve ordunun suçlamaları var. Yargılama nedeni PKK'ye yardım ve destek sağlamak. İşkence sistematik ve uzmanla yapılıyor. Daha fazla acı, fakat iş yok. İnsanlar artık tutuklama ve işkencelerden dolayı şikayetçi olmuyorlar. Öldürüleceklerinden korkuyorlar. Bundan dolayı alanı terk edip kaçıyorlar." (Cumhuriyet, 5 Eylül 1989)

17.09.1989 tarihinde Silopi (Mardin)'nin yakınlarında bulunan Derebaşı köyünden 6 köylü pazara giderken yol üstünde tutuklanıyor ve öldürülüyor. SHP'nin bir araştırma komisyonu, bu 6 insanın kasıtlı olarak öldürüldüğünü teahit ediyor. Hükümet partisi milletvekili Nurettin Yılmaz; "Olay açıklığa

kavuşturulmazsa, istifa ederim" diyor. Özel buna karşılık; "Kürt bölücülüğü yapan kimsenin, milletvekili dokunulmazlığı kaldırılacaktır" diye tehdit savurdu. Günay Aalan, Kasım 1989'da çıkan ve kısa bir zamandan sonra toplatılan "Yas Tutan Tarih-33 Kurpın" adındaki kitabında acı karşılaştırmalar yapıyor. Xrotel Kangölü ve Sefo Deresi olarak bilinen olayda, Haziran 1943'de 20 Kürt, 28 Temmuz 1943'de ise aralarında çocuk, genç, erkekler ve ihtiyarların da bulunduğu 33 Kürt İran sınırında keyfi olarak öldürülmüşlerdir. Sorumlu tutulan General Mustafa Muğlalı Paşa, o dönemde (1950), kendisini haklı çıkararak şu sözleri sarfediyor: "Kürtler için normal ölçü ve devlet normları geçerli değildir." Bugün de bir hükümet temsilcisi şunu söylüyor: "Siz hepimiz satın teröristsiniz. Bugün öldürülmüyorsanız, yarın öldürölünüz. Ordu gerekli gördüğünde, ne zaman, nerede ve hangi köyde olursa olsun bombalar atacaktır." (Cumhuriyet, 21.06.1989) Politik birbirine geçmişik nasıl değerlendirilebilir de, bu olaylara da yandırdığında insan hakları anlayışında hangi tür bir değişiklik söz konusudur?

4- Meralara girme yasağı döneminde, bu alanlarda muhtemelen kimyasal silahların kullanılacağına dair açıklamalar oldu. Buna temel teşkil eden, Kara Kuvvetleri Komutanlığının bir el kitabında yayınlanan 25.02.1986 tarihli gizli talimattır. Zehirli gazın kullanılmasına ilişkin ayrıca şu yazılmaktadır: "Hedef dış düşman değil, yalancı ve bölücü unsurlardır." (...) "Bölücü teröristler yalancı ve yokedilmelidirler." Kullanılan dil, tüm partilerdeki Kürt milletvekillerinde ülkön-tüye yol açtı.

Fakat, daha kolay ve yurtdışında daha az belli olan çözüm olasılıkları vardır. Kürtleri birbirine düşürmek yeterlidir. Eski feodal yapı kullanılarak aşiret ağaları, gerillaya karşı silahlanmaya zorlanıyorlar. Aşiret ağasına verilen silah sayısı oldukça iyi olan maası, kendine bağlı olan kur halkının sayısına bağlıdır. "Bizden taraf olmayan, bize karşıdır" çarından hare-

ketle, direnen aşiret ağaları yoğun bir baskıya maruz bırakılıyorlar. Uygulamalar her zaman aynıdır. Hapis, işkence, İkiyaka (Hakkari'de 89 Kasımın sonuna yapılan katliam bu politikanın bir sonucu olan gerek. Daha önceki olayların tersine, PKK her türlü sorumluluğu reddediyor. Basının olay yerine gitmesine müsaade edilmemekte, daha sonra araştırma yapan bir haber dergisinin bir sayım toplatılıyor. Söz konusu köylüler de, resmi tarafın "teröristleri" suçlayan açıklamalarını kuşkuyla karşılıyorlar.

5- Türk sosyolog İsmail Beşikçi, 1989'da yayımladığı "Doğu Anadolu'nun Düşeni" adlı teziyle, Kürt kelimesinden ibaret olan tabuyu yıkmaya cesaret etti. Erzurum Atatürk Üniversitesi'ndeki meslektaşlarının tek başına bırakılan, Üniversite'den atılan ve tutuklanan İsmail Beşikçi, bilimsel yayınlarından ve İsviçre Yazarlar Birliği'ne yazdığı hükümeti eleştiren mektuplarından dolayı 1971-1987 yılları içerisinde 10 yıl Türk hapishanelerinde yatmıştır. 1987'de Nobel Barış Ödülü için önerilenler arasında kendisi de vardı. Böylece bir kadere olan, halen de Üniversite kütüphanelerine girme yasağı olan, fakat yine de vazgeçmeyi veya yurtdışına çıkmayı düşünmeyen Beşikçi, çalışmalarına ısrarla ve yılmadan devam ediyor.

Bir dergiye yaptığı ve birkaç satırı kapayan bir açıklamasına ilişkin yaptığı savunmasında Türkiye'de Kürdoloji araştırmasıyla ilgili görüşünü şöyle dile getiriyor: "... Türkiye'de hızlı bir toplumsal ve siyasal değişim gerçekleşmektedir. Bunden dolayı karara varma sürecinin ideolojilere dayanmaması, tam tersine somut toplumsal gerçeklik ve bilimsel düşünmeyi geliştirmesi gerekir. Ancak bu biçimde ülkenin uzun vadeli çıkarları sağlanabilir. Türkiye'de Türk halkının dışında başka bir halkın varlığını kabul etmek suç teşkil ettiği sürece, toplumsal ve siyasal değişikliklerin kanalları kapalı kalacaktır. Türkiye'nin çeşitli Üniversitelerinde Arkeoloji, Sosyal Antropoloji ve Etnoloji kürsüleri vardır... Oralarda eski kültür ve uygarlıklar

araştırmaya ve canlı tutulmaya çalışılıyor. Kürt dili, kültürü ve uygarlığı araştırma konusu yapılmıyor, bu yasaktır. Devlet bu yasağı kalmasında ısrarlıdır. Halbuki Kürt dili canlı bir dil, Kürt kültürü canlı bir kültürdür. Binyıllarca eski olan dil ve kültürlerin araştırılmasına karşılık, yaşayan bir dili yoketmeye ve unutulmaya mahkum etmek bir aykırılığı teşkil etmektedir. Belli konular üzerinde araştırma yapma yasağı, bilimin kullanılmasını tehlikeye düşürmektedir. Böyle bakıldığında 'Kürtler kendi kimliklerine sahip çıkabilmektedirler' biçimindeki bir beyan, bir dava konusu yapılamazdı."

6- Ekişehir'den Nazilli ve Aydın cezaevlerine nakledilen 312 Kürt tutukludan birisinin eşi olan bir kadın: "Yavaş ve gizli bir şekilde öldürülmeleri amaçlanıyor." 2 Ağustos 1989'daki nakil 2 tutuklunun ölümüne yol açtı. Şeker ve tuz verilmeyen açık grevinin 34. gününde 16 saat sürdü cezaevi aracılığıyla tağındıktan sonra tutuklulara öldürölünceye kadar işkence yapılmıştır. Diğerleri ölüm orucuna devam ettiler. Cezaevinin önünde, sürekli polis ve askerlerin saldırılarına uğrayan, çoğu kadın olan tutuklu yakınları bekliyordu. Nakil, tutukluların ailelerinden tecrit edilmeleri anlamına geliyor. Otobüsle Türkiye'nin batısına gitmek 24 saatte fazla süren bir yolculuktur. Yol ve geçim masrafları, uzun müddet sonra sağlanmaz. Fakat tutuklu yakınları arasındaki dayanışma büyüktür. Toplanan para paylaşıyor ve üç hafta ekmek ve özüm yapıyarak idare ediyorlar. Bir kadın: "Ben cezaevi önünde asker ve polisler uğraşma uğraşma düzgün Türkçeyi öğrendim" diyor, "Son yılların zorlu durumuna belli oranda adapte olduk." 18 Ağustos 1989'da daha insanî tutukluluk koşulları için yapılan açık grevi; 52. gününde bitti. Tutukluların çoğu komadadılar, hafıza ve kan kaybını acısını çekiyorlar. Üzerinde anlaşılan 55 noktadan oluşan listeye riayet edilmemesiyle huzursuzluklar beliriyor ve yeniden bir grevin başlama tehlikesi ortaya çıkıyor.

Washington'da yaptığı bir ba-

şın toplantısında Danielle Miterrand şöyle diyor: "Oradaydım ve gördüm ki, kadınlar ve çocuklar insan haklarıyla bağdaşmayan koşullarda yaşıyorlar."

Ağustos 1988'de yapılan zehirli gaz saldırılarından kaçarak Türkiye'ye gelen Irak Kürtlerinden 36 000'i Irak sınırına uzak olmayan Mardin, Diyarbakır ve Muğla bulunan üç mültecî kampına yerleştirilmişler. Dikeyli tel örgülerin arkasında olan, dışarıdan askerlerce sıkı bir şekilde denetlenen, içinde yerli Kürt halkının girmesi yasaktır. aralarında Irak gizli polisinin de bulunduğu Türk gizli polisince bugüne kadar da iltica statüsü ve bununla bağlantı içerisinde olan hakları tanınmamış, bunun sonucunda ise, Birleşmiş Milletler'in yardım olanaklarının önü kısılmıştır.

Kamplarda sağ kalma olasılıkları oldukça azdır. Diyarbakır'da en dar yerlerde sıkıştıkları 30-35 insan 70-80 metrekairelik yerlerde kalıyorlar. Mardin'de mülteciler, kuş mağuna ve kar fırtınalarına karşı yeterliliğe yakın bir korunması olmayan eski çadırlarda kalıyorlar. İlk dönemlerde az ve az vitaminli olan da yeterli ölçüde verilen besin maddeleri, birçok kez azaltılmış, öyle ki kılık belirtilemeye başlamıştır. Açlık var. Her şey eksik; besin maddeleri, giyecek, battaniye.

Buna rağmen, yerli insanların eya ve maddi yardım yapmaları yasağı Diğer resmi yardımlar da kamplara ulaşmıyor. Kanalizasyonun bozulması Ocak 1989'a kadar Diyarbakır kampındaki kilerler merdivenlerin son basamağına kadar insan dışıyla doluydu ve içecek suyun kıl ve kirli olması, ishal ve salgın hastalıklara yol açıyor. Van'daki içme suyu o kadar kirlenmiş ki, sıvı sabun katıldığında köpüklenmiyordu artık. Tıbbi bakım tamamen yetersiz. Özellikle bebeklerin, çocukların ve ihtiyar insanların ilme durumları yoksuktur. Yetkili Türk makamlarınca konulan haber yasağına rağmen, Haziran 1989'da Mardin'deki kampta 2.000 insanın zehirlendiği açıklandı. Kamp sakinlerinin verdikleri ifadelerle göre, Irak ajanları, ekmeği getiren ekmeği fabrikasıyla iğbirliği

çinde ekmeği zehirlemişler.

Fakat açıktan, mağuktan, ağır sıcağın vaye hastalıktan beter olan; kimliğinin yavaş yavaş çürümesi, kaybedilmesi ve kimliğin yok edilmesiymiş. Geleceğe ilişkin hiçbir perspektifin olmaması, bir buçuk yıldan beri erkeklerin işsizliğe mahkum edilmeleri ve çocukların bakımsızlığı gitgide olumsuzluğa götürüyor. Peşmergelerin kendileri örgütleyerek Mardin'de çadırlarda, Diyarbakır'da kilerde verdikleri dersler, Türkler tarafından yasaklandı.

Mülteciler arasında feragat hakim. Kamptaki disiplin, çatırmakla karşı karşıya. Bu biçimde Türk hükümeti amacına ulaşmış oluyor: Bu insanları yavaş yavaş açlığa mahkum ederek, onları, ülkeler de dahil, nereden olursa olsun göndermeye razı olma durumuna sokmak. Gerçekten de şu ana kadar birçok mültecî, kampları terk etmiştir. Sadece 1989 Haziran'ı ile Eylül ayı arasında 4273 kişi "kendisi istekleri üzerine" Irak'a geri dönmüşler; bunlardan 40 tanesi idam edilmiş. Şimdi de Irak, kaçakçı oldukları iddiasıyla, İleri gelen 138 peşmergenin iadesini talep ediyor. İade edildiklerinde tümünün idam edilmesi tehlikesi vardır. Buna karşılık, tahminlere göre, PKK'yi Irak bölgesinde takip etme müsaadesi üzerinde anlaşılıyor.

Kamplarda kalan 30.000 mültecî statüsü halen belli değildir. Birleşmiş Milletler le yeniden girilen görüşmelerde, mülteciler için Orta Anadolu'da olan Yozgat'ın yakınında prefabrik evlerin yapılması üzerinde anlaşılmıştır. Yozgat, birçok eski MHP (Milliyetçi Hareket Partisi)'li faşistin kaldığı bir alan olup, Kürt mültecilerinin kontrol, tecrit edilmeleri ve asimilasyona tabi tutulmalarının sağlam bir alanı olarak görülüyor.

Aynılrken bize şunu söylüyorlardı: "Biz buradan, bu kamptan çıkmak istiyoruz. Bizler mültecî olarak kabul edilmedik, bizler savaş emiriyiz. Biz yalvarmıyoruz ve merhamet dilemıyoruz. Fakat size anlattıklarımızı ve söylediklerimizi başkalarına duyurun."

D/R/S

Libération.

23.03.1990 (Fransa)

Kürt halkının intifadısı

Şehitlerin yeni yıl günü kutlanırken, Kürtler Güney Anadolu'da gösteriler yaptılar. Bilanço: 5 ölü

Bir hafta içinde 5 ölü, onlarca yaralı Mardin bölgesi Kürtleri, Newroz gününü gergin bir hava içinde kutladılar. Bu arada Newroz vasiyetiyle Kürtlerin temel örgütü olan (Markasat eğilimli) PKK, kutleleri harekete geçirip Ankara yönetimine darbeler vurmaya karar verdi. Gizli yayın organlarında da 21-28 Mart tarihlerini "ömürgeçliğe karşı halk mücadelesi" günleri olarak karar altına almıştı. Bu direktifleri yansıtmaması da buldu. Sali akşamından itibaren Güneydoğu'nun tüm şehirlerinde, halkın tümü gece saat

23-24'te lambaları söndürmüş, mumlar ışığında yasağı olan Kürtçe kaselerini dinliyordu. Ayrıca salı-çarşamba günlerinde gençler ve çocuklar geleneksel elbiselerini giymiştiler. Bu durumu Türk basını ılgıl topraklarındaki intifadaya benzetiyordu.

Olayın en şiddetlisi Cizre'de meydana geldi. Mardin'e yakın ve Kürtlerin çoğunluğunu teşkil eden bu yerleşim biriminde çıkan olaylar 4 kişinin ölümüne ve 9 kişinin yaralanmasına neden olduğu için, olağanüstü hal uygulanmıştı. Perşembe günü bu uygulama kaldırılmasına rağmen, mevcut durum gerginliğini korumakta; eanalar ise olaylarda yakalanan 300 kişi serbest bırakılmadığı sürece ıyerlerini aç-

mayı reddetmektedirler.

Bugünlerde halkla güvenlik güçlerinin karşı karşıya gelmesi; 13 Mart'ta güvenlik güçleriyle girilen bir çatışmada öldürülen bir ayrılıkçının cenazesinin defnedilmesi sırasında meydana gelen olayda, 5 kişinin yaralanması, bir kişinin de ölmesinden ve Nusaybin'de dayanışma amaçlı izinli olmayan yürüyüşlerden kaynaklanmaktadır.

Perşembe gününden itibaren önceden kesin telefon ve elektrikler kesilmeye başlandı. Asker ve polis güçleri kuşalarına çekilmesine rağmen, yer yer silah sesleri duyulmakta.

14 saati geçen sorgulamada yakalanan 2 kişi, özel polis tarafından gözleri bağlı olarak işkence gördüklerini ve dayaktan geçirildiklerini iddia etmektedirler. Cizre ve Nusaybin sakinleri, polis ve timin kaba hareketlerinden şikayetçi.

Land og Folk, 23.03.1990

(Danimarka)

Türk askerine karşı protesto gayet örgütlü

Perşembe günkü Hürriyet gazetesi Diyarbakır'da 301. Gaziantep'te 160 tutuklunun açık grevine katıldığını yazıyor. Açlık grevleri halkın tutuklanmasını protesto içindir. Olaylar, 14 Mart'ta 13 ARGK gerillalarının cenaze törenleri sırasında başladı. O günden bu yana 6-7 şehirde sokağa çıkma yasağı uygulandı. Olaylar Suriye sınırındaki Nusaybin'de başladı, 11 Kürt şehriden bazılarına yayıldı.

Hürriyet gazetesi kapagında çarşamba günü Cizre'de protestolar arasında 4 kişinin öldüğü, 9'unun yaralandığını yazıyor. Köln'deki Kürdistan Komite, protestocuların Cizre'de tutuklanan 300 kişinin serbest

bırakılmasını istediklerini belirtiyor. Cizre'de sokağa çıkma yasağı perşembe öğleden sonra kaldırıldı... BBC, sokağa çıkma yasağının kalkmasına rağmen, yoğun askeri birliklerin devamlı olarak şehirde bulunduğunu belirtiyor. Bir grup ilgili, protestoların çok iyi örgütlü olduğunu söylüyor. BBC, protestolara katılanların çoğunun yaş ortalamasının 20-35 arası olduğunu belirtiyor. Suriye'ye giden anayolun Cizre'den geçtiği ve günde 5000 tankerin buradan geçtiği belirtiliyor. Günaydin gazetesi, çarşamba günü protestoda bulunan 2000 kişinin "Yaşasın PKK" diye bağırıldığını yazıyor. Protestoya katılanlar askeriyenin her şartta

Devamı 22. sayfada

Demokratik Almanya'da yapılan genel seçimleri sağ eğilimli CDU partisi kazandı

"Gorbaçov politikası" olarak anılan "Yeniden yapılanma ve açıklık politikası"nın sosyalist sistem içerisinde yol açtığı çalkantılı sürecin, Ekim-Kasım 1989 tarihinde Demokratik Almanya Cumhuriyeti (DAC)'ni de etkilemesiyle birlikte başlayan gelişmeler, 18 Mart 1990 tarihinde DAC'da yapılan genel seçimlerle yeni bir dönemeç noktasına ulaştı.

Seçime, son aylarda yeni kurulan partiler de dahil, daha evvel Ulusal Cephe içerisinde yer alan partilerle birlikte 24 parti katıldı. Seçimin tartışmasız galibi DAC-Hristiyan Demokrat Birlik Partisi oldu. CDU, oyların %40,9'unu alarak 400 sandalyeli halk meclisinde 163 sandalye elde etti. Parlamente'ye girmeyi başaran diğer partiler ise şu sonuçlara ulaştı: SPD, %21,8 (87); PDS (Eski hükümet partisi, Almanya Sosyalist Birlik Partisi program ve tüzük değişikliği ile kendine verdiği yeni isim Demokratik Sosyalizm Partisi),

Avrupa Ülkelerine seyahat özgürlüğü tanındı. (Daha geniş bir yarıda ele alacağımız bu kararın soruna çözüm olmadığı kısa bir süre içerisinde ortaya çıktı.) Daha sonra ülkenin genel sorunlarına ortak çözüm getirmek ve seçime dek iç işlerindeki hükümete alınacak kararlarda yardımcı olacak bir yuvarlak masa oluşturuldu. Yuvarlak masaya ülkenin bütün etkili siyasi güçlerinden temsilciler katılmıştı.

Yuvarlak masa, bugüne kadar yönetimde olan ASBP'nin birçok hatalı uygulamaları üzerinde yoğunlaşarak, başta iç istihbarat örgütünün (STASI) faaliyetlerini araştırdı ve dağıtılması için hükümeti zorladı. Bu arada ülkedeki siyasi gerginlik iyice tırmanarak patlama noktasına ulaştı. Bu durumu değerlendiren Modrow hükümeti, Ocak 1990'da yeni bir önlem paketini oluşturdu. En başta da yuvarlak masada yer alan güçlerin birer temsilcilerine hükümet içerisinde görev vererek bir ulusal

nuçları çok önceleri belirlendi. Öyleki kesin gözüyle bakılan birleşme planının ayrıntıları dahi PAC'da kararlaştırılıp DAC'a bu konuda söz hakkı bile verilmeyecek dayatıldı. Hükümet bir yönetim organı olmaktan çıkarılıp bir idare kurulu haline getirildi.

NAMİBYA BAĞIMSIZLIĞINI İLAN ETTİ

Dünyanın belli başlı klasik sömürgelelerinden biri olan Namibya, 21 Mart 1990 günü bağımsızlığını ilan etti. Dünyanın en yeni devleti olan Namibya'nın bağımsızlığını kutlamak için başkent Windhoek'te büyük bir tören düzenlendi. Onbinlerce Namibyalının izlediği törenlere, dünyanın çeşitli ülkelerini temsilen çok sayıda yabancı temsilci katıldı.

Tören sırasında, 18 Mart 1990'da Namibya Cumhuriyeti'nin cumhurbaşkanı olarak seçilen Sam NUJOMA, bağımsızlığı, "Afrika'nın son sömürgeci, şu andan itibaren özgürdür" sözleriyle ilan etti. Aynı anda, 75 yıldır Namibya'yı egemenliği altında tutan sömürgeci Güney Afrika devletinin bayrağı indirilerek, bağımsız Namibya'nın kırmızı, yeşil ve mavi renklerden oluşan ulusal bayrağı göndere çekildi.

Eski bir Alman sömürgeci olan Namibya, 1916 yılında Güney Afrika tarafından işgal edildi. Ancak Namibya halkı, ne Alman sömürgeciliğini ne de Güney Afrika işgalini olduğu gibi kabullenmedi. Tam tersine, ilk günden ulusal kurtuluş savaşını başlatarak sömürgeci-ışgalci güçlere karşı vatanın bağımsızlığı ve özgürlüğü mücadelesini başlattı. Ve bu mücadele onlarca yıl sürdü.

1966 yılında şu anda iktidarda olan SWAPO (Güneybatı Afrika Halk Örgütü), ırkçı Güney Afrika sömürgecilerine karşı ulusal kurtuluş mücadelesini gerilla savaş biçiminde yoğunlaştırdı.

Dünya halkları, Namibya halkının ulusal kurtuluş hareketi ve mücadelesine büyük destek sundu. Daha 1920'de Milletler Cemiyeti, Güney Afrika işgalcilerinin Namibya'yı terketmesi için bir karar çıkarttı. SWAPO kurulduktan sonra da, başta Birleşmiş Milletler Örgütü olmak üzere, tüm uluslararası kuruluşlar ve örgütler, SWAPO'yu Namibya halkının tek yasal temsilcisi olarak tanıdılar. Daha önce Angola halkının ulusal kurtuluş mücadelesini desteklemiş ve devrimin inşa yıllarında da gerilki dayanışmayı göstermiş bulunan Kuba halkı, SWAPO'yu da askeri, siyasi, siyasi ve mali alanlarda destekledi.

1978 yılında Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, SWAPO ile Güney Afrika sömürgecileri arasında ateşkes yapılması, BM gözetiminde seçimlere gidilmesi ve bağımsızlığın ilan edilmesi doğrultusunda 435 sayılı kararını kabul etti. Ancak bu karar, anında hayata geçirilemedi. Namibya, yılların bitmeyen savaşına rağmen, giderek tikanan, güçlerin birbirleri üzerinde kesin üstünlük kuramadıkları bölgeel savaş alanlarından birini oluşturuyordu. Bu durum yıllar boyu devam etti. SWAPO, ırkçı-faşist Güney Afrika sömürgeciliğine ve dayanaklarına bütünüyle son veremedi.

Seçim öncesi yapılan kamuoyu araştırmalarında SPD, seçimin galibi olarak belirlenirken, seçim sonuçları bu kanıyı doğrulamadı. Bunun arkasında en başta Kohl hükümetinin yürüttüğü açık şantaj ve müdahale politikası yatmaktadır. Yorumcular, CDU-

nun en güçlü parti olarak çıkmasını, insanların iki Almanya'nın birleşmesine tüm umutlarını bağladıklarını gösterdiğini belirtirken, bunu en kısa yoldan başaracak gücün CDU olduğu kanısının ağır bastığı konusunda birleşiyorlar.

reteri, Namibya'daki bu durumu, "yeni bir model" olarak adlandırıyor. Fakat ortada, ukanmanın bir sonucu olarak uzlaşma da bulunsa bu, SWAPO ve Namibya halkının kendisinden kat kat üstün bir düşmana karşı verdiği boyun eğmez, anti-sömürgeci mücadelenin bir ürünüdür. Ve bu mücadele, bundan sonra daha değişik yöntemlerle de olsa devam etmektedir.

SWAPO, demokratik reform ve dönüşümleri de öngören programından vazgeçmiş değildir. Namibya halkının bu reformlara ve kendi ülkesindeki yeraltı-yerüstü tüm zenginlik kaynaklarına ihtiyacı var. SWAPO, eğer bunları kamulaştırabilirse ülkenin ciddi ekonomik sorunlarını da çözebilir.

Burada dikkat çekilmesi gereken bir husus var. Geçtiğimiz yıldan bu yana F. Almanya basını-yayın organları ve çeşitli kurumları kanalıyla SWAPO'ya karşı bir anti-propaganda kampanyası yürütmektedir. Bu kampanyada sömürgeci "SWAPO"-nun insan haklarını çiğnediği, kendisinden ayrılanları tutuklayıp işkence yaptığı" iddia ediliyor. Bununla SWAPO yıpratılmak, daha fazla tavize zorlanmak ve içteki burjuva-feodal kesimler güçlendirilmek isteniyor. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin öncü gücü PKK'nın da Federal Almanya kaynaklı benzer iddialarla saldırıya uğraması bir tesadüf değildir. Bu, emperyalizmin ulusal kurtuluş hareketlerini yıpratma, bastırma ve hatta teslim alma taktiklerinden bir tanesidir.

Sonuç olarak; kendi koşullarında Namibya'daki model, bir "çözüm" olarak gösterilmek istense de gerçek bir çözüm değildir. SWAPO önderliğindeki Namibya halkının gerçek bağımsızlık ve özgürlüğe ulaşarak bu sahle çözüm yollarını açacağı kesindir.

GÜNEY AFRİKA'DA İRKÇİ FAŞİST TERÖR

21 Mart, Dünya Irkçılık Mücadele Günü'nde Güney Afrika faşist rejiminin terörü daha da arttı. Polis, başkent yakınlarındaki Azanya Sobokeng gettosunda Güney Afrika'nın ırkçılık politikasını protesto eden binlerce göstericinin üzerine ateş açtı. Saldırı sonrasında 10'un üzerinde siyah gösterici öldürüldü, 50'si de yaralandı.

Güney Afrika, bir yandan terör olmuştuktan çıkmak için bazı reformları açıklarken, diğer yandan da ırkçı terörü turmandırıyor. Bu da Mandela'nın serbest bırakılması, ANC ve PAC gibi örgütlerin yasallaştırılmasına dair devlet başkanı William de Klerk'in açıklamalarının birer manevradan ibaret olduğunu göstermektedir. Irkçı politikasından dolayı dünyada tecrit yaşayan Güney

Afrika yönetimi, üstten ABD'den gelen baskının da bir devamı olarak inatçı tutumundan geri adım attı.

Fakat ANC ve PAC gibi direnişçi Azanya halkının örgütleri, silahlı mücadeleden vazgeçmek için koşulların henüz oluşmadığını açıklayarak yönetimin istemlerini şimdilik geri çevirdiler. Azanyalı halkın örgütleri, hayatın her alanında ırkçılığın ortadan kalkması için daha fazla eşitlikçi bir ortamı dayatıyorlar.

Nelson Mandela'nın serbest bırakılmasıyla yaratılmak istenen uzlaşma ve radikal muhalefeti pasifleştirme taktiğine rağmen, yerli siyah halkın ulusal, sosyal ve siyasi mücadelesi sürüyor. 21 Mart vesilesiyle ülke genelinde başlatılan protesto ve gösteriler hala da devam ediyor.

%16,3 (66); DSU (Alman Sosyal Birlik Partisi-Sağ-muhafazakar eğilimli), %6,3 (25); FDB (Hür Demokrat Birlik, üç liberal eğilimli partinin ittifakı), %5,3 (21); Bündnis 90 (Yeni Forum ve insan hakları örgütlerinin oluşturduğu ittifak), %12,9 (12); DBP (Demokratik Köylü Partisi), %2,2 (9); Yeşiller ve bağımsız kadın örgütü, %2,0 (8); DA (Demokratik Atılım), %0,9 (4); NDP (Ulusal Demokratik Parti), %0,4 (2); DFD (Demokratik Kadın Birliği), %0,33 (1); VL (Sol Birlik), %0,18 (1); AJL (Alternatif Gençlik Listesi), %0,13 (1).

1989 Ekim ayında Leipzig kentinde başlayan ve yüzbinlerin katıldığı kitle gösterilerinde bürokratik merkeziyetçiliği ve toplumsal gelişmeleri tıkanma noktasına getiren dogmatik-tutucu yönlendirme politikasının etkilerin karşı protestolar, DAC devlet ve parti yönetiminde önemli değişikliklerin yapılmasına yol açmıştı. Bu süreç içerisinde gittikçe genişleyen kitlesel protesto eylemleri, sosyalizmin genel sorunlarından ve DAC'ın içinde bulunduğu özgül koşullardan kaynaklanan ülkeyi terketme eğiliminin artışı, sorunların derinliğini ortaya koyarken, çözümün üstte bazı değişikliklerin yapılmasında olmadığını açıkça göstermişti. Yapısal değişikliklerin gereğini gören siyasi yönetim, önemli bazı kararlar alarak sorunlara yönelmeye çalıştı. Başta ülkenin kanayan bir yarası haline gelen ve nüfusun özellikle genç dinamik kesiminin kaybına yol açan göçü durdurmak için 9 Kasım 1989 tarihinde FAC ve diğer Batı

sorumluluk hükümetini oluşturdu.

Ulusal sorumluluk hükümeti, içerdeki sorunların yoğunluğu ve özellikle de dışardan oluşturulan baskı ortamı içerisinde başta ülkenin ekonomik politikasında önemli yapısal değişiklikler yaptı. Daha çok bir karma ekonomik sistem kurumsallaştırılmaya çalışıldı. İçin başında önemli kazanımlar korunarak yabancı sermaye yatırımlarını teşvik eden bir çizgi izlenirken, başta FAC'ın açık müdahalesi ve işlerindeki hükümetin politikasını boykot etmesi, bu politikayı da kısa bir süre içerisinde çıkarmaya sürüklendi. FAC da işbaşındaki tekelci sermayenin siyasi yansımaların açık teşviğiyle göçler daha da arttı. DAC ekonomisi açıkça sabotaj edildi. Çıkmanın içinde çare bulamayan hükümet, sorunların daha uzun bir süre devam etmesi halinde ülkede bir iç savaşın çıkacağını görerek 6 Mayıs tarihi için belirlenen seçim gününü 18 Mart tarihine alarak bir "çözüm" getirdi.

Başta FAC'daki tekelci sermaye çevreleri olmak üzere, bir bütün olarak emperyalist güçler bunu bir fırsat bilerek DAC'ı ilhak etme hedefini önlerine koydular. Bunun için de "iki Almanya'nın birleşme sorunu" bir araç haline getirildi. Bu bağlamda iki Almanya birleşmezse DAC koca sürüklenoçeği imajı yaratılarak, insanlarda bir panik havası yaratıldı. Yine hiçbir zaman gerçekleştirilemeyecek vavdelerde bulunuldu. Böylece açık şantaj yöntemleriyle 18 Mart tarihinde yapılan seçimlerin so-

ZALİMLERİN ZULMÜ, MAZLUMLARIN İSYANI

Geçen sayıdan devam

3. PERDE 1. SAHNE

(Normal bir oda. Bir masa, bir sandalye. Masanın arkasında bir Atatürk poster. Kapıda bir nöbetçi asker put gibi durmaktadır. Yüzbaşı Esat sandalyede oturmaktadır. Bir şeylere huşuğu belli olmaktadır. Öfeli bir şekilde oturduğu yerden kalkar. Bir-iki volta atar. Kapıdaki nöbetçiye:)

ESAT: Bana blok amirini çağır. Çabuk!

(Asker, "Emredersiniz komutanım!" deyip dışarı çıkar. Bir müddet sonra bir asteğmen içeri girer, başıyla Yüzbaşıyı selamlar.)

ASTEĞMEN: Komutanım beni istemişiniz?

ESAT: Evet seni istedim. Ne oluyor bu cesavrinde? Bu cesavrinde ne oluyor?

ASTEĞMEN: Komutanım, siz yeni geldiniz. Burada çok şey oldu. Bâtıcılar, hainler faşistlik ediyorlar. Yurdumuzu parçalamak istiyorlar. Evren'in diktatörlüğüne son vereceğiz diyorlar. 35 koğuş fış-fış: yuvamdır komutanım.

ESAT: (Öfkelenerek) Beni dinle! Ben buraya direkt Genelkurmay'ın emriyle geldim. Bana Esat Oktay Yıldırım derler. Ben Kubra'nın Rum çocuğunu kasmış, kanunu babasının karışında garap niyetine içmiş adamım.

ASTEĞMEN: Koğuşlar arası iletilebilir. 35. koğuş diğerleriyle ittifak halindedir komutanım.

ESAT: (Kızarak) Beni dinle. Ne konuşuyordun burada ben? İlişkileri keseceksin! Herkesi susturacaksın! Onan sonra benim işkence yöntemlerimi uygulayacaksın. Çin usulü, Rus usulü, ha, Türk usulü işkence yapacaksın. Bunlar faşist başıma ağırınamazlar. Bittireceksin bunları! (Biraz durur) Faki bitirmenin ne olduğunu biliyor musun?

ASTEĞMEN: Sisi dinliyorum komutanım.

ESAT: (Parmağını kafasına götürür) Kafa, kafa! Ne var bunun içinde?

ASTEĞMEN: Beyin komutanım.

ESAT: Aferin! Beyini Her şey beyindedir. Bu insanların beyni oldukça bize rahat yoktur. Bunun için beyinlerini yok etmek gerekiyor.

ASTEĞMEN: (Hayretle) Ama komutanım, nasıl yapacağız?

ESAT: Kolay. Beyinleştireceğiz...

ASTEĞMEN: Ama nasıl, komutanım?

ESAT: Nasıl mı? (Biraz düşünür. Asteğmene bakışlarını çevirir.) Beyinde ne var?

ASTEĞMEN: Düşünce.

ESAT: Düşünceyi beyin bir işe yarar mı?

ASTEĞMEN: Hayır komutanım.

ESAT: O zaman anladın mı, beyinleştirmenin ne oldu-

ğunu?

ASTEĞMEN: Anladım ama, nasıl yapacağız?

ESAT: Kolay. Ben yöntemlerini biliyorum. Dinle beni ve anlattıklarımı bütün askerlere söyle. Tüm tutuklular beyindeki düşünceleri kusacak. O kusulan düşünceleri bana getireceksin. İnceleyeceğiz. Kusanın beyinde düşünce kalıp kalmadığını anlarsın ben. Siz de işlerinizi, Tavrı ve davranışlarınızı, beyninde düşünce kalıp kalmadığını belli olur. Hatta düşüncelerini tam olarak kusanları aynı yerlere alacağız.

ASTEĞMEN: Ya kusamazlar mı komutanım?

ESAT: (Kızarak) Ne demek kusamazlar? Kusamayanların kemiklerini kırın! Kafalarını parçalayın! Üstüste bindirip, piramitler, kuleler, koca tepeler yapın! Çiğirlerine verem mikrobi sokun. Suyu, havayı, ekmeği, suğuğu, sucağı, güneği, siliş olarak kullanın. Yiyecekleri yok, içecekleri aldık olsun! Yapın, edin, beyinleştirin bunları. Günde birkaçı dediğim gibi yapın. Beyin istiyorum ezden. Günde en az birkaç beyin...

ASTEĞMEN: Emredersiniz komutanım! Günde birkaç beyin! (Dışarı çıkar.)

PERDE KAPANIR

2. SAHNE

(Yüzbaşı Esat'ın odası. Esat masada oturmakta, iki blok subayı hazırol vaziyette onu dinlemektedir. Bir subayın elinde bir tamar kağıt bulunmaktadır.)

I. ASTEĞMEN: Hepsi sus-turduk. İlişkilerini kestik. Kollarını, bacaklarını kurdık. Ama beyinlerini kusturamadık. 35. koğuştaki Ali Erak'ın midemini del-dik. Midemini kustu ama, beyinini kusmadı. Gebendi komutanım. Cemal Kılıç'ı, beyinini kusanın için siizle duvara astık. Vur-duk, vurduk, vurduk... Kusmadı beyinini. Öldü komutanım.

II. ASTEĞMEN: Komutanım, benim blokta yavaş yavaş beyinlerini verenler çıkıyor. Hacı Ak-balık, Şahin Dönmez, Ali Gün-düz beyinlerini kusular. Alın beyinlerini bize verelim. Ben in-celedim. Tamamen kusmuşlar. Beyinlerinde düşünce kalmamıştır komutanım. (Elindeki ya-zılı kağıtları yüzbaşıya verir.)

ESAT: (2. Subaya) Beyinlerini kusan o kişileri görevlendireceksin. Onlar da başkalarını beyinleştirecekler. Bu işe hız verin. Bunlardan dolayı devlet-mizin başı ağrıyor. Bütün beyin-leri istiyorum. İşkenceyi artır! İşkenceye devam et! Haydi görev başına!

II. ASTEĞMEN: Emredersin komutanım! (Tepuk selamı verir dışarı çıkar.)

ESAT: (Asteğmene bakar) Ne düşünüyorsunuz? Demek ki susu-lar ama beyin vermiyorlar.

I. ASTEĞMEN: Evet komu-

tanım, susular. Ama beyin ver-miyorlar. Öküyorlar ama beyinle-rini kusmuyorlar.

ESAT: Biliyorlar, beyinlerini kusanın öldüğünden kötü oldu-ğunu.

I. ASTEĞMEN: Biliyorlar ko-mutanım.

ESAT: Tamam, sen ös git. Oturmazsınlar. Hep ayakta kalacaklar. Uyumazsınlar, hep uykusuz kalacaklar, hiçbir şey düşünmesinler. Sürekli marş söyleyinler. İşkenceyi artır! Sen-den beyin istiyorum.

I. ASTEĞMEN: Emredersin komutanım! (Dışarı çıkar.)

PERDE KAPANIR

3. SAHNE

(Bir cezanın koğuşu. Dört-beş ranza. Hazırol vaziyette uyuyan tutuklular. Bir tutuklu, nöbetçi olarak koğuşun ortasında hazıröl vaziyette volta atıyor.)

NÖBETÇİ: (Saatine bakar, yüksek sesle) Koğuş kalk. Koğuş kalk. Koğuş kalk. (Kafalarını sıfır numara traşlı, üzerinde esifman bulunan tutuklular ayağa fırlayıp ayakbağlarını girerler. Kendileri için belirlenen yere ihiserli sıraya geçerler. Ön tarafta bulunan tutuklu) Yeriinde say "Şanlı Ordu" marşına başla. (Tutuklular askeri yürüyüş yaparak dizlerini mide boşluğuna kadar çeker, kollarını düzenli sallatır ve hep bir ağızdan:)

Ey şanlı ordu

Ey şanlı asker

Bir elde kalkan

Bir elde hançer

Serhade doğru

Ey şanlı asker.

(Karavana ile koğuş kapısına gelen gardiyan karavanayı yere bırakır.)

GARDİYAN: (Yüksek sesle) Marş kes. (Tutuklular düğmesine basılmış elektronik bir araç gibi sesizleşip hazıröl vaziyete ge-çerler. Gardiyan kapının mazgal deliğini açar.)

GARDİYAN: (Yüksek, buzuru bir ses tonuyla) Kapıya ya-nış lan!

(Tutuklular koğarak kapıya doğru giderler. Kapıya bir adım kadar yaklaşan bir tutuklu yük-sek sesle)

I. TUTUKLU: Ali Kaya, Mar-din, emret komutanım. (Tekmil veren tutuklu ayağını yarım met-rede faşist kaldırıp tepuk selamı verir.)

II. TUTUKLU: Mehmet Ya-rarbaş, Urfa, emret komutanım. (Aynı şekilde tepuk selamı verir.)

III. TUTUKLU: Ahmet Kuş, Sirt, emret komutanım.

IV. TUTUKLU: Seydi Sayın, Hakkari, emret komutanım. (Tu-tuklular kışa kışyeleri peşpeşe yaptıkları için sesleri birbirine karışır. Mazgal deliğindeki gar-diyan)

GARDİYAN: Kes lan Si-ha! (Tutuklular hep bir ağızdan hazıröl vaziyetlerini bozmadan yüksek sesle, emret komutanım.)

GARDİYAN: Adam aldunuz mu lan?

TUTUKLULAR: (Yüksek ses-le) Emret komutanım.

GARDİYAN: Vukus! İşleyen-i-ker, götürür, hücreye atarın ha.

TUTUKLULAR: (Yüksek ses-le) Emret komutanım.

GARDİYAN: Lan yavaşlar! Adam alacağız demediniz mi?

TUTUKLULAR: Emret kom-tanım.

GARDİYAN: Çorbayı al lan.

TUTUKLULAR: Emret kom-tanım. (Bir tutuklu açılan kapı-dan dışarı çıkar, karavanayı alıp içeri girer.)

GARDİYAN: Son sayı beğ lan. Yemegini ya, sayın çalışmasına başla.

TUTUKLULAR: (Hep birden) Emret komutanım.

GARDİYAN: Tamam mı lan?

TUTUKLULAR: Emret kom-tanım.

GARDİYAN: Yemek düş-mü lan.

TUTUKLULAR: Emret kom-tanım. (Hep birlikte koğuşa do-narlar. Diğer tutuklular tek sıraya girip, ellerini havaya kaldırıp dua vaziyeti alırken, elindeki ka-ravanayı yere bırakan tutuklu diğer tutuklularla birlikte yüksek sesle)

TUTUKLULAR: Bismilla-hirrahmanirrahim. Allahımuz hamd olsun. Ordu millet varol-mun.

(Diğer tutuklular seslerini ke-serler. Karavanayı yere bırakan tutuklu, yüksek sesle emret kom-tanım.)

GARDİYAN: Zehir zıkım ol-sun!

TUTUKLULAR: (Yüksek ses-le) Emret komutanım.

(Tabaklar yere konur. Karava-nadaki bir-iki kepe çorba payla-ılır. Herkes çeyreğin çeyreği ka-dar ekmeğe düşer. İki-üç dakika içinde havalı yapılır. Tabaklar, karavana toplanır. Belirlenen yerde ihiserli sıraya geçerler. Ön safin başında bulunan tutuklu, başını sağa çevirip "bir" der, yere diz çöker, ikinci tutuklu "iki" deyip aynı hareketi yapar. Sıra böyle devam eder. Ön saftakiler sayınca sıra arkaadakilere gelir. Onlar yalnızca saymakla yeti-nirler. Bu işlem bittikten ve son bir şekilde uzun süre yapılır. Koğuş kapısı açılır. Elleriinde ha-lalarla gardiyanlar içeri girer. Biri elindeki kışa tutukluların göğüsüne dürterek öğretilen bi-çimde sayım yapar. Gardiyanlar dışarı çıkarken.)

KOĞUŞ GARDİYANI: Eği-tims başla!

TUTUKLULAR: (Yüksek ses-le) Emret komutanım.

(Bir tutuklu ranzasındaki Atatürk'ün sözlerini alır, ihiserli ayakta dizilen tutukluların kar-pasına geçer. Yüksek sesle tekrarlar. Kitabın bir kelimesini okur. Tu-tuklular yüksek sesle tekrarlar. Kitap okuma uzanca süre devam eder. Mazgal deliği açılır.)

GARDİYAN: Öğle yemegini al ibneler!

(Bir tutuklu koğarak kapıya

gider, kışa kışyeye yapar, tekmil verir. Karavanayı alıp içeri gelir. Dua yüksek sesle okunur. Tu-tuklu emret komutanını dediğinde gardiyan Ananın .. olmalı)

TUTUKLULAR: Emret kom-tanım. (Az miktarda yemek paylaşılar, yemekten sonra hemen ihiserli sıraya geçerler.)

Ön. 8. TUTUKLU: Yeriinde say, Mehter marşına başla!

TUTUKLULAR: (Yeriinde sa-yarak, yüksek sesle:)

Nasıl dedem
Ceddin babam
Hep kahraman Türk milleti
Orduların pek çok zaman
Vermiştiler dünyaya şan
(Koğuş kapısı açılır. Eli cıpla bir grup gardiyan içeri girer.)

GARDİYAN: Marş kes lan! (Tutuklular yürüyüşe durdu-rup sesizleşirler.)

GARDİYAN: (Copu ile bir tu-tukluyu işaret eder) Sen çık. Sen kontrolü var. (Tutuklu sıradan ayrılır, gardiyanın karışına ge-çer. Tekmil verir, kışa kışyeye ya-par. Ama günlere yüksek sesle kitap okunduğu, marş söylendiği için sesi kısılmış. Dilate bir adam gibi konuşması hafızadaki ku-rultı ve ağzını açık kapamamıştır.)

GARDİYAN: Çupınırdı Kara-doniz' marşına başla lan.

TUTUKLU: (Ağzını açık ka-patır. Marş söyler ama ses yok.)

GARDİYAN: Lan ibne! Bu ne lan! Niye ses çıkmıyor lan yav-pak?

TUTUKLU: (Başını öne doğru eğir.)

GARDİYAN: Dayak düzeni al lan!

TUTUKLU: (İki omucunu yan yana getirir, öne doğru uyarır. Gardiyan elindeki copla uzatılan ellere vururken.)

GARDİYAN: Ses çıkma ibne, ses çıkma.

(Uzun bir süre elleri dövülen tutuklu yerine gönderilir. Başka bir tutuklu sıradan çağırılır. Gar-diyanın karışında dikilen tu-tuklu yüksek sesle teknil verir.)

TUTUKLU: Ali Kaya, Mar-din, emret komutanım.

GARDİYAN: "Çanakkale" marşına başla lan.

TUTUKLU: (Yüksek sesle) Emredersiniz komutanım.

Çanakkale içinde aynalı çarpı. Ana ben gidiyorum düğmana karşı.

GARDİYAN: Kes lan ibne! Niye senin sesin düğmemiz lan?

(Tutuklu başını eğir.)

GARDİYAN: Yutar mayım ibne, dayak düzeni al.

(Tutuklu dayak düzeni alır. Gardiyan yeterince döner. Henüz tutuklu yerne geçmeden ..)

GARDİYAN: Renta altı ol. Son sayı üç. Karbolmayanın biç şansı yok. (Tüm tutuklular te-layla kendilerini yere atıp ranza altına girmeye çalışırlar. Gar-diyan "bir, iki, üç" deyince kimi-nin kolu, kiminin kışı, kiminin ayağı, kiminin bacağı dışarda kalmıştır. Tüm gardiyanlar elle-rindeki coplarla tutukluların di-Devamı 23. sayfa

Halkımız, 1990 Newroz'unda...

Baştarafı 4. sayfada
Bahar Atılımı'nın öncülüğünü yapan büyük komutan **Mahsum KORKMAZ (Ağit)** yoldaş, tarihi hamlesini yaparken, 28 Mart günü şahadete ulaştı. 1988 yılı kitleleri örgütlemeye yönünde zeminini açık hale getirme, bunun önündeki her türlü engeli aşma ve bu zemini örgütlü duruma getirmede on yüce karar yılı olmuştur.

"1986 Newroz'unda Ağit yoldaş gibi büyük bir önder ve komutanın yüce uğraşları için-deki şahadeti bu kararlılığın birinci büyük zirvesidir O, kutsal harını toprağa akıtırken Partimiz ve halkımız için Halk Ordulasmaının yaratılmasını mümkün ve varlığını açtıktan mutlakla gerekli bir emir haline getirmiştir. Bu emir, en geniş uygulama gücü haline -Parti tarihimizin belki de en büyük zirvesi olarak anılacak olan III. Kongre'de- gelmiştir. Partimiz, III. Kongresi, devrimci direniş çizgisinden, halkımızın kutsal kurtuluş savaşından ve bu davaya bağlılığı sarılsız umut ve inançtan, direniş mücadelesi pratiğinden, yaratılan direniş değerlerinden, ölçülmez değer olan direniş şehitlerinden ve Ağit yoldaşın emrinden aldığı güçle, Parti içinde ve dışındaki her türlü tasfiyeci ve gerici yaklaşımları bertaraf ederek, PKK'yı örgütlü bir halk yapacak olan Ulusal Kurtuluş Cephesinin ve Halk Ordusunun örgütsel inşasını gerçekleştirmiştir." (PKK Genel Sekreteri Abdullah OCA-LAN, Seçme Yazılar Cilt III, sayfa 76).

Ağit yoldaşın anısına böyle-sine büyük bir hamleyle cevap veren Partimiz III. Kongre'de 21 Mart-28 Mart tarihleri arası: Kahramanlık Haftası olarak ilan etti. Artık bundan böyle Newroz, Mazlum ve Agitlerle bütün-leşerek Kahramanlık Haftası'yla birlikte anılmaya ve kutlanmaya bağlandı. İçice geçen bu olgular en iyi temsiliyi ERNK'de buldular. Sonraki Newroz'larda halkımız çok büyük umutlarla bahara açıldı. Halkımız, özgür yaşama her Newroz'da biraz daha yak-laştı. Böylece Türk sömürgeciliğinin yandaşlarıyla birlikte Kürdistan'daki dayanakları za-yıfladı. Bu yüzden TC, her New-roz yıldönümünde büyük korku ve telaşa kapıldı, sarılsıkça sar-aldı. 1990'ın Newroz'unu ve ERNK'nin 6. kuruluş yıldönü-münü kutladığımız bu günlerde Türk egemenlik sistemi tarihi-

nin en büyük korku ve darbele-riyle karşılaştı. Bu nedenle TC, Newroz'dan haftalar önce ordu-sunu, ARGK'den gelecek darbe-ler karşısında savaş durumuna geçirdi. Fakat darbeler iki yön-den oldukça sert geldi. Bir yön-üyle silahlı kuvvetlerimiz ARGK isabetli ve etkin vuruş-la-rı gerçekleştiren, diğer yönüyle halkımız, ERNK bünye-sinde örgütlenerek gerillanın et-rafında intifadayı başlattı. Nu-saybin'de başlayan halk ayak-lanması Silopi'den, Kızıltepe'den Kürdistan'a adım adım yayı-lırken, Cizre'de şiddetlendi. Se-vur direniş kahramanlarının anılarına bağlılık sonucu bağ-layan intifadayla halkımız, Newroz şafağında ERNK'nin 6. kuruluş yıldönümünü selamladı. 1990 Newroz'u halkımızda salt özgür yaşam bilincinin kökleş-mesiyle yetinmedi, onu faşist Türk sömürgeciliğine karşı isyana kaldırdı.

Halkımızın bu tarihi eylemi, çağdaş anılarda bir ulusun taşı-ması gereken ortak tepki ve dav-ranış özelliklerini açığa çıkardı. Çünkü bir ulusun içine girmesi gereken en insani özellik, ortak dava olan yurdun kurtuluşu ve savunulması sorununda aynı anda harekete geçmesidir. Fakat bizim toplumumuzu barakalım ortak eyleme kalkıp, vatan soru-nunda üç kişiyi yan yana ge-tirmek bile mümkün değildi. Kürt insanı ülkeden kaçıp nere-deyse melek haline getirmişti. Bir zamanlar kendi kimliği olan Kürdülüğü bile inkar ediyordu. Böyle bir toplumda kurtuluşa yönelmek için isyana kalkma-sına bir mucize olarak baka-lıyordu. 90 Newroz'unda başta Kürdistan olmak üzere dünya-nın dörtbir yanına savrulmuş halkımızın ruhu, halk ayaklan-mamıza taysana kalktı. Gösteri-ler yapıldı, eylemler geliştirildi, geliştiriliyor. Bu temelde unutu-lan halk gerçekliğimiz kendi öz-rümünü dünyaya da dayattı. Ulusal birliğimiz bütün olumlu yönleriyle önemli oranda kendini örgütlemeye ve eylem sahasına döktü. Bunun karşısında bar-bar ve vahşi Türk rejiminin kat-liam tehditlerine milyonlar artık aldırmaıyor. TC'nin gerici şiddeti ve öldürme gücü de işlevini o-yunamıyor. Halkımız ölüm kor-kusunun duvarını aşma bir yana, ölümün üzerine yürüdü, yürüyor. Düşmanın hiçbir dayat-masını kabul etmiyor, yaptırımlarına uymama biçiminde istatistikliğini ortaya koymaya

başladı. Böylece sömürgeci ste-tem, Kürdistan'da ayakları ha-vada kalan gereksiz ve defedilmesi gereken bir olguya dönüştü. Bin yıllık Türk ege-menlik sistemi, Kürdistan'daki varlığının en zayıf dönemini ya-şama durumuna geldi.

Açık ki, halkımızın bağımsız ve özgür yaşam tutkularının ayaklanması, bugüne kadar yü-rütülen kurtuluş savaşıyla ger-çekleşti. Halkımızın ortak kur-tuluş kararlılığına girişi, Partimiz PKK'nın engin savaş pratiğinin bir sonucudur. Bu an-lamda geline nokta Parti çizgi-mizin ve onun yol göstericiliğ-inde yaşanan halkımızın safesidir. Bunun için 90 Newroz'u ve 6. mücadele yılını giren Cephemiz ERNK'nin ku-ruluş günü çok daha anlamlı ve büyük değerlerle yüklüdür. Bu-nunla halkımız ne kadar onur-lansa da azdır. O halde kurtuluş mücadelemiz, 90 Newroz'unda yeni ve daha büyük hamleler içinde girmiştir. Bu, adım adım sömürgeciliğe karşı isyana kalkma ve halk demokrasisini köklü inşa dönemidir. Yeniye, gü-zeli ve iyiyi yaratma mücade-le-sinde her dârist ve namuslu Kürdistanlıya büyük görevler düşmektedir. Çağdaş ulusal kur-tuluş hareketi bütün haşmetiyle özgürlüğe doğru yürüyor.

Zalimlerin zulmü...

Baştarafı 21. sayfada

şarda kalmış organlarına vururlar. Bir feryat, bir bağırış, bir figan kopar. Tutukluların çığlıkları birbirine karışır.)

GARDİYAN: Son sayı üç. Yürüyüş koluna geç

(Tutuklular ranzanın altın-dan çıkarak aynı telaşla ama bittin bir halde tek sıraya gi-rerler. Yüzlerinde hüzün var.)

GARDİYAN: Kocatepe kulesi kur

(Tutuklular yerde üstüste can telaşıyla kuleyi oluşturlar.)

GARDİYAN: Kalk...

(Tutuklular kalkıp tek sıraya geçerler.)

GARDİYAN: Oğlum, koğuş içinde konuşmayı yasaklıyorum. Tek kelime konuşanı a. m. Se-sizlik olacak, anlaşıldı mı?

TUTUKLULAR: Emret kom-tanım.

GARDİYAN: Oturmak yok. Sesizlik olacak. Anlaşıldı mı? Sesizlik

PERDE KAPANIR

4. SAHNE

(Mazlum DOĞAN tek başına bir hücrede beklemektedir. Kendi kendisiyle konuşur.)

MAZLUM DOĞAN: Nedir bu sessizlik? Bu karanlık neden? Niye bu hücreler, bu tecrit, bu cesaevi bir mezar kadar sessiz? Neden dinmek bilmiyor bu zulüm kavgası? Bir ben mi uyanı-gım bu gece? Bu zulme karşı bir ben mi Mazlum um? Ne oldu? Ne oldu böyle bize? Bu karanlıkta bir ışık lazım değil mi hepimize?

Esat bize iki yol dayatmış. Acı çekerek ölmek, düşüncelerimizi kasmak! Bizim de önümüzde iki yol vardır: Ya düşüncelerimizin yaşaması için bedenimizi feda

Barbar Türk egemenlerini, yerli uşaklarıyla birlikte ülkeyi Kürdistan'dan söküp atmak için; görevler her zamankinden daha yalancı. Bu görevleri yerine ge-tirmek, her Kürdistanlının en büyük emeli durumundadır. Şartlar oldukça lehimize ve ka-zanımlarımız büyüktür. Yeni Newroz'larda bağımsızlık ve öz-gürlüğe daha da yaklaşmak için günümüz Dehak'larına karşı başkaldırıyı yükseltmek vazge-çilmezdir. Ulus ve halk varlığı-mızı korumak ve özgür yaşama

Yeni şafakların ölümsüz...

Baştarafı 2. sayfada

iyi kanıtı olmaktadır.

Akademî dönüğü, ailem Bat-tal yoldaşın kişiliğindeki dev-rimci dönüşümü farketmiştir. O'nun uzun zaman mücadele içinde yaşaması, devrimimize büyük değerler yaratabilecek biri olduğunu düşünerek; "Aman Salih kendini iyi koru. Zira sen bugün de, yarında bu ulusa la-zım olacaksın" der. Bunun öze-rine Salih yoldaş; "Bu bir eğitim meselesidir. Bu konuda Parti, imkanlarını her prajmergaye aç-tığı gibi, bana da açtı ve bunu değerlendirdim. Ancak öldü-ğümde sahin üzülmeyin. Benim iki oğlum var; Serxwebûn, benim yerime SALİH olur, Ağit ise zaten

ulaşmak için sonuç alıcı savaşa girmek, hepimizin kutsal amacıdır. Düşmanı tanımamak, onun her türlü kural ve dayatmalarını reddetmek en büyük şeref paye-sidir. Yurtverer Kürdistanlı; en ilkelinden en gelişkinine kadar eline geçirdiğin silahı düşmana karşı kullanmaktan çekinme! Haine, zalime, barbara ve sö-mürgeciye saldır! Bu, Kürt olma-nın en büyük görevidir. Bu te-melde ERNK'nin otoritesel altında savaş! Newroz Pi-rozbê!

ismi üzerindedir. Ona da AĞIT'ın yolunda hazırlayın" der.

Böylece vasiyetini de en yalın tarafa ortaya koyan yoldaşımız, 9 Ekim günü komutasındaki ge-rilla birliği ile Ömeriyan Dağ-ları'nda binlerce sömürgeci güce karşı çok güçlü bir muharebe ortamında birliğini üstün bir ye-tenekle yönetti. O'ndaki güçlü komuta yetenekleri sonucu düş-mana büyük darbeler indirildi. Kendisi de 3 yoldaşıyla birlikte fiziki olarak aramızdan ayrıla-rak ölümsüzlüğe. Artık O, müca-delemizin manevi komutanları safına katularak, sürekli "İL.ERİ!" komutunu veriyor

Bir mücadele arkadaşları A.

5. SAHNE

(Dört kişi daire halinde otu-rmuş, yas havasında kafalarını avuçlarının arasına almışlardır. Teyp'den "Maya'nın Onsek-i-zinde" marşının müziği çalınır. Kendilerine gelen kipler, müziğin ritmine göre halay çeker. Ceple-rindeki kipi kutularını çıkarır, ellerini birbirinin omuzuna atar-lar. Herbiri üç kipi çöpünü ku-tudan çıkarır. Müzik ritmine göre başlarına nefi döküyor ve hibrit çakıyorlar gibi yaparlar Aynı müzik ritmiyle yanar ve yere yatarlar.)

(Diyarbakır Cemaatin'in 33. kağıtında Dörtlerin kendilerini yakmasının figürlerler anlatımı)

PERDE KAPANIR

(Cemaatindeki direnişi anlatan bir şiir okunur.)

6. SAHNE

(Bir otobüs, bir kaç sandalye, birkaç yokuş, Esat, oğlu, karısı ve onun arkasında oturan adam. Otobüs durakta durur, yağlı bir kadın biner. Esat yerini kadına verir. Esat'ın arkasında oturan adam, Esat'ın "insancılığına" hayret kalır. Kendi kendine, "Bir yanlışlık olmasın" der. Ayaga kalkar, önünde oturan Esat'ın oğlunun şapkasındaki Yıldırım'ı okur. Tam emin olur. Belindeki tabancayı çeker.)

MİLİTAN: Esat!

ESAT: (Ani bir refleksle geri bakar. Namıyü görürce gözleri báyır.)

MİLİTAN: Seni, katlettiğin bütün gençler ve mazlum halklar adına Mazlum'un ateşiyle ölüme mahkum ediyorum.

(Tabanca patlayınca Esat can havasıyla öne doğru fırlar.)

MİLİTAN: Bir daha. Bir daha. Bir daha. Üç tane yeter sana...

PERDE KAPANIR

Selim Çürükkaya

Türk askerine karşı...

Baştarafı 19. sayfada
herkese PKK'lı gözıyla baktığını belirtiyor...

Öğrenciler çarşamba günü Ankara, İzmir ve İstanbul'da protestolarda bulundular. Türk gazetelerinin olayları duyurma-ması çarşamba günü ağıdı ve yazılıp çizilmeye başlandı. Par-lamentodaki her parti ikiye de-legecini bölgeye gönderdi.

Faki SHP üyesi Salih Sümer, Türk ordusunun bölgede İsrail ordusunun rolüne sahip oldu-ğunu söyledi.

Leveç Türkçe radyosu,

Diyarbakır'da tıp öğrencisi Ze-kiye Alkan'ın kendisini yakı-ğını belirtiyor. Zekiye'nin yarası ağır, doktorlar yaşama şansının az olduğunu söylüyorlar.

Türk Cumhurbaşkanı, per-şembe günü tüm bakan ve gene-rallerle ve MİT şefiyle 2,5 saatlik uzun bir toplantıyı yaptı. Böl-gede sıkıyönetim uygulanmaya-cağını açıkladı.

1987'de Ankara'dan özel bir vali standı ve askeri mahkeme-ler hala görev yapıyor, 11 şehir için özel kanunlar geçerlidir.

**DI BAHÖZ Û BAGERA NEWROZA SALA 1990'AN DE
DEWLETA TIRK ŞAŞ Û MITALE MA**

Teloqina me ya nızganya netewi. bi
hulgavtina bihara 1990'an. kete nawa
domaneta nuh. Ev, hilpişkin û hil-
gavineke gelekî pêketiye, ku piştê
xwe di de gere pêjmergeyi yê salên
bihaf û wertênên gele me. Gele me
bi şeweyêke berfêrê û tund him de
yêrê pêjmergeyi û ev rojên niha li ser
yê bîngêrê derketine holê. Sistema
doliwgeriya Tirkî nêkari xwe li hem-
berê hilpişkinên me û lêdanên me bi
hesari li ser lîngan bigire. Ev sistema
daxirê, herma herma hat bi komya
ruzîne. Di nawa armançên lêdana me
de, bi lez derxistina dewleta Tirk ji
Kurdistanê heya niha bi lewazî nebu.
Armanç heya niha tene ew bû, ku em
bikaribin hilpişkinê pêkbinin, xwe
liindekî buwêjin pey û dewleta Tirk
hiindekî bicibînin. Me, karin û jêha-
libûna yêrê gele xwe di karwanê de
cerihand û di yêrê geli de me xwe
mihand koçberêkê. Ji xwe armanç ji di
wê çarçêve de hatibûn danin. Lê encam-
ên derketine holê, heya be şîrîn
bûha, bi nîrx û dewlemend in. Jêhatî-
bûna yêrî ya gele me, heya be gotin
pêketî û afirandîk e. Li hemberê wê,
hemu bikarawanên hov ên doliwgeriya
Tirkî, be poside mune ji hemu
ahyan ve derkete holê, ku doliwgeren
hezarên salên çendî be-him û çare
an Fêrîk ku wêhilandin me yêrê gelî
derxistina ronahiyê, xwediyê nîrx û
buhatiyêka bê pîvan in. Lewma divê
lewaz ji gelek ahyan ve be lêgerin û
encam weîrî derxistin. Di dema pe-
şî de, ev we hîşin pîrên pêşemîn ji
bî me, ku em xwe bi wan rûgûl
bikin.

Lê di vir de rewşa mijima Tirk ji bo
 me nîmûneyeka yekane ye, ku di nava
 bemeccaliye de dihele u diçe. Dewleta
 Tirk buye weke werdekeke geşik, ku
 nezanîbê gî bûke. Tirsa ji ve geşbûne, ji
 de ve Serûke Çîgneyî yê partiya DYP
 Suleyman Demirel, bi vi rengî hate
 jûstin. "Bûyerên li we erdime, derge
 linge bakuzêke ne "Paze gutinên we
 weha domand. "Bûyer gav bi gav we
 dîstînin we xald, ku ez ji dîstînam
 Silêr ji bîni em nikarin ji bin ve
 peşwextê we rizgar bikin. Hinde
 nikarinê ku di sala 1980'an de li
 erdime hatina, digiran, em dikarin
 we ji dewleta derdax bikin an ne."
 Pîşî hîndîngê li dîr sala 1980'an,
 ev nikarinê bîrêra we dan, ku
 dikarin li herbare derdaxê rabîn.
 Nîha edî alîkarîya gel ji dîstînin"
 (Rojnameya "Tercuman", roj 29,
 Adar 1990)

Bele, peşpêçînan li Kurdistanê dengê lînge buhozekê ne. Ev deng, ew deng e, ku meşa pêşmergeyan û meşa gel dengê xwe dano bere yek hedeftê û bi lierparayî, bi berdewamî li wê hedeftê duşin. Ev gelek, ku ji aliye doliwgerên Tirk en vegelîzar û xwînrîj bi tewayî hatibû tirandîn û berdeng-kirin, bi şeweyeka ku ew bi xwe ji bawer nedikînan, serhildanê pêlani. Gele me bi dîrşimayên weke, "An nûstîmaneka azad an jî neman!" êrîşî sazîyên dewleta Tirk dîke. APO-garî, ji mûrovan heft salî heya heftê salî, di meşeyê û dîle hemu Kurdistanîyan de çihê xwe pêkîrîye û helîna xwe danîye. Li ser wê bûngehê, hemu hemu çî cudahîyek di navbera pêşmergeyê li çiyayê û mirove di bajaran de nemaye; herdu jî li hemberê dagîrkariya Tirkîyan giyana serhildanê vedîjin. Pêşmergeyên ew pêşpêçîn digihî naverokeka bi watekî, ji ber ku rapêrîn û rewşa serhildanê li Kurdistanê, di rojên çîna Newrozê de pêkhatin. Ev rewş, ji aliyekê jî pêwîstiya serpehatina serhildanê Newrozê di dîroka me de danî hale. Geşbûn û zîndebûna li Kurdistanê bi Newrozê dempêdike, niwandîniya xwe ya pêşkêşî û xwedî-

derketuna li ve serpehatinê ji berzi-
man ketin. Di diroka Partiya me de ji,
pewistiyekê mezin ji bo wê rojê hatiye
dayîn û pejirandin. Partiya me, ji bo
wê rojê bûhtir bi naveroka bîxemi-
line, pişta xwe da hemû karînetên xwe
yên maroî û lewma hebûnen me yen
bi nîrattir, di wê rojê de bi fizîkî jî nava
me çûne, anga çehid ketine. Ji xwe
Partiya me jî, hilgavîlên xwe yê
xurtîfîn, di rojên Newrozê de biser-
dixê û lewma jî, domaneka lehengiya
nuh mîrandiye. Niha gelê me jî di
karvanîya xwe de beriya van pêşve-
çûnan bi gemaştî dide. Û di Newroza
1990'an de gelê me, domana serbil-
danan da destpekirin. Ev jî dihe wê
wateyê, ku çiqasî PKK rast û bi
naveroka zinde ya sosyalîzma zanyarî
li diroka me û rêçênîya gelbûna me
necîye û pêşengiyekê rast kînya he-
bûna xwe. Di van pêşveçûnan dawîye
de ev rastî, bi tevayî gihaye deîfien
xwe. Lewma yen biserketune PKK û
gelê Kurdistanê yê di bin pêşengiya
PKK de ve. Bi wî sengi boyereka nuh
di rûpelên diroka gelên jêrdora û
mewatîyîya pêşveçûyî de, hate nivîs-
andin.

Nûçeyen weke, "Xweda, tu ma wê serhildana berikaran ji bidîta?" û "Ev çi rojên reş in!" bîlîmîn rojnameyên burjuwaziya Tirk. Ev nûçe rewşa dewleta Tirk danîn peşîya çavan. Bi wî rengî şagî, helezlî û mitaleeyên dijmînimê, herweha geşîya wî geleş baş derketin holê. Dagirkerên Tirk bi jîntînen xwe yên weke, "Me gîyana Kurdîtiyê kuştî, me kîrê gormîtanekê û betonê lêkûr, Ew rîh êdî be gîyana emîriyê" bawerîya xwe xweş anubûn. Lê we rojê ev gel, zîndeyê, ser xwe ye, Li ser lîngên xwe ye û li hembert wan rawestiyaye. Hisaba hovîti û koledariya hezaran şaban dipişe û di xwage. Ev gele diroki, li hembertê kormên taybetî, leşker, polîs û torevên welatîfiroşîyê cerdevanan bi navê "parêzkarên" gundan ên ji hezaran kes û hezêr, ku bi navgînan hezaran ên teknîkî hatine kemlandin, li ber xwe dida: berawedana xwe bi navgînan yekta, kevîr û daran birêvedibe û dijmînan ji ber xwe direvine. Dûrîgmeyên nola, "Bijî PKK!", "Bijî Kurdistan!", "Bijî Serok APO!" di çîya, kevîr, av û deşîzên Kurdistanê de çîngîni dadin. Helbet dewleta Tirk we weke mûrişkan gêhîbe û ji tîrsê xwe mîna pîşîngêkê (kîtihekê) xwe bûke emîşkekê û çep û rasta xwe bide ber dermancan.

Nemaze bi destpêkirina serhihdana gellî. Serleşkeniya Tirkî ji peşrand, ku têkoşîna me ya nîzgarîya netewî kete doman û hergama ku nû Di raporekê de, ku Serleşkeniya Tevgera Taybetî ya Tirkîyê amadekirîye û pêşkeşî Serleşkeniya Gelemperîya Tirkîyê kirîye, hatîye nuvisandin, ku têkoşîna me ya serxwebûnê ji koçbera parastîna stratejîkî derbasî rewşa wekhevîya stratejîkî buye û di dema pêşîn de we derbasî koçbera ênîya stratejîkî bibe. Li ser wê pîrse kovara "Tempo" pîrsekê ji komîtayê gîrdîdana awarte wê kevin, orgenêrê tekawûs bûyî. Nevzîat Boluîgray dike û ew ji wîza bersiva pîrse dide: "Rast e. Ji xwe ev, ew stratejî me, ku nîzgarîyên herwê di domanêka normal de bihêrdihênin. Di sala 1982'an de li dora wîzûbîn me gempên xwe avakîrîn û xwe nîzgarîyî kirin. Bi danîpêka wîza 1984'an ji nîzgarîya Dîdê destpêkirin û liha: yew xwe peşwîbîrîn. Ev we, ji bo rabûnêka herwê di dema pêşîn de, liha: yew amadekirînê bûn ji bo hergerandîna êrdîmê. Pêşî liha: yew xwe bi se wan pênc kesên çêdîkirin, he nîha bi komên digîhîn sedan liha: yew he çêdîkirin. Ev di terminolojiya lêşkerî de

hester di mezinahinya bobukan in. He-
ke raporeku ul nallé peshésti Serfeshe-
riya Gekemperi kiridin, er ritya me-
fyrki rasi r i di rapore de nundanete
rasi hatire danin " (Kontra "Tempo",
royin 25-31. Adarè 1990)

Weke ji vê bersivê jî dihe şahmiku-
rîz, ketimê gerê me ê gelî nava domana
serhildanan, dewleta Tirk bêtawûp
li standiya û hejandiya Meya nîh-
pîya xwe dida arêşa xwe ya li Kurdistan-
tanê û bê-dawî bawerîya xwe bi arêşa
xwe dihanî, le arêşa we ya liow û
beberîya li Kurdistanê bi ardê re
bûne yek û dihilweşin. Gele Kurdi-
stanê, li dijî van garmînan cerdewan û
ulanê, bi bêzî, hêrs û nîcke bê-dawî,
bi lehergal dirêkome. Ew bawerîya, "Ji
dewletê re dewlet pêdrîvî", êdî ha-
tiye malûm. Himû resen a gelê me, di
bin pêşengîya PKK de, di nava rezên
ARGK û ERNK de, zivînye him û
qurweteke herî mezin. Diyarê, ku ev,
ji bo hemû hebûnên çînan doliwe-
rîya Tirkî li welatê me, dewîpêka
darîvî ye. Dewleta Tirk palatîneke
tîşîvî ye bi lez jiyan dike, her rojê
bêhûr li Kurdistanê dihele û tuma
dibe.

Li ser bîngeha nîzîm dewleta Tirk, li Kurdistanê jî neke nûn avadiye. Ev jîyan, li gora prensîb û boyên serbaxwê û aza, xwe dîphine formaleşon û naverokekê. Ev jîyan zinde ye, sînûdî ye, çarîdar e, dinamik e û li ser bîngeha nepejîrîndana û prensîbê li dijî rabûna her babet û cure koletî û dîdarîyê serê xwe belind dike û simbel dide. Ev jîyan bi naverok û bi rûmet e. Ev jîyan, jîyana me ye û berhemê ked û xeberên me yan pîroz e. Nexwe, da em leza xwe begîhinin ve jîyana nû em aza, em helîu karînen xwe yê mirovî bibezînin, bi tenya gele xwe rabin kar û xebate. Ji bo nîzgarîbûna ebedî ji vi dijmîne bi lanet û gêmîr, em êrîşî vi dijmîne har bikin; çî bikeve destê me, çî navgîn di destê me de hebe, em bi wan êrîşên xwe pêşvebibin. Em tenê yek prensîb û çerîa vi dijmîni nepejîrînin û îttas nekin, em li hembere tevan rabin. Ji bo em dîrîjîmîya "An nîqîmîna azad an jî nîmîna!" bikin filozofîya jîyana her Kurdistanîyekî bi nîmîna û dîlsoz, her dem pêş ve!

Li Mazra neh
berpirsiyarên talanê
yên dewleta Tirk bi
mîlînê bersiv gîdîn

Li êrdim Maznêdaneke din a xurt li talana dagirke hute xistin. Di nava wan de Midurê Deşgeha "Şark Ferro Krom" ya girdaye "Eti-Bank" Mezin Çakir ji, neh piabûren dewleta Tirk en pêwist, bi marîna xwe bersiva xwe girtin. Çar navîne wan en mîna mekîneyên derxistina dewlemendiye bînerdî jî, hatin tune kirin.

Bi armanca pîşmanîya serîhildana gellî ya li Kurdistanê û pîrozkirina cejna Newrozê, ji aliyê yekeniyeke pejmargeyên ARGK liwazi hat pêkanîn. Roja 22'ê Adarê 1990'an, pîglî niv-rojê, li derdorên Çiyayê Rûs, dorhêla "Kovancilar" gundê "Kamûştû" navçeya Pailêrdîmê Mazra, pejmargek be bîstîn. Hemû mekine û tomosên diçûn û dihatin rawestandin û kontrola kêmîyê çêkirin. Belavok belavkirin. Di navbera 200 heya 300 mîron kombûn. Pêjmarge, li ser serîhildana gellî, li ser wate û naveroke cejna Newrozê û li ser koçbera yêrê me ye zîngertî, ji bo koma mirovan, bangêyî (propaganda) çêkirin. Di wê navberê de, encumana talanê ya dewleta Tirk terfî çar mekî-

neyam, ji desgehten "Fero Krom" hat. Pejmerge kontrola kesariya wan ji kinn u paye. Ji peşya maroventom hubun, rola van kesan di talankirina kehniyen binerdî yen Kurdistanê de, hat romê kirm û gotin Herweha çkare kirm. Ku di nava hodefen gere rugariya Kurdistanê de, kesên xebatên bi vî nêle dikin ji, hene. Paye neh mihendîrên dewleta Tirk ji ber berikana halin derbas kirm û bi sînnê halin ceza kirm.

Dagkirêrên Tirk, ji ber jêdana giran a girîn, kelimên nava bê-çaretîyê û berê xwe dan bombardîrana bangeşîyê Serravîsên weke, "Qirkirinê sivilên bê-gonah bun" bi rojan ji rojan-meyan kêr nebun. Herweha serî dan derewên weke, "Kargeriya berê bi dîzî komir dîda PKK û PKK ji komiran diqetir û bi peren wan çek dikim." "Kargeriya nuh ji -kesen bi minnê hatin cezakarî- vê yekê rawestandiye, lewma hatine kustin" (!) Ev gotinên derew û bê-bingeh, ji devê nûnerên dewleta Tirk en belindtir, ji devên wezîrên dewleta Tirk derketin. Weşan û rojnameyên di bin fermîna şerê taybetî jî, van gotinên minna hevoletên salîst, bi çeweyeka berfiroş anîn rûpelen xwe. Bi van keferatan xwestin rastîyan berraji bikin û baqulibûn. Lê êdî tenê yek ji van derew û berraji kîna rastîyan jî, nema digihe armancên xwe. Ji ber ku tayînkare bi herîyê bê seydanî Lewma herîd derew û demagogîyan dewleta Tirk jî encameke nahînin û nema dibînin.

Dema pekhata livbazy heya be gotin hilbijarti bu. Di rojen cejna Newrozê de û di dema serihildanê de pekhata ji aliyê din îdîdana ku li dijîtin keti ji. gelekî mezin bu. Ev tev şani dikin, ku livbazi xweş gihaye armancên xwe. Ev rewş dîxweşî û şahî dagerand nava gelê me. Ji ber ku, kesên hatin cezakirin, di talana dewlemendiyên me jên bînerdi de, rola ji pîrîna yekemîn dileyazîn. Nemaze bi serçe encummeke qubûn harkollin û lênerinan, pîlînan talane danûdan û vedigerînan bawer. Li ser sêr û tewandî xwe hatin girîn û loleya mûstîribûn, girîn.

Ben her tiştî, diwe ev rast de dîtin û fahmîkirin. Her tiştê dagirkeriya Tirkan li Kurdistanê, di nava hedefên şerê me yê rizgarîya netewî de ne. Di rêzikên van hedefan de, herêz şerê taybetî yê Tirkan rêza yekemîn digirin, lê di rêza duwemîn de hedefê aborî cih diarin. Xebatên aborî yê dewleta Tirk li Kurdistanê, piştî xwe didin û bîngehan Yekemîn, balankîrîna dewlemendiyeke binerdî û verendi, mijandina hîma me ya kerkarî Kurdistanê, tevî mirovan jelandin û li ser vî bîngehê jî, koçberkirina gelê me û valakirina welatê me ji mirovên Kurd. Nêrazî, di encama vî ramyariya aborî yê dewleta Tirk de, gele me dikêve ber keyîya bîngêbûnê û nîya koçberbûn û perahiyeke bi vî rengî dihê vekirin. Bî milyonan mirovên me, ji welatê dihen qutîkîrîn û li çar aliyên cihane dihen belavîkîrîn û rêşandin. Ev tişt, bi şîretî buye ji Duwemîn: di encama vî talane de dewleta Tirk diqêşe xerîmetên dewlemendiyeke û şerê xwe yê taybetî li Kurdistanê firotinê dike. Dewlemendiyeke li Kurdistanê di demê dewleta Tirk de dagirîkirin çêkan û diya vedigerin Kurdistanê ji bo qirkirina gelê me. Kî nê gotin, rejîmî Tirk xebatan xwe yê aborî li welatê me û ramyariya xwe ya di vî perîş de, weke perçeyêke şerê taybetî fahmîdike û bikardihene. Lewma, kesên di dergehên aborî yê dagirkerîna de dibin berpirsîyar, li gora ramyariya şerê taybetî dihen helbijarî. Heke hinde kesên jî darvevî

rewe habin ji, hema hema ev kes tev,
weke perreyen jere dagirkeri na.

Ev kes li Kurdîstanê, heke bi nezanîbê jî, di karwaneyê de xizmeta şere taybetî dakin. Bi taybetî ne kesên hatin cezakirin, xizmeta jî bo dewleta Tirk bi zanabon hîrbijartine. Pêşmerge, agahiyên standibûn xwey nirkandin, livbaziya xwe beg plian kirin û li hodefê xwe rast astînin. Livbazi, xwedîye taybetîyeke wisa ye, ku gelêk kes bizanibin, dave xwe ji kerdên wusa dûrbigirin, dawî bi xizmeta xwe ya jî bo dewleta Tirk binin. Dawî: Ev livbazi berê xwe daye rawestandina xetaten aboriyên dagirkeran, lewma lêdaneke mezin e, ku li dewleta Tirk ketiye. Ji xwe tiştê ku duniyê me her dîke jî, ev bi xwe ye.

**Pêşmerge, rîya di
navbera Mazra û
Çewilk anîn bin
kontrola xwe**

Yekemyeke peşmergeyên ARGK
nîya Mazra û Çewikkê birî. Hemû o-
tobûn, tomoşî û mekîneyên din hatin
rawestandin. Di nava rêwîyan de bi-
firêhî belavok hatin belavkarin. Riya
Mazra û Çewikkê li dendorên gundê
"Sarican" çar saetan girti m. Peş-
merge hinde parçeyî jî daleqandin.

Ev lıvbazı roja 25'e Adare biserket. Pezmerge, dora saat 10.30'nda dest bi lıvbazıya xwe kirin. Kontrola kesbuna rewıyan hat çekirin. Bi glımlı bangeç li ser werşildana gel hat kirin. Paçt mekineyeke belavkirina rojameyan a pirketa "GAMEDA", olodêsek a qemıyonek hatin gewrandin a dawı bi lıvbazıya hat.

Li Berwarf komên
taybetî ketin nava
fengasiyê

Li neziki gunde "Santayprak" nav-
çiya Berwari erdima Serie, hezên
dişmin operasyonên leşkerî birevdi-
birin. Di navbera wan û peşmergeyan
de jereki dişwar derket. Şer roja 15'ê
Adarê çêbu û bi saetan daem. Bi
hejmara bilind, andaman komên
taybail, leşker û "parêzkaran" gundan
ên çehş di vî gertî de cih gistin. Lê di-
şar ji bi dehan marî û birindarên dişmin
çêbûn. Dişmin nekarî awe jê lêdanan
rîzgar bike. Lê dişmin, di daxweya-
niyên awe de got, "cendimeyek mi-
riya, parêzkarekî jî birindarê aveye." Ji
yekeniya peşmergeyên ARGK jî, du
peşmerge di tekoşina gernas de şehid
ketin.

Roja 16'e Adarê ji, di encama giliyekê de, yekemîyên wêre taybetî yê Tirkî, li nezîkî gundê Oşyan (Dogani) navçeya Berwari erdimî Sêrtê. Li derdorên bî nêve "Santepe" operasyonêka leşkerî pêkân. Li dorê serê beyanê pêmerge keşî navê çembere dijîmîn. Di navbera pêmergeyî û hêzên dûman de, yereki dijwar destpêkir. Dijîmîn bî berdewarî keda xwar û nêstî hundabûnê mezin bû. Hejmara manyên pî reza dûman her diqû zêde dibû, lewma hêzên sekuziyê yew nuh anî erdimî wêrî. Lê dîsa pî nekarî bîrwestine. Ku kedanên dijwarîr negas, jî dûmîn gelek mîrî û bîrdar çêbûn. Lê peji-rand ku tenê leşkerekê lûtiye kuştin. Bîlî hêza dijîmîn a hejmarbîlind, pê-merge bî jehabûna xwar ya manev-rayî, karîr çembere dijîmîn biqîkînin. Di domînî şikandîs çembere de du pêmerge bî lehengî têkojîn û şehîd ketin.

Piştî ve livbaziye bi du rojan, li nêzîkî zîmînga "Karamîk" gundê Oryan navçeya Berwan, pêşmerge dafek vedan pêşiya komêka taybetî, ku di xebistî rê ji berê paşî bike. Pêşmerge komê taybetî xistin nava rêşandina berkenî ji çep û rastê. Tu kes ji komê taybetî xilas nebu, tev hatin kuştin. Berpirsiyarên şerê taybetî daxweyan kirin, ku "du endamên komê taybetî minne û wê ji birindar ketine." Bi vi rengî xwestin hejmara kuştîyên xwe weşêrin. Pêşmerge bi hundabûn vegerya baregeha xwe.

Roja 22'ê Adarê, diwa li nêzîkî gundê Oryan, yekeniyeke ARGK erîşekê bir ser şaniyeka çêkirina rîyan. Dozerêka, ku di çêkirina rîyan de dihat bikaranîn, hat şewitandin. Paşê pêşmerge bi karîkerên di şaniyê de xistin û wan li ser têkoşîna me ya rizgarîya netewî ronahî kirin.

Piştî ve livbaziye, di pêşmergeyên ARGK, baş dîzînan ku we yekeniyeke arîşa dijmin werrî cihê livbaziye, lewma dafekê ji vedan. Ji yekeniyeke dijmin, ku ketin dafê, du endamên hezên taybetî hatin kuştin û sisê ji birindar ketin. Agahî guhan me û ji radyoyan ji belav bûn, ku ev şer geleki direj domaye û heladî û helikopterên cengê yê dijmin ji tevî şerî bûne. Herweha balafir û helikopter bi berdewamî li ser erdîma şer fîrtine. Herweha helikopter leşkerên dijmin ên birindar kişandina nex weşxaneyên li bajarên Sêrtê û Amedê.

Lêdanekê minne li cehşên gundê "Daxdoşû" ket

Roja 13'ê Adarê pêşmerge, êrişekê birin ser "parêzkarên" li gundê "Daxdoşû" navçeya Dihê erdîma Sêrtê. Ji

birindar ket.

Gava yekeniya ARGK xwe paş ve dikişand kete dafa dijmin û dişa şer derket. Pêşmergeyê birindar û pêşmergeyê di xebistî ketin.

Bi kuşîna sîxurê dagirkeran ê li erdîma xurtir, komên taybetî û cerdevan hat bûn. Erîşî mala tekoşerê ARGK li gundê "Hilal" kirin. Du zarokên keç, yek ji wan yek-salî û ya din neh-salî, bi hawîti kuştin. Kesên din ên di xebî de, bi xedana birindar ketin.

Emê ve bûyerê di hejmara peşin de firehtir biweşînin.

Li lîcê sistêma perwerdeyî ya dagirkerî lêdan girt

Dibistanên li gundên "Tuzluca", "Çeper" û "Kîralan" navçeya Lice erdîma Amedê, ji aliyê pêşmergeyan hatin şewitandin. Pêşmerge agir berdan wan û rûxand. Şeva 24'ê Adarê, yekeniyeke pêşmergeyan ARGK çu gundê "Tuzluca" Benzîna dakir ser dibistanê gund û lojmanên dibistanê û wan da ber agirî. Paşê sîxurê dewleta Tirk "mamhosta" Tahir Çivri bi minne hate cezakirin. Paşê yekeniya ARGK çu gundên "Çeper" û "Kîralan" ji Agir berda dibistanên van herdu gundên ji.

Roja 26'ê Adarê ji, pêşmerge li gundê "Zûmrît" û li zivînga vi gundê "Koçik" navçeya Lice, agir berdan du dibistanan. Bi dakirina benzîna wan şewitandin. Bi vi awahî, di navbera sê rojan de, pênc dibistanên asimilasyonê dagirkerî hatin tunc kirin.

Ji aliyê din, li navçeya Bismulê erdîma Amedê ji, sê vagonên tîjî cebilxaneyên leşkerî (çêk û berik), ji aliyê pêşmergeyan ARGK hatin şer-

Gildan çêdibin. Bi taybetî şerên li dora Çiyayê Gildan ê Pişik, ji rojan vir ve berdewam dikin. Pêşmerge di van şer û pozberîyan de roketavêrî jî bikardiherin. Weke nûçeyên digihun me, dijmin rasî lêdanên mezin dibe û gelek endamên dijmin hatine kuştin. Lê dewleta Tirk, hem hejmara kuştîyên xwe, hem ji şerên li derdoran Serhedan û Gildan, bi serhişki ve-şartî dihele. Ji ber ku dijmin çûn u hatina van erdîman xîsiye bin kontrola xwe, deroci dikeve, heya nûçe digihin derve. Herweha dijmin dixebite, da nûçeyên rasî belav nebin.

Pazarçik wê bibe goristana dewleta Tirk

Hezên dijmin en giliyê ji xwe re nûxandî, roja 12'ê Adarê li nêzîkî gundê Abbasiyan qopaniya "Caxlayan Ceni" navçeya Pazarçik erdîma Mereyê, operasyonêka leşkerî pekanî. Yekeniyeke pêşmergeyan ARGK li ve dorhele bu. Dijmin, bi hezên xwe yê ji sedan leşker, yekeniya ARGK xiste çembere. Di navbera hezên dijmin û pêşmergeyan de şerêki di-şarî derket. Şer geleki dirêj domar. Di encamê de pêşmerge çembere dijmin şikandin. Gava çember dihat şikandin, lêdanên mezin li hezên Tirkan hatin xistin. Gelek kuştî ji nava rezên dijmin çebûn. Gava şer giha encamê xwe, hejmara mîrî û birindarên dijmin ji, giha hejmara bi dehan. Lê dişa dewleta Tirk rîya kem şanîkirina hejmara min u birindarên xwe, ji xwe re hîlbiyarî daxweyan kir, ku "tene astembayek û du leşker xedar birindar ketine." Herweha, gava pêşmerge çembere dijmin dişikandin, çar tekoşerên xwe yê gerrî ji şehîd dan. Piştî şer,

BIREK JI KRONOLOJIYA SERÎHILDAN Û LIVBAZIYÊN NEWROZA 1990'AN

— Roja 12'ê Adarê 1990'an li nêzîkî navçeya Stewrê erdîma Mêrdîne, şerê di navbera yekeniyeke pêşmergeyan ARGK û yekeniyeke arîşa dagirkeran de çebû. 13 pêşmergeyên ARGK şehîd ketin.

— Roja 15'ê Adarê bēhtirî 10 hezar welatparêz tevî rêveçûna gîra şervane azadiyê şehîd Kamran DÜNDAR bûn. Ku li Stewrê şehîd ketibû. Re-veçûn di navenda navçeya Mîstbînê de pekhî û durîşmîyên serxwebûne hatin bangin. Di domana xwepeşdane de dijmin êrişî gelê me ku. Welatparêzê bi nava Semsettin ÇİFTÇÎ u zarokê keç hatin kuştin. Di navbera 700 û 750 welatparêz ji aliyê dagirkeran hatin girin. Bi dehan mîrov birindar ketin. Destkarên Mîstbînê dîkkanên xwe girtin. Hemû xwendekar dibistanan boykot kirin û neçûn dibistanan.

— Roja 16'ê Adarê bi armanca hevkarîya serîhildana Mîstbînê, li navçeyên Cizira Botan, Gîrgê Amo, Hezex, Midyad, kî bē gotin li bazmî navçeyên erdîma Mêrdîne, li hinde navçeyên Ruha, Amed, Sert, Çolameng û tevî Botanê destkar dîkkanên xwe girtin. Xwendekar neçûn dibistanan. Xwepeşdane gîrîşî yê mezin çebûn. Li bajarê-rojavaya Kurdistanê li bajarê Qamişlo û li Dêrika Endîwerê bi armanca hevkarîya serîhildana xwepeşdan çebûn. Li Qamişlo bēhtirî 50 hezar welatparêz tevî rêveçûnê bûn. Di zaningehên Mazra, Stanbol, Ege, Çukurova, Meletî, Amed û Ankara de, bi armanca protestokirina qirkirina Helebçe u hevkarîya serîhildana Mîstbînê, livbaziyan cûrbecûr çebûn. Bi sedan xwendekar hatin girin.

— Roja 17'ê Adarê li bajarê Amedê dora 3 hezar welatparêz rêveçûneke protestokirina qirkirina Helebçe u hevkarîya serîhildana Mîstbînê pekanî. Gelek welatparêz hatin girin. Dora 400 diûyên şer, ku di girtûgehên Amed û Dîlûke de ne, bi armanca hevkarîya serîhildana Mîstbînê berxwedaneke xwebirçîhiyê pekanî.

— Roja 20'ê Adarê bi teklîya 10 hezar welatparêzan xwepeşdaneke mezin çebû. Di qadên bajarê Cizira Botan de agira Newrozê hat dabûn. Di-şmîne dagirker berik u bombe barand ser gîrîşên welatparêzan. Dora deh kesan hatin kuştin, bēhtirî 100 kesî birindar ketin. 350 welatparêz ji hatin girin. Her di vê rojê de li Cizira Botan welatparêzan, sazîyên dewleta Tirk en mîna sazîya kîmyayî (TKİ), sazîya kare avê (DSİ), sazîya zîrîate (ZDK) şewitandin. Hemu bankan dan ber kevîran. Xaniyê Nurettin Yilmazê xulamê dagirkeran hat hilweşandin u tomoşîla wî hat şewitandin. Avahiya partîya ANAP hat şewitandin. Peykerê (heykelê) Atatürk hat şikandin. Alên dewleta Tirk hatin şewitandin u li gîra wan, alên ERNK li banîyan hatin pel-dan. Pêşmergeyên ARGK ji rîya Cizira Botan û Gîrgê Amo birin, 6 TIR (komponên dirêj) şewitandin. Bi şev, li hemu gir u çiyayên li derdoran Cizira Botan, Gîrgê Amo u Şimere agira Newrozê beya beyanê hat dadan.

— Roja 21'ê Adarê bi teklîya bi hezaran xwendekarên zaningehên Stanbol, Ankara, Ege, Eskişehir, Çukurova, Diçle-Amed, Erzurum û geleki din, cejna Newrozê hat giroz kirin. Bi sedan xwendekar hatin girin. Hez di vê rojê de bi hezaran welatparêzan Kurdistanê yê li derveyî welat, li gelek bajarên hebûn u qirkirina dagirkerîya Tirk li Kurdistanê protesto kirin. Li pêşîya sazi û avahiyan balyozxaneyên dagirkeran xwepeşdan pekanî. Tenê li Almanya Ropava li pêşîya balyozxaneyên bajarên Bonn, Köln, Düsseldorf, Hamburg u Frankfurt pênc livbazi di vê rojê de bişketin.

— Di rojên 21 u 22'ê Adarê de li Cizira Botan, Mîstbîn, Gîrgê Amo, Şirnex, Hezex, Midyad û hinde bajarên din, destkar dîkkanên xwe girtin. Xwendekar neçûn dibistanan. Livbazi mîna greveke gelemperî domar.

— Roja 22'ê Adarê diwa, bēhtirî 200 xwendekarên Dibistana Perwerdeyîya Bilind li bajarê Sêrtê, ku gîrêdayê zaningeha Diçle ya Amedê ye, bi armanca berdana hevalên xwe yê hatibûn girin, derastîna polîsan ji dibistanê u protestokirina qirkirina dagirkerîya Tirk, dest bi berawêdana xwebirçîhiyê kirin. Li bajarê Kozarê tevî zarokên temene wan di navbera 9 û 12 salan de, bi hezaran ciwan bi armanca protestokirina dagirkerîya u hevkarîya serîhildanê gel en li Cizira Botan û Mîstbînê, hunde livbaziyan rêz-birêz pekanî. Reveçûnekê ji birin serî. Dibistana gundê Gûngoren navçeya Bazide bajarê Agirî ji aliyê pêşmergeyan ARGK hate şewitandin. Yekeniyeke ARGK, li nêzîkî gundê Oryan navçeya Berwarî erdîma Sêrtê, avêt ser şaniya çêkirina rîyan. Dozerê hat şewitandin. Du endamên hezên taybetî hatin kuştin û bi kemasi sisê ji birindar ketin. Welatperwerên Kurd li pêşîya avahiya parlamento û sazîya televizyona Swedê xwepeşdaneke çêkirin. Berdengîya hikûmet u televizyona Swedê li hemberê qirkirina dagirkerîya Tirk li Kurdistanê, protesto kirin.

— Roja 23'ê Adarê destkarên navçeyên Kozar û Dêrika Çiyayê Mazi ji tevî livbaziya girtina dergehên dîkkanan bun. Piştî nîmêja îne, li Cizira Botan bēhtirî 20 hezar welatparêz, mîting û rêveçûneke geleki mezin pekanî. Zarokê 10 salî bi navê Abidin TUNÇER, ku roja 20'ê Adarê li Cizira Botan mabû bin panzerê û birindar ketibû di vê rojê de, li nex weşxaneyê Amedê şehîd ket. Bēhtirî 500 xwendekarên zaningeha Diçle li Amedê bi xwepeşdaneke kuştîna Abidin TUNÇER protesto kirin. Li pêşîya balyozxaneyê dagirkerîya Tirk li bajarê London welatê İngilîzê welatperwerên Kurd livbaziye pekanî. Komê ji welatperweran ji, li London bûroya Rûyan Austman vegurî, hebûn û qirkirina dagirkeran li Kurdistanê hatin protesto kirin.

— Roja 24'ê Adarê dibistana gundê Tuzla navçeya Lice erdîma Amedê, ji aliyê pêşmergeyan ARGK hat şewitandin. Di vê rojê de serîhildana geli belavî tevîya Mirdin û Botanê bû. Li bajarên weke Cizira Botan, Mîstbîn, Şemrex, Kerbîran, Midyad, Gercews, Hezex, Kozar, Sêrtê Kehîl, Dêrika Çiyayê Mazi, Sewrek, Çinar, Bismil, Êlih, Farqin, Amed û her wekî din, destkar livbaziya girtina derveyî dîkkanan domandin. Xwendekar neçûn dibistanan. Xwepeşdaneke protesto yê berfêrah hatin durust kirin.

Mekîneyên TIR en li ser rîya Gîrgê Amo u Cizira Botan hatin şewitandin...

deh cehşên li vi gundî sîne deliv girtin û ji gund revin. Heft cehşên din ketin destê pêşmergeyan. Sîse ji wan ji bo çarekê hatin berdan. Lê ji wan re hate gotin, ku xebata bi navê dijmin welatfirogiyê û bersiva welatfirogiyê ji xirine. Herê sund xwarin, ku nema vi kare gemar dikin. Lê suc û tewanên çar "parêzkarên" din geleki giran bun. Lewma pêşmerge wan ji bo pîrsariyê tevî xwe bun.

Li Qilaban terora komên taybetî û cerdevanan, û livbaziya şoreşgerî

Roja 26'ê Adarê, li navçeya Qilaban erdîma Çolamengê, pêşmergeyan ARGK lêdanekê mezin li navendekê cerdevanên xurtir, li cehşên "parêzkarên" gundan, li cerdevanan Mala Beyrê xistin. Li gundê Şî (Onubudak) serêkê çetan axayê bi navê Evdîlmedî Evde hate kuştin. Pêşmerge dest danin ser heft çekan cerdevanan ên Q-3, ku dewleta Tirk dabû wan. Di şerê derketî de tekoşerê ARGK

wtandî. Agahîyên di vê barê de gihane rojnameya me, lê agahîyên berfêrah hîna berdestê me nebûne. Ev livbazi roja 23'ê Adarê çebûye û dijmin rasî hundabûnê danişî (med-dî) yê mezi boye.

Li Gildan bilî hemû veşartînan, dewleta Tirk binkettî bûye

Roja 22'ê Adarê, yekeniyeke ARGK erîşekê bir ser gundê "Yukari Gûngoren" navçeya Bazide erdîma Gildan (Agir). Pêşmerge pêşî bi gundîyan re cihînekê çêkirin û paşê ji agir berdan dibistanê gund. Pêşmerge benzîna dakirin ser dibistanê û bi tevayî şewitandin. Bi vi rengî helîna dagirkeran a li gundê "Gûngoren", ku jehre kemalist dîsîst senyan, hat tunc kirin. Kehniya jehre hat zuwa kirin.

Agahî digihun me, ku ji destpeka nîve-duwemîn u meha Adarê pêve, di navbera pêşmergeyan ARGK û hezên dijmin de, şerên berdewamî û gelek berfêrah çêdibin u hîna ji didomin. Şerên dijwar behtir li dora Çiyayê Gildan (Ararat) û navçeyên

giranên talanê yê Tirk, operasyonê xwe domandin û şerên nuh derketin. Diwa dijmin lêdanên jidil girt.

Roja 29'ê Adarê dora êvan, pêşmerge avêtin ser gundê "Cennet Pîna" qopaniya Narli navçeya Pazarçikê. Pêşmerge berê xwe dan dibistanê gund û agir berdan dibistanê. Sîxurê dewleta Tirk "mamhostayê" bi navê. Haniî Çakillişlu ji bi minne hat cezakirin. Ji bo bersiva aganiya xwe u ji ber gunehên xwe, ji ber benkan hat derbas kirin. Bi vi rengî ketûnyeka din a asimilasyonê hate zuwa kirin.

Di serî de li erdîman Mirdin û Botanê, li çar aliyên Kurdistanê û li hemu erdîman, pêşmerge civînan gundan û bajarên bi berfêrahî didomin. Di civînan de li ser serîhildanê me yê geli radiwestin. Yekeniyeke ARGK di van civînan de rewşa têkoşîna me û bi taybetî ji rewşa serîhildanê geli ronahî dikin. Li ser encamên pêşveçûnan diaxdin. Bang li gel dikin, da têkoşîna xwe u berxwedana xwe xurtir bilind bikin. Bi sedan xort û keçên ciwan xwe tevî hezên ARGK dikin.

**SERLEŞKERÊ SERÎHILDANÊN CIZÎRA BOTAN Û MISTBÎNÊ
PARTIYA KARKERÊN KURDISTAN E**

**Bingeha her
serihildanekê
tîrejeke destpêkê ve**

Roya 12'ê Adare gereki diwar di navbera yekênîyêke Arceş Rizgarîyê Gelê Kurdistan-ARGK û yekênîyên dagirkerên Tuk de. Li dorê navçeyê Sêwirê erdîmê Merdînê, derket 13 tekoşerên azadiyê şehîd ketin. Ev bûyer bi destpêka serîhildana gelî, bû gava bilindkirina çîreya rapêrîna cejnê Newrozê.

**Destpêkirina
serihildanê li Mêrdînê
ne ji ber xwe ye**

Pêşveçûna serhiildane li erdîmê Mirdînê. Li navçeyên Mistbîn û Cizira Botan, encamêke xebeetên nîzgarîya netewî û hebûna zanabûn û hişyarîya nîzgarîya netewî û ve erdimê ya Tayboluyan erdimê Mirdîne bi gelaşkerî diþibûn taybetiyên erdimen Kurdistanê yêrî din, lê hinde taybetiyên bi serê xwe ji li vir hene. Gele erdimê bi welatparêziya xwe ya dirrokî û saxeletên xwe yan rapêrtin û serhiildanê dihe nasîn Mirdîn, di herma serhiildanê de gela Kurdistanê de cih girîyê û ji bo herma serhiildanan bûye erdimêkî hevkarî û piştgiriyan xurt û aktîf. Eşîrvanî heya pîvaneke pêwîst li Mirdînê belav bûye. Dûrbendî û nakokîyên çini yêrî di navbera gundeyên xizan, gîrên bajaran, axan u xezken eşîran heya bigotin kur in. Ax û xezken eşîran bi piramî komprador in u peşta xwe didin dagîrkirin Tirk. Zêdebûna hejmarê şerî, bê-axî û bê-karî, bûne sedema ji gundan daketina bajar u metropolan. Li ser ve bingehe penahberîyeke mezîn derketiye holê. Di demêke gelekî kûn de, hîrên niv-proleter, birekî çerî ye perawî avakirine. Gava li kêleka faktoren bê-karî zêdebûna hejmarê şerî û bê-erdî, faktorek weke pikoliya feodalan, yekemîyên artîşa diymîn, koranê jêrê taybetî û cerdevanên bi navê "perêzkarek" gundan ji daketin holê, rewceke nuh ji xwe serdest kir. Di encamê zorbarî û nîra yekemîyên dagîrkiran de, pêşman di van salên dawîyê de, jêrîyê bajaran mezin êrmîna Mistbîn, Midyard, Hezek, Cizira Botan, Kowar, Girge Arno û Hewlê, du-car zêde bu. Di navenda bajarên de be-karî, zordan û çandeke besîne û degenerasyonî derkete pêşiya gîrên, ku ji gundan daketiþûn bajarên. Bi vî rengî li erdimê Mirdînê qûdahîyên di navbera gund û bajarên de nema. Bajar zivîrn volkanên, ku ji bo pedîne xisûs u amade ne.

Ev guhartinna bi lez û bez û koçberiya zana li êrdimêr, li kelake xebûnê PKK en ranyari û rexistina serbêrî pişve çûn. Berî sala 1980'an êrdimêr Mênêkê bu kelakehe PKK. Yek gund tenê ji nêma ku PKK neçûbû wir. Yek cih nêma ku PKK li wir negihê bîngeheku girseyî. Tekojîna rizgarîya netewî xwe gihand we xalê, ku serhil-danên çekdarî yên gundiyan xizan diji dagirkeriya û feodalan diwar bînin. Kevneperestên netewî yên Kurdî û koman buruwarîya paçûk, ku bi dîroki li erdime xurtbûn, guhartinên civakî û ranyari teneghiştin an jî nerwestin rastiyê bînin. Ev hêz alikariyên dagirkeran û nerastîrasti ji standan û bi koxloperên çekdarî awest-ûn peşveçûna PKK birawestûn. Le-di dawîya de PKK hertekî.

Di dorina bi desapeha sala 1980'an de, li erdima Meerdin ji herma hezen Kurdistanê tene PKK li ser lîngan zembû. Xebatên PKK en ramyarî u rêkxistîni li erdima, di naxîniyê de, tu

cimên nêşekim. Di dema xwe-pas-ve-kisandine, xwe-ji-nuh-ve-civandine û ji-mah-ve-vegerina welatê de, erdîm Mêrdîne di xebatên nîzgariya netewî de bûn girantir hûda sermîlên xwe. Hûjişkina Rîzgariya Netewî ya ÎS'ê Tebaxê 1984 an, buqasî li Êrdîm Botanê, li Mêrdîne jî pozî-deyên ranyan û rêxistinî afirand. Tevîya Êrdîm Mêrdîne pîşî ji bo Hêzên Rîzgariya Kurdistan-î HRK û pişî ji jî ji bo ARGK bû qada lîv-bazîyan. Cîwanên gundî yên nîv-pro-letarî Êrdîmê, bûn kehtûyên şervan ji bo yekîtiyên pêşmergeyan. Mîrovên Mêrdîne ne tenê li welatê xwe tevî ARGK ne, her wekê Mêrdîniyên li derveyê welatê jî li Lîbananê, li La-byakê, li Tirkîyê û Ewropa, xwe tevî tekoşîna kînn. Gûşên Mêrdîni tevî şerî bûn û li dorê şere nîzgariya netewî xwe civandin. Ne tenê li gundan, li hemû navçeyan jî rêxistinên nîz-gariya netewî hatin avakînn. Hêzên dîmîn ên li bajaran bûn ermançên erşîyên tekoşîna me. Di navbera salên 1984 û 1990'an de, Mîrbîn, Hêzex, Cîzîm Botan, Gîrgê Amo, Kowk, Mîdyad, Derîkû Çîyayê Mazi, Ger-cawa, Mehmîrî û Stewr bi cîwan bûn qadên lîv-bazîyên ARGK en ranyan û tekerî.

**Mêrdin ware
berxwedan û şehidên
Kurdistanê ve**

Çiya gotina Mêrdine dibê bi lez
kurin, peşî berxwedan û şehîd dihen
bira mirovî. Her çiya yan gundek naye
xwe daye berxwedaneke. Li ser van
berxwedanan ji getek destan û stran-
nan ji devan derbasî devan dibin
hatine hunandin. Ma em kîsne bihej-
mêrin? Şikeman, Bloka, Çap, Bagok,
Derika Çiyayê Muzî, Stewr... Ma bi-
tekt axa Mêrdine maye, ku xwina şehî-
dên li ser derziya ye? Ahmet KURT,
Salman DOĞRU, Mahmut GÜDEN
heya bigihe Ferhan İL, Dinar A-
KAY, M. Emin ASLAN, Gani ER-
KAN, Veli YAŞAR, Abdurrahman
MOTOR, Abdullah AYCI... Beke
şehîdên berxwedanê, ku navên xwe
didin bi hezaran zarokên nûş çavên
xwe li ser jiyanê vedikin. Çendê
xwina şehîdan rûjiya, hinde ji axa
Mêrdine bu ser û bera berxwedana
rîza nîya netewî.

Dewleta Tirkên dagirker xwest bi methodên (azineyên) leşkari li Mirdine bibe serdestê temyê. Estdim bi hêzen arîsteyî û koman taybetî hat dagirtin. We avahiya serokên esiran, ku miribû, di wê çêdara kirin û xwestiye vejartin. Dewleta dagirkerên Tirk, bi destpêka sala 1984'an, êrdime weke êrdimeke şer û cenge danezanî kir. Teknîkîna rizgarîya netewî ku li Mirdine di sala 1979'an de destpêkbû, piştî sala 1984'an gihand koçbereke nû. Dagirker herma azizîyan xwe zivirandin helînen lûdan û hingavtînan. Bi kutekê û azineyên hov, ji gundiyan xwestin, ku cehşî û cerde, waniye bipejirînin. Her roje ji avahiyan leşkari, qerekalên polis û cenderrman cendekên mirovên me dandeketin, ku di hingavtînan de hatibûn kuştin. Koman taybetî, her mirovê derketî peşyî wan, kuştin. Li êrdime teroreke dewletî ya dagirkeran hat gerandin û ev bu xwestiya dile dagirkeran. Li hemberê berawedana ber hedar a zêle me, dagirker behtir hawbûn û serî dan bikarînên çavvî. Li gundê Cimbêrê gu bi mirovan dan xwarinê. Li gundê Gise Çolan (Derebagi) gundiyan dan ber qirîkirinê. Navgînên weke tomoşîlan li ser nyan ji aliyê leşkeran hatin rawestandin û mirovên me bi hovi dan ber berikar.

Enam zala 0 eshere ne Kotoku dagirkiri li ɔɔ deran nedikiri baser-keɛ. Horsa gel we diɔwar bɔbɔya u derang an zu we buɔmɔnya peɔneke. Nemaze gele erdime hi serhiɔi peɔ- giniya peɔmergeɔn ARK hiɔ Ciɔn- di, bili marina xwe, li hembere cerde- vaniɔi li her xwe dan. Rekuɔniɔn ɔ RNK hem li gundan u hem ji li ba- ɔran xwe bi cuh kinn. Neɔki dawiya sala 1989 an li naɔgeɔn Gige Amo u Mishine gale me xwe ji bo serhiɔ- danan ceriband. Her livɔɔreke peɔ- mergeɔn, her shehede me, serhiɔda- nan gale tundeke diɔ neɔzi kinn.

**Her serihildanek
encame amadekariyeke
taybeti ye**

Heke em biwazir biq serhildanên Cizira Botan û Mîstîne biwazirîn û tebigihîjîn, divê em çavên xwe li ser xebatên rêkxistinî yên PKK bigerin. Ku li Erdîmê bi salan bûne û bi xwina yekîdan pêşveçûne. Gêr dibîne, sîrî serhildanan li nîkare be tegehîştin u zarûn. Ji serî heya nûha PKK bi wê zanabûne xwe tevgerandîye, ku Mêrdîn erdîmêke serhildanan bi xwe ye. Gava di sala 1985'an de ERNK damezirî, ji her devere beherî li Erdîmê Mêrdîne gîha becuwa xwe ya rêkxistinî Fîglî Kongreyî PKK a Sewemîn di sala 1986'an de, erdîmê Mêrdîne bi eyslesteke xerê li Kurdistanê. Ji hînge heya nûha pîlînan li ser Erdîmê berê xwe dala serhildananê gelî. Nemaşa di salên 1987, 1988 û 1989'an de, hem li gundan û hem jî li bajarên, rêkxistinîyî rîganyîa netewî xwe gîhand pêşveçûnên gîrîyî Dagîrker jî di van salan de hezen xwe li gora şikandîyî serhildanan sazendî kirin. Be rawestan hezen xwe kîzandîyî erdîmê u xwe sekişî kirin PKK sala 1990'an weke livbuziyên gelî xanî Hemû hezen Partîye u hezen ARGK-ERNK, li gora serhildanan bi cih kir. Gîrêdayî bi tekoşîna pêşmergeyên li çîyan, armancê serhildanan li bajarên damî peşya xwe Meşya Newroza sala 1990'an weke meşyêke destpekîrîyî serhildanan peşrand Serhildan, di-vîbu gîrîyî bajarên rake livbuziyê

Daxwazên scrihildanan ne reformîst, soresger in

Girsên gel di domana serhişlîdan
ranyari de, durîşmeyen weke "Bijî
PKK!", "Bijî serxwebûn u azadî!",
"Bîmîre kîlekarî!" u "Bîmîre alîm
cerdevan u komekî taybetî!" bangin.
Rêz bi rêz tevî alên ERNK meşeyan
li banîyan alên dagîrkeran fîşîst anîn
xwre. Tevî xwendişan helbest û xwe-
xaneyan, tevî fîlîhiyên serfîşîziye, a-
lên sor, alên ERNK en sor, kesk û zer
kîşandin jorê û li banîyan dan peldan.
Li keleka xazî û avahiyên leşken, erîşî
xazî u avahiyên abstrî, çandî, ranyarî
û çirakî yên dagîrkeran kînin. Pîra-
rîniya wan yewîzandî û ruzaandî. He-
defa girsên gel, tevîya dolîşgerî û
bandûrîya dagîrkeran bi xwe bu. Li-
baxîziya girsên gel ji u durîşmeya wan ji
zelal e. Li canê dagîrkeran xîzîn.
Têrlîhiyake hêzên reformîst di ve ser-
hişlîdan de, ji bîrî tune ye. Serhişlîdan
bi xwe, rabûneke li dîstî xaneta refor-
mîst e u lennê li ser reformîstan
dibûnne. Sembolê reformîstîwazên he-
vrebatar li Kurdîzane Nurettîn Yîl-
maz e. Nurettîn Yîlmas berpirsîyê
kurm bi maye "TEVGER" bi xwe ye.
Tu di dewleta Tirk de çîha xwe girtî ye.
Girsên gel, jin, zaro, kal û çîwan erîşî
vi bebextî kîrinne. Mala wî u tûmûşê
wî dane ber agir û keviran. Bi livî-
ziya xwe ya çûyî ser Nurettîn Yîlmas,
lanet barandin ser komekî xulamî,
hemu komekên reformîst. Mihîtan

Yekitiya Xortên Sorreygerên Welatpîrezan Kurdistan- YXK, ji serî heya dawîye, pêşengi û rêberiya serhildane kirin. Di serhildane de, di pêkanîna livbariya serhildane de, role mezûnir jeystine.

Livbaziya serhihdane bi xwe. hişyarîya girsên gel û daxwazên serhihdanê, gelek û gelek ji reformawaziyê derbas dibin. Gêr marov bixwaze bihe lavyê serhihdanên Mistbin û Çalra Botan, divê marov ji bo daxwazên van serhihdanan xwe bike yek û ji bo wan bîtekoşê. Ev ji yekitiya bi navê enî ye, şere ji bo serxwebûna netewî ye. Li derveyî van, nêkle tu keşî huneyê, ku gotinekê ji li ser serhihdanan bike. Gotina dawî ji devê gele me derketiye. Gele me, we azadîya xurtine xwe ji û wê mîafên xwe yê demokratîkî ji, di berxwedane de bi destê xwe ve bine. Ji ber ku, tiştên ne bi hişyan û zanabûna girsan û livbaziya girsan bi dest ve ketibe, herweha gava diyan bixwaze diya dest dayne ser wan bi buhatîya mirûnê neyin parastin, we xwediyê çî buhatî û nîrreke ne. Li gora vê, xanetêke gelekî mezin e, gava ku hinek bixwazên van serhihdanan weke ji ber xwe bûne badin şanikirin, gava ku hinek bixwazên daxwazên serhihdanan teng bikin, gava ku hinek bixwazên derfêto serhihdananan ji bo rûdên xwe yê reformîst û egoîst bikarbinin û gava ku hinek bixwazên reberîya raman, birdozî û rêxistinî ya PKK di van serhihdanan de nobetînan û inkar bikin. Dave edî hemû çavên kor û şaş, rastiyên wêş bûnin.

Ji welal dūr, avakirina yekitirên
zulam ên mîna **"TEVGER"**, xwe
xwedikirina van bi parîyên imperiya-
lizmê, ne çareye ji bo reformîstan
"Bi-cih-kirina hûcreyên peşmergeyan
li Kurdistanê" bi yekîmperyalîzmê,
li hemherê rastîya gelê me ya serhiş-
tîdê, tangozanyêke mezin û xebateke
ixanêdê bi xwe ye. Li Mîstîbîn û Cûzîra
Botan gelê me, bangê yekitiya ji bo
serxweşkirinê hîdaye û ev ji mîna
tirîjên rose zelal e.

Her serihildanek
Ji pîlanên xwe yên
rêxistîni derbas dike

Di serhildana geli ya Misibin û Cizira Botan de ji ev rastî hat ditin. Serhildan geweyen mekanîkî, tixûbên peşî hatibûn danûn napejûnîn û ji wan derbas dibin. Ger li Misibinê û ger li li Cizira Botan ev rastî xwe de şanikîrîn. Profetloya gel bi rêkxistinî hatibû immedekîrîn. Cîwan li pêşya rêzên rêveçûnê, bi sazandî rêz hubûn û kortegên xwe avakiribûn. Erişên yekenyên dagirkeran ji serî hatibûn hesab kirin. Cîwan, li pêşya rêveçûnê bi biryarî meşyan. Gava rastî erîşên dagirkeran û barandina agir û berken wan bûn, bi rêkxistinî xwe paş ve kûrindin. Kolan û şeqem bi bidon û laşîkên veketî hatin aşêkirin û girtin. Bi bidon û kevîran barîkat hatin danîn. Di demetê gelekî kîr de, hemû kolan û taxên bajêr zivîrîn kozen cengê. Gava yekenyên dagirkeran ketin kolanên, bersiya xwe bi barandina kuç û kevîran girtin. Jinan dawan xwe tîji kevîr kirin û ji cîwanan re kevîran kûrindin. Bi gîrîn û talîşyên xwe hevkarîya cîwanan kirin. Generalên serhildana bûn zaro û cîwan. Bi kevîrên xwe û daren xwe, li hemberê panzerên dyoman û barandina berkan ji aliyê komên taybetî yê dyoman rawestî û xwestagîrîn. Cîwan, taktîkên serhildana di harûniyê de bikaranîn. Bi teniya cîhanê dan nasîn, ku jorreyger û nîzgarîkavazên netewî yê cîwan in. Gîrîşên gel, tevî zaro, kolan

jin, ciwan, destkar, gundî û karkeran, bi gursên bi hezaran, hun mamhoztayên serhildananê gellî li Kurdistanê Livbaziyan serhildanê cûrbocur û şewereng in. Li Mîstbin û Cizira Botan, ji boykotkirina dibistanan heya girîna dergehên dîkkanan, ji darîna barîkatan heya şewitandina mazi û avahiyan dagirkeran, ji kevîr barandana ser hevtebatikan heya gevizandina peykerên Atatürk li erde û şikandina wan, ku ev xwaxwara Kurdan sembole dagirkeran faşist e, gelek cure livbazî hatin pêkanin. Işaret û remza serfiraziyê, ku bi du uluyan dihat çekirin, ji bo hemû mirovên serhildanê yê ji 7 salî heya 70 salî, bû sembole serhildanê. Serhildêr serfiraziya xwe pîroz kirin. Çêkên serhildanê ji cûrbocur û şewereng in, kulm in, kevîr in, merbend in, berkehnîk in, laşfîkên vekolî ne, tîlî û durişme ne û hwd. Li Cizira Botan û Meşbine ev çek tev, bi hev re hatin bikaranin.

Serhildanan me yê gellî yê li Mîstbin û Cizira Botan, yanî kirin, ku çawa Kurdistan zivirîye volkaneka ji serhildanan re avî e. Diê tevîya Kurdistanê li Mîstbin û Cizira Botan lexas û qurjî, Durişmeyer serxwebûne u lîlîliyan serfiraziyê xwe belavî hemû aliyên Kurdistanê kirin. Girgê Amo, Hezêx, Midyad, Kerbûran, Gercem, Şemnex, Kozar, Mehsert, Siwar, Dêrika Çiyayê Mazî, Çînar, Bismil, Farqîn, Sewrek, Êlih, Şirnex, Qubîn, Amed, Hezo, Lice, Sert, Gevê, Şemzînan, Qilaban, Berwarî, Pîran, Mazra, Çewlîk, Pazarcîk û hwd., bi boykotên xwendekanan, bi livbaziyan girîna dergehên dîkkanan û bi gelek livbaziyan din, gotin serhildanê Mîstbin û Cizira Botan, em bi we re ne û mesaja xwe gihandin wan Qamişlo, Dêrika Endiwere u gelek gund û bajarên başûr-rojavayê Kurdistanê rabûn ser xwe. Welatparêzên li Êlihê kerkûman çêkirin û serdanên serfiraziyê pekanin. Gel dizane xweqî bafîrîne û lûlbûnîna nêke. Her derdêteke nîrxand u bi rêxistinkirina derfetan, wan zivrand livbaziyan hevkarîye Serhildan posîdeyên xwe ne tene gihand derdorên nezîk, li Amedê, Mazra, Stambûl û hwd., li gelek bajarên Kurdistanê û Tirkîyê berbiya xwe bi livbaziyan girsan girt. Tene di navenda bajarê Amedê de, hema li hema taxan, bi sedan livbazi hêvîveketin. Navçeyên Farqîn, Çînar, Sewrek, Hezo û Bismilê rabûn ser xwe. Ev pêşveçûn hîna ji didomin.

Serhildana me ya geli, ji bo pêşveçûna tevgera geli ya şoreşger û demokratiki li Tirkîyê, bû bangeke xurt u ji bo vê derfetên nuh afirand

Ji bo li paş hiştina partîfîzme li Tirkîyê, derfetên ji vê serhildanê mezintir tu caran nikarin derkevin holê. Pîlana dewleta Tirk a ji bo bi terore perçiqandina hêwesta (opozîsyonê) ramyarî û civakî, ji bo şelokaşîna rewşa ramyarî bi destê "Daîreya Şerê Taybetî", bi serhildananê gelê ramyarî li Kurdistanê, hat rûxandin û hilweşandin. Hêzên Tirkîyê yê çep û rewşenbîrên Tirkîyê yê demokratîk divê êdî vê rastiyê bag bibînin; heşyarî û zanabûna gundiyeke, yivaneke, zarokê li Kurdistanê, meyla wan a demokralîkî û berpirsiyarîya wan a civakî, herweha livbaziyan wan, gelek ji yê hezen çep û rewşenbîrên demokratîk ên Tirkîyê derbas bûne. Heke nîha hinde derfet ketûbîn destê komên çep, şaxên weşanan, rewşenbîran û heya şaxên zarokan burjuwazî yê Tirkîyê, divê di vir de paya xwina Kurdan ji baş bibînin.

Tevgerê li pêşîya serhildanan li

Tirkîyê ya baş, yivaneke ji bo şoreşgerbûyîne, rewşenbîrbûyîne û demokratîkbûyîne. Ewe eşkereye, şiyoristên Îsmaîl di serhildananê Filistinîyan de berken laşîk bikardihênin. Le anîya Tirk, bi panzeran diçe ser gelê beçek, bi agirê komên taybetî engî gele me dike. Bêdengiya li pêşîya vê rastiyê, nîzîkîna nîrxa mirovatiye ye; diê wateya erzanîkirina mirovatiyê bi destê xwe. Dema derbasbûyî em li hêla bîhelîn, hezen çep û rewşenbîrên Tirkîyê delîva 15'ê Tebaxê sala 1984'an ji destê xwe derxistin, lê em dibêjin, hema vê care delîv ji destê xwe nêrevînin! Beriya ji bo tevgerên demokratîk li cihane, li Tirkîyê nikare bigihê berbiya xwe. Bi vî rengî karên pêşveçûnê ji ber xwe li Tirkîyê nîha tu caran xwe şani nakin. Li Tirkîyê demokrasî, bi rûnîna xwînd û lêkolîne, dikare neztîk bibe. Me li durişan, nêrîna li Kurdistanê pedîrîye; ji vî hunêr dikarin bîn hîkîlan. Burjuwaziya Tirk diya xwe diavêje berî çîroka "Yekbûna Netewî" Welatparêziya Tirkîyê divê guhe xwe nede vê durişmeyer rêgezperest û îşadperest. Şoreşger, demokrasîbûn, welatparêz bi lîva karvanî eşkere dibin, ku di rojên û kelliyan weha de xwe dide şandî kirin.

Hêzên Tirkîyê yê çep, bîla bizanîbîn, ku di dîna rojên pêşîn de, ji gelek aliyên ve, li gûn serleşkeriya Tirk a faşist mane. Berî her tişî, înkarkirina pêwîstiya serhildanan, xwedî ne derketina li delameten ku ev serhildan wan afirandine u di serî de ji înkarkirina rola PKK di van serhildanan de, zivirandina bere potansiyela serhildanan ber bi qadan rakolîsî ve, wê bibe şaşiyêke diroki. Serleşkeriya Tirkîyê faşist serhildanan weke "livbaziyan terorisî" bi nav dike. Kesên u hêzên xwe hîkî hevkarê ve binavkirîne, tu caran nikarin vê şovenîzma şer û gema ji ser xwe bîavêjin.

Serhildanên me yê geli, carek din ramyariyên dagirkerên Tirkên faşist, rûxandin û şikandin

Dewleta Tirk koteke, ledanê, qirkirîne, cerdevaniyê, zilma komên taybetî û koçkerîye dagerand ser gel û van azîneyan hîna ji dipalîne. Armanç, durgîrîna gel ji PKK ye. Ev ramyarî çewî meqî, li erde ket. Bîla dijman baş bizanibe, bi zor û koteke nikare xwe bigihîne armançên xwe! Gel, li ser nîya armançên xwe, dibêze ser mirîne. Mekanîzmaya dagirkerî tevî hemû partiyên xwe, vê encamê didejîrîne. Dewleta dagirkerî dixwest lêkoşîna rizgariya netewî ya çekdarî di nava lixûben teng de asêbîke. Di van çar salên dawiyê de bera xwe dabû vê taktîkê. Hêzên xwe li gora vê daxwazê sazendi dikar. Ev pîlan kete nava av û heliya. Tevî çîyan, gund û bajar ji bûn qadên şerî serxwebûn û azadiyê. Nîha dagirker êdî neçare ne, ku li keleka çîyan û gundan, sere kolanên bajarên ji bigirin. Nîha dagirker êdî neçare ne, ku li keleka gundiyan Kurdistanê, hemû ciwan, zar, jin, kal, ewendekar, karker û destkaran li bajarên ji bigirin. Ji ber ku, ji bo dagirkeran, edî her mirovêkî Kurdistanê "terorisî" objektîf û potansiyela.

Dagirkerên Tirk li ser suc û dizîya xwe hatin girtin. Ji bo serhildanan dibêjin "tevlîhev-kirina terorisîtan." Sucê diya bi be-hingelî dîstin stuyê Sun, Iraq û Îrane. Kada alîkariyên van dewletan ji bo "terorisîtan" dikin, Serokwezîrê Tirkîyê navê "ne dadî ne" dide serhildananê gelî. Bi vî rengî serî dide daxweyanîyê li derveyî jîdîliye. Lê gava rewşê ji ber çavan derbas dîkin, ew bi xwe, bawerîya xwe bi nîrxandînen xwe nayîn. Ji ber ku,

tevîya cihane, taybetiyên serhildanan yê netewî, gelên, girseyî û bê-çekdarî ji neztîk vê diçopîne. Dewleta Tirk dixwaze serhildananê gellî bi lojîka (meşîye) sala 1925'an heqîkîne. Ji xwe li erdîna Mêrdîne li ser 100 hezari leşker, komên taybetî, ceha û cerdevan, panzer, helikopter, polis, pişborekî ledan û pişyariyan ên dijîmîn hene. Bi şiyandina leşkerên nuh dagirkerên Tirk we bigihin kîjan encamê? Pîlana şikandîna serhildana Şex Soldê Pîrîni di sala 1925'an de Atatürk, İsmet İnönü, Feyzi Çakmak û Kazım Karahakir li hev re amade kiribûn. Di wê deme de "Yekbûna Peymana Netewî- Misak-i Milli" bi heşari pêkhat. Nîha ji Necip Türmtay, Turgut Ozal, Erdal İnönü û Süleyman Demirel, her çar bi hev re, dixwazin pîlana şikandîna serhildananê gellî amade bikin. Lê zor û koteka kor û tazi nikare bisêrkeve. Rejîmeke ku tankan biya ser şan û zarokan, hilweşandina xwe ji diheke peşîya çavên xwe, Bîlî vîjî, eşkereye, ku gele Tirkîyê ji pikolî û talanê bizdaye. Ma dewleta Tirk dikare çiqasî, hevkarîya gele Tirkîyê ji bo qirkirînen xwe peyda bike? Ma dikare çiqasî gele Tirkîyê razi bike? Ma gele Tirkîyê bi xwe, ji bo peşînen mezin ne avî e? Cihan tev Kurdistanê diçopîne. Ma çima li pêşîya dagirkerîya Tirk a hov û barbarîya wê be-deng bimîne? Kurdistan ji, êdî ne Kurdistanê sala 1925'an e. Serhildananê gellî yê nîha ji, ne serhildananê sala 1925'an in. Dagirkerîya Tirkîyê beçare û lengeraz e. An wê serî bide kotekeke diwarîr, -ev ji dihe wateya serhildananê xurtir- an ji wê serîye xwe biçimîne. Bîlî van, çî riyetî dan ji bo dagirkerên Tirk, tu neye.

Serhildanên me yê geli, koçbereka nuh a lêkoşîna me ya rizgariya netewî ne

Di vê koçbere de, serhildananê girseyî dibin encamêka we rastiyê, ku lêkoşîna pêşmergeyan li çîyan xwe bi rabûnen ramyarî yê girsan bajarên girêdide û serhildan xwe digihin taybetiyên berdevamî. Di vê domane de, ARGK we xwe bigihîne armançê bunê û ERNK ji we tevîya gel ber bi himbeza xwe ve bine. Nema, serhildana me ya gellî li Mîstbine, bi îşareta gerillayan ARGK destpêkirî û serhildana li Cizira Botan ji bi koordîneya livbaziyanê gerillayan li çîyan, u li keleka wan, pêşveçû. Serhildan, pêşmergeyan ji rabîrîne (tecrîbê) rizgar kirin. Serhildan ji bo gundiyan Kurdistanê bûn hevkarîyeke morali û dîrîngî, ku ji salan vir ve behtîrîn bare şerî taybetî yê dagirkeran li ser piştê xwe dikandî û ketûbîn nava ceşîyan giran. Ji nîha û pêve gundî kom bi kom we xwe bigihin pêşmergeyan û wê xwe amadeye serhildanê gellî yê çekdarî hîkî. Serhildana gursên bajarên, hêzên dijman di bajarên de asêbîke. Tevgera pêşmergeyan û serperîştîya (insiyatîva) livbaziyan berêbêrîr kî. Serhildananê gellî yê nîha, ne ew serhildan in, ku hema bi lez serhildananê çekdarî destpêkîlî û êrdimên rizgarîyê ben avakîrîn. Ev serhildan, livbaziyanê domana serhildanê ne. Livbaziyanê rawestandîna cerdevaniyê, zîlma komên taybetî û girtînan in; dixwazin ledan û hingavînan birawestînin, serbesîya tevgerê u xwe-livandîne biafirînin, dijman ber-û-paş ve bibin; dixwazin birekî pêwîst ji potansiyela serhildanê bigihin pêşmergeyan; dixwazin di dibistanan de, di taxên bajarên de, di dezgehên karê de, di malên de rêxistînan rizgariya netewî avakîlî û serhildanan bigihinî axîletên berdevamî. Ev serhildan, livbaziyanê gav bi gav damêzîndîna bandûnya gellî ne. Lê-

dana mezin wê ji destê pêşmergeyan û êrdîma Botanê derkeve. Dagirker ji haydare vê rastîye ne. Lewma derdorên Şemzînan, Qilaban, Elke, Şaxe, Çale, Şirnex, Dibe, Girge Amo, Cizira Botan, Gevê û Berwarî bi leşkerên xwe bi xurtî zivirandîne.

Serhildan bi hemû buhatîyan xwe u girsûna xwe didomin. Eşkereye, ku ev nîvîna me ji, nekarî leza pêşveçûnan bigire û li gûn dimîne. Lê delameten ku ji van serhildanan derdîkevin zelal u berçavî ne. Rêxistîna me ya rizgariya netewî ERNK, divê di nava hemû bûrên civakê de, bi lez bê avakîrîna xurtîr kîlî. Yekîtiya Junê Welatparêzên Kurdistan-YJK u Yekîtiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan-YXK di serî de, hema yekîtiyên enuyê, li pêşîya wê delamete ne, ku girsan ber bi himbeza xwe ve binî û wan di livbaziyan de bigirînin. Di livbaziyan de pêşengiya wan bikin. Kî bi gotin, delameta rêxistînbûneke seranserî li hemû bajarên û di nava hemû bîrên civakê de, huya delametekê bi lez û bez. Roj bi roj mezinbûna girsan lêkoşer, bîngeha vê pêşveçûnê ji bi xwe re aniye. Di gûna livbaziyanê girsan de, edî em ne bê tecrûbe ne. Girsan gel xwe ji diwarên tirse derbas kîne. Pîrtir û dewlemend-kirîna geweyên livbaziyanê weke, boykotan, girîna dergehên dîkkanan, darîna barîkatan, bîlî çembera dijman peydakirîna derfetên agahî û gihandîna salotan, revandîna şehîd û birîndarên xwe, nedana destûra girîna mirovan ji aliyê dagirkeran, êdî bûne delamet u vatîniyên bîngehin. Çêr avêtîna kuç û kevîran, pêşvebîna navgînên bi vî nolê, bangîna durişmeyer deng-bîlîndîr û bi awazî êdî bûne delamet u vatîniyên bîngehin. Gîllîk u şîxurên di nava bajarên de, ku xwîn bi girsan didin verîşandin, edî dive bersîvên xwe yê malîkîrîne bigirin. Di nava gel de, edî divê yek gîllîkî kuç u jehrî ji nemîne. Gêlê başûrê Êlihê, laşfîkên vîkîtiyê dadîrîgîne şîye kesên nabin mirov û nayîn ser nîya rast u dadî. Ceza baqîrî ji bo şîurekî, divê ev he. Di bin kîjan navî be hîla be, divê yek partîyeke burjuwaziya dagirkeran ji, li welate me nemîne. Divê tene yek partîya me, yek rêxistîna me bimîne. Ev ji ERNK ye. Li bajarên me, edî dive tene yek ala dijman ji bi daran ve nemîne. Divê deliv bîn peydakirin, da bi berdevamî ala ERNK hê pîldan. Berî her tişî ji, peykerên Atatürk tev, divê bî gundî û hûrkîrî. Divê dijman êdî nekarî tene yek cejna xwe ji pînz bike. Divê hemû cejn û xwepeşdanên dijman, bîzîvîrîn xwepeşdanên rizgariya netewî. Be guman, divê em cendeka her şehîdekî xwe, bi destê xwe zakî u her şînekê bîzîvîrîrîn livbaziyanê girseyî. Li dora malbatên şehîdan, divê bi lez, rêxistînen hevkarîyê bîn pêşvebîrîn û avakîrî. Divê cejnên olî û nîmîjîrî rojên inê, bibin rojên civî û xwepeşdanên me. Cejnên me yê serdemî, weke "Roja 27'ê Mîjdarê, roja serşîyê damêzîrandîna PKK", "Roja Hîlîpişkîna 15'ê Tebaxê" û "Roja 21'ê Adare, roja Newroze" bî guman, bi tevîlîbînen mezin bîn pîrozîrîn û bigihin serpêhatînen berdevamî. Divê her sersalek, poqîna girseyî biafirîne. Her kuçîlî û qirkîrîneke dagirkeran, divê li pêşîya xwe protestoya gellî ya girseyî bibîne. Diwar, şanî u dîkkan, dive bi wênayan şehîdan û durişmeyerîn rizgariya netewî bîn xemlandî. Divê leşkerên dijman, edî nekarî bîn bîkîvî kolanên me. Bi kevîrên xwe, bi durişmeyer xwe, em van hezar canî poşîman bikin, ku hatîne nava bajar û kolanên me.

Serleşkerên tekoşer zarokên me, ciwanên me yê mîllîtan, dayîkên me, kalên me, hemû hezen me ye serhildanê, nîya me ya rast şanî me kîne. Hevîya hezaran salan, dibe bîvîya rast. Ew lovên serxwebûn, demokrasî û sosyalîzme, ku ji ulîye PKK di axa

Kurdîstane de hatîbûn çandî, êdî jin bîne u serî hîlda ne. Serhildananê gellî afirandîne. Em li ku dere cihane bîn, delameten me welatparêzên Kurd, zelal u ronahî ne. Dive em berbiya banga serhildanên xwe bidin u xwe bi wan ve gîrbadî. Pêşemîn welatparêzên karker, jin û ciwan ên li derveyî welat, divê xwedî li delameten xwe derkevin. Li gora vê delamete, divê em tevgera vegerîna nîzîman û xwe-gihandîna şerî rizgariya netewî bilezînin. Çi wêdeke (feydoyêke) bîyaran bi derengî bîn dayîn, nîn in. Dive em mîlîtan xwe, zarokên xwe ji lêkoşînê dîr negirin; li çewî vî, divê em rê şanî wan bikin, da bi lez tevî lêkoşîne bibîn. Li cihên nîha em dimînin, bêtîr em xwe bidin delameten enîya xwe û yekîtiyên xwe. Divê em rêxistîniya xwe peşvebîrî bibîn; xurtîr û zîndetîr em tevî civînen yekîtiyên xwe, xwepeşdanan, livbaziyan û hwd. bibîn. Em hemû himên xwe yê gîyanî û dîrîngî (maddî û manevî) bî şîr, pêşkeşî lêkoşîne bikin; rojên karîna van tiştan, ev roj bi xwe ne.

Dagirkerên Tirk, bi tank u panzerên xwe diçin ser livbaziyanê girseyî yê dadî û be-çek. Arteşa xwîxwîran baş dizane ku bi van kîrînan xwe nikare tişîekî bi destê xwe ve bine. Lê diya ji bi zanabûn qirkirînen xwe zedetîr dike. Gihandîna denge gele me, da tevîya cihane vî dengî bibîhîse, li ser me dîkeve, basê li ser mîlîtan me ye. Serhildan derfetên ramyarî yê nuh vekîye û derêstîye holê. Mîrovîtiya pêşveçûyî li keleka me ye. Hemû komên gellî yê şoreşger, demokrasî û mirovperest (humanîst), divê dengê azadiya gele me bibîhîsîn; em vî dengî bigihînin wan. Dive çembera hevkarî u pêşîniyê bî bertîrêrîr kî. Dive em bîkarîbûn dagirkerên Tirk bi çemberêke u abîlukayêke ramyarî bîzîvîrîrî. Gînehkarî halîne piyange kirin. Li hemû deran, bi yekîtiyên xwe, bi bangeşîya xwe ya kesanî, bi xwepeşdanên xwe, bi ciwanan, bi protestoyan, bi belavokan, em himayan ser dagirkerên faşist. Çendê em xwe çêrî rêxistîlî bikin û girsûna xwe mezin bikin, hîndê ji em delameten xwe bi nîmîti bi cîh dîhîmîn û emê bîkarîbîn bi cîh bînin.

Nîha em di xaleka diroki ya rizgariya netewî de ne

Xelekê dîldarîya hezar salan perçe perçe dibîn. Ger neteweyek ji bo serxwebûn û azadiyê rabe ser xwe, çî hezekî cihane nikare wî neteweyî birawestîne. Petên serhildana gellî yê pêşemîn kelîn nava Mîstbinê, peşê xwe gihandin Cizira Botan, derbasî Hezêxê, Girgê Amo, Kozar û hwd., bûn. Nîha beran xwe dane Êlih, Farqîn, Şirnex û Amedê. Kêlî bi kêlî peşvebîrî diçîn. Çî hezekî nikare vî pêşveçûnê bîkîrîne. Gelê me ê din hovîtiya dagirkeran dizane, mesaja Kawa'yê serdemî Mazlûm DOĞAN û lehenge lehengan Mîlîtan KORKMAZ stand. Agirê serhildana Newroze wusa vîna, ku diya tu caran venemîne. Gêlê me, di "Hêlîya Lehengîya Netewî" de, di "Rojên 21 û 28'ê Adare" de, lehengîya gele girseyî afirand. Pêşveçûnê li Farqînê (Sîlîvan) delîlên vî rastîye ne. Durişmeyer me ji, bîla bibe hilgavî û hilpêkîneke di hevkarîyê de, di rêxistînbûnê de û di livbaziyê de.

Em serîyan xwe bi himên li pêşîya gelûdan xwe yê serhildananê diçimînin u wan diheşîn bîra xwe. Serfiraziya tekoşerên xwe pîroz dikin. Sund da gîrdana bi wan re careka din dixwîn. Ji bo gerandîna çîreya serhildana li Mîstbin û Cizira Botan destpêkînbû. Li tevîya Kurdistanê, em sund dixwîn, ku bi hemû him û hebûna xwe, serhildananê xurtîr bîkî û di vî rîyê de xwe bidin peqî!

SERÎHILDAN XWE DAGERAND KURDISTAN

PÊŞMERGEYÊN ARGK AGIRÊ SERÎHILDANA NEWROZÊ VÊXISTIN

Roja 12'ê Adarê 1990'an li nêzîkî navçeya Stewrê erdimê Mêrdînê şereki gelek dijwar, di navbera yekên ARGK di bin serleşkeniya rehewê bi nûrx Abdullâh AVCI (Salab) û yekênîyên arîya dagirkeran de derket, ku ji aliyê darîngî û tekoîki gelekî tekûztir û xurtir bun. Yekênîyên arîya dagirkeran ji amman bi helikopterên xwe û ji erdê ji bi topavîyên xwe bombe barandin ser qada yerî. Di vî yerî de, bi kêmanî 50 leşkerên dijman hatin kuştin. Ji serleşkeran bi nûrx en ARGK rehewê Abdullâh AVCI û 12 hevalên wî, tekoşerên azadiyê ji şehid ketin.

Ev tekoşerên ARGK ên gernas, bi şehidbûna xwe, bangê yekîti, serîhildan û berxwedane li gele me kirin. Di pêşeroja serpehatina yekîti, serîhildan û berxwedane-çeyna Newrozê de, ev bang bilind bu û ji ve bangê bi naverokê bangê nebu, ku bi hildan Tekoşerên ARGK en şehid ketine, li erdimê Mêrdînê xebatê dikuran. Hinek ji şervanên azadiyê yek şehid,

lawen erdimê Mêrdînê bun

Gele me guhê xwe da bangên berxwedan û serîhildanê yek lawen xwe, serleşker û tekoşerên xwe yek gernas û rabu ser xwe. Bi xwepêşdana şîna şehidê berxwedana Stewrê Kamuran DÜNDAR li navçeya Mistbîne, serîhildana geli destpekir. Di demêka ku de, min a girê keti pûş û qirşikan, ev serîhildan xwe gihand hema hema bajarên erdimê û berfreh bu. Li navenda bajarên de, dilê dijmanê lajiş û dagirker wot, ku tu çaran bawer nêdikir, tiştekî wusa wê bi sere wî de were.

Pagê serîhildanê geli pêşveitir çûn û bi berdewamî berfreh bun. Ala serîhildanê ku peşemîn li erdimê Mêrdînê navçeya Mistbîne bilind bu, paşê ji aliyê gele Cizîra Botan hat bilindkirin û dîv re ji xwe gihand Kûsar, Dêrika Çiyayê Mazî, Girgê Amû, Hezen, Çîmar, Farqîn, Şemrex. Amed û gelek bajarên din. Nîha em dîxwazî serîhildanê geli, ku di van heftêyên dawîye de tînd bun û bi tîkîliya girsên mezîn pêkhatin, herweha xwepêşdanê protestoyê, livhaziyê girtina dergehên dîkkanan û hwd... di paşê peşveitir ku li dora van bajarên ji gele alîyan ve birveketin, pêşkeşî xwendevanan bikin

Mistbîn bû xeleta girêdana şerê gerîlla bi serîhildana girsên bajarên re

Roja 15'ê Adarê 1990'an, serê beyanê, dagirker tarmê tekoşer Ka-

murân DÜNDAR, ku roja 12'ê Adarê li nêzîkî navçeya Stewrê gunde Gîrê Siran şehid keti, dan malbata wî ya li navçeya Mistbîne. Beyana 15'ê Adarê, gele me ye welatparêz li Mistbîne, bi şeweyekê bêdeng, lê weke fermana bangê bi cih bûn, ji bo binaxkirina tarmê, li goristane xwe civand. Hemû xwendekarên Mistbîne neçûn dibistanan û dest bi boykotekê kirin. Hemû destkarên Mistbîne dergehên dîkkanên xwe amîn xwarê û dîkkanên xwe venekirin. Tevî karkeran, destkarên, xwendekarên, bi kêmanî 10 hezar ciwan, kal, jin û zarok girsêki gel a mezin, min a yekî kuimî

xwe li goristane gihandî hevuda. Piştî ku tarmê tekoşerê şehid Kamuran DÜNDAR dan axê, tevî wî li dîrîşmeyan, girsên gel berê xwe dan navendê bajar. Dora wan ji aliyê hezen dijman hat zivirandin. Hezen dagirkeran ên ji hezaran leşker, komên taybetî u polîsan, dora bajar pêçandin. Derketin û hawma bajar qedexa kirin. Ji helikopterên leşker û

navgînen leşker bang li gel kirin, da mirov belav bibin û wê daxwaz xwe bi serhişki palandin. Gele me ye welatparêz pêşî bi kutana çepikan û tîlîyîyan derîva tehdîlên dijmanê dagirker da, ku di bin navê "bangê" de birêvedibir. U gele me, bi yek devî, dîrîşmeyên weke, "Bîmîre dagirkeriya Tûrkên hov!", "Bîji Kurdistan!" û "Bîji PKK!" bang li rêveçûna xwe domand.

Bîryardariya bêhîrî 10 hezar welatparêzan, dijman xwê nava ûrs û bîrdanê. Leşkerên dagirkeran û komên taybetî yek dagirkeran, bî cûdahî di navbera jin, zarok, kal û ciwanan bikin, destpekirin, ku benkan bîbarînin ser girsên gel u kî bîkeve pêşî wan bi bîrîkî çeken xwe li wê hîxî û wan danîrin navgînen bi navê CMS (cema). Gava CMS tîrî wan nekirin, wê carê ji dest danîr ser otobûsên belediye û li şûra CMS'yên leşkerî wan bîkaranîn. Bi êrîşên hov en hezen dagirkeran, di nava wan de jin u zarok ji, bi kêmanî 20 mirovên me yek welatparêz, bi lîdanê benkan u bîrîkî çekan bîrîndar ketin. Behîrî 500 welatparêz ji aliyê dagirkeran hatin girtin. Di ve navberê de welatperwerê bi navê Şemsettîn ÇÎFTÇÎ şehid ket. Leşkerên dagirkeran wî pêşî bi bîrîkî çekan bîrîndar kûn û li erdê xistin, paşê ji endamêki komên taybetî yek faşîst, ku nêçîrvanê mîrvan in, berîkêkê sîstê sere wî. Keçekî zarok ji, di nava lîngan de ma, di nava lîngan de perçeyî û şehid ket.

Ênşa hezen dagirkeran û bî barandîna benkan dest bi qirkînnê komî kirina dagirkeran, hêrs û bêziya gele me mezîntir û dijwartir kir. Girsên gel

ên ku heya hingê tevî rêveçûna şîne nebûn ji, li hemberê êrîşên hov en dijman, edî nekarin xwe bagîrî û daketî çeqem u kolanan. Girsên gel, di nava kolanan de barîkat avakirin. Bi kevîran, darên u her tiştekî ketî destê wan, bîmîre erîşên dijman dan. Di şer û pozberîyên destpêkê de, hinde polîsên dagirkeran ji bîrîndar ketin. Gelek mekîne û navgînen dagirkeran hatin rîxandin û şewitandin.

Hezen dagirker derketina kolanan qedexa kirin û wê bîryaz xwe danezane kirin. Ji bajarên Mêrdîn u Amed yekênîyên dagirkeran ên nuh ji bo alîkari û tîkûriyê şîyandin Mistbîne.

Kolanan Mistbîne bi leşkeran, komên taybetî, tank û panzeran tîjî kûn. Helikopterên wan ji asmanê Mistbîne grîn, çûn u hatin. Weke ku hîma xwe şanî didan.

Dagirker, da serîhildana gele Mistbîne berfrehîs nebe, tarmê welatparêz Şemsettîn ÇÎFTÇÎ, bi dîzi ji malbata wî û girsên gel binax kirin, ku ben we bi rojêkê bi xîzî kuşîbûn.

Destur nêdan, ku malbata wî jî li goriştanê amade bibe. Rojnamevan û wênekêş xwestin ve rawe binirxînin û wêneyan bikîşînin. Komên taybetî bi diyan û lédanan dest danin ser mekîneyên wan ên fotoxiraban, filmên wan jî wan bi koteke standin.

Bi sermancî protestokirina kûşana Semsettin ÇİFTÇİ, bi lez berdana kolan hatibûn girtin û pirozkirina rojê yekîtî, berxwedan û serhildanê-cejna Newrozê, ku nezik dibû, destkarên Mistbîne bi rojan dergêhen dikkana xwe vendurîn. Xwendekar neçûn dibistana û dest bi boykotê kirin, bi hezaran marov matîna xwe anin ber çavên xwe û otonteyî dijîmin nepejirandin, marov daketin kolanên û xwestin serhildane bidomînin. Di dawiyê de, ve dawûza xwe, bi xurtî biserxistin.

"Yekîtîya Cîwanên Sorşeng û Welatparêz" li Mistbîne, di herfêrehkirina serhildane de, roletî mezin leyt. Rojnamevanê Almanî jî bo şopandina serhildane çûbu Mistbîne. "Yekîtîya Cîwanên Sorşeng û Welatparêz", wê nameya bi jêr dabû rojnamevana Almanî:

"Ji ber 'Rambo'yan em nikarin rast û rast bi te re bipeyivin. Lemû me di ve nameya xwe de nirxîye, ku hujerên li vî, çawa pêşveçûne.

"Dibo, roja 15.3.1990'an, di serê beşê sêrî 6'an de, em çûn me-xweşxaneyê, da em cendekê lekêşere xwe yê şehîd Kamuran DUNDAR bîstîna. Hîna em gîhanûn wîr, herêna derketî peşîya me girtin û xwestin me birawerîna. Komên taybetî, ji me derketibûn nava bajar. Tehdî-

û her tiştê ketî destê me, me xwe parast. Şer gîha narenda bajar û herfêreh bu. Li kolanên, li şeqaman û li sere haman xaniyan, bi dirêjahiya pênc saetan me trêşîna xwe ajot. Ji Amade yekêşerên leşkerîyê nê hatin. Di wê nêşerê de helikopter û panzer jî hatin. Komên taybetî ji helikopteran rast û rast daketin nê bajar. Ji wê kêtîyê pêw, destpektin, ku bi hawîti li gîrîna gel bûn. Ki diket peşîya wan bi keri le didan û digirtin. Kesên dihatin girtin, wan jî erde dixîşîndin û didan destê polîsan. Polîsan jî lédana xwe didomandin. Pîranîya kesên hatibûn girtin ciwan û zarokên diçûn dibistana bu.

"Rojê hujerên a duwemî e alîha. Em dibîna, ku weşan û rojnameyên Tirkîyan rastîyan nêstîna. Nîmîme; gava leşker jî me xwestin em herin minên xwe, ne rast e, ku me xweşxaneyê çêkir û herîna avêtî wan. Provokasyon ji leşkeran (eskeran) hat. Herweha, ne rast e, ku leşkeran dergêhen dikkana me girtin. Ev girtina derîyên dikkana, fêgerêke protestoyê bu, ji aliyê gele me.

"Yekîtîya Cîwanên Sorşeng û Welatparêz: Ji gele Mistbîne."

Ev name, hujerên di rojê yekemîna serhildane de, dide naskirin.

Di rojê serhildana gele Mistbîne ya duwemî de birayê şerîyê azadiyê Abdulrezzak TEMEL, ku li Stewrê şehîd ketibû, ye bi navê Abdulkerîm Temel, çû Mêrdîne da tarmê birayê xwe yê şehîd bîstîna. Xwedî-derketina gele me li şehîdên şerî û

peşîya xanî barîkat danibûn, destur nêdan wan.

Yekêşerîyan dagirkeran, minî parlamentaran destur nêdan rojnamevanan jî, ku navê "mayînen serserî" dane wan. Pêşîya wan jî girtin û diçûnan li wan kirin. Bi taybetî erîşî rojnamevanê Almanî kirin, mekîneya wê jî wê standin û wê dan ber zîleh û şeqaman. Wê û çend rojnamevanên Tirkî girtin. Ji ber ku hûnek rojnamevan jî, be destura komên taybetî wene kîşandibûn, fermana girtina wan hat derxistin.

Di rojê duwemîna a serhildana Mistbîne de, tîrejen berxwedane pekin navçeyên çîran û derdore Li Cizîra Botan, Gîrge Amû û Hezêxê ji destkar dergêhen dikkana xwe girtin. Xwendekar neçûn dibistana. Her di wê rojê de, rojê 16'ê Adarê, li bajarê Qamişlo, ku bi Mistbîne ve gîrêdayî ye û bajarê başûr-rojavayê Kurdistanê ye, bi hezaran welatparêz, bêtîrî 50 hezar kes, rêveçûne bevkariye ya mezin çêkirin. Wîsa, ku dergê dîrîşmîyan jî Mistbîne ben bîstîna. Welatparêz hatin heya ber telen tîrûban û meyla êrîşîkîneke şanîkirin.

Agirê serhildana gelî pekî Cizîra Botan

Amadekariyên serhildana gelî li Cizîra Botan hîna di 15'ê Adarê de destpekiribûn. Rojê 20'ê Adarê jî, livbaziyan boykotê û girtin dergêhen dikkana zivîrîn serhildaneke gelî ya

ten xwe li me dîkîran. Gotin me, 'heke hun evîndarî fîyanê û zarokên xwe bin, li malên xwe bînin.' Hinek jî rast û rast gotin me, 'dibe hun bawer bîkin, ku em herwîna asman û hawîyan.' Bîli hemû tehdîtan, bi şewaza gîrêkî mezin, em çûn û me şehîde xwe anî. Gava me dixwest em şehîde xwe bîxin goriştanê, bi berxwedanê komên taybetî me tehdît dîkîran û diçûnan li me dîkîran. Lê me gûban xwe nêdan wan. Pîştî dayîna xwe, gîrîna gel xwestin, biçin serdana malbatên şehîdan. Gîrêkî gel a gelekî mezin bu. Lê em gelek bi hîmîti (disiplîn) bu û bi be-dewî di nava bajar de rêvedîçûn. Hîna em kilometreyê nêşîyabûn, leşkeran pêşîya me girtin. Bi bîrîyandari me dixwest em bîneşin û me ve bîrîyara xwe parast. Me got leşkeran, 'em dixwîzîna temê herîna serdana malbatên mirîyên xwe û es jî me sedemêke ji bo derketîna pêşîyê.' Lê leşkeran gûdarîya me nêkirin û li dorê me çembereke avakîran. Paşê jî, ji hemû alîyan ve erîşî gîrîna gel kirin. Pêşî bi çûyan dest bi lédana kirin û paye ji rast û rast dest bi agirê berdana berîkan kirin. Biqaxî me dîkîrî, bi kerî, dar

vê yekê weke naskirina sedemêke serhildanê, dijîmî gelek tîrîsandibû. Hoyê bîna-xîrîna cendekê şehîde me Abdulrezzak TEMEL li derveyî Mistbîne avêtin peşî Welatparêzên me ve boya dijîmî nepejirandin û li ber xwe dan, da tarmê wî li Mistbîne, di axa wî de bîkin gore.

Dumîne dagirker derketina kolanên qedexê kiribû, lê bivbaziyan protestoyê yan gîrîyê rojê duwemîna jî doman. Weke rojê pêşîyê, yekêşerîyan dagirkeran berxwedan kirin, ku berîkan hebîrdînin ser gel û bi bîkêva pêşîya wan bigirin. Gîrîna serhildar, diya jî haman xaniyan, kolanên û malan berxwedana xwe domandin. Dagirker jî hoperkoren belodîye bang û tehdîtan dîkîran, lê destkar neîrîşîyan, gîrîna dergêhen dikkana xwe domandin.

Mebûse partîya hujîwîziya dagirkeran, mebusê SHP, Fîmî Atalay û mebusên be partî Ahmet Türk, Adnan Elîmen, Mehmet Kahraman, Tevfîk Koçak û Sekretêrê Gelemperîya Partîya Sosyalîst Yalçîn Büyükdaxlı, ji ber sedema serhildana gelî, hatin Mistbîne. Mebus xwestin, biçin serdana malbata welatparêzê şehîd Semsettin ÇİFTÇİ. Dagirkeran ku li

seranser, bi destpeka saetan beyanê yan zû, bi tevîbûna gundîyan jî, gîrêkî gel a jî hezaran kevan, tevî çîwan, kal, jin û zarokan jî du mînan rêzbûn. Li peşî û dawîya rezan de, alê ERNK pêldada Mîlekî gîrîna gel jî şeqema Mistbîne û mîlekî din jî, jî şeqema Hezêxê dest bi rêveçûnê kirin. Gîrîna gel tevî bangîna dîrîşmîyan dimeşîn. Herdu lehiyên marovan di navenda bajarê de gîhan hebûd. Behtîrî 10 hezar marovan, bi şahiyeke mezin, durîşmîyan weke, "Bîmîre pîkîliya dagirker!", "Bîmîre dagirker!", "Bîjî serxwebûn û azadî!", "Bîjî PKK" bangîn. Lîstîkên tomoşîlan dan ber agirî û li çar alîyên bajar, agirê berxwedana Newrozê gurt kirin.

Weke li Mistbîne, li Cizîra Botan jî, yekêşerîyan arteşî dagirkeran û komên wan en taybetî gîrîna gel dan ber barîkan berîkan. Bi tank û panzeran êrtî kirin. Hîna di agirî û benîk berandîna pêşîyê de welatparêzên bi navên Emîn GÜN (15 salî), Salîh ELÇİOĞLU (55 salî, bavê 6 zarokan), Yusûf ŞAHİN, Mehmet YILMAZ û gelek welatparêzên din, ku nava wan jî aliyê me nayîna zanîn, şehîd ketin. Nêzikî 100 welatparêz jî,

Bîrîyara herpîrîşîyariya ERNK li erdîma Botanê-navçeya Cizîra Botan, ji bo gele Cizîra Botan:

GELE CIZİRA BOTAN Ê LEHENG...

Li hemherê bîkanînen pîkîlî û derî-mîrovahî yan dewleta Tirk a faşîst û dagirker, ku jî sedan salan vîr ve didomîne, weke yek-laqî me li ber xwe da û me dengê xwe gîhand tevîya cîhanê û qîrand, ku em neteweyekî bi ser xwe na û marov in.

Petîyên agirê SERHILDANê we belavî tevîya Kurdistanê bibin û bidomînin. Heya em bîghîna hatîneke azad û serbîxwe, ev domandîna wê hebe. Gele me, tu çaran di berxwedanê de naweste û agirê rapîrîne wê behtîr geş û gurt bibe.

Ji bo her heyîna SERHILDANê, bîla gele me bi sere xwe herêket neke. Bîla gele me neye kîmplo û provokasyonên dijîmin. Gele me, minî yek-laqî, divê li gora fermanên ERNK xwe bîtevgîrîne.

Deniyên dikkana, ku ji rojê 20'ê Adarê vîr ve gîrîna, bîla werin ve-kirin. Le ev, bîla neye we mîneyê, ku dev jî livbaziye hatîye berdan. Heke di demêke kîna de marovan me yan hatîna gîrîna dîlan neyîn berdan, gele me wê bersiva pedîvî bide.

- Bîjî SERHILDANê a gele Kurdistanê!
- Bîjî Serxwebûn û azadîya Kurdistanê!
- Bîjî cejna Newrozê!
- Bîjî Serokê me APO!

Berpirîşîyariya ERNK li Botanê-navçeya Cizîra Botan

Ji ber berîkan û lédana dagirkeran bi vedarî birîndar ketin. Nîvê birîndaran jî û zarokê. Behtîrî 350 welatparêz jî hatin girtin. Dagirker gîrîyan dan ber lédana berxwedanê û wan li erde kîşîndin. Ji porên wan digirtin û li dar xwe wan dîkîndin.

Ev qîrîna duwemîna a dagirkeran hov, hêna gîrîna gel gîhand bîniyan. Hema hema hemû şeqem a kolanên Cizîra Botan bi agirberdana bidomîna benzîna, jî bo panzeran hatin girtin. Bi hîdonên vîkîti û lîstîkên dijewîtin, di kolanên de, barîkat hatin avakîrîn. Ji ser bînan xaniyan bi avetîna kevîran bersiva êrîşî yekêşerîyan dijîmî hat dayîn.

Dagirker, panzerên xwe ajotin ser zarokên. Zarokên di bîna panzeran de ma. Leşkeran dijîmî jinên jî dan ber berîkan xwe. Ji ber van pêşveçûnan, hersa gel bi tevîyê germ û mezin bu. Êdî hîdîşên gîrîna gel bobûn hemû avahî û sazîyên dagirkeran. Li Taxa Keleşî pîranîya sazîyên dijîmî hatin hîlweşandin. Dezgeha Komîrê Tirkîyê (TKİ), Sazîya Xurtîkîna Zî-

Peşîyê Atatürk hat perçekirin. Alên dewleta Tirk li kêleka bangîna dîrîşmîyan hatin sohtîn. Alên ERNK dakîşandin hanîyan û peldan. Gele Kurdistanê, jî hezaran salan vîr ve, çawa yekemîn bu, ku didî alê wî bi delalî li barîyan pêldide. Şahiya vî buyêrê di konyâ dîlê xwe de jîya.

Gava pozberî li Cizîra Botan didomîna, yekêşerîyan dagirkeran en alîkariyên tîkîzî girtibûn, bajar zivîndîna. Le serhildan jî me derketibû derveyê tîrûban bajar. Pêşîyê rîya Cizîra Botan û Gîrge Amû birîn. Lédanên mezin li dijîmî xîstûn. Şerî TIR (mekîneyên derî) tevî lîştîna di wan de şewîlandin.

Serokên komên taybetî, serleşkerên arteşî, karmakûm û sawcî, bi hev re pîlana şikandîna serhildanê bîkarîdîhanîn. Nêhiştin, ku rojnamevan herîna nava gel û bî marovekî re jî bîpeyîvin. Dawûza beledîyê ya jî bo belavîkirina nîvî nepejirandin, da bi rîya bîrîqîyê jî bîkarîbîn serhildane bîkîşînin. Pîlanên vî çendê sadîs jî danibûn peşîya xwe. Gelek bîrînda-

raetê (ZDKİ, Karên avê yan Dewleta (DSİ), Avalîya Partîya ANAP liqê Cizîra Botan hatin şewîrandin. Avahîya Sportê hat şewîrandin. Welatparêz hemû bankan dan ber kevîran. Tomolî û xaniyê Nusretîlî Yilmazê xulam dan ber agirî û hîlweşandin.

rên ku dîkarin jî marîne xîlas bîkin, bi hîcîta bîrîna nexweşxaneyê jî navenda bajarê dîrîkîrîn û wan kîştin. Ji ber ku neçîrvînan marovan komên taybetî, jî bo serê her Kurdekî, yadîgar û xelat dîstandin. Ger ev marov zarok yan jînek jî bo, fêrî tune bû. Pêwîst ew

LIVBAZIYÊN HEVKARIYA SERÎHILDANÊN GELÎ DI ZANÎNGEHAN DE

Zanîngeha bajare Stenbolî-Fakûlteya Mafdariyê Roja 16'ê Adarê, li dora 1.000 xwendekar, li pêşya avahiya fakûlteyê xwe civandin. Qir-kirina rejîma Saddamê faşîst û dagir-ker, ku bi çekên kîmyavî qirkirineke li Helepece pêkanîbû û bûyerên 16'ê Adarê yê li Mîstbînê protesto kirin. Di domana xwepeşdara xwe de, qir-kirina dagirkeriya Tirkan û li Mîstbînê bi dijwart protestokirin. Axistî-nên bi Kurdî û Tirkî hatin kirin. Di axistînan de hat gotin, ku serîhildana gelî li Mîstbînê berxwedaneka PKK a bi rûmet û pîroz e. Alîkari û hevkarî ji bo berxwedanê hat diyar kirin. Xwe-peşdan bi durîşmeyerên ji yek de ji yek mina, "Leze pêşmerge lexe, Kurdistanê avake!", "Hisaaba 16'ê Adarê wê bê piranî!", "Kurdistan wê bibe goristana faşîzmê!", "Bimire şovînzîm!", "Bimire dîktatoriya faşîst!" û hwd., giha dawîya xwe.

Her di vê rojê de, li bajare Stanbolê taxa Odakule li nezîkî Galatasarayê, komek ji welatparêzan xwepeşdaneke çêkir. Qir-kirina rejîma Saddamê faşîst û dagirker li Helepece ji hat protesto kirin.

Zanîngeha Ege-Fakûlteya Zîraet û Mîhendîsiyê: Roja 16'ê Adarê, li dora 700 xwendekar li pêşya avahiya fakûlteyê xwe civandin. Qir-kirina Helepece û erîşên hov ên dagirkeriya Tirkan li Mîstbînê hatin protestokirin. Pişî axistînekê xwendekar, durîş-meyer weke, "Azadî ji bo Kurdistan", "Kurdistan wê bibe goristana faşîzmê!" û "Saddamê xwîny!" bangin. Hevkarî û piştgirîya xwe ji bo têkoşîna rizgariya netewî ya gele Kurdistanê anin zîmen.

Polîsên Tirk ên faşîst xwestin xwe-peşdanê hîrwestinin. Êrîşî xwendeka-ran kirin. Lewna şereki bi kevîr û daran derket. Gelek xwendekar birin-dar ketin. Behîrî 50 xwendekar ji hatin girtin.

Zanîngeha Çukurova Roja 16'ê Adarê, gelek xwendekarên fakûlte-yên girêdayê zanîngeha Çukurova dest bi xwepeşdaneke kirin. Qir-kirina Helepece, qir-kirina 16'ê Adarê û qir-kirina û erîşên hov ên dagirkeriya Tirkan li Mîstbînê protesto kirin.

Polîs û "Hêzên Çalakî" erîşî xwende-karan kirin. Gelek xwendekar birin-dar ketin. Behîrî 15 xwendekar ji hatin girtin.

Zanîngeha Işonu li Meletî Roja 16'ê Adarê, komek ji xwendekaran, bi armanca protestokirina qir-kirina Helepece xwepeşdaneke çêkir. Xwende-ker bi durîşmeyerên weke, "Bimire Saddam!", "Bimire faşîzm!" û "Qir-kirina bela birawestî!" dawî bi livbaziya xwe anin.

Zanîngeha Selçuk li Konya-Fakûlteya Mîmarî û Mîhendîsiyê: Roja 16'ê Adarê ev zanîngeh ji bo qada livbaziyên protesto yê xwendeka-ran. Xwendekar qir-kirina Helepece û hovîtiya dagirkerî li Mîstbînê protesto kirin. Axistînekê bi zîmanê Kurdî hat pêşkêş kirin. Di axistîna xwe de hevkarî û piştgirîya xwe ji bo têkoşîna rizgariya netewî Kurdistanê anin zîmen. Polîsên faşîst xwestin vê xwe-peşdane ji hîrwestinin û xwendeka-ran belav bikin. Gelek xwendekar hatin girtin.

...

Bi hezaran xwendekarên, ku di zanîngehên li Tirkîyê û Kurdistanê de dixwînin, cara yekemîna, roja me ya yekîtî, serîhildan û berxwedana netewî-çejna Newrozê, bi vî rengî gir-seyî pîroz dikin. Bi him û dilênîya, ji serîhildanên li Mîstbînê û Cizira Botan girîne, ji serîhildanên gelî yê li Kurdistanê berfireh dihin girtine û ji livbaziyên xurt ên pêşmergeyên ARGK li çiyar girtine, vî salê Newroza xwe bi şahlî û dilxwazî pîroz kirin û hem ji bi rengekî girseyî.

Roja 21'ê Adarê, xwendekar di van zanîngehan de, di yek demê de, bi xwepeşdanan çejna Newrozê pîroz-kin. Zanîngeha Stenbolî, Zanîngeha Teknîkî li Stenbolî, Zanîngeha Ankara, Zanîngeha Ege, Zanîngeha Eskişehir, Zanîngeha Anadolu, Zanîngeha Çukurova, Zanîngeha Dicle li Amedê, Zanîngeha Ataturk li Erzurum û Zanîngeha Ferîdê li Mazra.

Zanîngeha Stenbolî Li dora 2.000 xwendekarên welatparêz, li qada bi nave Beyazîd Newrozê pîroz kirin. Xwendekaren welatparêz, wene û pos-

terên Mazlum DOĞAN û şervanê azadiyê şehîd Kamuran DİNDAR, ku roja 12'ê Adarê li gundê Gire Siran navçeya Stewrê êrdima Mer-dine şehîd ketibû û şehîdbûna wî li Mîstbînê bûbû sedema serîhildaneka gelî, hilgirtibûn. Herwela xwendeka-ren welatparêz alên ERNK ji peldan û li baniyên xwe gerandin. Li qada Beyazîde, agirêki Newrozê ye mezin dadan. Herwela panqartên, ku li ser wan, "Mêlê cudabûne ji bo gele Kurd!", "Bimire dagirker!", "Bij Newroz!" û "Bij hevkarîya têkoşîna gelen Tirk û Kurd!" hatibûn nivisandin, hilgirtibûn. Wan panqartan paşe dale-qandin di warên hewşa zanîngehê. Xwendekarên welatparêz, di hewşa zanîngehê de, pîroziya Newrozê do-mandin. Di hewşa zanîngehê de disa agirê Newrozê vexistin. Hinde axistî-n çêkirin û durîşme bangin. Hevkarî û piştgirîya xwe ji bo têkoşîna rizgariya netewî Kurdistanê anin zîmen.

Zanîngeha Teknîkî li Stenbolî-Kampusu Ayazusa: Li vir ji pîro-ziyên Newrozê çûn. Xwendekar agirêki Newrozê yê mezin vexistin, ku weke sembola berxwedanê peji-randibûn. Hinde axistî-n çêkirin û bi axistînan xwe xweya kirin, ku piştgirîya serîhildanên gelî yê li Mîstbînê û Cizira Botan dikin.

Zanîngeha Ankara: Xwendekarên

civan ên Fakûlteya Mafdariyê, Fakûlteya Agahiyên Ramyarî û Fakûl-teya Zînan-Dirok û Erdnigari ji, tevî pîroziyên Newrozê bun. Polîsên faşîst, ji bo rawestandina pîroziyên Newrozê, êrîşî xwendekaran kirin. Şereki bi kevîr û daran derket. Paşe ji li dora 40 xwendekarî hatin girtin.

Zanîngeha Hacettepe li Ankara: Bi armanca protestokirina qir-kirina Helepece, protestokirina erîşên hov ên diymîn ku li Mîstbînê çûbun ser gele me û pîrozkirina Newrozê, xwende-ker xwepeşdaneke çêkirin. Di domana livbaziyê de 21 xwendekaren Zanîngeha Hacettepe hatin girtin.

Kampusu Zanîngeha Ege: Bi se-dan xwendekarên xwe komkiribûn, verpehatina me ya yekîtî, serîhildan û berxwedana çejna Newrozê pîroz ki-rin. Pişî axistînan bi Kurdî û Tirkî li pêşya avahiya Fakûlteya Wêjewa-lye agirê Newrozê dadan û li dora agirî govend kişandin. Xwendekar, durîşmeyer piştgirîya têkoşîna me ya rizgariya netewî û protestokirina da-girkeriyê bangin û paşe dawî bi livba-ziya xwe anin.

Zanîngeha Ataturk li Erzurum: Xwendekaren welatparêz ên civan, ci-he xwe di pîroziyên Newrozê de gir-tin. Xwendekar panqartên piştgirîya têkoşîna me ya rizgariya netewî dale-qandin darên li pêşya avahiya Fakûl-teya Zîraetê. Li ser diwarên ji, durîş-meyer rugariya netewî nivisandin.

Zanîngeha Anadolu li Eskişehirê

LIVBAZIYÊN HEVKARIYA SERÎHILDANÊN GELÎ LI EWRUPA

Serîhildana gelî ku li Mîstbînê li ser banga lehengen berxwedana nav-çeyî Stewrê desîpêkiribû, di demêke gelekî kin de xwe gihand gelek nav-çê hajaran Kurdistanê û teviya Kurdis-tanê xîstê bin poudêyên xwe. Serîhil-dan posîdeyên xwe li welatparêzen Kurdistanê yê li derveyê welatî ji kur û wan rakir livbaziyan. Kedkaren we-latparêz ên li biyanîyê, bi hinde liv-bazî û xwepeşdanan piştgirîya pêşve-çûnê li Kurdistanê kirin.

Hinde saloxên livbaziyan ku gi-hane rojnameya me ev in:

Roja 17'ê Adarê, li bajare Stuttgart welatê Almanya Rojava, kedkaren welatparêz li pêşya balyozxaneyê Tirkan, bi armanca piştgirîya serîhil-dana Mîstbînê xwepeşdaneke bê destur pêkanin. Li dora 150 piştgirîyên ERNK, bi durîşmeyerên xwe kin û hersa xwe li dijî dagirkeriya Tirkan qirandin. Berpirsiyaren balyozxaneyê Tirkan ketin nava tîr û bizdanê. Hemû derî û şebakeyên avahiya bal-yozxaneyê bi hişkî girtin. Têv xwe di hundurê avahiyê de vegartin. Welat-parêz di axistînan xwe de hovîtiya dewleta Tirk pişange kirin û qiryan, ku çî suc û tewanekê bê bersiv namîne. Paşe tevî qerîna "tolehildan, tolehil-dan, tolehildan..." ala Tirk hat sohtin û dawî bi livbaziyê hat.

Roja Newrozê, roja 21'ê Adarê, li pêşya balyozxanê û avahiyên dewleta Tirk ên li Almanya Rojava, li gelek bajaran, xwepeşdananê protestoyê çû-bun. Tevî zaro û jinan gelek welatpa-rezen Kurdistanê, kom bi kom çun pêşya balyozxaneyên dewleta Tirk ên li bajarên Bonn, Düsseldorf, Ham-burg û Frankfurt. Li pêşya avahiyên balyozxaneyan, hebûna dagirkeriya Tirk li Kurdistanê protestokirin. Di seri de qir-kirina li Mîstbînê û Cizira Botan, hemû qir-kirina wan ên li Kurdistanê protestokirin. Herwela alên dewleta Tirk ji xewitandin.

Roja 21'ê Adarê, roja çejna New-rozê, berpirsiyariya ERNK li Ewropa li bajarê Brûksel welatê Belçîka û bajarê Atina welatê Yewnanistane, du civîn ji bo endamên weşanê çê-kin. Di civînan ji bo rojnameyan de, berpirsiyaren ERNK, agahî li ser se-rîhildanên gelî yê li Kurdistanê, li ser çejna Newrozê, qir-kirina Helepece û revq û armancên têkoşîna me ya riz-gariya netewî, dan awira gelemperî.

Roja 22'ê Adarê, welatparêzen Kurd li pêşya avahiya parlamenîoya Swedê û li pêşya avahiya weşanê navendi yê televizyona Swedê du xwepeşdan pêkanin. Hikumeta Swe-de u sazîya televizyona Swedê protes-tokirin, ji ber ku li pêşberî qir-kirina dagirkeriya Tirkan li Kurdistanê bê-deng man. Liv u tevgera wan a nebaş hat pişange kirin.

Roja 23'ê Adarê, komek ji welat-parêzen Kurdistanê, li pêşya avahiya balyozxaneyê dewleta Tirk li bajare London welatê İngilîtere, xwepeşda-neke pêkan û qir-kirina dagirkeriya Tirkan ên li Mîstbînê û Cizira Botan protesto kir.

Her di vê rojê de, komeka welatpa-rezan a din jî, li bajarê Londonê, avahiya Riya Aarmen a Tirkîyê ve-girt û qir-kirina dagirkeriya Tirkan protesto kir. Livbaziya vegirtinê qend sartan duma.

Bi armanca hevkarîya serîhildanên li Kurdistanê destkar li Frense bajarê Parisê deriyên dikkanên xwe girtin

Roja 23'ê Adarê li Parisê dilxwa-zên ERNK û rekrutîna bi navê "Îşçî-nin Sesi" li pêşya avahiya balyozxa-neya Tirkan xwepeşdaneke bê destur pêkanin. Li dora 60 kesên beşdarî xwepeşdanê bûbun. Durîşmeyer we-ke, "Bij serîhildana Cizira Botan!" û "Li Cizira Botan rapera!" bi awazî hatin bangin. Di domana livbaziyê de ala Tirkîyê û karîkaturekî Turgut Ozal ji hatin sohtin.

Roja 28'ê Adarê li Parisê, destka-rên ji Tirkîyê û Kurdistanê denyen dikkanên xwe anin awira. Bi ar-manca piştgirîya serîhildana gelî ya li Kurdistanê, hevkarîya livbaziyan gir-tina denyen dikkanên ên li Cizira Botan, Gîrge Amo, Mîstbîn, Hêzer, Dêrika Çiyayê Mazi, Şemrex, Kosar û hwd., û biranîna lehengê netewî Mahsum KORKMAZ (Egîd), ku 28'ê Adarê sala 1986'an de şehîd ketibû, destkare li Parisê ji denyên dikka-nên xwe girtin. Di vê rojê de destkar li taxa "Strasbourg St. Denis", ku cihê kar ên mirvên ji Tirkîyê û Kurdis-

ti gelek fîkûlteyê ve zanîngehê, bi se-dan xwendekar, xwepeşdanan pîroz-kinna çejna Newrozê çêkirin. Polîsên faşîst, ji bo rawestandina pîroziyên çejna Newrozê erîşî girsên xwende-ker kirin. Di encama şere derketi de, 13 xwendekar hatin girtin.

Zanîngeha Çukurova-Kampusu Bat-cali li Edene: Bi sedan xwendekar, bi vîstana laşûnan dest bi pîroziyên Newrozê kirin. Ji bo biranîna çêhidên şoreşê xwendekar rawestîn alava hîr-metê. Pişî axistînan li ser pêşveçûnê li Kurdistanê, tev bi hev re durîşmeya "Bij Kurdistan!" bangin. Di wê nav-berê de xwendekarên welatparêz bin-de panqartî daleqandin, ku li ser wan durîşmeyer, "Bij berxwedana gelî ya li Mîstbînê!", "Bij Newrozê pîroz be!" û "Bij Newroz!" hatibûn nivi-sandin. Pîroziya Newrozê niv-saetê domar. Paşe polîsên Tirk ên faşîst ketin kampusa zanîngehê. Tevî leş-keran erîşî xwendekaran kirin. Gelek xwendekar hatin girtin.

Zanîngeha Dicle li Amedê: Li dora 2.000 heya 3.000 xwendekarên welatparêz, çejna Newrozê bi ban-gina durîşmeyerên weke, "Leze gerilla lexe, Kurdistanê avake!" û "Bij Kur-distan!" pîroz kirin. Xwendekaren welatparêz li dora agirê Newrozê, ku vîstibûn, tevî şiran û xweşaneyên Kurdî, govendên netewî kişandin. Herwela beşdarîyan bi balonên kesk, sor û zer ve gîrdan û berdan arma-nên Kurdistanê.

tane pîr in, dest bi livbaziya xwe kirin. Tevî jin û zarokan li dora 1.500 kesên, bi bangina "durîşmeyerên awazî, bi rêzên sazandî ber bi aliye "Opera" ve meşîyan. Mirvên li dextdorê, bi baldar rêveqandî dîzopandin. Di do-mana rêveqandî de car caran livbazi-ker tev bi hev re li çepikan dixistin. Ev ji şahlî û zîndebûne xurtir kir. Livba-zîkar paşe xwe gihandin avahiya "Opera". Li vir, ji bo biranîna şehîdên şoreşê keliyek li sitavê rawestîn û paşe, ji ber ku livbazi ghabu armanc-ên xwe, dawî pê anin.

Her di vê rojê de, du livbaziyan vegirtinê ji biserketin. Ji ber ku şaxên weşan û rojnameyên Frensi li pêşya qir-kirina û hovîtiyên dewleta Tirk a faşîst û dagirker bê-deng duman û agahî neweşandin, herwela li pêşya serîhildanan li Kurdistanê bê-elaqe mabun, bi armanca protestoyê du livbaziyan vegirtinê di yek demê de pêkhatin. Yekemîn, televizyona we-latê Frensi "Antenna 2" hat vegirtin û welatparêz ketin hundurê avahiyê. Livbaziya vegirtinê bi beşdarîna behî-tin 60 welatparêzan pêkhat. Hinde nivîs, li ser armancên livbaziya, welat-parêz dan berpirsiyaren sazîya televî-yonê. Duwemîn, li dora 60 welatpa-rez bûroya rojnameya "Libération" vegirtin. Li vir ji welatparêz hinde nivîs li ser armancên livbaziyê dan berpirsiyaren rojnameyê. Di domana herdu livbaziyan vegirtinan de, hevdi-tin bi berpirsiyaran re çêbûn. Liva şaxên weşanan li pêşberî pîrîa Kurdis-tanê hat protesto kirin. Pişî ku ber-pirsiyariyên soz dan, ku we livbaziyan vegirtinan û pêşveçûnê li Kurdistanê bigihînin şaxên weşanan ên din jî, dawî bi livbaziyan hat. Ji aliye din, ji ber be-dengîya awazî gelemperî li Frensi li pêşya pêşveçûnê li Kurdis-tanê, Komîteya Hevkarîya Gelek Kur-distanê jî, daxweyanîyekê belav kir û raweş bi diwarî rexne kir.

Li keliya piştgirîyên ERNK, hinde rekrutînan ji Tirkîyê ji tevî livbazi-yên hevkarîya serîhildana Kurdan bun, ku li Parisê bi berfirehi pêkhatin. Hê-zên hevkarî bi çah arun ev bun: Dil-xwazên Sosyali, Dilxwazên THKP-C (Arçîker), Dilxwazên DKP, Dilxwa-zên TKP (B), Dilxwazên TKP/ML (TIKKO), Dilxwazên Partizan, Dil-xwazên TKP/ML Hareketi, Dilxwa-zen Kurtuluş Hareketi.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku bi cewherên xwe yên binerdî navdar e

MAZRA

- II -

REWŞA ERDNIGARI LI ERDIMA MAZRA

Piraniya erde erdimi Mazra dikeve ber qiraxên Ava Feradê. Ji aliyê rojhilat bi erdimi Çewlikê ve, ji aliyê rojava û başurê-rojava bi erdimi Meletî ve, ji aliyê bakurê-rojava bi erdimi Erzinganê ve, ji aliyê bakur bi erdimi Dêrûmê ve û ji aliyê başûr ji bi erdimi Amede ve hatiye zivirandin u tixûben xwe bi van erdiman re heye.

Mazra li cihêki avabûye, ku ji bo ciwarbûnê li wê rêda û destdayî ye. Êrdim, ji aliyê rojhilat û başur ve bi şaxên rojava yê Çiyayên Torosên Rojhilat ve, u ji aliyê bakur u rojava ve ji bi newalên Ava Miradê û Ava Feradê hatiye zivirandin.

Li erdimi Mazra çiya u plato cihêki pewayî digrîn. Êrdim deşti û geleki kêm in. Ji sedî 84 ji axa erdimi bi çiyay u platoyan u ji sedî 15 ji bi deşan naximiye. Ji sedî 92 axa erdimi ji bo çinandinê baq e, lê dina ji tene di erdeki ji sedî 28'an de çinandina dihe kîrîn.

Ji aliyê bakurê-rojava ji, şaxên başur ên Çiyayên Munzurê xwe direji tixûben erdimi Mazra dikin u bilindahiya van çiyay ber bi aliyê erdimi Mazra ve, her diçe nizmîr dibin. Êrdim Mazra herweha, ji aliyê rojhilat, başur u rojava bi şaxên rojava yê Çiyayên Torosên Rojhilat mina hekeke hatiye peçan u zivirandin. Çiyayên Torosên Rojhilat, ji axa di nava tixûben erdimi Meletî u Mazra de destpêdikan u bi dirêjahiya başurê Ava Miradê, Deşti Muşê u Zîzeyê Wanê xwe dirêj dikin.

Li sala ku li wê Torosên Rojhilat destpêdikan, navçeya Baskîl erdimi Mazra avabûye. Çiyayê Hesenan, çiyayê mezinîrîn e li erdimi Cihê bilindîr e u çiyayî. Li 864 metran bilind e. Çendi ev çiya xwe ber aliyê rojava ve dirêj dike, londe ji çar çarîr bilindahî diwa xwe zêde dike. Li başurê Deşti Mazra, li derdore bi nava Meysermîn, cihê bilindîr li 490 metran bilind e. Li hawirdorê cihê bi nava "Beydormaz" bilindahiya Çiyayê Meysermîn dadikeve li 724 metran. Ev çiya xwe direji heya derdore kurtîk ên Avbenda Kebanê dike. Ji vir ber bi aliyê rojava ve diçe, pêşi Çiyayê Eskerîrî avadîke u paşê ji li rojhilata navçeya Pali Çiyayê "Gokdere" avadîke u ji aliyê bakur ve vedibe u tixûben Mazra u Çewlikê dixêze. Xalên bilindîr ên Çiyayên Qereboxa ku li vir bilind dibin, dimînin di nava tixûben erde erdimi Mazra de. Şaxê Çiyayê Qereboxa ye Başur, ku dimîne li bakurê Newala Miradê, bi nava Çiyayê Qere-Emmîn, bilindî 2.477 metran dibe.

Torosên Rojhilat, piştî derdore "Yolçatî" xwe direji navçeyên Gola Hezar û Madene dikin. Li vir ji Çiyayê Hezar û Çiyayê Madene hene. Li bakurê Gola Hezar ji, Çiyayê Mesîrê bilind dibe. Ev rezeçiya, li başurê Newala Miradê, xwe digihîne Çiyayê Sipi. Ev çiya ji, di nava tixûben erdimi Çewlikê de didome. Cihê bilindîr e u çiyayî 2.620 metran bilind e. Ev bilindahî dimîne di nava tixûben erdimi Mazra de û di erdimi de kake bilindîr e çiyayî.

Çiyayên Munzurê ji bilind in u weke rezen rast ji erdimi Dêrûmê xwe

direji tixûben Mazra dikin. Ji rojavayê Ava Feradê ev çiya, dikevin nava axa erdimi u ber bi aliyê başur ve, bilindahiya wan kêmîr dibin. Şaxên Çiyayên Munzurê yê li ser axa Mazra, mina platoyan pel bi pel xweya dikin.

Piştî ku derdore kurtîk, bi tixûben avê aniyê tîji bûne, deştên Mazra ji çebûne. Deştên Mazra yê piçûk geleki bi xer û her in. Pêwistiya van deştan di çinandinê erdimi de geleki mezin e. Deştên Mazra yê pêwîst ev in:

Deşti Xarpitê: Deşti piçûk e, ku başurê Mazra li ser avabûye. Erdeki ji 36 kilometran buye ev deşti. Deşti, di navbera 1.000 û 1.050 metran de, ji deryayê bilind e. Ber bi aliyê başur ve ev deşti, xwar ve diçe û bi meyl e. Çar aliyên deşti bi çiyayên hatiye peçandin. Newaleki fîrêh ku ji vir ber bi aliyê başurê-rojhilat ve vedibe, vi deşti bi Deşti Bilind ve giridide. Ava Qesîkê ku ji rojhilat ve diherike u Çemê Sursurê ku ji rojava ve ji derdore Çiyayê Meysermîn ber bi jêr ve dihe, li aliyê başur digihînin herdu u ji Rebara Xirînkê diherikin Deşti Bilind. Ji ber ku di mehen havine de ev av, ji bo zewiyên likîyan en di Deşti Xarpitê de diherikin bakurê, xwe nagihînin Deşti Bilind.

deşti bi piranî genim, ceh, mîsîr, pambû, birinc, silke şekîrî, kuncî, "burçak", baqî, fîr û şimahi dihe çinandin u hilanîn.

Deşti Kuzê: Ji aliyê bakur ve Çemê Cipe diherike u paşê xwe digihîne Çemê Munzurê. Deşti Kuzê ji dimîne li herdu aliyên Çemê Cipe. Deşti Kuzê ber bi aliyê bakur ve fîrêh dibe u deştiêkî dirêj e. Pivana deşti biqasî 110 km² ye. Di navbera 900 û 1.000 metran de ji deryayê bilind e. Deşti hindeki pel bi pel e. Gîrîyên piçûk di deşti de hene. Deşti bi axê "alûvyalî" naximiye, lewma bi xer u ber e. Ava Çemê Cipe, ku ji nîvê deşti diherike, hindik e. Bersiva avdanê nade. Ji pekanîna debarsa avê, di vi deşti de Avbenda Cipe hatiye avakirin u herweha geleki bîrên avê ji hatine kolandin. Li vi deşti bi piranî çinandinîyên genim, ceh, mîsîr, birinc, kuncî u baqîyên dihe kîrîn.

Deşti Behremazan: Li herdu aliyên Çemê Behremazan dimîne, ku dikeve navbera navçeyên Hezar û Çiyayên Hezare. Çende ev deşti nêzikî Gola Hezar dibe, hinde ji fîrêhtir dibe. Ber bi aliyên bakur u başur ve dirêj dihe. Ev deşti ji bi axê "alûvyalî" naximiye

erdimî Çewlikê avadîkîn.

Di nava tixûben erdimi de hinde newal û gelekî hene, le gelekî sud ji van naye standin. Erdim Mazra, ji aliyê kehnîyên avên sererdî ve, dewlemend e. Bi piranî newalên hene, teng u kurt in. Ji bo avdanê ne geleki rêda u destdayî ne. Li derveyî newalên, hinde rehazên newalî ji hene. Ev ji bi piranî bi çiyayên bilind u kendalên ji hev vedigirtin. Newalên erdimi yê pêwîstîrîn ev in: Newala Feradê, Newala Miradê u Newala Ava Reş.

Li ser erde Mazra, li keleka Ava Feradê ku li bakurê Kurdistanê ava mezintirîn e, hinde av, çem u rûbarên din ên pewayî ji hene. Av, çem u rûbar ji, bi piranî şaxên Ava Feradê ne.

Ava Feradê: Ava Feradê, li bakurê navçeya Kebanê xwe digihîne Çemê Miradê u Çemê Ava Reş, ku ji xwe şaxên Feradê ne. Ji vir pêşi ber bi aliyê başur ve, paşê ji ber bi başurê-rojava ve diherike. Li derdore Dûm-mu navçeya Kebanê paşê kevaneke dixêze u tixûben erdimi Meletî u erdimi Mazra çedike. Paşê xwe digihîne heya tixûben Mazra u erdimi Amadê. Dûşka Feradê ya fîrêh dimîne di nava tixûben Meletî de. Ji her ve yeke

Deşti Bilind (Deşti Mela Kandi): Deşti berfîrêhtirîn e, li erdimi Mazra. Deşti bi Çiyayên Qereboxa hatiye peçan. Çiyayên Qereboxa ne geleki bilind in. Deşti bi xwe ji, weke rezen şekîrî dirêj dibe. Li aliyê başur ev deşti, ji Çiyayên Çilemek, "Deveboxu" u Mesîr, herweha ji kurtîk Gola Hezare vedigihîne. Ber aliyê bakurê-rojhilat ve xwe direji heya Avbenda Kebanê dike. Pivana deşti, 325 km² ye, dirêjahî 56 kilometre u fîrêhî ji 15 kilometre ye. Ji nîvê deşti, Ava Xarînged derbas dibe. Ev av, xwe digihîne geleki çem u seqlanan, ku bi avên kehnîyên li derdore xurt dibin u ava xwe ji wan digrîn. Ji ber ku di mehen havine de Ava Xarînged di karê avdanê de dihe bikaranîn, berî ku xwe bigihîne Avbenda Kebanê zuwa dibe. Gundên Deşti Bilind, karê rezvaniyê dikin. Karê bax u beşçan ji xurt e. Li vi

u bi piranî genim, ceh, mîsîr dihe çinandin.

Deşti Pali: Dikeve rojavayê navçeya Pali. Li cihê ku Çemê Miradê diherike Avbenda Kebanê, ev deşti ji çebûye. Gelekî tîrtîr ku Çemê Miradê tevli xwe aniyê. Li vi deşti korbûne. Deşti bi axê "alûvyalî" naximiye. Genim, ceh, mîsîr u baqîyên dihe çinandin u hilanîn.

Li erdimi Mazra, li derveyî van deştên pewayî, hinde deştên din ên piçûk ji hene. Li van deştan tevan, nohik, ceh, genim u "burçak" dihe çandin.

Piraniya axa erdimi Mazra bi çiyay u platoyan naximiye, lewma torosên zozanan en pewayî ji nîn in. Zozanan hene, tenê ji sedî 1,1 e, ji hemu erde erdimi Dêrûmê zozanî bêhtir, li derdore Çiyayên Qereboxa u hawirdorê "Gokdere" u Çiyayê Sipi hene, ku ev ji tixûben erdimi Mazra u

ji, li derdore bîrê dûşka Feradê ya dimîne di nava tixûben Mazra de, derdore deşti tunc ne. Newala Feradê ya li vir, ji ber ku geleki kurt e, ji bo avdanê ji nikare bê bikaranîn. Şaxên Feradê yê nava Keydan u Peşebîrîn, ku piçûk in, dimînin di nava tixûben erdimi de.

Çemê Miradê: Heya Avbenda Kebanê, li cihê ku tevli Ava Feradê dibe, dirêjahiya Çemê Miradê 600 kilometre ye. Şaxe Ava Feradê yê pewayîrîn e. Erdeki ji pivana 42.000 km² avdide. Kehtîyên xwe yê pêşemîn ji derveyî tixûben erdimi, ji kendalên bakurê Çiyayê Sipi ku dikeve bakurê Zîzeyê Wanê, digere. Paşê li Zozana Gullîzare geleki avên diherikin, tevli xwe dike. Ji navçeya Dara Hêne erdimi Çewlikê derbas dibe u dikeve axa erdimi Mazra. Ji vir, bi berdevamî ber bi aliyê rojava ve diherike u

Avbenda Kebanê

Avbenda Kebanê, avbendeke mezin e. Di sala 1965'an de dest bi avakirina Avbenda Kebanê hatibû kirin. Li nêzikî navçeya Kebanê, 10 kilometran dûr ji cihê ku Çemê Ava Reş u Çemê Miradê digihînin hav, li rûpawayî vi cihê, di rebarê de hatiye avakirin. Ji bin 210 metran, ji bine newalê ji 167 metran bilind e. Rûyê avê bi nêzikî 845 metran ji deryayê bilind e.

Ji aliyê dagirkerên Tirk, ji bo peydakirina enerjiya elektrîkê, hatiye avakirin. Ava Avbenda Kebanê, ji bo avdanê rastûrîst naye bikaranîn. Di sala 1974'an de çar "unit" yê Avbenda Kebanê hatin axu-landin. Di salê de 5 milyar kilowatt-saet, enerjiya elektrîkê hate peyda kirin. Çar "unit" ji di sala 1982'an de dest bi kar u peydakirina enerjiyê kirin. Bi vi rengî, bi nêzikî 7,5 milyar kilowatt-saet enerji dihe peyda kirin.

Li gora dirêjahiya Newala Miradê, dirêjahiya Avbenda Kebanê ji, 12 kilometre ye. Avbend bi du şeweyan hatiye avakirin. Aliyê rastê bi tehs u kevîran hatiye dagirtin u aliyê çepê ji bi betone hatiye dagirtin.

Dagirkerên Tirk, heya be gotin sud u benewend ji Avbenda Kebanê diwanîn. Li hembere ve ji, mîrovên me yê li derdore u hawirdorê ciwar in, an geleki kêm an ji hîç sud u benewend ji ve avbendê nasînin.

xwe digihîne navçeya Pali u dirêj Avbenda Kebanê. Di nava tixûben erdimi Mazra de, ji newaleki teng u kurt diherike. Lewma li ve derdore çî deşti tunc ne. Li navçeya Pali, Çemê Miradê di navbera 860 û 870 metran ji deryayê bilindîr e. Li vi cihê, di keliyê de 220 metre-kûp av diherike.

Çemê Perî: Şaxe pewayîrîn e Çemê Miradê ye. Çemê Perî ji Çiyayên Çewlikê zadibe. Di keliyê de ji 100 heya 120 metre-kûp av diherikîne. Li bakurê navçeya Deşti, weke tixûben Çewlikê dixêze, ber bi aliyê rojava ve diherike. Li cihê ku erdimi Çewlik, Dêrûm u Mazra digihînin hevûdu, paşê ber bi aliyê başur ve diçe. Li derdore "Nisankaya" dendikeye derveyî tixûben erdimi Mazra. Çemê Perî, paşê xwe digihîne Çemê Munzurê, ku ji kendalên Çiyayê Munzurê zadibe. Di nava tixûben erdimi de Çemê Perî, tevli Çemê Munzurê dibe.

Çemê Xarînged: Çemê erdimi Mazra ye duwemîn e, ku pewayî e. Çemê Xarînged, ji derdore çiyayê yê li rojavayê Gola Hezar zadibe. Paşê dikeve erde Deşti Bilind. Li çiyayên tazi yê li bakurê başurê Mazra, Çemê Perçeng zadibe. Ev çem ji tevli Çemê Xarînged dibe. Ji doşekeke ne kurt diherike u li derdore "Altinkuşak" dirêj Çemê Miradê.

Li erdimi Mazra, bîlî Gola Hezare, çî geleki dine tuneye.

Gola Hezarê: Bi nêzikî 25 kilometran ji başurê Mazra (Xarpitê) dur e. Biqasî 13-16 kilometran dirêj e u cihê fîrêhtirîn ji biqasî 3 kilometran e. Bilindahiya Gola Hezare ji deryayê li 223 metran e. Erdeki bi pivana 70 km² digire. Kurban ji, di navbera 200 û 250 metran digihînin. Di sala 1957'an de tunelek hate imakirin u bi ve tunele berê avê dane Deşti Bilind. Bi vi rengî av ji dor ve ber bi jêr ve dihe henkandin u enerji dihe peyda kirin. Elektrîka derdore ji vir dihe derastîrîn. Li dora Gola Hezare hinde cihên qemp u seymane ji avabûne. Roj bi roj pewayîyê turtîkî ji Gola Hezarê mezinîrîr dibe.

SERÎHILDAN XWE DAGERAND KURDISTAN

Raman ji Berxwedan

SERÎHILDAN

Roja 12'ê Adarê li nêzîkî gundê Gîrê Sîran navçeya Stewrê şerê dij-war di navbera yekîniyê ARGK û yekênîyên dagîrkerên Tirk de derketin 13 pêşmergeyên ARGK şehîd ketin. Şebûdbûna wan bû tirejêke sor ji bo serîhildanên li bakurê Kurdistanê. Ev şer di rojên cejna Newrozê de çêbûn, rojên ku ji bo gele Kurd rojên yekîtiyê, rapêrîn û berxwedanê ne. Şereklî wusa, di domana Newrozê de, bu bîngeha serîhildana gelî li dijî dagîrkariya Tirkîyan.

Roja 14'ê Adarê gelê Mîstbînê yê welatparêz xwedî li şehîdên berxwedanê derket û serî hilda. Bi kûç û ciwanan barîkarên berxwedanê avakir û durîmîyên weke, "Bimire pîkolîya dagîrkerî!" û "Bijî PKK!" bangî. Mîna yek-kulmî li hembere hêzên dagîrker li her xwe da.

Li navçeyên Cizîra Botan, Gîrgê Amo, Hezex, Kosar û gelek cihên ciwarbûnê yên mezin, xwendekar, karker, destkar... tevîya gel, rabûn ser xwe. Bezt û berxwedana li dijî dagîrkariyê, li tevîya Kurdistanê zivirî çav-nêka gelê Kurd.

Roja 20'ê Adarê gelê me yê welatparêz li Cizîra Botan, tevî karkeran, gundîyan, destkaran, xwendekaran, jinan, zarok û kalan, bi armanca pîrozbayîya cejna Newrozê, biranîna şehîdên rizgariya netewî û protestoya hovîtiya dagîrkeran, meqî. Li pêş û dawîya rêveçûnê alên PKK û ERNK hatin pêldan. Dûrîmîyên weke, "Bimire pîkolîya dagîrkerî!", "Bimire dagîrkerî!", "Bijî serxwebûn û azadî!", "Bijî PKK!" û "Bijî Newroz!" hatin bangîn. Li çar aliyên bajarê, li kolan û şeqaman agire Newrozê hat dadan. Rêveçûna gel zivirî serîhildaneke. Mîrov êrîşî sazîyên dagîrkeran kirin û agir berdan wan.

Roja 23'ê Adarê piştî nûmeja îne behtirî 20 hezar mirov li Cizîra Botan rêveçûnê nûh pekanin. Jin, zarok, kal û ciwan tevî ve rêveçûnê bûn.

Berxwedana gelî li Mirdînê û Botanê gîhabû kûçbêrê nûh. Li hemû bajarên wan herdu êrdiman, olîna navçeyên Gîrgê Amo û Hezexê xwendekar neçûn dibistanan, destkar dergehên dîkkanên xwe girtin. Paşê serîhildan xwe avêre gelek navçeyên Ruha, Amed, Sert û Çolamêrgê.

Li keleka serîhildanên Mîstbîn û Cizîra Botan, li êrdimên Mirdîn, Çolamêrgê, Sert, Mazra, Mercî, Derîm, Ruha, Serhedan, Wan, Amed, Çewlik û Botanê lîvbazîyên pêşmergeyên ARGK çêbûn. Lêdan li ser lêdanê li dijî min ketin. Li Amed, Mazra, Sert û Qamişlo sed-hezar Newroz pîroz kirin, xwepêşdanên hevkarîya Cizîra Botan û Mîstbînê çêbûn.

Her bajarekî Kurdistanê hatiye ber keviya poşîn û serîhildanê. Dagîrker ji hema aliyên ve tengezar ketine. Hovîtiya dagîrkeran ji bo serîhildanê, ji bo agirê rapêrînê bûye benzîn...

Ev serîhildan, hîma girneyî ya PKK di têkoşîna rizgariya netewî de, xweşani dîkin. Tevgera pêşmergeyên li çiyayê, xwe bi tevgera gelî ve ya li bajarên bi tevayî girêdaye û bi serîhildanên gel ev çêtir ronahî bû. Serîhildan şanîkarin, ku PKK gelek Kurdistanê bi xwe ye. Serîhildan, serîhildana gelê me ya rezen e, ku di nava rezen ERNK de cihê xwe girtiye. Serîhildana gelê Kurdistanê li dijî dagîrkariyê bi xwe ye, ku ji aliyê ERNK hatiye bilind kirin.

Ev serîhildan, hîma girneyî ya PKK di têkoşîna rizgariya netewî de, xweşani dîkin. Tevgera pêşmergeyên li çiyayê, xwe bi tevgera gelî ve ya li bajarên bi tevayî girêdaye û bi serîhildanên gel ev çêtir ronahî bû. Serîhildan şanîkarin, ku PKK gelek Kurdistanê bi xwe ye. Serîhildan, serîhildana gelê me ya rezen e, ku di nava rezen ERNK de cihê xwe girtiye. Serîhildana gelê Kurdistanê li dijî dagîrkariyê bi xwe ye, ku ji aliyê ERNK hatiye bilind kirin.

Serîhildan destpekek, tirejêke nûh bûn. Mîstbîn û Cizîra Botan berxwedana xwe didomînin. Gîrgê Amo, Farqîn, Sêwrek, Hezex, Kosar, Amed, Êlih, Lîce, Hezo û bi dehan bajarên Kurdistanê amadeye rapêrîne ne. Rapêrîn dagîrkeran tengezar dîkin. Dagîrker nema dîkarin ji bajarên derkevin, ERNK, bi rabûna gîrsen gel, xwe çêtir avakir. ARGK, di nava hilpişkinên berdewamî de ye.

Di Newroza sala 1990 an de, em serbilindtir in, zîndetir û xurtir in. Berbangên şoreşa Kurdistanê bûne jiyana me. Hema çiya, gund û bajarên Kurdistanê, kevin nava domana serîhildanên rizgariya netewî yên berdewamî. Şehîdên leheng dibin çîreyên serîhildanên xurtir û mezin.

Êdî rawestan tune ye! Hevkarîya serîhildanan bikin, hema hebûnê xwe bîdin pêş! Li hembere hovîtiya dagîrkeran berxwedan û dengo xwe bilindtir rakin!

Hezar şîlav ji bo şehîd, birîndar, dîtiyên serîhildanê, jin, zarok, kal û şervanên me yê rapêrînê!

Dîho durîmîyê me ev bû: "Carek di Mîstbîn!", "Ji bo bandorîya gelî ber bi serîhildanên mezinîr ve!"

Çend roj derha bûn, ruha em durîmîyê xwe bi dengo bilindtir bi ve notê diqirin: "Di her bosteka xû Kurdistanê de, ji bo serîhildanên gelî, pêş ve!"

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

BIJÎ SERÎHILDANA ME YA GELÎ

Cizîra Botan qêrîn û banga xwe hilda:

"Bimire zilma dagîrkerî!" / "Bijî Kurdistan!" / "Bijî serxwebûn û azadî!"

DÎE HEFTEYA LEHENGIYA NETEWÎ DE GELE ME LI MISTBÎN û CIZÎRA BOTAN SERIYÊ XWE RAKIR

BI DEH-HEZARAN MIROVÊN ME ÇIREYA NEWROZÊ, PÊTÊN YEKÎTÎ, BERXWEDAN û RAPÊRÎNÊ XURT û GEŞKIRIN

- **STEWÊR**: Şer di navbera pêşmergeyên ARGK û yekênîyên dagîrkerên Tirk de 13 têkoşerên azadiyê şehîd ketin.
- **MISTBÎN**: Bi hezaran welatparêz tevî şîna şehîdê ARGK bûn. Yekênîyên dagîrkeran berik barandin ser gele me. Gelek mirovên me hatin kuştin an birîndar kirin. Protestoya gel zivirî serîhildaneke eîrseyî.
- **CIZÎRA BOTAN**: Carek 10 hezar û carek ji 20 hezar welatparêz hovîtiya dagîrkeran protesto kirin. Panzerên dijî min berik û bombe barandin ser gele me. Gelek mirov hatin kuştin an birîndar ketin. Xwepêşdanên gel zivirîn serîhildana gelî. Sazî û avahiyên dagîrkeran bûn weke kavîlan. Ala ERNK li banîyan hat pêldan.
- **GIRGÊ AMO, HEZEX, MIDYAD, GERCEWS, DÊRIKA ÇIYAYÊ MAZÎ, KOSAR, FARQÎN, ÊLÎH, ELKÊ, ŞEMREX, CIZÎRA BOTAN, MISTBÎN, MEHSERT, BERWARÎ, QUBÎN, DIHÊ, ŞÎRNEX, ÇÎNAR, BISMIL, STEWR, SÊWREK, LÎCÊ, HEZO, AMED**: Hemû dîkkanên destkaran hatin girtin. Hemû xwendekar dibistanan boykot kirin. Bi dehan rêveçûn û xwepêşdan pekhatin. Bi hezaran belavok hatin belavkirin. Bi hezaran afîş hatin daleqandin. Bi sedan civînên gelî çêbûn. Bi sedan lîvbazî bi ser ketin.
- **AMED, MAZRA, ERZÎROM, SERT, MELETÎ, ANKARA, ÎZMÎR, KONYA, BURSA, ESKÎŞEHÎR, STANBOL, MERSÎN, EDENÊ**: Ciwanên xwendekar lîvbazîyên hevkarîyê yên girseyî pekanin. Bi dehan civîn pekhatin.
- **HÊNÊ, DARA HÊNÊ, FARQÎN, LÎCÊ, ÇÎNAR, BAZÎD, GILÎDAN, BISMIL, RUHA, PAZARCÎK, MAZRA, ÇEWLIK, ŞÎRNEX, DIHÊ, WAN, ŞEMZÎNAN, QILABAN, ÇALÊ, GEVER**, li gelek deverên MIRDÎN û BOTANÊ: Yekênîyên pêşmergeyên ARGK lîvbazîyên leşkerî yên jêhatî pekanin. Bi dehan kes ji hêzên dijî min hatin kuştin. Gelek sazî hatin hilweşandin. Bi milyaran Lîrên Tirkî zîrar gihan dijî min.
- **BERWARÎ**: ARGK dozerên dijî min şewitand. Gelek leşkerên dijî min mirin û birîndar ketin.
- **GIRGÊ AMO**: Li ser rîya "Îpek"ê 6 TIR hatin şewitandin.
- **MAZRA**: Li derdorên gundê "Kovancîlar" neh mihendisên dagîrkeran bi mirîna hatin ceza kirin. Hinde navgînên dijî min hatin şewitandin.
- **BAZÎD, LÎCÊ, PAZARCÎK**: Gelek dibistanên dijî min hatin şewitandin. Depoyeka avê hat tunekirin. Hinde mamhostayên sîxur bi mirîna hatin cezakirin.
- **ÇEWLIK, MAZRA**: Li ser rîya herdu bajarên xwepêşdanên ramyarî û lîvbazî çêbûn.
- **BOTAN**: Li hemû gunden Botanê civînên ramyarî didomin.
- **QAMIŞLO**: Bi hezaran welatparêz xwepêşdaneke hevkarîya serîhildana Mîstbînê pekanin. Beh-tirî 50 hezar mirov tevî rêveçûnê bûn û êrîşî tîxûp kirin.
- **EURUPA**: Li welatên Îngîltere, Almanya, Rojava, Frense, Swêd, Swîs, Holland, Belçîka, Norwêç, Arusturva, Danîmark û Yewnanîstanê, welatparêzên Kurdistanê li pêşîya avahiyên balîyozxanê û sazîyên dagîrkerên Tirk, lîvbazîyên protesto bilind kirin.
- **DILÛK, AMED**: Girtîyên ramyarî yên di girtîgehên de, bi armanca hevkarîya serîhildanan grev û berxwedanên xwebirçîhiştîne pekanin.